hymy

1970
2:–
Skr 2:50 (inkl. moms.)

LEHTI 1

KAARINA JONES
foto: Pentti Auer

MINÄ SÄÄLIN TEITÄ SANOI ARKKIPIISPA

Teksti: JUHA NUMMINEN
Kuvat: KALEVI PÖYHÖNEN ja REINO KAIVOLA

PUSU-LEENA ISKI JÄLLEEN

MMMMMMMMMMMMMMMM SANOI DANNY

■ Pusu-Leena pyytää anteeksi Teiltä, arkkipiispa Martti Simojoki (61). Mutta hänellä on myös jotakin muuta sanomista Teille.

■ Pusu-Leena kiittää Sinua, Danny (27). Eikä hänellä ole paljon muuta sanomista. Tuskin hengitys on vieläkään täysin tasaantunut.

■ Pusu-Leena siis iski nyt kahdesti. Kahteen mieheen, joita erottaa 34 ikävuotta. Ja jotka ovat kuin kahdesta eri maailmasta.

KÄÄNNÄ

- SEK -
Tiski,
jonka äärellä viihdytte
varmasti molemmat.
Kun vaimonne alkaa väsyä päivittäiseen tiskiin ja ainaiseen arkipäivään, Teidän on korkea aika tehdä hänen selkänsä takana se, mitä me nyt Teille sanomme. Vaihtakaa tiskiä. Poiketkaa hänen tietämättään matkatoimistoonne tai meille ja varatkaa pyöreästi viikko aikaa ja paikat jollekin Finnhansan pakettimatkoista, joilla on kaikki valmiiksi järjestettyä – hotellia myöten.
Sitä paitsi juuri talviaikaan niiden hinnat ovat alhaisimmat.
Matka Tukholmaan ja kolme päivää perillä 166 mk.
Puolestatoista viiteen päivään Hampurissa alkaen 328 mk.
Viisi päivää Amsterdamissa 464 mk.
Päivä Lyypekissä ja monta merillä 295 mk.
Ottakaa nämä vaihtoehtomme vakavasti, sillä toisen tiskin äärellä saatatte löytää vaimostanne kokonaan uuden ihmisen. Ja Te tulette pitämään hänestä.
Ja hän pitää siitä.
FINNHANSA
CITY-KÄYTÄVÄ, HELSINKI 10,
Finnlines
PUH. 14 102, 649 811

PUSU-LEENA

Anteeksi, arkkipiispa

Pusu-Leena tahtoo kysyä Teiltä, arkkipiispa Martti Simojoki, miksi säälitte häntä.

Ja miksi säälitte kahta valokuvaajaa, jotka ottivat Teistä kuvia?

Kello oli paria minuuttia vaille 12.

Oli sunnuntai, marraskuun viimeinen päivä.

Tulitte hitaasti ja arvokkaasti astellen yli lumisen aukion, joka erottaa Perniön kauniin kivikirkon uudenaikaisesta yhteiskoulusta.

Olitte asettanut juuri virkaansa Perniön uuden kirkkoherran, rovasti Reino Rytilän. Olitte matkalla kirkkokahveille.

Teitä ennen oli kouluun virrannut kirkkokansaa — enimmäkseen Perniön kermaa — tummissaan.

Teillä oli päässänne komea, leveälierinen piispanhattunne. Erotuitte joukosta, kuten arkkipiispan pitääkin.

Olitte etäinen ja ylhäinen, kuten arkkipiispan pitääkin. Vai pitääkö?

Pusu-Leena katsoi tuloanne tasanteelta, jolle Teidän oli kiivettävä muutamia porrasaskelmia ja jonka kautta pääsitte koulun pääovelle.

Kai Teidän on myönnettävä, että hän on rohkea tyttö, kun uskoi vielä tuossa vaiheessa pystyvänsä antamaan Teille pusun?

Edes sipaisemaan poskeanne.

Ei tällä kerralla oikein huulipusuista nähty edes unta, suoraan sanoen.

Arvokkaan tilanteen vuoksi Pusu-Leena oli valinnut hillitynharmaan, hienokseltaan raidallisen tukan.

Hänellä oli kaniturkkisensa ja punaiset saappaat. Hänen nenänsä oli hieman punainen.

Ilma oli ollut pyryinen, mutta juuri ennen kuin astuitte ulos kirkosta, aurinko oli tullut esiin ja loisti kirkkaasti suipon kirkontornin takaa.

▲ Arkkipiispa nosti kätensä ja nuhteli pois kävelevää nuorta naista ...

▼ ... ja sitten hän katsoi kohti valokuvaajia ja sanoi heillekin muutaman toruvan sanan.

Kauempaa katsoen Teidän ja Pusu-Leenan kohtaamisessa oli kirkuva epäsuhta.

Teidän korkeakirkollinen, massiivinen hahmonne pysähtyi kun pitkäkoipinen, hento ja hyvin tavallisen maallinen naishahmo lähestyi ja sanoi:

— Herra arkkipiispa. Suokaa anteeksi. Olisitteko niin kiltti ja kirjoittaisitte nimenne tähän?

Pusu-Leenan ääni ei pettänyt. Mutta se vapisi hieman. Hän ojensi pientä lehtiötään ja halpaa kuulakärkikynää.

Tämän saman tempun hän oli tehnyt jo oikeusministeri Aarre Simoselle ja pääministeri Mauno Koivistolle.

Molemmat olivat kirjoittaneet kiltisti nimensä ja saaneet yllättäen pusun.

Molemmat olivat nauraneet. Oikeusministeri oli oikein kirjeellä kiittänyt ja pääministeri oli ehdottanut, että otettaisiin uusiksi.

Te katsoitte lehtiötä. Sitten katsoitte Pusu-Leenaa suoraan silmiin. Sitten vilkaisitte kahta valokuvaajaa.

— Se katto, meinaan, pahalla, sanoi Pusu-Leena jälkeenpäin. — Sillä oli syvät rypyt nenänvarressa ... Mää olisin halunnu vaipua maan alle ... Tunsin itseni syntiseksi naiseksi ...

— Ei ei, en minä kirjoita, Te sanoitte.

— Kuka te muuten olette, tiukkasitte sitten.

Olette ilmeisesti lukenut Hymylehtenne tarkoin, kun sanoitte: — Minä tiedän, mistä tässä on kysymys ... Ei, en kirjoita mitään ...

Sitten peräännyitte hieman, nostitte oikean kätenne opetusasentoon ja sanoitte: — Minä säälin tyttö teidän ammattianne ...

Käännyitte kohden valokuvaajia ja sanoitte: — Minä säälin myös teitä, hyvät herrat ...

Sitten astelitte arvokkuutenne täysin halliten ja säilyttäen yhteiskoulun ovesta sisälle.

KÄÄNNÄ

Ensin näytti yliote olevan yllätyshyökkäyksen tehneen Pusu-Leenan hallussa, kunnes Dannyllä sytytti ja tyttö taittui kuin heinänkorsi . . .

PUSU-LEENA

Pusu-Leena tahtoo sanoa nyt tässä niin kauniisti kuin taitaa: — Pyydän anteeksi, en pahaa tarkoittanut . . .

Mutta eikö Teistä, arkkipiispa ole säälin tuhlausta sääliä Pusu-Leenan kaltaista neitosta, joka on aivan tavallinen, terve ja kiltti suomalainen nainen?

Ja eikö kahden ammattitaitoisen, tunnollisen valokuvaajan sääliminen ole myös turhaa.

Kun tässä maailmassa olisi niin paljon suurempia säälinaiheita.

Kun Vietnamissa yhä soditaan. Kun Biafrassa kuolee laumoittain ihmisiä nälkään.

Kun Suomessa on työttömyyttä ja asuntopulaa ja paljon ilkeyttä, ahneutta ja rikollisuutta.

Turha silloin on sääliä harmittoman kepposen tekijöitä.

Kiitos, oi Danny

Olit loistava, Danny.

Silloinkin.

Oli keskiviikkopäivä. Satoi lunta taivaan täydeltä.

Sinulla oli punainen villapaita, jonka rinnassa oli iso D, ja tiukat pöksyt, kuten aina.

Tukkasi oli kauniisti, Danny.

Juoksit kotioveltasi Pohjoiskaari 37:stä kohti tummanpunaista Peugeot-taksia BVG-26.

Sinulla oli kiire neuvotteluun D-tuotannon toimistoon. Ja sieltä Sinun oli juostava suunnittelemaan pukuja seitsemälle showyhtyeellesi ensi kesää varten. Sieltä oli määrä kiiruhtaa levyttämään uusinta kappalettasi Kukat nuo kun vienyt on syys . . .

Pusu-Leena juoksi sivusta viereesi.

Veti pääsi puoleensa ja antoi suudelman. Sanomatta sanaakaan.

Sekunnin murto-osassa tajusit, Danny!

Et ole suotta showmies.

Tajusit valokuvaajat. Kamerat. Tajusit hoikan tytön. Kaappasit Pusu-Leenan pitkien käsivarsiesi puristukseen. Rusensit ja suutelit.

Pusu-Leena taittui taaksepäin.

Sinä suutelit. Et hellittänyt.

Sivusta katsoen näytti, että tyttö pian katkeaisi. Tai tukehtuisi.

Hänen polvensa pettivät.

Pusu-Leena teki nyt sen, mitä naisen luonto vaati.

Hän työnsi Sinua poispäin.

Hyvänen aika. Silmät renkaina hän oli odottanut tätä tilaisuutta. Saada suudella Sinua.

Ja kun se hetki koitti tiistaina, 2. päivänä joulukuuta kello 14.12, hän oli työntämässä Sinua pois.

Oletko samaa mieltä Danny — naisista ei mies pääse kärryille?

Oli arkkipiispa tai iskelmälaulaja. □

— Emmää tollasta oottanu, selitti Pusu-Leena jälkeenpäin. — Se oli oikein pärskepusu. Voi kauheeta. Nyt mä en voi enää pestä naamaani pitkään aikaan . . .

Elämänne hauskin talvi.

Kun perheeseen tulee Ski-doo. Talvi on täynnä vauhtia, menoa, riemua. Viikonloppuina mökille! Retkiä ulos talviluontoon, metsään, hangille, jäälle.

Ski-doolla voitte ajaa sinne missä tietä ei ole. Ja varmasti, sillä Bombardierilla on jo 40 vuoden kokemus moottorikelkkojen valmistuksesta.

Kesällä vene, talvella Ski-doo. Teidän täytyy koeajaa se! Vasta sitten tiedätte, miten hauskaa talvella voi olla.

Lähettäkää tämä kuponki, niin saatte Ski-doo esitteen. Ja pistäkää tähän rasti ☐, jos olette kiinnostunut koeajosta. Ski-doo jälleenmyyjä ottaa yhteyden ja sopii ajankohdasta.

nimi

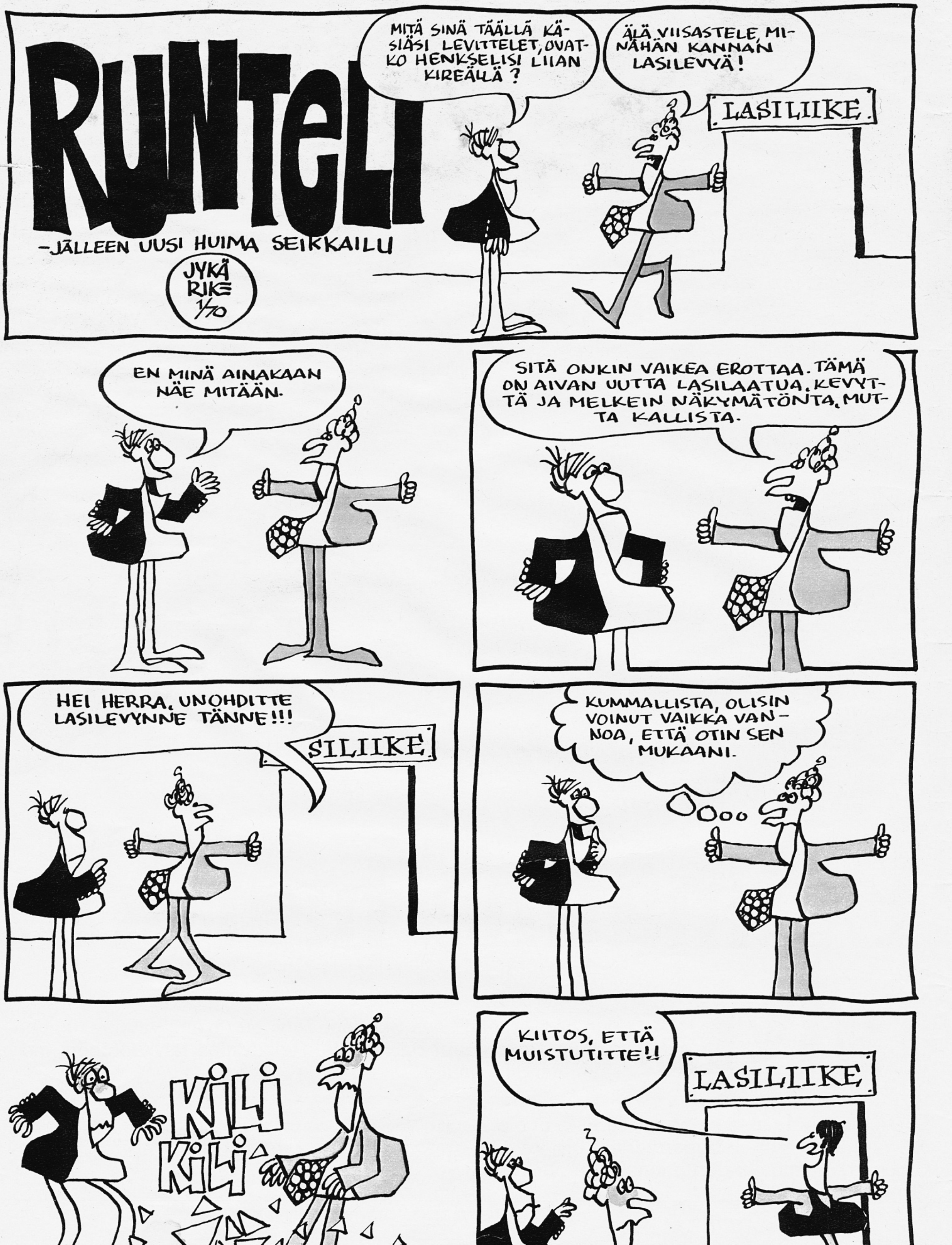
osoite

puhelin

Tekstatkaa, olkaa hyvä!

ski-doo

Laatuvaunu Ky
Itälahdenkatu 25
Helsinki 21
Puh. 67 33 01

RUNTELI
-JÄLLEEN UUSI HUIMA SEIKKAILU
JYKÄ RIKE 1/70
MITÄ SINÄ TÄÄLLÄ KÄSIÄSI LEVITTELET, OVATKO HENKSELISI LIIAN KIREÄLLÄ ?
ÄLÄ VIISASTELE, MINÄHÄN KANNAN LASILEVYÄ!
LASILIIKE
EN MINÄ AINAKAAN NÄE MITÄÄN.
SITÄ ONKIN VAIKEA EROTTAA. TÄMÄ ON AIVAN UUTTA LASILAATUA, KEVYTTÄ JA MELKEIN NÄKYMÄTÖNTÄ, MUTTA KALLISTA.
HEI HERRA, UNOHDITTE LASILEVYNNE TÄNNE!!!
SILIIKE
KUMMALLISTA, OLISIN VOINUT VAIKKA VANNOA, ETTÄ OTIN SEN MUKAANI.
KILI KILI
KIITOS, ETTÄ MUISTUTITTE!!
LASILIIKE

hymy

1970
1:90
Skr 2:50 (inkl.oms.)
LEHTI 1

TÄMÄ ON VASTA ENSIMMÄINEN NUMERO TÄNÄ VUONNA

Mikäli unohditte tilata Hymylehden, tehkää se heti oheisella kupongilla. Tulee huokeammaksi kuin irtonumeroiden ostaminen. 11 numeroa hintaan 18 mk.

KAARINA JONES
foto: Pentti Auer

TILAUSKUPONKI

Tilaan Hymylehden vuodelle 1970

(11 numeroa) hintaan 18 mk ☐

Tilausmaksun suoritan laskunne saavuttua helmikuussa ☐ maaliskuussa ☐

Tilaajan nimi

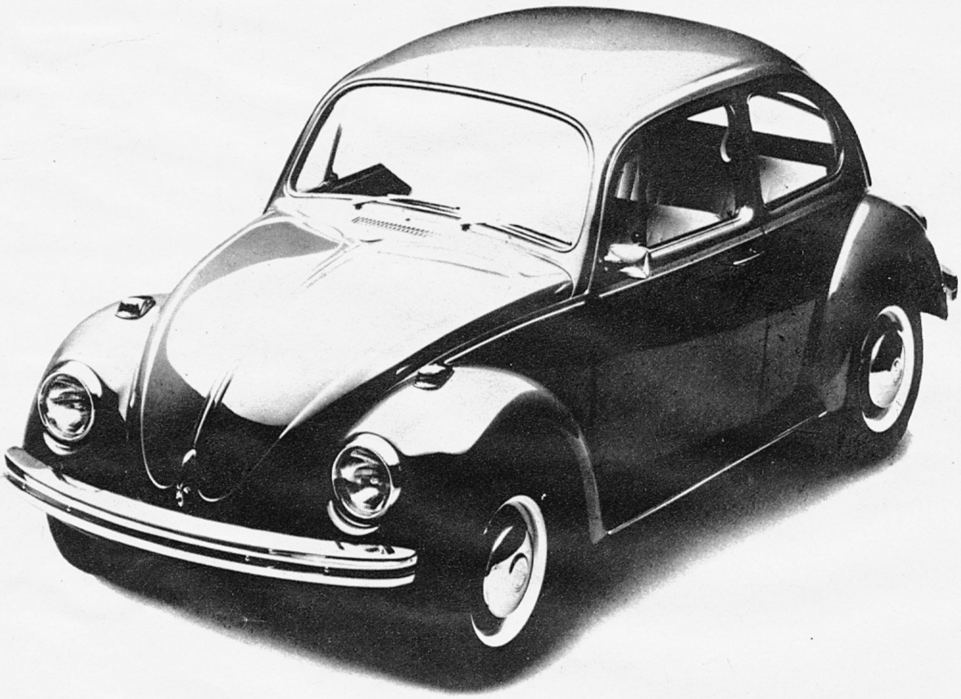
Lähiosoite

Postitoimipaikka

Tampereen postikonttorin lupa n:o 361/69
Hymy 1/70

Voidaan jättää postin kuljetettavaksi ilman postimerkkiä

LEHTIMIEHET OY
PUUTARHAKATU 16
TAMPERE

Helsinki, tammikuussa

Ilmiantakaa vuokranylkyrit

Olipa kerran johtaja, joka uskoi maailman vilpittömyyteen.
Hän oli perinyt aikamoisen omaisuuden.
Huoneistoja, joissa asui ihmisiä. Tehtaita. Säästöjä.
Oli myös huoneisto, josta johtaja sai mielestään aivan liian vähän vuokrarahoja.
Ja raha on tärkeätä, kuten kaikki tiedämme.
Niinpä johtaja päätti saada huoneistostaan enemmän rahaa.
Mutta paha maailma ei näyttänyt olevan johtajan kanssa samaa mieltä.
Oli keksitty vakauttaminen ja säädetty siihen kuuluva valtalaki, mikä määräsi, ettei hintoja ja vuokria saanut korottaa.
Niinpä johtaja päätti menetellä laittomasti, koska rahaa oli saatava enemmän.

* * *

Olipa kerran nuoripari, joka tarvitsi asunnon.
Ja asunto on tärkeä ihmisille, kuten kaikki tiedämme.
Nuoripari laittoi lehteen asuntoilmoituksen ja sai siihen vastauksen johtajalta.
Johtaja vaati 750 markkaa kuukaudessa virallista vuokraa ja 650 markkaa kuukaudessa mustaa vuokraa, jonka hän halusi kääriä liiviinsä ilman kuittia.
Nuoripari kertoi johtajasta HYMYLEHDEN toimittajalle.
Tästä numerosta näette, miten johtajan kävi, vaikka oli kuinka ovela ja varovainen.
Sen kyllä arvaa, ettei johtaja enää usko maailman vilpittömyyteen.

* * *

Vakauttaminen on yleistä ja yhteistä hyvää ajatellen loistava asia.
Me suomalaiset olemme saaneet siitä kiitosta ulkomailtakin.
Mutta on turha sulkea silmiä siltä, että vakauttaminen on luonut keinottelua.
Eräs ihmisluokka tekee "mustaa rahaa', josta sen ei tarvitse maksaa edes veroja.
Asunnot ovat tähän käyttökelpoisimpia välineitä, koska niissä keinottelu pohjaa erääseen ihmisen tärkeimmistä tarpeista.
Neljällä seinällä ja katolla voidaan kiristää ja sulkea suut. Voidaan nylkeä ja ahdistaa.
Mutta loppujen lopuksi ei kenenkään tarvitse sietää sitä. On uskallettava ilmoittaa väärinkäytökset viranomaisille tai vaikka tälle lehdelle.
Asua on pakko, mutta ei millä hinnalla hyvänsä.

JUHA NUMMINEN

TARKASTETTU LEVIKKI 432.248

hymy LEHTI

puhuu asiat halki

päätoimittajat
URPO LAHTINEN
JORMA K. VIRTANEN

toimituspäällikkö
HANNU RAHKONEN

erikoistoimittaja
VEIKKO ENNALA

art director
OLLI TASANEN

erikoistoimittaja Helsingissä
JUHA NUMMINEN
Pursimiehenkatu 23 B 29, Helsinki 15
puhelin 90/653 202

toimittajat
ERKKI "YRJÖ" KANERVA
TIMO SUOSTE
IRIS TUUNAINEN

taiteilija
HEIKKI SLADEY

valokuvaajat
REINO KAIVOLA
JUKKA KUUSISTO

ilmoitukset
myyntipäällikkö
ANTTI ARO

ilmoitussihteeri
MARJATTA UUTELA

mainospäällikkö
RAUNO MÄNNISTÖ

lehtitilausten vastaanotto
ja osoitteenmuutokset
PUUTARHAKATU 16, Tampere
vaihde 33333

osoitteenmuutokset
kolme viikkoa ennen seuraavan numeron ilmestymistä

julkaisujohtaja
JORMA K. VIRTANEN

levikkijohtaja
ANTTI HONKASUO

kaupallinen johtaja
MATTI LAHTINEN

toimitusjohtaja
URPO LAHTINEN

kustantaja

LEHTIMIEHET OY

Puutarhakatu 16, Tampere
vaihde 33333

näettekö Te tässä kuvassa

LAPSIA VAI RIKOLLISIA?

Teksti: JAAKKO S. TOIKKA
Kuvat: KALEVI PÖYHÖNEN

Nuorin näistä pojista on 11-vuotias. Hän tuntee jo kalterit.
— Useimmat jäävät käsiin, ei niitä huoli kukaan, kertoi heidän "isänsä", Pernasaaren koulukodin johtaja, Ensio K y p p ö.
HYMYLEHTI kävi tutustumassa suomalaiseen lapsivankilaan, tänä lasten oikeuksien talvena. Näiden poikien rikos on se etteivät he viihdy koulussa.
Näitä poikia lääkitään muurilla ja kaltereilla, valimotyöllä, tinnerillä, tabuilla, tukehtumispelolla, kurilla ja herran nuhteella.

Juhlapuhetason uusin käsite on "lasten oikeus". Sitä päivitellään, vaaditaan turvaa ja lasten mielipiteiden huomioon ottamista.

Samaan aikaan kun kyseisiä termejä kulutetaan frakki- ja mielenosoitustasolla näytellen, vaatien, laulaen ja liputtaen, vapautui alaikäinen poika kaltereilla varustetusta sellistä, joutuakseen pian sinne uudestaan. Tämä tapahtui Leppäniemessä, SUOMESSA.

Samaan aikaan 11-vuotias lapsi joutui kuulusteluun niistä tiedoista jotka hän oli uskaltanut antaa lehdistölle. Tämä tapahtui Leppäniemen naapurissa, Pernasaaressa, SUOMESSA.

Samaan aikaan alaikäinen poika palautettiin viidennen kerran kahden kuukauden aikana suorittamiltaan pakomatkoiltaan kaltereiden taakse, jokaisella kerralla pako oli suuntautunut takaisin oikeaan kotiin. Tämä tapahtui tuossa samaisessa kolmen laitoksen yhteisössä, lähellä Jyväskylää, SUOMESSA.

Näitä tapahtumia jotka kiinteästi liittyvät suomalaisen lapsen maailmaan vuonna 1970 voisi luetella sivukaupalla, mutta tässä kerromme vain yhden vierailun aikana ilmi tulleista seikoista.

HYMYLEHTI kävi vierailulla eräässä maamme tarkimmin vartioidussa laitoksessa. Saimme luvan vierailuun puhelimitse sosiaali- ja terveysministeriön kansliapäällikkö Tarastilta. Samaan ministeriöön vedoten yritti Pernasaaren koulukodin johtaja Ensio Kyppö estää käyntimme. Tervehdyksenä oli käden osoitus takaisin maantielle.

— Menneisyyden jäljet pelottavat, koska olemme joutuneet tällaisissa muodoissa toimimaan, puolusteli Leppäniemen johtaja itseään ja esimiestään Kyppöä.

Kyppö kantona kaskessa

Tämä kolmen laitoksen kokonaisuus sijaitsee Jyväskylän koillispuolella, Savion ja Leppäveden välissä. Kolmiyhteisyyteen kuuluvat vastaanottokoti, Pernasaaren koulukoti ja Leppäniemen rangaistuslaitos.

Koska olimme kuulleet etukäteen että varsinkin Leppäniemeen tutustuminen saattaisi tuottaa hankaluuksia, otimme yhteyden ministeriöön josta meille ilmoitettiin ettei mitään esteitä vierailullemme olisi olemassa.

Soitimme Pernasaaren johtajalle ilmoittaaksemme tulostamme ja ehdotimme kolmea mahdollista vaihtoehtopäivää. Johtaja suositteli muutaman kuukauden lykkäämistä ja vierailua silloin kun laitoksissa suoritettaisiin "sosiaalitarkastus". Koska tiedämme, että tuollaisten tarkastusten aikana pelataan lähinnä sunnuntaitunnelmissa nurkat siivottuina, niin ehdotimme uudelleen omaa aikatauluamme. Johtaja lupasi harkita asiaa ja pyysi soittamaan uudelleen.

Soitimme. Soitimme pika-, henkilö- ja pikahenkilöpuheluita. Kerran onnistuimme saamaan langan toiseen päähän ilmeisesti rouva Kypön. Häneltä ja keskukselta saimme tietää, että useimpien soittojemme ajankohta oli saatettu etukäteen johtajan tietoon, mutta siitä huolimatta häntä oli turha odottaa vastaamaan.

Koska johtaja kuitenkin Jyväskylässä pistäytymistään lukuunottamatta oli paikalla laitoksessaan päätimme pistäytyä kylässä.

Johtaja löytyi keittäjien

KÄÄNNÄ

avustuksella, ja välittömästi hän kieltäytyi haastattelusta ja vedoten ministeriön kieltoon (?) näytti meille matkasuunnaksi Jyväskylän maantien.

Neljä pahaa poikaa

Koska meidän ei annettu soittaa korvausta vastaan ministeriöön Helsinkiin, poistuimme johtaja Kypön käden osoittamaan suuntaan. Muutaman sadan metrin päässä olevasta kaupasta, tilasimme puhelun kansliapäällikkö Tarastille. Koska ministeriössä oli juuri ruokatunti, jouduimme odottelemaan.

Kauppaan tuli silloin neljä pikkupoikaa huomiota herättävän huonoissa vaatteissa. He olivat laitoksen kasvatteja.

Kun ostokset oli tehty saimme hetken aikaa jutella ennen kuin poikien ruokatunti päättyi.

Poika n:o 1: — Mä pääsin just kopista eilen. Mä olin kuolemansellissä, sinne mä jouduin hatkaamisesta (karkaamisesta).

Poika n:o 2: — Se on koppi 13, siellä on joskus aikaa sitten joku kaveri hirttänyt itsensä.

Poika n:o 1: — Kyllä tää on hyvä laitos. Täällä tulee hullummaks, sehän kai on tarkoitus.

Tuossa pojan katkerassa, syytöksen sävyisessä huomautuksessa on oleellinen havainto koko nurinkurisesta systeemistä. Suurin osa koulukodin kasvateista on koulupinnareita. Lapsia, joille sopeutuminen normaaliin kouluun tuottaa vaikeuksia. Lapsia, jotka kokevat koulujen säännöllisen ohjelman vapauttaan rajoittavana ja ahdistavana.

Ja mitä meidän sivistyksellään röyhtäilevä yhteiskuntamme tarjoaa vaihtoehtomahdollisuudeksi näille nuorille.

Kotiopetustako? Venytettyä sopeutumisaikaa? Ohjattua itseopiskelua?

Ei. Se tarjoaa pakkovaltaa. Laitoskuria ja tarpeen vaatiessa sellejä jotka ovat varikilankin vastaavia pahemmat. Pakkotyötä kellaritiloissa; valmiiksi suunnitellun tien kohti aikuisten vankiloita.

Johtaja Ensio Kyppö.

Poikien jutut

Sulla on melko kurjat kuteet, huomautin sille ensimmäiselle pojalle.

— Mä olen tarttenut rättejä imppaamiseen, vastasi poika.

Imppaamiseen?

— Se tarkoittaa tinnerin nuuskimista. Täytyy ottaa sitä kun ei ole parempia aineita.

Kuule, se ei ole viisasta, se imppaaminen, yritin selittää ja totesin samalla naurettavuuteni.

— Kyllä mä tiedän, vastasi tuo totinen pikkumies.

— Mä olin aika kiltti poika kun tulin tänne, mutta täällä oppii vaikka mitä. Kato, mun poskessa lukee Jami toi on Rape. Toi nuorin on vasta yhdentoista vanha. Sekin on ollut putkassa, mutta vain päivällä ja silloin oli ovi auki. Muuten siltä olis mennyt hermot. Siellä putkassa parkuu kyllä vanhimmatkin jätkät. Niissä on kuuma ja tuntuu että tukehtuu. Kundit on sitten heitellyt mukeilla lasit rikki, että sais ilmaa. Kohta sekään ei onnistu, niihin tulee panssarilasit.

Sitten pojat olivat äänessä lähes yhtäaikaa.

— Isompien jätkien kanssa täällä tulee hyvin toimeen. Ne suojelee jos tulee kahinoita, mutta ei se Kyppö mitään ymmärrä, mä en tiedä mitä mä sanoisin, mutta se on ihan hullu jätkä.

— Tiusanen menee, se on aika mukava, ottaa asioista selvää eikä hakkaa. Se on Järvilinnan (vastaanottokodin) johtaja.

— Joo mut yks jämä, pätkä-Hyvärinen, se kanto mut ruokasalista tukasta kiskoen sänkyyn ja veti kuonoon...

— Mäku irvistin sille niin nappas jakoavaimella päähän.

— Mut Anttola on hyvä kaveri, sen kanssa me aina painitaaki, kun kaikki olis sellaisia.

Mistäs nappaatte sen tinnerin, kysyin väliin.

— Iltalomilta me tuodaan kaikkea. Tabuja ja tinneriä ja muuta.

Mistäs tuonne Leppäniemen puolelle joutuu.

— No karkaamisesta ja kurittomuudesta. Siellä on kakskymmentä selliä. Nyt tehdään remonttia.

Montako poikaa siellä juuri nyt istuu?

— Mä luulen et viisi, yks on just hatkassa.

Johtajan puheet

Pojat menivät. Mekään emme jääneet odottamaan puheluamme, sillä kuulimme, että Leppäniemeen ehkä sittenkin pääsisi sisälle poikien neuvomalla tavalla.

Onnistuimme ja ennen kuin kukaan ehti estää saimme tuolta kalteripuolelta jopa valokuvia. Myöhemmin kohtasimme ehdottoman kiellon, joskin johtaja Kyppö järjesti käyttöömme nipun laitosta esittelevää kuvastoa. Julkaisemme noista värikuvista yhden, jotta voitte verrata sitä ja niitä kuvia jotka oma kuvaajamme paikan päällä otti.

Kävelimme tarkoin opastettuina Leppäniemen johtajan asuntoon, jonne meidät otettiin erittäin ystävällisesti vastaan. Johtaja kielsi olevansa johtaja, oli kertomansa mukaan vain 'sellainen opettaja'.

Kun istuimme jo sisällä ei Kypölle lopulta muutamien puhelinkeskustelujen jälkeen jäänyt kuin yksi mahdollisuus ja niin hän tuli luoksemme Leppäniemen johtajan asuntoon.

Välillä jo kävi joku aivan ulkopuoliseksi itseään väittänyt välittämässä meille lähtökäskyn, mutta sitten Ensio Kyppö yllätti ja ilmestyi:

— Te olette aiheuttaneet minulle hankaluuksia, avasi hän keskustelun.

Kuinka niin?

— No minä pistän tikulla sellaista humanismia joka näkee vain barrikaadin toiselle puolelle.

Barrikaadin?

— Kuvainnollisesti.

Teidän puolellenne oli vähän vaikeata nähdä kun osoitit te heti ovea ja maantietä.

— Minä olen yleensä ollut erittäin avomielinen luonne informaation suhteen. Jopa niin, että päästin tänne kerran tv:n ja siitä johtuvat varmasti monet epäluulot meidän laitosta kohtaan.

Miksi pelkäsitte meitä?

— Minulla on takanani ministeriön kielto, sillä täällä rakennetaan.

Teillä oli ilmeisesti itse järjestämänne kielto, koska muutamaa päivää aikaisemmin meille ilmoitettiin samasta ministeriöstä, ettei vierailulle olisi mitään estettä. Ja eihän se rakentaminen olisi estänyt haastattelemasta poikia ja henkilökuntaa?

— Kielto on se joka määrää.

Tämä Leppäniemi on intensiivisen hoidon osasto. Saammeko kuvata paikkoja?

— Ette.

Onko selleissä nyt poikia?

— Ei, yksi tosin on juuri karannut, mutta tämä laitos on nyt suljettu.

Tapasimme juuri pojan, joka kertoi päässeensä täältä eilen?

— No, hän on poikkeus, tiedän kenestä on kyse.

Tietysti tiedätte, jos hän on ainoa, mutta hän kertoi myös muista?

— No, kai täällä taitaa kaksi olla.

Tapasimme nuo kaksi. Heidät tuotiin johtajan asuntoon, sellejä emme päässeet katsomaan. Tapasimme myös pojan joka oli pari päivää aikaisemmin "vapautunut". Kävi siis ilmi, että laitos ei ollut suljettu, lukuunottamatta juuri työn alla olleita sellejä.

Niihin todella rakennettiin isompia ikkunoita ja kalterit vaihdettiin panssarilasiin.

Tuolla pihalla on muuri kuten aikuisten vankiloissa. Kellarin työskentelytilat, joissa toimii valimo, näkyvät olevan lähes peitettyjen ikkunoiden pimennossa?

— No, eivät ne tilat miellyttävät ole (emme päässeet niihin tutustumaan), mutta se on määrärahakysymys.

Ongelmia on?

— Kyllä. Voisitte paneutua henkilökunnan ongelmiin. Tällä talolla on kova historia. 10 vuotta sitten pahoinpideltiin eräs vartija. Ulkomailla vartijoita on suhteellisesti paljon enemmän.

Minusta nuo tapaamani pikkupojat eivät vaikuttaneet niin peräti vaarallisilta?

— No, he ovat kyllä vielä nuoria.

Kuinka täältä pääsee pois jos ei ota hatkoja?

— Se on vaikeaa. Työpaikkoja ei ole helppo järjestää. Useimmat jäävät käsiin, ei niitä huoli kukaan.

Johtaja kertoi sitten laajasti systeemistä ja talon "isistä". Hän jätti kertomatta, että esimerkiksi se poika joka haluaisi parturin oppiin pääsee hakemaan tuota oppipaikkaa vain Jyväskylästä, mistä sitä ei saa. Helsingistä saisi, mutta sinne poikaa ei päästetä.

Johtaja jätti kertomatta paljon muutakin.

Epäkohta ei kuitenkaan ole kertomisissa tai kertomattomuuksissa. Epäkohta on tässä systeemissä, joka karkumatkojen, murtojen ja kulkuneuvojen "lainailujen" kautta johtaa lähes täydellisellä varmuudella vankilakierteeseen.

Epäkohta on siinä ettemme osaa hoitaa omia lapsiamme.

Kypön kirje

Vierailun jälkeen saimme johtaja Kypöltä pitkän kirjeen. Kaiken muun ohessa siitä kävi ilmi, että tämän juttumme neljä pikkupoikaa oli joutunut kuulusteluun puheistaan. Kävi myös ilmi, että tukistaminen on leikillinen ele . . .

"Teidän onnenne ja meidän epäonnemme oli se, että tapasitte esimerkiksi meidän vaikeimman poikamme. Hän on vaikea hysteerikko, joka näkee vaikeat asiat moninkertaisina ja levittää hysteriaa tovereihinsa. Kaikki nämä pojat olivat vastaanotto-osaston oppilaita.

Omat kasvattini, varsinaiset Pernasaaren isot pojat, ovat rauhallisia ja harkitsevia. Heitä inhotti näiden poikien liioittelut, sillä koulukotipojat ovat pohjaltaan erittäin reilua väkeä. Oli muuten turhaa luulla näiden poikien joutuvan puheistaan rangaistaviksi. Tiedämme varsin hyvin, että nämä poikain purkaukset kuuluvat oleellisena hoitoon, mutta ulkopuolinen ei tahdo tätä ymmärtää. Pojat ovat olleet ryhmäprosessissa n. kuukauden verran ja heillä on parhaillaan eräänlainen aggressiivinen vaihe, joka kuuluu luonnollisena tähän prosessiin. Kotoansa ja yhteiskunnasta tuomansa turhautumat ja aggressiot he kohdistavat laitokseen ja sen henkilöihin. Olitte motivoineet nämä pojat antamaan negatiivisia lausumia. Erikoisesti kohdistavat oppilaat aggressioitaan henkilöön, joka edustaa tällä hetkellä yhteiskuntaa ja sen järjestystä ts. johtajaan. Hysteerikon palauttaminen järjestykseen ei ole helppoa. Kuvaavaa on, että hän kertoi minun tukistaneen häntä ruokailussa, kun hän häiritsi yrittäessäni puhua pojille. Tämä "tukistaminen" oli vain leikillinen kahdella sormella annettu nykäisy niskakarvoista. Perustyypiltä hysteerisenä, hän näki tämän asian suurena. Hänen hysteeriansa tarttuu myös muihin ja hän houkuttelikin kerran ison joukon poikia karkaamaan kanssaan. Hän on riehunut tuolin kanssa osastolla, jolloin määräsin hänet muitten turvallisuuden vuoksi valvottuun ryhmään.

Kaikesta oppilaitten rikkomisista on sosiaalihallituksen taholta varoitettu ja muistutettu. Vaikka on riehuvia oppilaita, paikat täytyy pitää silti ehjänä ja siistinä. Hän ei välittänyt vaihtaa rikkinäistä paitaansa, joka oli joutunut oven rakoon riehunnassa. Nyt hän näytteli sitä merkkinä huonosta vaatehuollosta. Ei pitäisi unohtaa, että olemme tekemisissä sellaisten nuorten kanssa, joitten kanssa kukaan ei ole tullut toimeen.

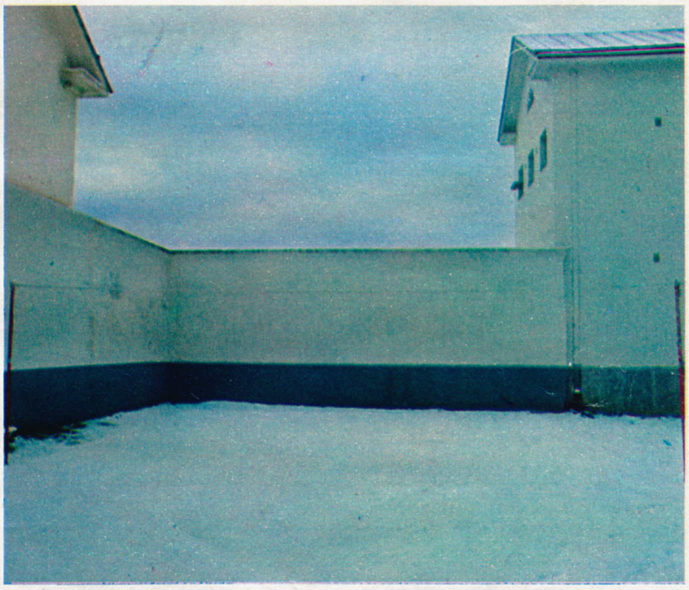
Meidän pikku yhteiskuntamme on lähtökohdaltaan

JATKUU SIVULLA 84

Tämän kuvan saimme johtaja Kypöltä, se edustaa sitä informaatiota, jota hän talostaan jakaa. Kodikasta, eikö totta.

Me näimme mm. kivimuurin, kaltereita ja sellin. Näitä meille ei haluttu näyttää. Näitä emme päässeet valokuvaamaan. Onneksi valokuvaajan rutiini pelasti tilanteen.

TOINI VARTIAISEN LOHTU MURHEESEEN ON YHDEN TÄHDEN JALLU

Teksti: ASKO LINNA
Kuvat: VEIKKO LINTINEN

Toini Vartiainen oli suomalaisen valkokankaan näkyvimpiä hahmoja 1940- ja 50-luvuilla. Takana oli useita elokuvia, uusia oli tulossa ja ihailijoihin kuuluivat mm. sellaiset suuruudet kuin Tauno Palo ja Mika Waltari.

Kolmen epäonnistuneen avioliiton jälkeen Toinilla (46) on tänään menossa neljäs. Hän asuu perheineen omakotitalon yläkerrassa Porvoossa. Osoitetta kysyttäessä paikkakuntalaiset neuvovat: ”Käykää katsomassa Seurahuoneen renkituvasta. Siellä se aina mekastaa.”

Toini Vartiaisen kolmet kasvot. Vasemmalla alhaalla kuva elokuvasta "Kun omena putoaa" vuodelta 1952. Yläkuvassa on kasvot kirkastanut ajatus valkokankaalle paluusta. Alhaalla alakuloinen hetki.

Toini Vartiaisella oli takanaan jo kolme särkynyttä avioliittoa, kun hän tapasi juuri sodasta palanneen papin pojan Lauri Hyrskeen. Vaikka Toinilla tuolloin oli "vakituinen" poikaystävä, hän rakastui hauskannäköiseen nuorukaiseen, sillä yliopistossa opiskeleva Lauri ymmärsi elämää samoin kuin Toinikin.

Toinin kilpakosijat tapasivat yhteisissä juomingeissa ja joivat samalla veljesmaljan. Kultakellon hinnalla yö Toinin kanssa kuului Lauri Hyrskeelle. Diplomi-insinööri, tuo "vakituinen", poistui kellon kanssa taustalle. Toini oli vapaa solmimaan avioliiton uuden rakastettunsa kanssa.

Alussa kaikki meni hyvin, mutta sitten Toinin tähti alkoi laskea. Laurin opinnotkaan eivät menneet hyvin, joten pariskunta muutti Helsingistä maalle. Lauri sai viittä vaille maisterin papereillaan väliaikaisen opettajan paikan Mäntsälän Koivikon kansakoululta. Lukuvuosi sujui erittäin hiljaisesti. Paikallisessa opettajayhdistyksessä jopa ihmeteltiin, miksi melko tunnettu opettaja sulkeutui omaan yksinäisyyteensä. Pariskunta vietti hiljaista elämää, mutta heistä kyllä puhuttiin. Toini oli vielä tuolloin ihmisten muistissa säteilevänä tähtenä.

Maaseudun rauha kävi Toinin hermoille, ja niin hän silloin tällöin piipahti Helsinkiin verestämään vanhoja muistoja. Paikkakunnalla ei kuultu mitään juoruja näistä matkoista, ajattelivat kai rouvan koettavan palata takaisin tähtitaivaalle. Tarvittiinhan kolmen lapsen elättämiseen jo vaimonkin apua.

Väliaikaisesta opettajanpaikasta siirryttiin lukukauden lopulla Pukkilaan, missä Lauri Hyrske sai väliaikaisen johtajaopettajan paikan. Aikanaan loppui johtajuuskin, ja perhe muutti Porvooseen, jossa Lauri sai paikan sikäläisessä sanomalehdessä. Pienessäkin kaupungissa oli liikaa houkutuksia — juhlimaan tottunut ex-filmitähti Toini ja

KÄÄNNÄ

Porevit C 1000® sisältää koko päivän C-vitamiinit ja kalkin.

Tietenkin päivä on mukava aloittaa Porevitilla. Jokaisessa poretabletissa on 40 sitruunan verran C-vitamiinia. Vastustuskykyä tarvitaan nyt kun on talvi. Porevitissa on lisäksi lasten luuston kasvun kannalta tärkeää, vahvistavaa kalkkia.

Sitruunan- tai appelsiininmakuista.

Porevit C 1000®

SANDOZ

Luotettava Sandoz-valmiste. Apteekeista ilman reseptiä.

hänen elämää ymmärtävä aviomiehensä sortuivat junlimaan liikaa, ja Hyrske menetti työpaikkansa. Tällä hetkellä hän on Nesteellä ojahommissa ja toimii samalla STT:n paikallisena kirjeenvaihtajana. Toini on edelleenkin kotirouva.

Kyllä Toini tunnetaan

— Tuolla se Toini istuu kaiket päivät "renkituvalla", sanoi ensimmäinen vastaantulija, jolta Toini Vartiaisen osoitetta tiedusteltiin.

— Tänään sitä ei ole näkynyt eikä toivottavasti näykään, sanoi ravintolan portieri. Täällä se hyppii kaiket päivät ja yöt. Ensin juoksee pöydästä toiseen, ja kun se on riittävästi ryystänyt tuntemattomien miesten viinoja, tulee sen oma mies ja sitten ne alkaa tapella. Toivottavasti ette tuo sitä akkaa ainakaan meidän ravintolaan.

Puhelimeen Toini vastasi. Ilmoitti olevansa varattu. Mies oli töissä ja kaikki lapset sikotaudissa.

Tarkkinen on pieni kyläpahanen Porvoon kaupungin alueella. Omakotitalon yläkerrassa asuvat Hyrskeet kolmen lapsensa kanssa. On sähkövalot ja puulämmitys. Kylmää.

Mukana tuotu viinipullo avasi oven yllätysvieraille, vaikka puhelimessa haastattelusta olikin kieltäydytty.

— Makuuhuoneessa on lämpimämpää. Lasse hankki tänään pari kuormaa puita. Perkeleen äijä, pane niitä tähän hellaankin. Näin Toini.

— Mä soittelen pari puhelua ja sit mä lähden teidän kanssanne ottamaan parit hermoryypyt — jos te maksatte...

— Ja saatanan sika, sä et mene minnekään yksin. Minä tulen kanssa, hihkaisi Toini ja löi miestään korvalle.

— Mutta kun nuo lapsetkin ovat sikotaudissa...

— Mitäs se niitä auttaa, jos minä täällä istun. Pyyhi toi punaviini lattialta tai muuten tulee taas korville.

Nöyrä aviomies pyyhkii lattian. Perheneuvottelu päättyi sillä erää. Molemmat lähtivät mukaan ottamaan hermoryypyt. Renkitupaankin pariskunta pääsi sisään portierin karsaan katsannon saattamana.

Toini suunnittelee paluuta filmiin

— Mä otan jaloviinan kuivana, jos teillä on varaa tarjota, sanoo Toini.

— Mä otan samaa, pyytää aviomies.

Kireä mieliala laantuu parin ryypyn jälkeen. Entinen tähti rauhoittuu ja alkaa jutella suunnitelmistaan.

— Oikeestaan mä olen ajatellut palata takaisin valkokankaalle tai televisioon. Kotirouvana olo alkaa pitkästyttää.

— Onhan sulla kolme lasta hoidettavana, huomauttaa aviomies.

— Lapsia, lapsia. On mulla niitä kakaroita legio jo aikaisemmista avioliitoistakin. Luuletko, että mun pitää olla pentuvahtina koko loppuikäni? Soitan Mika Waltarille ja huomenna olemme Espanjassa. On oltu ennenkin...

Korvapuusti kajahtaa jälleen ja liian suulas aviomies on taas hiljaa. Entinen tähti on syventynyt lasiinsa ja miehen haukkumiseen. Meitä sivullisia alkaa julkisen perheriidan sivustakatsominen tympäistä. Samoin suuret puheet paluusta valkokankaalle. Toini ei ole katsonut peiliin kovinkaan tarkkaan. Hän tosin sanoo, että muodot ovat vielä paikallaan. Tosi on, mutta niihin on tullut huomattavia lisiä.

Lähtiäisiksi annoimme pariskunnalle kympin taksirahoiksi. Luultavaa on kuitenkin, että rahat menivät jaloviinaan ja kotimatka sujui kävellen. Ellei sitten Toini iskenyt kapakasta kyytiä itselleen — kostoksi liian puheliaalle aviomiehelle. Tiedä häntä. □

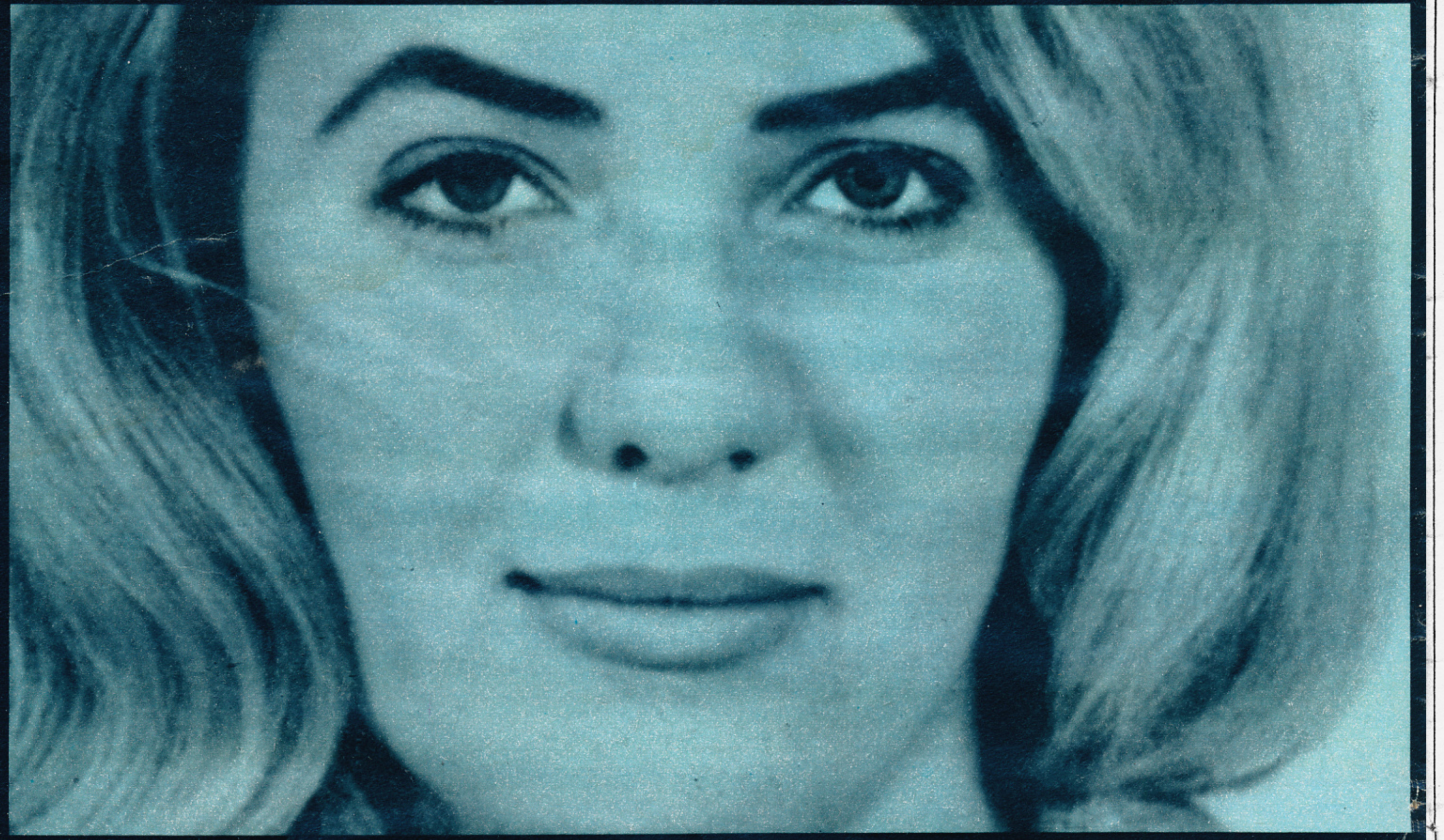
▲ **Taiteilijan temperamentti on säilynyt. Tällä kerralla siitä saa osansa Toini Vartiaisen neljäs aviomies Lauri Hyrske.**

▼ **Toini Vartiaisen nykyisestä avioliitosta on kolme lasta.**

TUULA KORPELA OLETTEKO NIMIMERKKI ESKO LAUKKO?

OLEN!

ESKO LAUKON JA MAURI SARIOLAN ERIKOISHAASTATTELU

Teksti:
JORMA K. VIRTANEN

Saammeko esitellä: Nimimerkki Esko Laukko alias virkanainen Tuula Korpela. Taustana on Pariisin Moulin Rouge.

Vuoden 1969 lokakuun numerossa Hymylehti ryhtyi tositoimiin ja löi pirstoiksi siihen asti murtamattomana pidetyn pähkinän. Kysymys koski Esko Laukon arvoitusta. Julkaisimme kuvan Esko Laukosta, joka yllättäen osoittautuikin naiseksi, jonka Mauri Sariolakin hyvin tuntee. Lupasimme auton sille, joka paljastaisi ''vielä oikeamman Esko Laukon''. Ehdotuksia kyllä tuli ja moni havitteli autoa, mutta kukaan ei voinut todistaa, että juuri Sylvi Kekkonen tai Tellervo Koivisto olisi Esko Laukko. Autoa ei siis kukaan saanut. Kuinka olisi voinutkaan saada! Nyt Hymylehti paljastaa myös nimimerkki Esko Laukon oikean nimen: TUULA KORPELA.

Tuula Korpela on muuten melkoinen kovanaama. Hän ei aio maksaa jenkki Ballingerille penniäkään. – Valittakoon ukko vaikka helvettiin tai isoäitinsä neitädille, sanoo tuo viehättävä salapoliisikirjailijatar. Ballinger on – kerrottakoon selvityksenä niille, jotka eivät ehkä muista tai tiedä – amerikkalainen salapoliisikirjailija. Esko Laukon väitetään lainanneen eräästä Ballingerin kirjasta lähes koko aineiston omaan kirjaansa 'Sen yli käy vain tuuli viheltäin'.

Nimimerkki Esko Laukko oli askarruttanut tutkijoita jo pitkään, mutta lopullisen polttavaksi arvoitus kävi, kun Laukko viidennellä kirjallaan onnistui järjestämään kansainvälisen skandaalin.

Sokkoleikissä koko maan muulle lehdistölle pitkän nenän näyttänyt Esko Laukko vedettiin esiin Hymylehden tutkimuksissa. Kaikkien yllätykseksi nimimerkin takaa paljastui nainen. Julkaisimme hänestä lukuisia valokuvia ja tutkimustemme tulokset. Koska kuitenkin — oikeudenkäyntisanastoa käyttääksemme — syytetyn omaa tunnustusta ei saatu, halusimme reilun pelin merkeissä alistaa keräämämme ja varmaksi katsomamme näytön julkiselle koetukselle.

Lupasimme auton — tuliterän Volkswagenin — sille, joka asiakirjojen ja muitten vääjäämättömien todisteitten valossa pystyy osoittamaan näkökantamme vääräksi.

Tarjous oli voimassa kuukauden.

Kukaan ei ilmoittautunut perimään lupaamaamme autoa.

Muunlaista postia toimitukseemme alkoi kylläkin tulla aivan tulvimalla. Kymmenet henkilöt tunnistivat valokuvista Esko Laukon henkilöllisyyden. Tämä vaivannäkö oli kuitenkin turha, koska artikkelimme loppukaneetissa nimenomaan ilmoitimme, että tämän salaperäisen henkilön nimi on jo toimituksen tiedossa. Yhtä vähän edistivät asiaa kirjeitse saapuneet tiedonannot, joissa punnittiin kuviemme esittämän naisen kirjallisia kykyjä yms.

Tarjoamamme auto jäi ilman noutajaa.

Vaitiolo on yleensäkin myöntymyksen merkki. Kun näin mittavassa asiassa julkinen haasteemme kaikui kuuroille korville, yleinen vaiteliaisuus on sitäkin ratkaisevampaa laatua. Jäljelle jäi vain yksi ainoa selitys:

Olimme olleet oikeassa. Olimme löytäneet oikean Esko Laukon.

Piste i:n päälle

Kun lehtemme seuraavassa — joulukuun numerossa — ei asiasta kirjoitettu sanaakaan, nähtiin toden teolla miten syvät rivit reagoivat. Posti kantoi toimitukseen uuden vyöryn. Vaadittiin selitystä, vaadittiin tietoa, miten auton suhteen oli käynyt, vaadittiin yleensäkin asian lopullista tuuletusta.

Se tapahtuu nyt.

Ennen varsinaista loppuselvitystä lienee kuitenkin syytä huomauttaa eräistä seikoista:

Ballinger yltyi hurjaksi USA:ssa

Kuten tunnettua, rymy asiassa nousi Esko Laukon viidennen kirjan ilmestyttyä viime elokuussa. Neljä hänen aikaisempaa kirjaansakin olivat herättäneet huomiota sikäli, että ne olivat saavuttaneet hyvän arvostelu- ja myyntimenestyksen.

Mutta miten sanotaankaan:

KÄÄNNÄ

TUULA KORPELA OLETTEKO ESKO LAUKKO?

Kuva Sammatista — ensimmäisen kirjan syntyseuduilta. Kuvassa Tuula ja Mauri.

"Hyvä kello kauas kuuluu; paha paljon kauemmaksi."

Viides kirja "Sen yli käy vain tuuli viheltäin" vasta nostatti todellisen myrskyn ja nyt negatiivisessa mielessä. Heti sen tultua markkinoille helsinkiläinen Ilta-Sanomat ryhtyi torvin ja rummuin oikeuden esitaistelijaksi. Se kuulutti kaikissa kadunkulmissa, että Esko Laukon teos oli ilmiselvä suomalaisiin oloihin sovellettu muunnelma amerikkalaisen Bill S. Ballingerin kymmenkunta vuotta aikaisemmin suomennetusta teoksesta "Kynsi ja hammas". Yhtä intoutuneena heittäytyi tapahtumien virtaan Suomen Kirjailijaliiton silloinen varapuheenjohtaja, maisteri Kai Laitinen aseenkantajineen. Häneltä pyydetyssä lausunnossa hän katsoi, että teosten välillä oli ilmeisiä yhtäläisyyksiä, joten kutakuinkin selvä kirjallinen muunnelma oli päivänselvä tosiasia.

Kun nämä tiedot toimitettiin Atlantin taakse Bill S. Ballingerille, hän arvatenkin katseli niitä ensin silmät pystyssä. Sen jälkeen hän ryhtyi esittämään vaatimuksia. Huolimatta siitä, että nimimerkki Esko Laukko oli myös suoraan kirjoittanut Ballingerille ja selittänyt tapahtuman — jota Laukko piti puhtaana sattumana — Ballinger hurjistui. Ensin hän ilmoitti, että:

1) Laukko oli syyllistynyt anteeksiantamattomaan menettelyyn.

Sitten hän ilmoitti:

2) Laukko oli korvausvelvollinen.

Seuraava vaatimus:

3) Laukon oli toimitettava koko teoksesta koitunut tekijäpalkkio Amerikkaan.

Seuraava vaatimus (muutaman viikon kuluttua):

4) Kirja oli kokonaan poistettava myynnistä Suomessa.

"Valittakoon ukko vaikka helvettiin!"

Tapahtumien kulussa Esko Laukko ensin ilmeisesti hämmentyi. Hän ryhtyi antamaan vaatimuksille myöten, vaikkakaan hän ei katsonut syyllistyneensä mihinkään rikolliseen tekoon. Todistivathan hänen neljä aikaisempaa kirjaansa — joista kukaan ei väittänytkään löytäneensä plagiaatteja — eittämättä sen, että hän osasi kirjoittaa ilman Atlantin takaa saatuja esikuvia. Mutta hän katsoi kuitenkin laihan sovun lihavaa riitaa edullisemmaksi ja yritti löytää molempia osapuolia tyydyttävän ratkaisun.

Ballinger kuitenkin vetäisi jousen liian kireälle.

Kun vaatimukset aina vain kasvoivat, Esko Laukolle tuli mitta täyteen. Samanaikaisesti hän myös ehti toipua ensi hämmingistään. Mietittyään asiaa uudelleen ja todettuaan, ettei hän ollut tehnyt tahallisesti mitään väärää, hän teki ratkaisunsa:

— KORVAUKSIA EI MAKSETA AMERIKKAAN PENNIÄKÄÄN.

Tämä on Esko Laukon nykyinen kanta. Sitä ei ole aikaisemmin esitetty julkisuudessa. Mutta se on lopullinen ja kumoaa kaikki aikaisemmat kannanotot.

Esko Laukon perustelut ovat myös varsin säikkymätöntä — ja purevaa — kielenkäyttöä:

— TULKOON UKKO NOUTAMAAN TÄÄLTÄ RAHANSA. TAI VALITTAKOON ASIASTA YK:HON, HAAGIN RAUHANTUOMIOISTUIMEEN TAI HELSINGIN RAASTUVANOIKEUTEEN. TAI ISOÄITINSÄ NEITITÄDILLE. TAI VAIKKA HELVETTIIN!

Suomalainen jukuripää on puhunut.

Myöhemmin sitten nähtäneen, miten käy. Ainakin on — mikäli Ballinger jatkaa vaatimuksiaan — tulossa maassamme ennennäkemätön oikeusjuttu.

Värin näyttö

Lokakuun numerossa teimme tutkimuksemme perusteella seuraavat johtopäätökset:

1) Nimimerkki Esko Laukko on nainen.

2) Hän on nimenomaan lehdessämme julkaistujen kuvien esittämä nainen.

3) Hän kuuluu Mauri Sariolan läheiseen tuttavapiiriin.

4) Hän on Mauri Sariolan löytö ja suoranainen kirjallinen kasvatti sikäli, että Sariola on ohjannut hänen kehitystään.

5) Hänen ja Mauri Sariolan ystävyys ulottunee yli kirjallisen yhteistyönkin syystä että:

a) Hän on esiintynyt naispäähenkilönä Sariolan romaanissa 'Ampiaiskesä'.

b) Hänet on nähty Sariolan kanssa yhdessä mm. Pariisissa ja Kanarian saarilla.

c) Yhteistyössä esiintyy monia muitakin paljonpuhuvia henkilökohtaisia tunnusmerkkejä.

Nämä tosiseikat ovat vastaanväittämättömät ja nojaavat selviin asiatietoihin. Ja nyt on joku viisas sanonut: "Elämä on peliä." Se todella muistuttaa muuatta peliä sikälikin, että tiettyyn pisteeseen päästyä on pakko näyttää väriä. Esimerkin voisi myös valita oikeusmaailmasta: hyödytön kiistäminen ei ole aiheellista enää silloin, kun sitova näyttö on lyöty pöytään.

Asiaa perin pohjin punnittuaan ovat myös nimimerkki Esko Laukko ja asiaan läheisesti kytkeytynyt kirjailija Mauri Sariola päättäneet kääntää kortit näkyviin. Ainakin siihen asti, mikä koskee Esko Laukon henkilölli-

syyttä ja näiden kahden kirjallista yhteistyötä.

Harmaasilmä saapuu

Paikka on muuan muun maailman katseilta eristetty ravintolan kabinetti Helsingissä. On joulukuun neljästoista 1969. HYMYLEHTEÄ edustaa kirjoittaja. Kirjailija Mauri Sariola on jo saapunut paikalle. Varovaisuus silmissään, kokeneen kehäketun valppautta olemuksessaan.

Iso on mies. Ilmankos väitetään, että hänen ja Jorma Ojaharjun välillä on joskus syntynyt käsilläpuhuminen kiistan koskiessa, kumpi on Suomen suuri**kokoisin** kirjailija. Tumma puku, valkoinen paita, konservatiivinen solmio, siististi leikattu tukka. Kasvot kertovat vilkkaasti eletystä elämästä. Miten sanottiinkaan ylämaissa: "Humu mies, vaikkei arpia ookkaan ..."

Jutellaan säästä.

Odotellaan.

Kabinetin ovelta kuuluu koputus. Tunnelma käy tiheäksi.

Sisään astuu nainen. Pitkä, vaalea. Kaarteet kohdallaan. Silmät harmaat ja levolliset. Ei näytä lainkaan sellaiselta kirjailijalta, joka esimerkiksi TV:ssä julistaa protestilaulujensa tekstejä. Sopiva Sariolan seuralaiseksi ja muutenkin naseva kuvion kehyksiin. Eihän ole Sariolakaan pitkätukkaisen hippiekansan suosiossa. Päin vastoin hän hiljakkoin esitetyssä TV:n nuoriso-ohjelmassa pani häikäilemättä matalaksi koko underground-aatteen. Ja tilaisuuden siististi pukeutunut nuorisoyleisö — taputti!

Keskustelu kabinetissa alkaa perin varovaisin sanakääntein. Tunnelma on muodollinen, vaisu huumori selvästi pingoittunutta. Käynnistetty magnetofoni häiritsee silmin nähden haastateltavia. Mutta jos elämässä otetaan askel, on otettava toinenkin. Nauhalle ilmestyi seuraavanlaista tekstiä:

JKV: — Te siis olette Esko Laukko?

TK: — Kirkonkirjojen mukaan olen Tuula Marjatta Korpela.

JKV: — Tiedän sen.

TK: — Tunnutte tietävän paljon muutakin.

JKV: — Etsivä löytää, kolkuttavalle avataan. Te olette 28-vuotias, naimaton, toimessa valtion virastossa ja kotiosoitteenne on Uudenmaankatu 36 A täällä Helsingissä.

TK: — Kertoi James Bond, niinkö?

JKV: — Näillä kotimaisillakin agenteilla saa yhtä ja toista aikaiseksi. Edellyttäen, että asiaan paneudutaan tosissaan.

TK: — Siltä tuntuu!

JKV: — Käsitän asenteenne. Mutta tähän sävyyn ei juttu edisty! Ehkä heti aluksi teemme selväksi erään käsitteen. Te, arvoisa neiti, olette uutinen. Te olette henkilöitynyt juttu itsessään ... etenkin kun teitä jahdattiin koko maan lehdistön voimin ja teitä ei saatu paljastetuksi. Jos minun lehteni kykenee sen tekemään, se tehdään. Minä olen lehtimies ja palvelen lukijoitani ...

TK: — Hmh.

JKV: — Tässä mielessä on siis nähtävä lokakuussa painettu, teitä koskeva juttu. Siinä ei ollut mitään henkilökohtaista antipatiaa tai sympatiaa. Kirjailija Sariola varmasti ymmärtää tämän, koska hän itsekin on ollut lehtimies. Vai mitä?

MS: — Kyllä vain. Ja pistämätön omalla alallani.

JKV: — Ainakin te kuuluitte puhaltaneen valtakunnan suurimman sanomalehden rikosuutisiin elävän hengen. Mutta nyt ei ole kyllräkään rikoksesta kysymys. Ei sittenkään, vaikka tässä on pakko noudattaa eräänlaista ristikuulustelumetodia ...

MS: — Ja kaikki, minkä nyt lausutte, katsotaan myöhemmin todisteeksi teitä vastaan!

JKV: — Tuo on kai se termi, joka Englannissa lausutaan pidätyksen yhteydessä. Mutta asiaan! Kysyin äsken, oletteko te Esko Laukko. Te vastasitte olevanne Tuula Korpela. Saanko muotoilla kysymykseni uudelleen: Oletteko te kirjoittanut nimimerkillä Esko Laukko viisi kirjaa?

TK: — Puhukaamme ensin hiukan periaatteellisista kysymyksistä ...

"Asiat päälaellaan"

JKV: — Miten vain. Sopii hyvin. Onhan tässä aikaa.

TK: — Tämä koko juttu on aivan päälaellaan. Tiedättekö, miksi teoksesta 'Sen yli käy vain tuuli viheltäin' nostettiin syksyllä niin vimmattu kohu?

JKV: — Koska sitä väitettiin amerikkalaisen kirjailijan Bill S. Ballingerin teoksen suomalaiseksi mukaelmaksi.

TK: — Herra Ballingerin menettelytapoihin palaan aivan kohta! Mutta siitä ei nyt olekaan kysymys. Asiasta nostettiin metakka aivan muista syistä. Se oli oikein mollausoperaatio vailla vertaansa!

JKV: — Mollaus?

TK: — Ettekö tiedä, mitä sana mollata tarkoittaa?

JKV: — Tottahan toki. Lyödä. Iskeä. Motata. Joko tuli tarpeeksi synonyymejä? Mutta asiayhteys ei oikein minulle selvinnyt.

TK: — Koko jutun peruskuvio pohjautuu seuraavaan väärinkäsitykseen: Kun nimimerkille Esko Laukko sattui vahinko, kaikki arvostelijoiksi itseään kuvittelevat, partakarvoin ja suurin luuloin varustetut kirjalliset hihhulit repäisivät innosta vaatteensa ...

Atlantin rannoilla, kolmannen kirjan tapahtumapaikoilla.

JKV: — En ihan vieläkään ole täysin kärryillä.

TK: — Se selviää heti. Koska tämä kirjailija Sariola oli jo sitä ennen jollain tavoin yhdistetty Esko Laukkoon, hänet katsottiin ilman tutkimusta ja tuomiota jutun altavastaajaksi. Alettiin hutkia Esko Laukkoa, mutta todellisuudessa iskut oli tarkoitettu kohdistaa Mauri Sariolaan ...

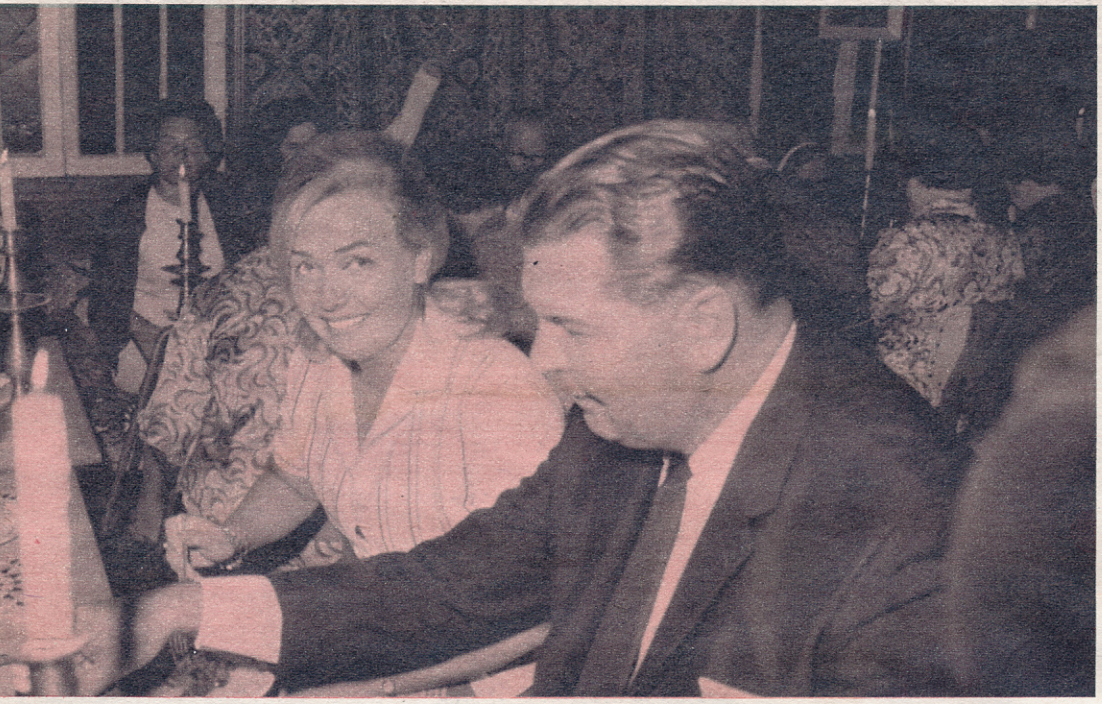
JKV: — Miksi?

SM: — Hän tarkoittaa sitä, että minä ja niin sanotut kulttuuriradikaalit katselemme toisiamme ihan yhtä ystävällisesti kuin mungo ja kobra.

TK: — Siitä syystä alettiin ihan ulkomaille asti kiireen kaupalla lanseerata lausuntoja, että täällä pienessä syrjäisessä maassa on tapahtunut ihan maailmankaatava skandaali. Ankara vahingonilo yhdistyneenä väärinkäsitykseen hälytti kaikki oman pesän likaajat siiville. Ei kai tämän takia voi juuri ihmetellä, miksi Ballinger Amerikassa tuohtui. Eihän hän voinut verrata kirjojen tekstejä, hän

KÄÄNNÄ

TUULA KORPELA OLETTEKO ESKO LAUKKO?

tietysti vain mielikseen näki, miten suomalaiset peittosivat oman kirjailijansa ja ulvoivat kuorossa päätä vadille . . .

JKV: — Saattaa se olla noinkin. Mutta huomaan, että tässä aina vain kierretään pääasiaa. Tänne on tultu selvittämään lopullisesti Esko Laukon henkilöllisyys. Jo tuo vimmastunut sävy . . . tuo jolla puolustatte Esko Laukon menettelyä . . .

TK: — Minä en puolusta ketään. Esitän vain näkökantani.

JKV: — Mutta esitystavastanne käy ilmi, että teillä on raskaasti oma lehmä ojassa. Kun lisäksi todisteet ovat muutenkin ylen selvät, lienee aika puhua asiat halki. Esitän vielä kerran kysymykseni. Ja haluan selventävän vastauksen: kyllä tai ei. Oletteko te Esko Laukko?

Tunnustus

Magnetofonin kelat pyörivät, mutta nauhalle ei muutamaan sekuntiin tule mitään. Tuula Korpela vilkaisee Mauri Sariolaa. Tämä kohauttaa olkapäitään. Ele on selvä: asia ei kuulu häneen. Ja oma valta ahvenella. ottaa onkeen jos tahtoo.

TK: — Olen.

JKV: — Saanko varmuuden vuoksi kysyä vielä toisen kerran. Ettei minua tai lehteäni myöhemmin syytettäisi kirjallisuustutkimuksen harhaanjohtamisesta. Te siis olette jokaisen Esko Laukko-kirjan takana:

TK: — Kyllä.

JKV: — Selvä on. Ja miten tämä kaikki alkoi?

TK: — Kirjoittelin aluksi kaikenlaista pientä. Omaksi ilokseni, lähinnä vain pöytälaatikkoon. Mutta sitten aloin tarjota tekeleitäni lehdillekin. Ne tulivat melkein poikkeuksetta takaisin . . .

JKV: — Siis hylättyinä?

TK: — Mitä muutakaan se tarkoittaisi, kun novelli palautetaan ja mukana seuraa vain tunteeton painettu lappunen, jossa kiitetään harrastuksesta lehteä kohtaan.

JKV: — Se on todella ankara lappunen. Väitetään jopa, että se on kylmyydellään nitistänyt kuoreensa jonkun nousevan neron. Mutta toisaalta lehtien toimituksissa ei ole aikaa vastata kullekin henkilökohtaisesti. Novelleja tarjotaan sadoittain; Suomen kansa on tunnetusti kirjoitushaluista . . .

MS: — Joskus hamassa nuoruudessa minun ensimmäinen novellini meni läpi. En tiedä, olisiko sen takaisin saaminen nitistänyt yrityshaluni. Mutta vaikka niinkin olisi käynyt, ei kai siinä paljoa olisi menetetty . . .

TK: — Hän on vaatimaton.

JKV: — Kuuluu olevan.

Kirjallinen neuvottelu jälleen — vaihteen vuoksi Marokossa.

Mutta nyt puhutaan Esko Laukosta. Alku oli siis hankalaa. Mutta lopulta tuli läpilyönti. Miten se oikein tapahtui?

TK: — Tutustuin kirjailija Sariolaan muutamia vuosia sitten . . .

JKV: — Sammatissa, epäilemättä?

TK: — Kyllä. Vanhemmillani on siellä huvila. Kuten myös . . . no niin . . . siitähän on lehtenne jo kertonut . . .

JKV: Kuten myös Sariolalla, aivan oikein. Entä mitä sitten tapahtui?

TK: — Näytin hänelle niitä alkeellisia kyhäelmiäni. Ja hän sanoi heti, että niissä oli perusvirhe . . .

JKV: — Mikä?

TK: — Olin yrittänyt omaksua tämän nykyisen tyylisuunnan. Olin pannut sanoja peräkkäin . . . erilaisia tunnelmapalasia . . . näköaloja . . . kuvitelmia . . .

MS: — Toisin sanottuna tämän tytön tyyli oli niin sekavaa, ettei siitä saanut selvää vanha vihtahousukaan. Hän oli täysin väärillä jäljillä, vaikka hänellä oli lahjoja. Hän oli yrittänyt kirjoittaa näitten kulttuurikonstailijoitten tyyliin . . .

TK: — Ja sinä sanoit — muistan kyllä sanatkin — että kirjan on oltava selkeä, tajuttava ja ennen kaikkea luettava.

MS: — Niin taisin sanoa. Ja tarkoitin sillä sitä, että kirjassa on oltava järkeenkäypä rakenne, jota kerronta luontevasti myötäilee . . . ja jonka parissa lukija viihtyy. Ilman siis että lukijan pitäisi hampaat irvessä ja tuskanhiki otsalla miettiä, mitä merkillisen suurta ja hienoa kirjailija on tuollakin hämärällä lauseellaan tarkoittanut.

JKV: — Tarkoititte siis vanhanaikaista . . . tuollaista selvästi sujuvaa eeppistä kerrontaa?

MS: — Jos se on vanhanaikaista, niin se on ainakin pysyvää. Ihminen tietysti muuttuu ja kehitys menee eteenpäin. Mutta ihmisen perusluonne säilyy. Hän toimii, vihaa, rakastaa, tekee työtä ja rentoutuu huvittelemalla, syö ja juo, punoo juonia, etsii rahaa ja menestystä, turvallisuutta perhe-elämässä, arvostamiensa ihmisten kunnioitusta . . . kaikkea tuota. vaikka kuinka lennettäisiin kuuhun tai vaikkapa saavutettaisiin linnunrata . . .

JKV: — Ja näistä asioista pitäisi kirjailijan kertoa?

MS: — Niistä ovat ainakin kertoneet sellaiset herrat kuin Aleksis Kivi, Cervantes, Hugo, Haanpää, Waltari . . . ja viimeksi Kalle Päätalo. He ovat kertoneet rehellisesti. Tällaiset teokset säilyvät ja niitä luetaan vielä silloinkin, kun kaikki turhat ismit ja kammottavat tyylikokeilut on unohdettu.

JKV: — Taisitte jättää luettelosta pois Raymond Chandlerin ja Agatha Christien?

MS: — En suinkaan. Mutta kysymyksenne ilmeisesti viittaa siihen, miksi nimimerkki Esko Laukko päätyi kirjoittamaan juuri salapoliisiromaajena?

JKV: — Antakaamme hänen itse kertoa.

TK: — Se ei ole ihan helppoa. Mutta minä yritän. Jätin todellakin turhat kokeilut . . . ne olivat olleetkin luontoani vastaan . . . ja aloin kirjoittaa ihan tavallisesti. Kerroin tarinan hammaslääkäristä, joka arkisen ammattinsa ulkopuolella oli eräänlainen ritari Siniparta.

JKV: — Ahaa. Siis Tohtori Viitasen tapaus!

TK: — Siksi se myöhemmin muotoutui. Alussa se oli vain kuin jokin ylipitkä kouluaine. Yllätyksekseni tämä Mauri sanoi siihen tutustuttuaan, että siinä olivat selvät ainekset dekkarin pohjaksi. Kirjoitin sen uudelleen . . .

MS: — Ja vielä kolmannenkin kerran, muistaakseni.

TK: — Vähintään. Ja siitä se sitten alkoi . . .

Outo salanimi

JKV: — Selvä on tähän asti. Mutta miksi keksitte salanimen. Ja vielä noin oudon — miehen nimen?

TK: — Ajattelin, että jos kirjoitan dekkarin . . . joudun julkisuuden valokeilaan . . .

MS: — Siihenhän sinä kuitenkin lopulta jouduit. Ja oikein pahasti.

TK: — Kyllä tämän nyt jo jotenkin kestää. Mutta silloin ajattelin . . . että dekkari . . . no niin . . . luulin . . .

MS: — Hän tarkoittaa sitä, että hän luuli dekkaria ala-arvoiseksi kirjallisuudenlajiksi Ja ajatteli, että ympäristö katsoo häntä kieroon, kun hän on sortunut moiseen. Tosiasiassahan kuitenkin esimerkiksi engelsmannit sanovat. että salapoliisiromaani kukkii vain kulttuurimaitten mullassa.

TK: — Joka tapauksessa salanimi keksittiin. Ja kun kerran ihminen kirjoittaa salanimellä, sen kai pitää todella olla *salanimi*. Siis mahdollisimman harhaanjohtava . . .

JKV: — Kyllä se johtikin! Mutta yksi asia on vielä epäselvä . . .

Sariolan osuus?

JKV: — Tämän jutun julkaisemisen jälkeen monet ehkä sanovat, että joo joo ja jaa jaa . . . mikäs niitä on kirjoittaessa kirjoja, kun takuumiehenä on kokenut kirjailija. Oikein pahat kielet ehkä alkavat väittää, että Sariolan osuus on jopa suurempi kuin teidän omanne. Puidaan nyt tämäkin juttu selväksi. Voisiko siis sanoa, että olette laatinut kirjanne Mauri Sariolan suosiollisella avustuksella?

TK: — Mitä tuo sanonta tarkoittaa?

JKV: — Opastusta. Avuntoa. Tekstin korjausta . . .

TK: — Tarkoittaako se esimerkiksi sitä, että Mauri on pyynnöstänne kertonut, millainen on suomalaisen oikeussalin sisäkuva?

JKV: — No, esimerkiksi.

TK: — Pyydän huomauttaa, että olen käynyt itse sen katsomassa. Istunut useasti yleisöpenkillä. Oikeudenkäyntihän on tässä maassa julkinen.

JKV: — On eräitä muita seikkoja . . .

TK: — Mitä seikkoja?

JKV: — Teillä on ensimmäisestä kirjastanne 'Tohtori Viitasen tapaus' asti ollut tiettyä kirjallista varmuutta . . .

TK: — Kiitos. Omasta mielestäni olin aivan tuskastuttavan epävarma. Pelkäsin kuollakseni arvosteluja. Niinpä olin lentää selälleni, kun luin sitten kaikki ylistävät suistutukset lehdistä.

JKV: — Miljöökuvaus romaaneissanne on myös varsin aitoa ja tuoretta . . .

MS: — Eipä taida olla enää, kunhan hän kirjoittaa minun laillani yli kolmekymmentä kirjaa.

JKV: — Vielä nyt se ainakin on. Mistä olette esimerkiksi saanut teoksessa 'Keltainen kummitus' esiintyvän idyllisen kauppalan ja siellä sijaitsevan kellosepänliikkeen?

TK: — Asuin kouluaikoinani Halikossa ja kävin koulua Salossa. Tosin Salo on tietysti nykyisin kaupunki mutta . . .

JKV: — Selvä se. Mutta siirtyäksemme kirjaanne 'Insinööri Forssin tapaus' . . . siinä kuvaatte varsin osuvasti katutytön sielunelämää . . .

(Naurua — jo aika vapautunutta)

TK: — Olisiko tuo niin kuin vihjaus, että minulla olisi senkin alan kokemusta?

JKV: — Pois se meistä!

MS: — Juuri niin. Ainakaan me miehet emme tiedä sellaisesta mitään.

TK: — Ette varmaankaan! Ja se, minkä minä tiedän, on kuvitelmaa. Mutta sattumalta lienee niin, että naisen luonteessa on aina erinäisiä miehelle käsittämättömiä peruspiirteitä. Oli hän sitten kiltt perhetyttö, kunnollinen kotirouva, huikentelevainen sataman ruusu, säntillinen virkanainen tai . . .

JKV: — Riittää, riittää.

MS: — Hyvin riittää.

JKV: — Tuli mieleeni, että tuolla Atlantin takana kirjailija Bill S. Ballinger on ihan tohkeissaan. Hän katsoo teidän viidennen kirjanne erään oman kirjansa plagiaatiksi . . .

TK: — Ei tässä jupakassa sentään kukaan ole suoranaisesta plagiaatista puhunut. Mutta itsekin olen myöntänyt, että olen ehkä joskus lukenut tuon Ballingerin kirjan. Kuten legion muitakin dekkareita. Jos mieleeni on jäänyt jokin alitajuinen muistuma, niin vastaavanlaisia sattumia kirjallisuudenhistoria tuntee sadoittain . . .

JKV: — Ainakin tuntuu siltä, että Ballinger aikoo usuttaa puolet New Yorkin lakimiehistä kimppuunne. Ellei tule vallan FBI . . .

TK: — Höpön pöpön!

Ballinger saa kauan katsoa tyhjälle tielle

TK: — Saanen puhua tästä amerikkalaisesta kirjailijasta. Ensi hämmingissäni menin jopa puolitiehen häntä vastaan. Ajattelin, että virhe on minunkin puolellani. Mutta kun hän alkoi aina vain korottaa vaatimuksiaan, sisuni kiehahti. Tulin vasta ajatelleeksi, että jos menen maksamaan hänelle korvauksia, tämä teko katsotaan jonkin rikoksen tunnustamiseksi ja sovittamiseksi. Koska kuitenkin koko ajan olen ollut bona fide . . .

JKV: — Siis vilpittömässä mielessä?

TK: — Aivan niin. Ja juuri sen takia katson . . . siis . . .

MS: — Hän katsoo, ettei Ballinger ole ensinnäkään kärsinyt mitään vahinkoa . . .

JKV: — Eikö?

TK: — Pikemminkin hän vasta tämän mainostouhun yhteydessä pääsi Suomessa pinnalle. Ennen tätä ei kukaan tuntenut edes miehen nimeä. Mutta älkäämme sotkeko kahta asiaa. Minun mahdollinen korvausvelvollisuuteni perustuu siihen, että muka olisin käyttänyt Ballingerin ideaa. Sitä en ole tehnyt — teokseni on tyyliltään ja käsitystavaltaan täysin omaleimainen. Siispä arvoisa herra Ballinger saa kaikkine vaatimuksineen juosta suolle!

MS: — Jokin aika sitten hän sanoi minulle asian vieläkin selkeämmin. Eli että Ballinger saa valittaa asiasta YK:hon, Haagin rauhantuomioistuimeen tai Helsingin raastuvanoikeuteen. Tai isoäitinsä neititädille. Tai vaikka helvettiin.

JKV: — Oletteko todella sanonut noin?

TK: — Ja varmasti olen. Nyt voisin kuvailla tilanteen vielä selvemmällä esimerkillä. Parhaillaan Ballinger on asettunut ikkunan ääreen odottelemaan, koska minä saavun rahasäkkiä kantaen. Mutta mikään ei ole sen varmempaa, kuin että se mies saa kauan tuijotella tyhjälle tielle . . .

JKV: — Mutta jos nousee — kuten Tatu Valkonen kerran sanoi — hirmuinen prosessi?

TK: — Tutkitaan sitten asia pohjia myöten. Kyllä minäkin voin hankkia omasta puolestani lausunnot. Ei jokin maisteri Kai Laitisen kanta ainoa autuaaksi tekevä ole.

Selvä peli — entä mitä tämän jälkeen?

Keskustelu kesti likimain pari tuntia. Mutta kun siinä lähinnä vain käsiteltiin kirjallisia kysymyksiä, palstatila ei salli kaiken toistoa. Tuskin se sitä paitsi lukijoita kiinnostaisikaan. Siinä vilahtelivat vain eri romaanien syntyvaiheet, ympäristökuvaukset, kirjallisen työn luonne, kirjailijan itsensä kokemukset ja niitten vaikutus aiheeseen, luovan työn innoitus — ja masennuspuuskat — ja kaikki tuo.

Kyllä kirjallinen puoli selväksi tuli.

Sitä vastoin monet henkilökohtaiset seikat jäivät vastausta vaille.

Menneisyys oli haastateltavien mielestä kahdenkeskeistä. Tulevaisuudesta ei taasen kukaan heidän käsityksensä mukaan voinut sanoa mitään varmaa. Vastahakoinen asenne haastateltavien taholta ei tässä suhteessa kylläkään ollut moitittavaa; etukäteen oli sovittu että keskustelun kuluessa pitäydytään vain kirjallisiin kysymyksiin.

Luultavasti tuo toinenkin puoli selviää aikanaan.

Kenties piankin — jotain sellaisia enteitä oli ilmapiirissä havaittavissa.

Siihen asti voimme vain odottaa. □

SAAKO BRUNDAGE MAKSATTAA VELKANSA FRENCKELLILLE SUOMALAISILLA VERONMAKSAJILLA?

Lahden talviolympialaiset vuonna 1976 tulisivat maksamaan pitkälti yli 50 miljoonaa markkaa.
Kansainvälisen Olympiakomitean puheenjohtaja Avery Brundage (81) olisi halukas antamaan ne Lahdelle, koska on velkaa saman komitean suomalaiselle jäsenelle Erik von Frenckellille (82) puheenjohtajanimityksestään.
Eikö se ole sentään liikaa vaadittu suomalaisilta veronmaksajilta, kysyy Hymylehden urheiluavustaja.

Teksti:
ERKKI MATTINEN

Kuva:
PRESSFOTO

LAHDEN MILJOONAOLYMPIALAISET OLISIVAT VAIN KAHDEN VANHUKSEN VIPPIJUTTU

Erik von Frenckell haluaa vilpittömästi Lahteen talviolympialaiset v. 1976.

Kansainvälisen Olympiakomitean puheenjohtaja Avery Brundage on valmis myöntämään kisat Lahdelle.

Syy: Frenckell vaikutti suurelta osalta siihen, että Brundage valittiin Helsingin olympialaisissa v. 1952 KOK:n puheenjohtajaksi.

Brundage on tavallaan velkaa kisat Frenckellille ja Suomelle.

Kansainvälisen Olympiakomitean jäsen Erik von Frenckell on ollut urheiluasioiden kanssa tekemisissä jo vuosikymmeniä ja tuntee olympia-aatteen yhä hyvin läheiseksi asiaksi. Harmaahapsinen herrasmies on nähty viime kuukausien aikana useaan otteeseen pitämässä jyriseviä puheita mitä erilaisimmissa tilaisuuksissa. Aina on aihe kuitenkin ollut sama: Lahteen talvikisat v. 1976.

Lahti ei nykyisten valtion lupaamin takuin lähde anomaan kisoja. Lahti ja kaupunginjohtaja Teemu Hiltunen haluavat, että valtio tulee aikaisemmin lupaamansa 10 miljoonan avun lisäksi vastaan vielä viidellä lisämiljoonalla ja seitsemän miljoonan työllisyyslainalla.

Valtio lupasi vielä tämän jälkeen kaksi lisämiljoonaa, mutta sehän ei tietenkään tyydyttänyt Lahtea.

Opetusministeriön laatima 50 miljoonan markan budjetti on Lahden arvion mukaan liian pieni.

Lahti painottaa lisäksi sitä, että näyttely- ja mainoskuluihin joudutaan uhraamaan pyöreästi 100 000—150 000 markkaa.

Lahden näyttelykulut alkoivat jo kuusi vuotta sitten Roomassa. Silloin Lahti joutui upottamaan kisasuunnitelmiensa esittelemiseen peräti 90 000 markkaa. Lahden ensi vuoden talousarviossa ei ole tätä tarkoitusta varten kuitenkaan varattu penniäkään.

Ongelmia riittää loputtomiin. Eräs sellainen on pikaluistelurata. Sille ei ole vielä löydetty edes paikkaa. Radan kustannukset tulisivat arvioiden mukaan nousemaan noin 3,5 miljoonaan markkaan. Tampereen Ratina ja Helsingin Olympiastadion on kuitenkin jätetty hätävaraksi ja kustannusten supistajaksi.

Frenckell: Keinolla millä hyvänsä

Lahden talvikisa-ajatuksen isä Erik von Frenckell esitteli Avery Brundagen Suomen vierailulla Lahden maailmankuuluja kisapaikkoja KOK:n puheenjohtajalle, ratkaisuvallan tässä asiassa omaavalle henkilölle, suurella innostuksella. Hän tiesi varmasti innostuksensa seasta, mitkä vaikeudet Lahtea odottivat ja kuinka epämääräistä ja toi-

Kaksi olympiaurheilun kalkkikaivosta: Avery Brundage (vasemmalla) ja Erik von Frenckell. Kuka maksaa kiitollisuudenvelan?

votonta kaikki oli. Olympiaaate oli kuitenkin Frenckellille juuri sillä hetkellä niin tärkeä asia, että hän oli päättänyt viedä unelma-ajatuksensa perille keinolla millä hyvänsä.

Häntä varmasti kannusti nimenomaan se, että vastakaikua KOK:n ratkaisevan henkilön taholta oli varmasti odotettavissa. Brundage oli valmis ummistamaan silmänsä kaikilta epäkohdilta, joita mahdollisesti tulisi esiintymään suuren hankkeen takana.

Nyt ei ollut enää painolastina edes se, ettei alppilajeja voitaisi pitää niin alavalla paikalla kuin mitä Lahden kisamonttu ympäristöineen edustaa.

Frenckellin ajatus on luonnollisesti lämmin kädenpuristus kaikille urheilun ja etenkin talvisten lajien seuraajille. Sillä onhan varmaa, että suomalainen, tunnetusti urheilusta helposti syttyvä kansa, olisi valmis vastaanottamaan kisat. Siitä huolimatta, että se tietää siitä koituvan ylimääräisiä menoja verojen muodossa.

Järjestyisikö rahoitus lanttikaupalla?

Edustusurheilun maksaa kuitenkin suurimmalta osalta kansa. Siinä on yksi painava syy, miksi urheilunvastustajien väitteet kilpistyvät. Ei pystytä väittämään, että yleisillä varoilla olisi kustannettu olympiaurheilijoiden edustusmatkoja. Matkatavarat kerätään ja kansa maksaa. Nyt on kuitenkin vielä kiperä kysymys edessä. Miten ne kerätään?

Erik von Frenckelliltä ei mene kuitenkaan sormi suuhun, kun tulee kysymys rahanhankintakeinoista.

Suomella on jo aikaisempia kokemuksia olympiakisojen järjestämisessä. Vuonna 1952 kaikki meni hienosti Helsingissä. Helsingin kisoja pidetään edelleen maailman parhaiten järjestettynä urheilutilaisuutena.

Helsingin kisoja silmälläpitäen myytiin miljoona kappaletta hopearahoja. Rahat menivät loistavasti kaupaksi.

Frenckell arvelee, miksei Lahden kisoja voitaisi pelastaa samalla tavalla. Kun lyötäisiin sopiva määrä kulta- ja hopearahoja, saataisiin ehkä kokoon 13 miljoonaa. Kun tähän lisätään postimerkeistä koituva business, onkin asia selvä.

Frenckell on jo keskustellut valtionvarainministerin ja rahapajan kanssa aatteesta. Sopimus rahojen painamisesta pitäisi kuitenkin kirjoittaa lähiaikoina. □

IRWININ NEUVO VERONMAKSAJILLE JA YKSITYISYRITTÄJILLE:

ÄLÄ KOSKAAN OMISTA MITÄÄN

Kansanlaulaja Irwin Goodman alias Antti Hammarberg, 26, osallistunee aivan lähiaikoina muotiin tulleisiin kursseihin. Tarkemmin sanoen konkursseihin. Hänen firmallaan Mainos-Musiikki Oy:llä on sadan tonnin velat niskassaan. Henkilökohtaisesti Irwiniä on mätkäytetty 50 000 markalla, ja pian on maankuulu Ryysyrantakin vaaravyöhykkeessä, sillä taloon on otettu pankista "hyvin, hyvin paljon velkaa".

Opetus: Mikä honottaen tulee, se publikaanille menee.

Teksti:
TIMO SUOSTE
Kuvat:
REINO KAIVOLA

Nenäänsä laulava Irwin Goodman nousi kansan tietoisuuteen ja suosioon runsaat neljä vuotta sitten. Rock-Williamsina uransa aloittanut hämeenlinnalainen sai idean honottamiseensa nykyiseltä kaupunginvaltuutetulta Vexi Salmelta, jota — täysin oikeutetusti — pidetään hänen henkisenä isänään.

Seitsemää laihaa kitaravuotta seurasi 55 levytettyä sävelmää, joista Irwin itse pitää parhaanaan Ryysyrantaa. Sen sijaan Viideltä saunaan, Poliisi on pop ja Autolla Kanarian saarille valmistuivat jo pari vuotta ennen varsinaista läpimurtoa, joten viimeksimainittukaan ei vastoin yleistä luuloa ole Irwinin oman Seutulan reissun satoa.

Raatimme, johon oli viihdealan asiantuntijaksi kutsuttu mukaan johtaja Pauli Lehtinen, sai Irwinin kanssa käydyssä keskustelussa vahvistuksen huhuille, joiden mukaan seitsemän lihavaa vuotta Ryysyrannassa eivät suinkaan lankea laulajalle itsestään kuin illallinen entiselle pojalle.

★ ★ ★

PAULI LEHTINEN: Haluat sä näytellä kovaa naamaa vai onko sulla yhtään tunnetta tuossa bisneksessäsi?

IRWIN GOODMAN: Kuule, ei sullakaan bisneksessä tunnetta ole, etsä sitä voi väittää. Jos mä joltakulta oon riistänyt, niin kai se sitten on Suomen kansalta, niinkuin lehdet väittää, mutta en tietääkseni ainakaan sulta.

TIMO SUOSTE: Irwin, kerrohan, kuka omistaa Mainos-Musiikki Oy:n.

IG: Kuule, osakeyhtiö Mainos-Musiikin omistaa minä, mutsi ja faija.

TS: Kuinka suuri on yhtiön osakepääoma ja keitä kuuluu sen hallitukseen?

IG: Osakepääoma on 2 500 markkaa ja hallitus muodostuu minusta, mutsista ja Rauli Sirenistä.

TS: Yhtiön velat ovat tätä nykyä noin 100 000 nykymarkkaa. Muun muassa ennakkoverot ovat maksamatta, veromerkit ostamatta koko vuoden ajalta, samoin puhelinlaskut pinossa . . .

IG: . . . niin ja puhelimet suljettu . . .

TS: . . . puhumattakaan satasista sinne ja satasista tänne. Lisäksi sua on henkilökohtaisesti mätkäytetty 50 tonnin verran. Myönnätkö sä, että taloudellinen tilanteesi on kestämätön?

IG: No, se on kyllä vaikea, hyvin vaikea. Mutta aina täytyy yrittää kuitenkin, sehän on pohjana tässä hommassa.

TS: Miten sä aiot selvittää tän velkavyyhtesi?

IG: No, se on vaikee selittää. Se riippuu siitä, kuinka sitä tulee. Sitä on yritettävä ottaa nappulaa, ja jos sitä ei saa, niin ei saa.

JORMA K. VIRTANEN: Aiot sä yleensä selvittää sitä?

IG: Riippuu siitä, kuinka mä pystyn.

JKV: Jos oletetaan, että valuuttaa tulee, niin aiot sä henkilökohtaisesti maksaa velat?

IG: Mä en voi henkilökohtaisesti maksaa. Sen täytyis tulla Mainos-Musiikin kautta, koska mulla on itsellänikin vielä palkkasaatavia Mainos-Musiikilta. Nähtävästi valtio vetää Mainos-Musiikin konkurssiin.

PL: Onko perää siinä, että sinun kyvyttömät apulaisesi antoivat vahingossa verotar-

KÄÄNNÄ

IRWIN

kastajille mapin, jossa oli eri järjestäjien kanssa tekemiäsi sopimuksia ja liikesalaisuuksia, joissa puolestaan mainittiin, että saat niin ja niin paljon nettona ja niin ja niin paljon pimeenä?

IG: Ensinnäkään mää en ole tehnyt itse sopimuksia, vaan niitä ovat tehneet Mainos-Musiikin myyjät, mutta se pitää paikkansa, että he antoivat yhden sopimusmapin, koska sitä pyydettiin. Mä en ollut itse silloin paikalla, mutta täytyyhän heille antaa, mitä he pyytävät. Siinä nyt oli tietysti muutamia liikesalaisuuksia, joita meidän myyjät ja järjestäjät olivat sopineet keskenään.

TS: Valtiotako sä vedät tässä eniten retkuun?

IG: Minä vai? Enhän mä ketään retkuun vedä. Jos ei kerran rahaa ole, niin ei sitä ole silloin. Eksä kuullut, kun Paulikin jo sano, että on noin pienet peukut? Sehän jo todistaa, että rahaa ei ole.

ARMO HORMIA: Merkitseekö nää huonot raha-asiat näissä pop-musiikin bisneshommissa jonkinlaista hallaa sun taiteelliselle toiminnallesi?

IG: No, tuota, mä veikkasin, ettei ne mitään hallaa merkitse. Ne nyt oli nimittäin virheitä heti alun perin että ruvettiin puhuun näistä taloista ja kaikista. Mun imagenihan lähti siitä, että mä olin sellainen retkulaulaja, jätkä tosta sinne vaan eikä sen nyt niin ollut väliä, minkälaiset kuteet sillä oli. Tää oli pohja ja olis pitänyt jatkaa vaan samalla tavalla. Mut sitten tehtiin suuri virhe, kun ruvettiin puhumaan näistä fyrkista. Lehdistöhän tähän oikeestaan on syypää. En mä käsitä, mistä ne sai tietoonsakin, mitä mä tienaan, mutta mun image rupes muuttuun.

PL: Eikös asia o niin, että sulle meni vähän kusi päähän silloin alkuaikoina? Sä joit ja tarjosit Aurinkokuninkaan konjakkia ja poltit hienoja sikareja, niinkun näyt tekevän vieläkin?

IG: No, se voi olla kyllä. Mun on itse sitä vaikee muistaa, mutta sinun mielestäsi ehkä.

TS: Sä sanoit äsken, että oli virhetikki mennä puhumaan tienaamisistaan ja syytit lehdistöä samassa yhteydessä?

IG: Niin. Vasta m u n jälkeen alettiin puhua muittenkin tienaamisista. Ei sitä ennen juuri artistien palkkioista mitään puhuttu, mutta lehdistö toi ne esiin. M i n ä en niistä mitään puhunut, mutta kyllähän lehdistö ne selville saa. Hymylehtikin tonkii esiin mitä vaan.

TS: Onko lehdistöstä ollut sulle enemmän haittaa kuin hyötyä?

IG: No, ei missään tapauksessa. Eihän lehdistö koskaan hallaa tee. No joskus ehkä, mutta mä olen sitä mieltä, että kyllä lehdistö on välttämätön tällä alalla työskenteleville.

TS: Paljonko sä omistat Mainos-Musiikin osakkeista?

IG: 98 prosenttia.

TS: Firman tilit on tarkastettu nyt vasta vuodelta 1968 ja sua on jo mätkäytetty viidellä vanhalla millillä...

IG: Ei, ei, ei. Nyt sulla on aivan harhakäsitys. Mua on siis h e n k i l ö k o h t a i s e s t i mätkäytetty kahdella ja puolella vanhalla millillä vuodessa viimeisten kahden vuoden ajalta. Nää ei kytkeydy millään tavalla Mainos-Musiikin asioihin.

TS: Mainos-Musiikistako sä otat pääasialliset tulosi?

IG: No, mä otan pääasialliset tuloni omista keikoista. Firmasta mä otan vain toimitusjohtajan palkkaa, jos mä saan sieltä jotain.

PL: Myytsä sitten jotain itse firmassasi?

IG: Luuletko sä, että Huhtamäki-Yhtymän toimitusjohtaja myy itse ihmisille keksejään?

TS: Odotatko sä vuoden kuluttua samanlaisia mätkäytyksiä?

IG: Joo, kato se on vakio. Mä just funtsasinkin, että paras olis kirjottaa lomakkeeseen vain nimensä ja käskeä niitten täyttää. Se on aina se sama, ilmoitan mä mitä hyvänsä. Ne ajattelee aina, että pannaan pojalle kaks ja puoli milliä, pannaan pojalle kaks ja puoli milliä.

TS: Tämä Ryysyranta on kieltämättä luksus-luokan talo. Kerrohan, paljonko sen kustannusarvio oli.

IG: Sitä ei ole kerrottu kellekään enkä sitä nytkään kyllä kerro. Se on mun yksityisasia.

PL: Etsä taida raukka itsekään tietää, paljonko sä olet tästä maksanut?

IG: Miksen mä tietäis? Onhan mulla paperit. Vai onko Hymylehdellä jo niistäkin valokopiot? Joitakin asioita ihmisen täytyy saada säilyttää itsellään, ja mä katsosin, että tää on sellanen asia.

JKV: Milläs tavalla tän torpan hinta muodostuu? Onko tää velaton?

IG: Ei, velkaa on.

JKV: Jos ajatellaan tän hinnaksi vaikka 200 000, niin kuinka suuri on velkaprosentti oletetusta arvosta?

IG: Oletetusta arvosta? No, se on aika kova. En mä nyt osaa sitä suoralta kädeltä sanoa, mutta ehkä se on jotain 80 tai 60 prosenttia. Paljon on kuitenkin velkaa.

JKV: Onko sulla vastaavasti pankkitalletuksia?

IG: Joo, on mulla ... tuota ... 400 markkaa.

PL: Ootko sää noin persaukinen mies?

IG: Olen, olen.

JKV: Sulla on taloon kiinnelaina Hämeenlinnan KOP:sta. Onko nyt oletettavissa, kun Mainos-Musiikki menee perseelleen, että pankki panee talon vasaran alle?

IG: Ei, kyllä mä pystyn sen ilman muuta hoitamaan.

JKV: Paljonko sulla on henkilökohtaiset vuositulosi?

IG: Mulla on noin 60 000 keskivuosiansiot, mutta veroherrat väittävät, että ne on yli sata. Valitettavasti.

JKV: Sulla oli siis viime vuonna 60 000 markan tulot. Kuinka pitkäaikainen laina sulla on taloon?

IG: Se on vuodeksi kerrallaan, mutta ainahan sitä voidaan tietenkin jatkaa. Tai ehkei voida sanoa t i e t e n k i n, mutta...

TS: Oliko sulla tosiaan tarkoitus maksaa koko laina vuodessa?

IG: Tarkoitus oli, mutta kun se Mainos-Musiikki me-

— **Kuulkaas nyt Hormia ja Lehtinen, kyllä mä laskin, että mä saan talon maksuun vuodessa, mutta mä laskin v ä ä r i n. Ihminenhän on erehtyväinen.**

Käsialantutkija

Kirjoittajan käyttäytymistavan laaja asteikko antaa huomata, että kaksijakoisuus koko rakenteessa on huomattavan suuri. Hän esiintyy ajottain itsevarman itsetietoisesti, mutta sitten taas suorastaan nöyrästi ja kohteliaasti toisin ajoin. Itsetunto ja riippuvaisuus toisista vaihtelevat näin huomattavasti.

Myös sosiaalisesti hän on melkoisten vastakohtaisuuksien ihminen. Hän tulee toimeen loistavasti ihmisten kanssa, sopeutuu hyvin, osaa olla kullekin mitä tämä toivoo, voi olla hyvin hauska ja mukava, esittäiksen innostunutta ylevyyttä, ehkä rajustikin. Hän kaipaa syvästi ymmärtämystä, "kaveria", joka osallistuisi hänen elämäänsä. Aika hyväntahtoinen, puhelias, voi elävöityä toisten tapaan katsella maailmaa. Mutta hän saattaa myös panna vastaan, olla kovin itsepäinen ja inttävä, kääntyä itseensä itsekkäästi ja omahyväisesti. Ollen sisimmässään jopa arka, hän voi epäröidä ja empiä, olla epäluuloinen, vetäytyä yllättäen erilleen, jäädä kahden vaiheille, joskus tavattoman oikukkaasti, ja katkaista äkkiä suhteen näennäisen aiheettomasti. Hänen sosiaalista tuntoaan ihmisiä kohtaan käsittää, kun tietää, että hän toisaalta on sanomattomasti yhteydentarpeinen ihminen, toisaalta hän voi vetäytyä kuoreensa sovinnaisena ja viileänä.

Temperamenttia hallitsee, paitsi tietty nopeahko vilkkaus, myös väkevä aistipitoisuus, nautinnoille, elämyksille ja vietin ohjaukselle altis herkkyys. Vaikuttaa boheemilta, jonka on lakkaamatta taisteltava luonteensa yli-innostuneisuutta vastaan. Hän liioittelee elämänläheisyyttä, heittäytyy tunteilleen, on lapsenomainen reagoinneissaan. Kaksijakoisuuden vastapoolina on tässä syyllisyydentunteita, mielialan keinuntaa joskus hyvin jyrkissä käänteissä, epävakaisuutta, horjumista rakenteen pohjalla, depressiivisiä tuntoja. Hän ponnistelee saadakseen tahdollaan järjestystä. Kiihkeä tarve kunnianhimoisesti ja elämänkelpoisesti päästä eteenpäin, suuri toimekkuus, vastustushalu ja näppärä kyky selvitä vaikeista tilanteista yrittävät auttaa. Mutta esim. raha-asiat ovat melko rempallaan.

Vietti- ja rakkauselämässä hallitsee seksuaalis-eroottinen aistillisuus. Siinäkin esiintyy kaksijakoisuus siten, että äidistä saadut epämieluisat vaikutukset tahtovat kääntyä naispuolista partneria vastaan, uudelleen ja uudelleen. On vahvaa heittäytymistä sokeasti viettitarpeelle. On toisaalta estoisuutta, joka häiritsee. On aikaisemmasta ajasta hyljätyn tunteita. Nyttemmin voimakasta rakastuneisuutta.

Kirjoittaja omaa melkoista lahjakkuutta. Värisilmää, tonaalista herkkyyttä (?). Puhdasta luovaa kykyä ei liene, mutta erinomaisen laaja-asteikkoinen vastaanottoisuus. Käden tarkkuutta. Suurta ihanteellisuutta, mutta sen vastapainona myös realistista todellisuudentajua. Kriittisiäkin henkisiä taipumuksia. Mielikuvituksen lentoa, huumoria. Kirjoittaja ei ole suinkaan vailla uskonnollista syvyyttä, hän on altis ja voi aika ajoin mietiskellä paljonkin. Joskus intuitiivisia väläyksiä.

Taiteilijana kirjoittaja on ennen muuta vastaanottava ja on luultavaa, että hänen asteikkonsa on aika laaja. Siinä on hänen vaaransakin, samoin kuin siinä, että luonteen horjuvuus saattaa tulla paulaksi hänelle. Eloisuutta ja lämpöä hän voi antaa ihmisille taiteellaan.

LEO PENNANEN

Psykiatri

Nopeita mielleyhtymiä, impulsiivisuutta ja suurpiirteisyyttä. Ensi hetkestä huomaa, että Irwin on tottunut esiintymään, olemaan huomion kohteena ja ottamaan yleisönsä.

Keskustellessaan hän elehtii ja liikehtii kaiken aikaa, vaihtaa paikkaa, käy välillä muualla. Sanalla sanoen vaikutelma on hieman hermostunut. Tämä on tietysti aivan ymmärrettävää, sillä eihän pop-laulaja voi niitä rauhallisimpia luonteita ollakaan. Varmaa myös on, että ammatti on henkisesti kuluttavaa. Tuskinpa Irwin täällä vain vitsin totesi sanoessaan olevansa jo vanha mies 26-vuotiaana.

Hänellä on ilmeisesti taipumusta älylliseenkin elämään ja ajatella asioita pintaa syvemmästi, mutta yleensä hän torjuu moiset joutavanpäiväisyydet, koska niillä ei ole käyttöarvoa hänen ammatissaan.

Suhtautumisessa naiseen huomaa kuitenkin kypsymistä tapahtuneen. Samaan suuntaan viittaa hänen mielipiteensä nykynuorisosta verrattuna siihen nuorisoon, joka kansoitti Irwinin tilaisuuksia hänen uransa alkuaikoina. Mutta onko kypsyminen eduksi hänen uralleen, se onkin jo toinen kysymys.

Minä kyllä arvelen, että Irwin pärjää taiteilijana pitkään ja hyvin. Siinä ei ole ihmeteltemistä, jos hän ei ole yhtä etevä liikemiehenä. Eihän kukaan voi olla kaikessa hyvä.

ARMO HORMIA

ni niin huonosti, niin se viivästy sen takia.

TS: Laskitsä saavasi toimitusjohtajan palkkaa niin paljon, että sä maksat sillä yli 100 000 markan lainan vuodessa?

IG: Eeeii ... tavallaan, vaan siis että ... se olis siis jo aikaisemminkin ... Musiikki tuota ... mä laskin, että mä saan ne omat esiintymispalkkioni sieltä ulos ... palkkana nimenomaan, eiks niin ... mutta nyt ne meni jo muiden palkkoihin ...

TS: Mutta laskitko sä, että toimitusjohtajan palkkasi ja esiintymispalkkiosi yhdessä muodostavat niin suuren summan, että sillä saa lainan maksettua? Vai tiesitkö sä jo etukäteen, ettet pysty siihen?

IG: Ei, kyllä mä laskin, että mä siihen pystyn, mutta laskin hieman väärin. Ihminenhän on erehtyväinen.

JKV: Tässä on nyt ilmeinen ristiriita. Kyllä sun piti arvioida tulosi yläkanttiin, jos sä kuvittelit saavasi vuodessa koko lainasumman maksuun.

IG: Ei, mutta tilanne oli aivan toinen silloin kun taloa ruvettiin rakentamaan. Siihen asti mua oli mätkäytetty 700—1 500 markkaa vuodessa, mutta kun lehdistö rupesi kirjoittamaan talon rakentamisesta, niin veroherratkin heräs ja ajatteli, että pannaanpas kaks ja puoli milliä.

AH: Onko, Irwin, aivan toiseen aiheeseen mennäkseni tyttöjen hullaantuminen poplaulajiin rakastumista vai jonkinlaista uskonnollista hurmioitumista?

IG: Se on mun mielestäni aivan luonnollinen systeemi, että nuorisolla on joku tällainen ihanne, mutta ei nykynuorisoa, joka rakentaa sitä kolmatta maailmaa vai mitä ne nyt rakentaa, ei heitä saa enää mukaan sellaiseen, että kun yks tai kaks huutaa, niin kaikki huutaa mukana. Suomessa on nyt tietysti niin, että huudetaan juovuksissa, mutta se riippuu paljon esiintyjästä itsestään.

TS: Onko Irwinin tyyppiin pyritty saamaan seksikkyyttä mukaan?

IG: No, ei tietosesti ainakaan. Mitä mustakin nyt saa seksikkyyttä irti? Kyllä se on hyvin pientä.

AH: Minä nyt oon sattumalta joutunut tapaamaan tytön, joka hieman liioitellen sanoen 'jätti kaiken ja seuras Irwiniä'.

IG: Mun on kyllä ihan mahdoton sanoa tohon yhtään mitään.

JKV: Montako naista sulla on keskimäärin per esiintymispaikka?

IG: Mulla on aina ollut periaatteena se, että älä koskaan ota keikkapaikalta mukaan naista, koska tässäkin on mukana sellanen psykologinen systeemi. Jos nyt sanotaan vaikka kymmenen tyttöä näkee, että mä lähden yhden kanssa tanssipaikalta pois, niin koko systeemi putoo down. Mä pidän paljon mieluummin ihailijani tallella kuin lähden yhden kanssa sieltä vek.

JKV: Mistä sä sitten yhdytät nää naiset, kun sulla joka tapauksessa pyörii niitä ympärilläsi liuta?

IG: No, kyllä mä niitten kanssa iuttelen, mutten mä niitä sänkyyn raahaa, niinkun sä luulet. Mä oon niin vanha (!) mies jo.

JKV: Mutta mistä sä löydät ne naiset, joiden kanssa sä pyörit maailmalla?

IG: Oletsä nähnyt mun pyörivän naisten kanssa maailmalla?

JKV: No, onhan me yhdessäkin pyöritty

IG: Niin, mutta siitähän on niin pitkä aika jo. Mun täytyy oikein miettiä tätä asiaa.

PL: Tuleeko ne tänne kotiin?

IG: Ei, ei. Mulla on nykyään ihan eri meininki. Mä oon rauhottunut niin paljon. Yleensä niitä kai tapaa tommosissa suljetuissa tilaisuuksissa.

PL: Onks ne heti valmiita sänkyyn?

IG: Ei tietenkään. Enkä mä oo sellanen poikakaan.

JKV: Nythän on niin, että naiset tietysti imeytyy tuollaiseen kansanlaulajaan. Käytätkö sä hyväksesi tätä imageasi?

IG: No, een, en mä tykkää siitä. Paljon mukavampi se on, että tutustuu ihmiseen oikein perusteellisesti. Tietysti mullakin on määrätyt 'tosta

KÄÄNNÄ

IRWIN

vaan', muttei kaikki ole 'tosta vaan'.

JKV: Haluatsä toisin sanoen seurustella tytön kanssa pitkään, ennenkuin sä viet sen vuoteeseen?

IG: Se riippuu tytöstä hyvin paljon. Oletsä itte niitä miehiä, että . . . fiuuh, karatee niskaan ja siitä vaan? Jos oppii tunteen toisensa nopeasti, siis että synkkaa, niin eihän sillä silloin mitään väliä ole.

JKV: Todistettavasti sulla on ollut valtava määrä naisia . . .

IG: . . . ei todistettavasti . . .

JKV: No, minäkin pystyn todistamaan niistä suuren osan.

IG: Mä pystyn todistamaan melkein enemmän susta.

JKV: Asia on selvä. Mutta eikö sulla kuitenkin periaatteena ole viedä tyttö sänkyyn?

IG: Ei, vaan mä haluan ensin tutustua siihen. En mä tykkää siitä, että otetaan tyttö ja tosta punkkaan ja aamulla ulos.

TS: Eikö sulla koskaan ole synkannut ensimmäisenä iltana?

IG: No, joissakin tapauksissa.

TS: Oletko sä rakastunut Sirkka Rivioliin?

IG: No, täytyy kyllä vähän myöntää, että asiassa on perää.

TS: Onko teillä ollut puhetta kihloihin tai avioon menemisestä?

IG: Kyllä on ollut. Meillä menee kivasti, ehkä hänkin tykkää musta ja mä ainakin pidän hänestä.

TS: Oletsä mustasukkainen hänestä?

IG: Kyllä.

TS: Onko hän mustasukkainen sinusta?

IG: Kyllä, nähtävästi. Mutta miksi sä kysyt sitä multa, mikset sä kysy sitä häneltä?

TS: Tämä teidän suhteenne on siis ilmeisesti melko vakavaa laatua. Miten sä sitten selität, että esimerkiksi Marjo Wallenius on nähty täällä silloin tällöin?

IG: Ei viime aikoina! No, totta kai hän on käynyt täällä, koska mä yritän tehdä hänestä artistia. Me tehdään töitä täällä mun studiolla, jos sitä nyt studioksi voi sanoa.

TS: Mä olen kuullut myös nimen Marja-Terttu Hurskainen.

IG: Ollaan me tavattu, mutta siitä on jo nyt pitkä aika.

TS: Puhutaan nyt siitä ajasta, kun sä olet tuntenut Sirkka Riviolin.

IG: Sä nyt kyselet vähän intiimihommia, mutta sehän on tietysti tarkoituskin.

TS: Voitko sä pitää erillään tällaisen vakinaisen ja vaka-

Ryysyranta on kiinnitetty suurista summista eikä Irwiniä enää naurata, kun veroherrat rupesivat mätkäyttelemään 'kaks ja puoli milliä' vuodessa.

van suhteen — siis Sirkka Riviolin — ja toisaalta tällaiset 'harrastelijatytöt', joilta sä keräät vatsanahkoja?

IG: Ei, ei. Ei se pidä paikkaansa. Sen jälkeen, kun meillä rupes oleen Sirkka Riviolin kanssa tollaista vakavampaa, homma on ollut aivan okei. Ja siitä on nyt ... hetkinen ... sanotaan noin vuosi.

TS: Etkö ole tämän vuoden aikana maannut kenenkään muun naisen kanssa?

IG: En mä tästä minnekään joudu, mutta miks teidän täytyy tässä panna se likka matalaksi? Miks te haluatte pahottaa hänen mielensä? Mitä varten? Ja ehkä rikkoo meidän systeemit. Kyllä mä voin vastata siihen rehellisesti, ei siinä ole mitään. Joka kundille kai tollainen kysymys voitaisiin esittää.

TS: Tarkoitus ei ole rikkoa teidän välejänne, joten peruutetaan kysymys.

AH: Sä mainitsit, että sulla on täällä lastenhuonekin. Ilmeisesti sä olet harkinnut yhteiselämää jonkun kanssa?

IG: Totta kai. Eikö se ole aivan luonnollinen reaktio?

AH: Tietysti. Kumpi sulle tuottaa suurempaa tyydytystä: keikoilla esiintyminen, siellä laulaminen siis, vai levyttäminen?

IG: Levyttäminen.

AH: Mikä sun omasta mielestäsi on paras levysi?

IG: No, kai se on Ryysyranta. Tälle paikalle annettiin nimeksi Ryysyranta juuri sen vuoksi, että se levy on ollut kaikkein tuottoisin.

TS: Armo tarkoitti tuossa äsken tyydytyksestä puhuessaan varmaan enemmän taiteellista kuin taloudellista tyydytystä.

IG: No, siinä tapauksessa, totta kai mä mieluummin esiinnyn lavalla tuhannelle hengelle, joihin mä saan kontaktin, kuin levytysstudiossa.

AH: Voiko käydä niin, että sä keikalla esität jonkin kappaleesi paremmin kuin levyltä?

IG: Kyllä! Mä oon huomannut monta kertaa, että perhana nyt se tuli ulos paljon paremmin.

TS: Onko nää viime aikojen taloudelliset vastoinkäymiset jollakin tavoin vaikuttaneet yleisön suhtautumiseen?

IG: Ei, en mä oo huomannut, että ne olis mulle millään tavalla vihaisia tai sillä lailla.

AH: Oletko huomannut, että ihailijakaartisi olisi jollakin tavalla vuosien kuluessa muuttunut?

IG: On se muuttunut. Tää nykynuoriso on enemmän yksilöllistä. He eivät enää kulje niin paljon massan mukana kuin joskus viis, kuus vuotta sitten.

TS: Pidätkö sä omana yleisönäsi yksinomaan nuorisoa?

IG: En. Tää asia on joskus tutkittukin ja todettu, että mun yleisöni keski-ikä on aika korkea. Siellä on niin vanhoja kuin nuoriakin. Meidän linja on ollut tommonen neljästä kahdeksaankymmeneen vuoteen.

TS: Kumpi sun kappaleissasi on merkinnyt enemmän, melodia vai sanat?

IG: No, sanat ilman muuta.

PL: Eihän niissä ole melodiaa ollutkaan!

IG: Ei kai sun mielestäs, niin.

TS: Salmen Vexihän on sanoittanut suurin piirtein kaikki sun kappaleesi, eikö totta? Mitä mieltä sä olet nykyään Vexistä?

IG: No, tilanne on suurin piirtein sama kuin silloin, kun me lähdettiin liikkeelle. Se tekee mulle tekstejä ja niitä sitten suunnitellaan ja funtsataan yhdessä.

TS: Olisiko susta tullut koskaan tällaista kansan idolia ilman Vexin ideoita ja tekstejä?

IG: Ei olis. Mahdoton sitä tietysti on varmaksi sanoa, mutta uskoisin näin.

TS: Kumpi teistä jätti toisensa, Vexi sinut vai päinvastoin?

IG: Eihän meistä kumpikaan ole toistaan jättänyt, vaan tilanne oli se, että koska Mainos-Musiikki rupes menemään huonosti, niin Vexi jäi pois tästä toimistotyöstä ja kuukausipalkalta ja siirtyi tekemään kotiin työtä, koska hän omien sanojensa mukaan pystyy paremmin keskittymään siellä.

TS: Mitä sä pidät Vexin suurimpina ansioina?

IG: Kyllä mä sanoisin, että hän oli pätevin tässä tekstittämisessä, mutta hän oli sen verran taiteellinen, boheemi, että se teksti tulee silloin kun se tulee, ei sitä pakolla siltä saa.

TS: Entä Vexin viat?

IG: Hän ei jaksa oikein keskittyä työhön. Mä tarkoitan, että hän voi saada hyvän idean, innostua siihen, mutta ellei hän saa h e t i siitä tekstiä irti, niin hän jättää sen. Se on tuollainen tyypillinen boheemiluonne.

TS: Omistatko sä Ryysyrannan kokonaan itse?

IG: Kyllä.

TS: Onko olemassa mahdollisuutta, että sä joutuisit luopumaan Ryysyrannasta henkilökohtaisten velkojesi vuoksi?

IG: On olemassa, totta kai. Se riippuu lähinnä siitä, kuinka valtio antaa mun maksella noita verorästejä.

TS: Jorse käytti tuossa alussa ehkä väärää termiä, kun se kysyi, paljonko sulla on rahaa p a n k k i tileilläsi. Onko sulla rahaa ehkä jossakin muualla?

IG: No, en mä ole tarkkaan laskenut. Kai tuolta nurkista voisi joku markka löytyä.

TS: Kuka maksaa Mainos-Musiikin konkurssissa viulut? Kuka kärsii toisin sanoen suurimman rahallisen tappion?

IG: Valtiohan siinä on suurin velkoja.

TS: Ei kai ole odotettavissa syytettä konkurssirikoksesta?

IG: Ei, koska sellaista ei ole tehty.

TS: Oletko sä laskenut, paljonko sä olet Irwininä yhteensä ansainnut?

IG: Se on vaikea sanoa, mutta olisinko jonkun parisataatuhatta.

TS: Joutuuko sun äitisi kärsimään tulevassa konkurssissa?

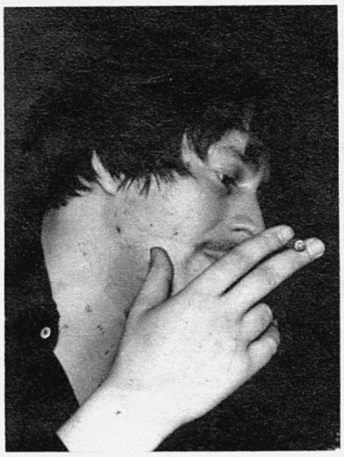
IG: Tietenkin sillä summalla, minkä hän on sijoittanut yhtiöön.

TS: Onko sulla mitään pitkän tähtäyksen suunnitelmaa velkojesi maksamiseksi?

IG: Niitä yritetään maksaa, jos voidaan. Sitä on vaikea sanoa, kun tilanne on tällainen kuin se on. Se on kova.

TS: Pitääkö paikkansa, että sä aiot tästä lähtien heittää jokaisessa esiintymistilaisuudessasi yleisön joukkoon tuhat kappaletta markan kolikoita ja että tunnuslauseenasi on: "Mieluummin teille kuin valtiolle."

IG: Ei tää pidä tällaisenaan paikkaansa eikä kysymys ole mistään vilpillisestä kilpailusta. Ajatus on vain ollut harkinnassa, ja sehän pelaa samalla tavalla kuin ruletti tai veikkaus idealtaan. Po-

— Mun imageni perustui siihen, että mä olen retkulaulaja. Ei olisi pitänyt leveillä taloilla ja fyrkillä.

tista jaetaan, toisin sanoen määrätty osa takaisin yleisölle.

TS: Millä systeemillä?

IG: Heittämällä rahat yleisön joukkoon. Mutta tämä on vasta idea-asteella. Eikä meillä tollaista tunnuslausetta ole. Ehkä jotakin sinne päin, koska kansahan ei tykkää verojen maksamisesta.

TS: Sulla on nyt paha taloudellinen kierre. Oletsä oppinut tästä mitään?

IG: Joo, kyllä.

TS: Mitä sä ole oppinut.

IG: Älä koskaan omista mitään! □

ANTAKAA 6 600 MUSTANA NIIN PÄÄSETTE ASUMAAN

Kahdenkesken . . . Toimitusjohtaja Usko Forsman (vasemmalla) uskoi puhuvansa lääkärille, mutta puhuikin toimittajalle. 6 600 markkaa pitäisi saada mustana . . . Tätä ennen hän oli . . .

■ Toimitusjohtaja Usko Aatto Forsmanilla (47) oli huono päivä torstaina 4. joulukuuta. Hän ajoi keltaisen Chevrolet-henkilöautonsa puuhun ja . . .

. . . erehtyi tarjoamaan huoneistoaan vuokralle HYMYLEHDEN toimittajalle, jos tämä maksaisi 6 600 markkaa vuoden asumisesta samalla kun allekirjoittaisi sen lisäksi virallisen vuokrasopimuksen 750 markan kuukausivuokrasta.

■ 6 600 markkaa olisi pitänyt maksaa täysin mustana — seteleinä, ilman kuittia, kahden kesken. Toimitusjohtaja Forsman ei ole harvinaisuus tänä valtalain aikana. Hän on suorastaan erinomainen esimerkki siitä, millä tavalla lakia hyvin yleisesti rikotaan ja asunnontarpeella keinotellaan.

Teksti: JUHA NUMMINEN
Kuvat: KALEVI PÖYHÖNEN

Toimitusjohtaja Usko Forsmanista näki heti selvästi, että hän suunnitteli lain rikkomista.

Hän puhui mumisten ja vilkuili ympärilleen.

Hän tuli sovitulle kohtauspaikalle Messuhallin luo Toivonkadulle viisi minuuttia myöhässä joulukuun 4. päivänä.

Johtaja Forsman oli sopinut tapaamisesta lääkäri Eero K:n kanssa keskustellakseen vuokrasopimuksesta.

Oli päätetty, että Eero K. tulisi johtaja Forsmanin keltaisen Chevroletin ATP-36:n luo parkkipaikalle.

Johtaja Forsman tuli kuitenkin taksilla. Hänen autonsa oli hetkeä aikaisemmin murskaantunut päin puuta, jolloin hänen alahuulensa oli mennyt halki ja siitä vuoti verta. Hän paineli vammaa nenäliinallaan.

Johtaja Forsman kätteli hätäisesti kohtauspaikalla seisovaa pariskuntaa, kertoi onnettomuudesta, avasi salkkunsa, otti sieltä koneella kirjoitetun vuokrasopimuksen, joka koski Helsingissä, Kauppiaankatu 8—10 B:ssä sijaitsevaa huoneistoa, jonka omistaa hänen äitinsä, Eine Forsmanin perikunta.

Vuokrasopimuspaperissa luki: "Huoneiston vuokra lämpöineen on sovittu 750:— mk kuukaudessa . . . "

— Harkitkaa tätä, johtaja Forsman sanoi. — Ja ottakaa lähipäivinä yhteys . . .

— Entä se ylimääräinen raha, mies kysyi.

— Siitä keskustelemme kahden kesken, Forsman vastasi.

— Miksi minä en saa kuulla mitään, asunhan siellä minäkin, nainen nalkutti.

— Niin, kyllä te voitte puhua meille molemmille, mies sanoi.

— Ei, ehdottomasti vain kahden kesken, Forsman toisti.

— No, jää sinä Liisa tähän, mies sanoi ja lähti Forsmanin kanssa kahden kävelemään Mannerheimintien suuntaan.

Vasta nyt johtaja Forsman uskalsi puhua todellisesta vuokrasta. Näin kahden kesken tuntui turvalliselta.

Mutta vain tuntui.

Johtaja ei näet ottanut huomioon sitä pikkuseikkaa, että lääkäri Eero K. seisoi tosiasiassa kadun toisella puolella. Mies, joka käveli johtajan vieressä, oli toimittaja Juha N.

Ja parkkipaikalla seisovassa autossa valokuvaaja Kalevi P. ikuisti kauko-objektiivilla merkittävää neuvottelua.

Nainen oli kyllä lääkärin vaimo Liisa K., mutta se lienee heikko lohdutus.

Lääkäri Eero K. sanottiin irti huoneistostaan marraskuussa ja hän ryhtyi etsimään uutta laittaen lehteen ilmoituksen.

Siihen vastasi johtaja Forsman kertoen, että halusi vuokrata Katajanokalla, Kauppiaankatu 8—10 B:ssä sijaitsevan, 189 m² suuruisen asunnon, jossa oli aikaisemmin ollut Helsingin yliopistollisen keskussairaalan hoitajien asuntola.

Tässä alustavassa puhelinkeskustelussa johtaja Forsman mainitsi, että sairaala oli maksanut vuokraa 750 markkaa kuukaudessa. Nyt hän halusi 800 markkaa ynnä 6,5 % koron 200 000 markan pääomalle, jota huoneisto hänen laskelmiensa mukaan edustaa.

Johtaja halusi yhteensä 1 500 markkaa kuukaudessa vuokraa, josta 700 markkaa ohi vuokrasopimuksen.

Eero K. lupasi harkita asiaa.

Johtaja Forsmanin ottaessa uudelleen yhteyttä, hän joutui puheisiin rouva Liisa K:n kanssa, jolloin johtaja selitti saman asian rouvalle. Tämä suuttui ja moitti monisanaisesti johtajaa moisesta yrityksestä. Johtaja sanoi, etteivät naiset ymmärrä tämmöisiä asioita.

. . . kaivanut salkustaan virallisen vuokrasopimuksen . . .

. . . ja vaatinut saada puhua mustista rahoista vain kahdenkesken.

Forsmanin vuokrattavana oleva huoneisto sijaitsee Kauppiaankatu 8—10:ssä, ylimmäisessä kerroksessa, Helsingin Katajanokalla.

Eero K. kävi katsomassa huoneistoa talonmiehen opastuksella ja totesi sen erittäin huonokuntoiseksi.

Hänen ottaessaan uudelleen yhteyttä johtaja Forsmaniin tämä ilmoitti yrittävänsä myydä huoneiston. Jollei se menisi kaupaksi, hän haluaisi keskustella uudelleen vuokraamisesta.

Joulukuun alussa johtaja Forsman soitti ja selitti haluavansa sittenkin vuokrata asunnon. Hän oli tarkistanut vuokran ja alensi sitä. Hän vaati nyt yhteensä 1 300 markkaa kuukaudessa. Tästä 750 markkaa vuokrasopimuksella, loput mustana.

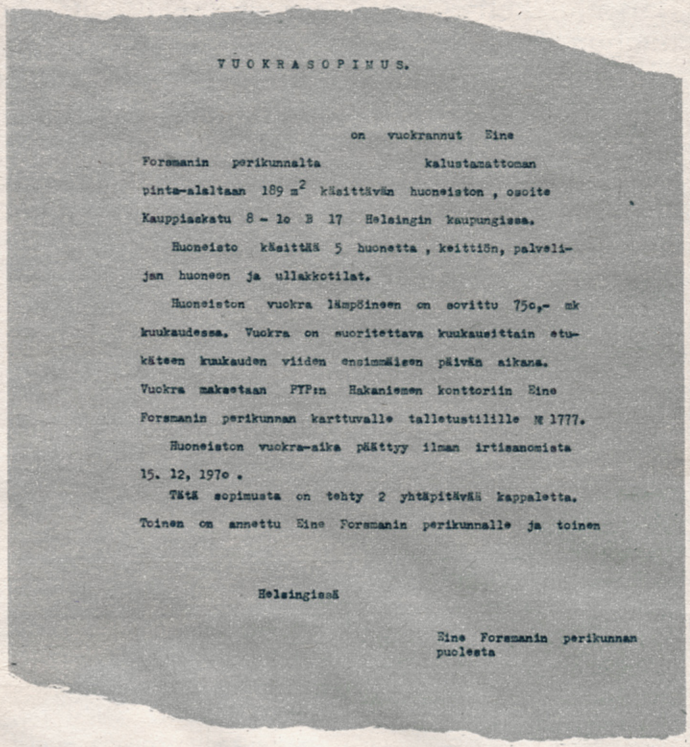
Eero K., joka oli ottanut yhteyden toimittaja Juha N:een, sopi tapaamisesta johtajan kanssa Messuhallin luona 4. päivänä joulukuuta.

Kohtauspaikalle menikin lääkärin sijasta toimittaja.

Kahdenkeskisessä neuvottelussa toimittaja Juha N:n kanssa johtaja Forsman ilmoitti haluavansa 6 600 markkaa rahaa käteen sillä hetkellä kun vuokrasopimus allekirjoitetaan. Hän sanoi olevansa oikeutettu vuokraamaan huoneiston perikunnan puolesta.

KÄÄNNÄ

ANTAKAA 6 600...

V U O K R A S O P I M U S.

on vuokrannut Eine Forsmanin perikunnalta kalustamattoman pinta-alaltaan 189 m² käsittävän huoneiston , osoite Kauppiaskatu 8 - 1o B 17 Helsingin kaupungissa.

Huoneisto käsittää 5 huonetta , keittiön, palvelijan huoneen ja ullakkotilat.

Huoneiston vuokra lämpöineen on sovittu 75o,- mk kuukaudessa. Vuokra on suoritettava kuukausittain etukäteen kuukauden viiden ensimmäisen päivän aikana. Vuokra maksetaan PYP:n Hakaniemen konttoriin Eine Forsmanin perikunnan karttuvalle talletustilille № 1777.

Huoneiston vuokra-aika päättyy ilman irtisanomista 15. 12, 197o .

Tätä sopimusta on tehty 2 yhtäpitävää kappaletta. Toinen on annettu Eine Forsmanin perikunnalle ja toinen

Helsingissä

Eine Forsmanin perikunnan puolesta

Tätä vuokrasopimusta ei täytetty milloinkaan, koska toimittajalla ei ollut maksaa 6 600 markkaa pimeästi johtaja Forsmanille.

— Hoidan näitä asioita isäni kanssa, eikä hän ollut halukas nostamaan aikanaan vuokraa, kun huoneisto oli yleishyödyllisessä käytössä, johtaja selitti. — Mutta nyt se pitää tehdä, kun huoneisto tulee yksityiselle.

— Se on iso huoneisto, voitte vuokrata siitä osan edelleen ja sillä tavalla pääsette kohtuuvuokraan . . . Se ei meille kuulu.

Johtaja Forsman lupasi tehdä huoneistossa noin 3 500 markan remontin heti kun oli saanut ylimääräiset vuokrarahat haltuunsa. Hän ei suostunut ajatukseen, että vuokralaiset tekisivät remontin omaan laskuunsa ja se summa vähennettäisiin mustasta vuokrasta.

Keskustelun viimeiset repliikit: — Ja summahan on sitten 6 600 markkaa? — Kyllä . . . kuuli myös rouva Liisa K.

Toimittaja otti yhteyden toisen kerran johtaja Forsmaniin yhä Eero K:na esiintyen seuraavana päivänä ja yritti taivuttaa johtajan solmimaan vuokrasopimuksen ja tekemään mustasta rahasta esimerkiksi velkakirjan.

Tapaaminen oli johtajan vaatimuksesta kahdenkeskinen. Hän ei suostunut mihinkään muuhun kuin käteismaksuun: — Ja rahojen on oltava seteleinä, ei shekkinä . . .

Johtaja Forsman, joka johtaa Suomessa ja Ruotsissa toimivaa, suurkeittiökoneita valmistavaa Kopal Oy:tä, totesi, että tällainen vuokramenettely on hyvin yleistä esimerkiksi Ruotsissa.

— Emme me muuten mitään huijareita ole, hän korosti. — Olen rehellinen liikemies . . .

Hän selitti myös, että huoneiston remonttimiehetkin vaativat osan palkastaan tai sen kokonaan mustana. Samoin hänen tehtaansa on ollut pakotettu korottamaan palkkoja vakauttamisesta huolimatta: — Muuten työntekijät uhkaavat "italialaisella" eli töiden hidastamisella . . .

Toimittajan tiedustellessa, oliko johtaja yrittänyt nostaa huoneiston vuokraa hinta- ja palkkaneuvostossa, hän vastasi, että "läheinen sukulainen toimii ministeriössä ja on suorittanut alustavia tunnusteluja ja päätynyt siihen tulokseen, että vuokran korottaminen laillista tietä olisi mahdotonta . . . " □

NOTARIAATTI NAPPASI NELJÄSOSAN VUOKRASTA

Teksti: JUHA NUMMINEN
Kuvat: KALEVI PÖYHÖNEN

NYHDÄ-RAHAT-MISTÄ-SAAT-VÄLITYSTOIMISTO

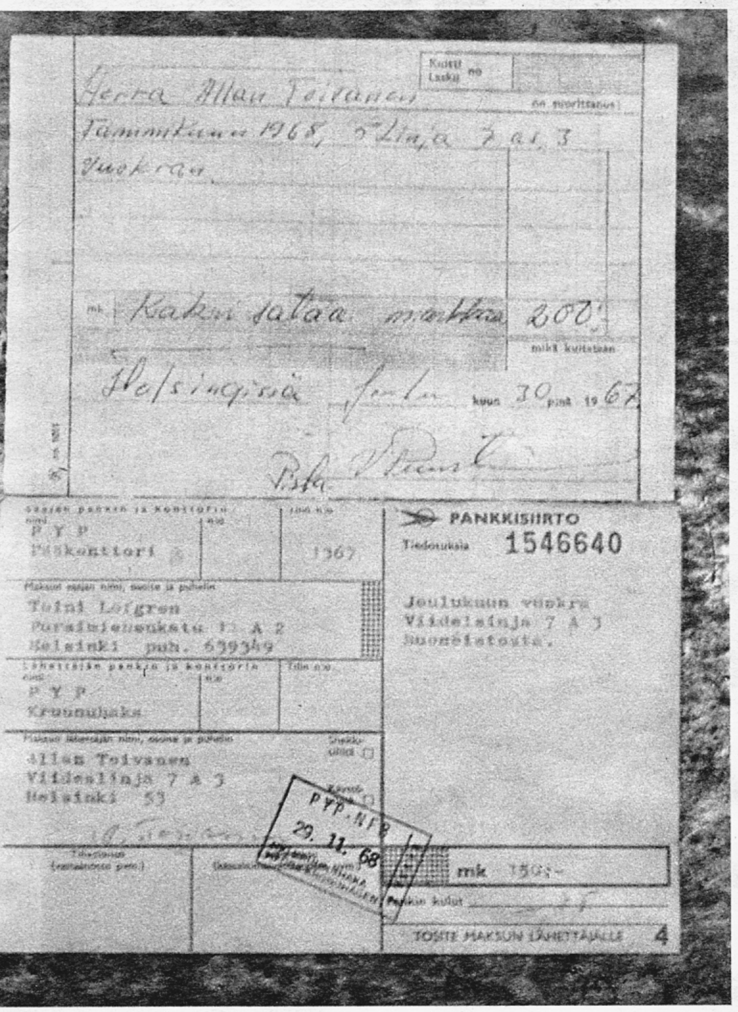
■ Tämä kuva on otettu huoneistobisneksellä elävästä helsinkiläisestä Keskus Notariaatti Oy:stä. Pöydän ääressä istuu firman johtaja Matti Gunnar Puustinen (42), joka varmaankin miettii uusia tapoja tehdä rahaa asunnoilla.

■ Nyt kerromme eräästä Puustisen ansaitsemiskeinosta, jonka kohteena on ollut kolmihenkinen, nuori perhe.

■ Te kaikki, jotka maksatte vuokranne välitystoimistojen kautta — ottakaapa selville, kuinka suuri osa vuokrasta kuukausittain menee välittäjien lompakkoihin.

KÄÄNNÄ

NOTARIAATTI NAPPASI...

Herra Allan Toivanen
Tammikuun 1968, 5 linja 7 as 3
vuokraa
Kahen sataa markkaa 200:-
Helsingissä 30 1967
PANKKISIIRTO
1546640
P Y P
Toini Löfgren
Joulukuun vuokra Viidesinja 7 A 3 huoneistosta.
P Y P
Allan Toivanen
Viidesinja 7 A 3
Helsinki 53
PYP
29. 11. 68
mk 150:-
TOSITE MAKSUN LÄHETTÄJÄLLE 4

▲ Vuokranmaksukuitti, joista tässä kaksi, osoittavat, että Toivasen perhe on maksanut vuokransa säntillisesti — puhui johtaja Puustinen mitä hyvänsä.

▲ Pienestä ja apeasta huoneesta nyhdettiin Allan ja Kyllikki Toivaselta ja heidän 2-vuotiaalta Anultaan 200 markkaa kuukaudessa. Siitä kerman eli 50 markkaa kuori notariaatti.

▶ WC kertoo murheellista kieltään slummi-Helsingistä. Tällaiset käymälät vaativat laihoja kävijöitä.

Kun kuuntelee Allan Toivasen (25) ja hänen vaimonsa Kyllikin (21) vuokralaiskertomusta, syntyy vaikutelma epätasaisesta nyhdä-rahat-mistä-saat-painista.

Tämän painin perusotteessa voimakkaampi painijoista eli vuokranantaja tarttuu heikompaa eli vuokralaista toisella kädellä lompakosta ja toisella kurkusta ja sanoo ystävällisesti hymyillen: 'Rahat tai ulos.'

Tässä tapauksessa rahaa nyhdettiin noin 13 m² suuruisesta 'huoneistosta' Helsingissä, V linja 7 A:ssa. Huonokuntoinen asunto sijaitsee 1912 rakennetussa talossa ja se muodostuu eteisestä, jossa mahtuu tuskin kääntymään, WC:stä, jossa mahtuu tuskin istumaan ja piskuisesta huoneesta, johon tulee vain kylmä vesi.

— Sata markkaa olisi sopiva kuukausivuokra, Vuokralaisten Keskusliiton edustaja oli arvioinut Toivasen perheelle.

Notariaatti otti 50 mk kuukaudessa

Asfalttikoneenkuljettaja Allan Toivanen muutti perheineen Keskus Notariaatti Oy:n välittämään huoneistoon kesäkuun 1. päivänä 1967.

Notariaatti oli välittänyt huoneiston 150 markalla ja sen johtaja Matti Puustinen oli ilmoittanut, että vuokra maksetaan notariaatin kautta omistajalle.

Vuokra oli 200 markkaa kuukaudessa.

— Kun kysyin, kuka huoneiston omistaa, Puustinen vastasi, että hänen sukulaisensa, mutta kieltäytyi sanomasta hänen nimeään, Allan Toivanen kertoo.

Tasan vuoden Toivaset maksoivat säännöllisesti määräaikaan mennessä vuokransa notariaatille. He säilyttivät jokaisen vuokrakuitin, joista näkee yhä vielä, että vuokra on maksettu viimeistään joka kuukauden 3. päivä, mutta monta kertaa jo edellisen kuukauden puolella.

— Sitten eräänä iltana talonmies tuli juttelemaan ja kertoi edellisen asukkaan maksaneen 20 markkaa yli varsinaisen vuokran joka kuukausi eli yhteensä 170 markkaa. Ylimääräinen osuus oli mennyt kuulemma notariaatille, koska omistaja halusi vain 150 markkaa.

— No, me otimme selville isännöitsijältä, kuka huoneiston omistaa. Hän on rouva Toini Löfgren. Käännyimme hänen puoleensa. Rouva totesi, että hän tarvitsee vuokraa vain 150 markkaa. Kun hän kuuli toimiston ottaneen joka kuukausi 50 markkaa omaan pussiinsa, sovimme, että alkaisimme maksaa 150 markkaa suoraan rouvan omalle pankkitilille.

— Joka tapauksessa olimme maksaneet 12 kuukautta notariaatille eli yhteensä 600 markkaa — välityspalkkion lisäksi.

— Kuultuaan tästä Puustinen suuttui ja sanoi meidät irti. Hän komensi: "Te lähdette heinäkuun loppuun mennessä, onko selvä. Minulla on tähän valta . . . "

— Syyksi siihen, että otti 50 markkaa kuukaudessa itselleen, Puustinen selitti, että huoneisto on hänen vastuullaan ja hänen täytyy huolehtia mm. korjauskustannuksista. Ei hän silti ole mitään tässä korjannut.

— Aluksi luulimme, että meidän on todella lähdettävä, mutta sitten soitimme ministeriöön ja sieltä sanottiin, ettei tällaisesta syystä tarvitse lähteä . . .

Toivaset kertovat, että Puustinen soitti monta kertaa rouva Toivasen työpaikalle ja painosti perhettä lähtemään asunnosta. Vihdoin hän kuitenkin kyllästyi ja lopetti, kun huomasi, että nuoripari osasi kääntyä asiantuntijoiden puoleen.

— Emme uskaltaneet kertoa tästä kenellekään aikaisemmin, koska pelkäsimme, että notariaatti voi vaikka ostaa koko asunnon ja sitten se ainakin voisi häätää meidät . . . Nyt rouva Löfgren on sanonut meidät irti, koska hän myy tätä, ja uskallamme puhua ja varoittaa muita vuokralaisia . . .

— Meillekin rouva kauppasi tätä ostettavaksi, mutta 18 000 markkaa tuntuu liian suurelta summalta . . . Ja rouva sanoo vielä, että hän myisi meille tavallista halvemmalla . . .

Puustinen: "Mitä ihmettelemistä tässä on?"

— Minä olin vuokrannut sen huoneiston henkilökohtaisesti 150 markan kuukausivuokralla rouva Löfgreniltä, selittää johtaja Matti Puustinen Keskus Notariaatissa, Vuorikatu 4 D:ssä.

— Oli täysin laillista ja minun asiani, paljonko minä otin vuokraa niiltä, joille puolestani vuokrasin huoneiston. Mitä ihmettelemistä tässä on? Täysin rehellistä.

— Sen 50 markkaa kuukaudessa otin sen vuoksi, että kysymyksessä olivat vaikeat vuokralaiset, joilta täytyi yhtämittaa karhuta vuokria ja he olivat hyvin riitaisia ja epämiellyttävää porukkaa . . . Minulla oli siinä riski . . .

(Tämä on selvä valhe, johtaja Puustinen. Vuokrakuitit osoittavat Toivasen perheen maksaneen vuokransa säännöllisesti.)

— Tässä toimistossa ei muuten oteta valokuvia . . .

Johtaja Puustinen kiistää täysin, että olisi yrittänyt sanoa Toivaset irti oikean vuokran paljastuttua. Samoin hän kieltää sanoneensa, että huoneisto on hänen sukulaisensa omistama.

Hän vain ihmettelee, miksi tällaisesta asiasta yleensä mitään kysellään . . .

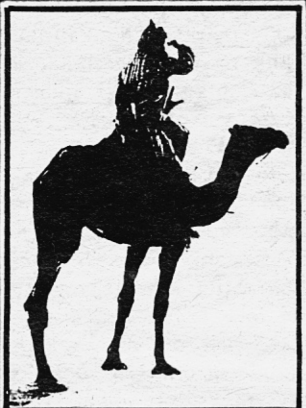
Huvittavana yksityiskohtana voimme kertoa johtajalle, että hän nylki saman kylän poikaa: Allan Toivanen ja Matti Puustinen ovat kummatkin kotoisin Nilsiästä, Suomen Savosta.

Asunnon omistaja: "Ei kuulu minulle"

— Mie olen vuokrannut sen huoneen notariaatin kautta, enkä tiedä asiasta sen enempää, selitti asunnon omistaja, rouva Toini Löfgren.

— Minä en ole halunnut tietää, mitä notariaatti on mahdollisesti ottanut siitä vuokraa . . . Se ei kuulu minulle, haluan vain oman vuokrani täsmällisesti ja vaivattomasti . . .

— Olen vanha ja sairas ihminen ja minulla on ollut siitä asunnosta aikaisempien asukkaiden kanssa ikävyyksiä . . . Hyvä etten selkääni saanut, kun menin karhuamaan saataviani . . . Mutta näitä nykyisiä asukkaita en ole tavannut ennen kuin sanoin heidät irti hiljattain . ☐

HYMYLEHTI ITÄISILLÄ MAILLA osa 1

Marraskuun puolivälin jälkeen viime vuonna lähetimme Veikko Ennalan Arabivaltioihin tutustumaan sikäläiseen elämänmenoon. Oltuaan hermostuttavalla tavalla kateissa parisen viikkoa tuli häneltä lopulta Kairosta sähke: lähettäkää heti rahaa.

Teimme työtä käskettyä ja joulukuussa saimme miehemme takaisin sangen tyydyttävissä sielun- ja ruumiinvoimissa. Egyptin lisäksi hän oli käynyt myös Etelä-Jemenissä. Hänellä oli kerrottavanaan kaikenlaatuisia kauhujuttuja kokemistaan niin kuin arvata sopikin. Osan niistä tarjoilemme myös lukijoille. Matkaraportti vain on kovin erilainen mihin meillä on totuttu.

KÄVIN HELVETIN KIUKAILLA

Teksti ja kuvat: VEIKKO ENNALA

Kun herään mietin hetken minne ihmeeseen olen joutunut. Muisti palautuu vähin erin: tämä on hotelli Ambassador Adenin kaupungissa Etelä-Jemenissä, Punaisen meren rannalla, lähellä päiväntasaajaa.

Ja sen kyllä huomaa. Päivä on marraskuun 23:s. Kaukana kotimaassa satoi ensi lumen jo ennen lähtöäni mutta täällä osoittaa mittari varjossa 98 Fahrenheitia (+35° C). Vaikka ilmastointilaite humisee täydellä teholla ja vaikka olen maannut alasti, on iho hiestä tahmea.

Pöydällä on kaksi termospulloa täynnä kylmää vettä ja tyhjennän toisen niistä kiitollisin mielin. Sytyttäessäni kylpyhuoneeseen valon, vilistää lattian poikki suurta hämähäkkiä muistuttava eläin ja katoaa ammeen alle.

Kuumavesihanasta ei tule mitään mutta kylmävesihana antaa lämmintä vettä, hiukan liiankin lämmintä jotta kylpy virkistäisi. Herra jumala, kello on vasta kuusi. Minkälainen onkaan helle keskipäivällä jolloin varjoa ei löydy mistään. Vain keskimäärin viitenä päivänä vuoden 365:stä päivästä tässä maassa sataa, muulloin on taivas pilvetön.

Hotellin ravintola aukeaa seitsemältä ja tilaan pekonia ja paistettuja munia ja tuoremehua ja paahtoleipää. Maitoa ei ole, eihän?

— No, sir.

Englantia tyydyttävästi puhuva tummapintainen poika kattaa pöydän kiirehtimättä turhia. Hänen sandaalinsa laahaavat ja kahisevat lattiaa vasten. Hän ei ole matelevan alamainen mutta ei kopeakaan, hän on tyyni, ilmeetön, kohtelias viileällä tavalla.

Myöskin ravintolassa on ilmastointilaitteet, niitä on kaikkiaan viisi. Kun pyydän pullon olutta, ei se herätä mitään hämminkiä, sillä olenhan vääräuskoinen. Oikea muslim sen sijaan ei voisi käyttää alkoholia, sen on Allah, yksi ja ainoa, kieltänyt. Olut on Carlsbergia, tuotettu Tanskanmaalta asti ja maksaa 200 filsiä. Se ei ole paljon, sillä osapuilleen kymmentä Suomenmarkkaa vastaava dinari jakautuu tuhanteen filsiin.

Notice seinällä kehottaa asiakkaita ystävällisesti luovuttamaan arvoesineet hotellin johdon säilytettäviksi, niitä ei pidä jättää huoneeseen. Annan kamerani portierille ja menen ulos. Kun lasiovi takanani sulkeutuu ja olen kadulla, lyö vastaani tukahduttava kuumuus, jota sävyttää vieraiden tuoksujen ja hajujen sekoitus. On kuin kävelisin vaatetettuna saunassa; kadotuksen kiukaat, tämä on helvetin esimakua. Ja tuskin olen kulkenut sataa metriä kun jo läähätän, sydän takoo ja hiki valuu noroina. Adenissa on talvi.

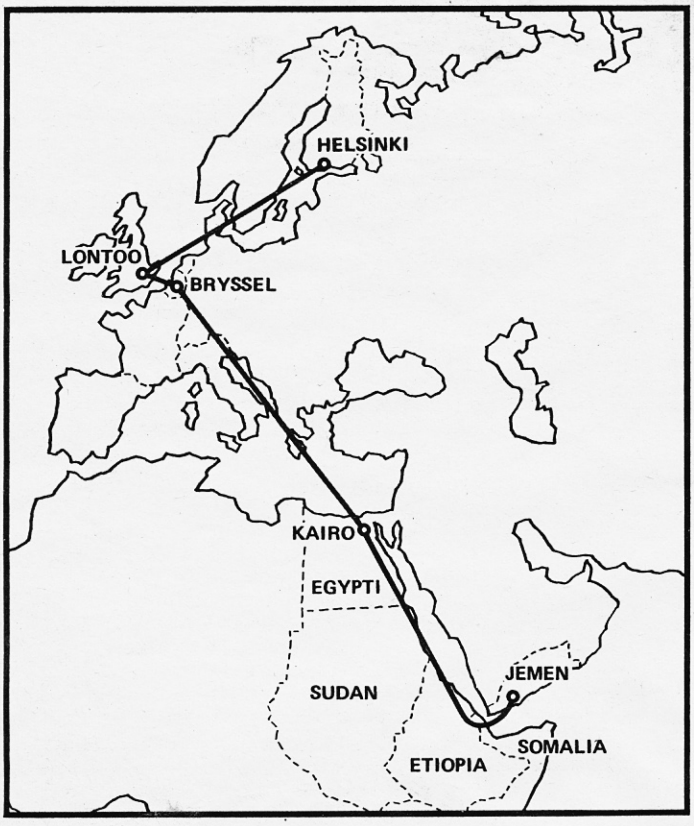
Edelläni etenee nelinkontin olento, jota on vaikea ihmiseksi tunnistaa. Hänen jalkansa ovat pillinohuet, kuin korret, mutta kädet, niin, ne ovat turvonneet muodottomiksi olkapäitä myöten, hänen ranteensakin ovat paksut kuin lihavan ihmisen reidet.

Hänen vaatetuksenaan on repeillyt säkki ja hän vikisee kontatessaan. On kaikkea muuta kuin tahdikasta tuijot-

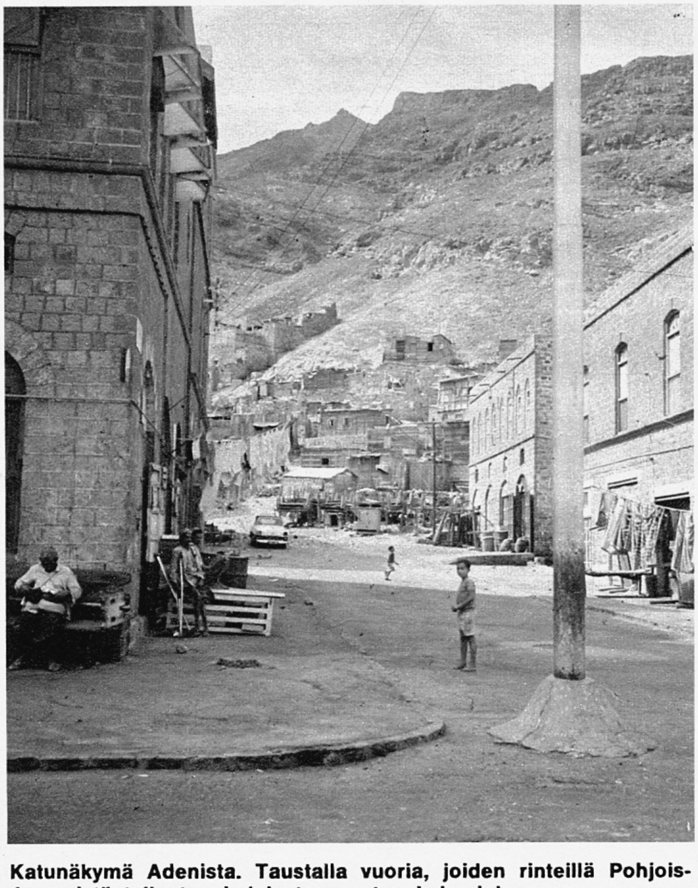
Niin äärimmäistä köyhyyttä kuin Adenissa tavataan ei Suomessa osata edes kuvitella. Tässä eräs adenilainen kodissaan.

KÄÄNNÄ

KÄVIN HELVETIN KIUKAILLA

Tässä sankarimatkailijamme matkareitti Heikki Sladeyn puhtaaksi piirtämänä. Brysselistä matka jatkui Basco-nimisen etelä-jemeniläisen lentoyhtiön DC-6:lla Kairoon tehdyn välilaskun jälkeen suoraan Adeniin. Paluu tapahtui samaa reittiä, paitsi että kirjoittaja viipyi Egyptissä viikon käydäkseen pyramideilla ja ratsastaakseen kamelilla.

Katunäkymä Adenista. Taustalla vuoria, joiden rinteillä Pohjois-Jemenistä tulleet pakolaiset asuvat pahvimajoissa.

taa sairasta ja epämuodostunutta mutta minnepä silmänsä panna.

Mikä minä muuten olen häntä säälimään. Hän on uskossaan Allahiin horjumaton ja tietää perivänsä paratiisin. Siellä vaihtuu säkki purppuraan ja siellä hän on pääsevä osalliseksi kaikista niistä aistiiloista joita ilman hän elämässä on jäänyt. Mistä minä nautin ajassa, siitä hän nauttii iankaikkisuudessa.

Siellä täällä katuvierellä lojuu muitakin sairaita, sokeita, raajarikkoja, jokaisella käsi anelevasti ojennettuna. Tuntuu mahdottomalta kulkea ohi almua antamatta. Mutta heitä on ihan liiaksi, on paadutettava sydämensä, matkakassani ei ole pohjaton.

Metakka on sanoilla kuvaamaton. Kamelin vetämät kärryt rämisevät, harvalukuiset autot soittavat torviaan ilman silmin nähtävää syytä, jossakin kiljahtelee aasi.

Räätäli on nostanut vanhan Singerinsä ulos kadulle ja painelee poljinta ahkerasti. Ja hänen vieressään imettää nainen lastaan maassa istuen. Hänen povensa on paljas mutta kasvonsa hän on peittänyt.

Joku tarttuu takkini liepeeseen. Pieni kerjäläistyttöhän siinä. Hän puhuu papattaa arabiaansa, josta en mitään ymmärrä. Mutta hänen elekielensä ymmärrän. Hän osoittaa vatsaansa. Se on aivan tyhjä, hänen on nälkä, hänen on kauhea nälkä. Anna siis rahaa, sinä valkoinen rikas ja mahtava setä.

Mieleeni muistuu oma pieni tyttöni kaukana Suomessa. Hänellä on tähän asti ollut mitä syödä. Mutta miksi tämän lapsukaisen sitten on nähtävä nälkää? Minä annan hänelle dinarin setelin. Kun sitten aion jatkaa matkaani, tulee luokseni kolme muuta pientä tyttöä. Hekin osoittelevat vatsojaan, heidänkin on nälkä. Heidänkin silmänsä ovat ruskeat ja pohjattoman surulliset.

— Rakkaat lapset, sanon suomeksi vain jotakin äännelläkseni, — ei minulta riitä rahaa kaikille. Allah tietää että haluaisin antaa mutta en voi.

Pienin heistä ryhtyy itkemään sydäntä särkevällä tavalla.

Kello on 11 kun minaretista kuuluu merkillinen, hoilaava, lauluntapainen huuto. Se kantautuu kauas. Imaami moskeijan tornissa kutsuu kaikkia muhammettilaisia rukoukseen, ensimmäiseen päivän viidestä rukouksesta. Ja juuri tällä hetkellä kaikki moskeijaan kokoontuneet oikeauskoiset kumartuvat Mekkaan päin ja lausuvat uskontunnustuksensa: ei ole muuta jumalaa kuin Allah ja Muhammed on hänen profeettansa.

Helle on muuttunut sietämättömäksi. Ihmisiä lojuu palmujen katveessa, jalkakäytävillä, portaissa, basaareissa, ikikulujen loppuun palvelleiden autojen alla, joka paikassa. Auringon tulinen paiste lamauttaa aivot ja lihakset, voimat ja tarmon. On mahdoton tehdä mitään, pelkkä oleminen tuottaa tuskaa.

Muutamia mustiin pukeutuneita ja hunnutettuja naisia tulee vastaani. Ei ole oikein paljastaa kasvojaan vieraalle miehelle, vääräuskoiselle ei ainakaan, niin sanovat Allah ja hänen profeettansa. Kuitenkin saatan erottaa heidän timanttisilmiensä välähdyksen ja viivähtävän katseensa harsonkin takaa; nainen on ikuinen. Mutta taakseen he eivät käänny enää tuijottamaan.

Pikkuinen poika taluttaa äitiään, joka on sokea.

— Money money, poika sanoo.

Sen enempää hän ei osaa englantia, mutta siinähän on kylliksi, se on oleellisinta. Ja taas kerran valkoinen mies antaa roposen, ehkä sillä kuitatakseen yhden omista loputtomista synneistään Allahin kasvojen edessä.

Hotelli Ambassadorin pääoven edessä viettää siestaa kymmenpäinen vuohilauma. Yksi eläimistä ähkyy tuskaisena. Kun katson tarkemmin, huomaan sen valmistuvan synnytykseen.

Portieerikin torkahtelee tiskinsä takana. Varmaan hän on myös nälkäinen. On menossa paastoaika. Marraskuun 15:nä se on alkanut ja joulukuun 15:een se jatkuu. Auringonnousuusta auringonlaskuun ei kenelläkään muslimilla ole lupa syödä tämän kuukauden aikana. Siksi he syövät öisin.

Etäämpänä levittäytyy Ara-

bian meri. Osoitan sitä ja kysyn, onko siellä uimarantaa, voisiko siellä uida.

— No, sir, hän vastaa. — Sharks.

Siellä on haita.

Olen tullut Adenin torille, basaareihin, keskelle korvia huumaavaa huutoa ja hälinää.

Kaupitellaan minulle tuntemattomia hedelmiä sekä taateleita, joiden kimpussa pörisee miljoonia kärpäsiä. Niitä eivät kauppiaiden heiluvat huiskut ja savua tupruttavat tuikut kykene karkoittamaan.

Katoksen alla teurastetaan vuohia. Maa on verestä tahmea. Ja ilmassa on lemu, josta ei voi erehtyä: se on mätänevän lihan tuoksu. Ja vannon mielessäni, että vastedes olen syövä munia ja pekonia aamiaiseksi ja päivälliseksi ja illalliseksi, en kerrassaan mitään muuta. Vuohipaistilta minua varjelkoon Muhammed.

Maassa on joskus ollut 15 000 englantilaista, mutta nyt heitä on jäljellä enää kourallinen. Siksi eurooppalainen on jälleen harvinaisuus ja olen kiusallisen huomion kohteena.

Nämä kymmenet ja sadat kauppiaat tuntuvat kiljuvan juuri minulle, minulle he viittilöivät ja minua he nykivät, minulle he tahtoisivat myydä hedelmänsä ja ryysynsä ja lihansa ja leikkikalunsa ja matkamuistonsa.

Vanha nainen, paljain kasvoin, ojentaa pahvilaatikkoaan hänkin minua kohti. Kun katson hänen laatikkoonsa, näen sen pohjalla kuusi puista pyykkipoikaa. Siinä hänen artikkelinsa, ne hän tahtoisi myydä minulle. Hän puhuu puhumistaan, arvatenkin hän vannoo Allahin nimeen, ettei tässä kaupungissa eikä tässä maassa ole parempia pyykkipoikia kuin hänen pyykkipoikansa ovat. Mutta mitä minä tekisin kuudella pyykkipojalla.

Raivaan tieni väkivalloin eteen päin.

Muslim ei käytä alkoholia mutta gardista koraani ei mainitse mitään. Siksi muslimit syövät gardia halutessaan unohtaa arjen ja helteen ja köyhyyden ja kärpäset ja kaikki neljä vaimoaan. Gard, niin minulle on kerrottu, on oikotie autuuteen. Gardia pureksimalla tulee paratiisi maan pinnalle.

Gard (sikäli kuin nimi näin kirjoitetaan) on huumaava kasvi, etäistä sukua coca-pensaalle, josta Etelä-Amerikan intiaanit ovat vuosisatoja imeneet uskomattoman kestokykynsä ja sitkeytensä ja lopuksi rappionsa.

Minun on ehdottomasti kokeiltava gardia ja kysyn sitä kauppiaalta, jonka myyntipöytää peittävät erilaiset kasviskimput. Onko teillä gardia, hyvä mies? Gard gard gard, do you understand?

Kyllä hänellä on gardia. Hän ojentaa minulle nipun gardia; se muistuttaa pikkuista saunavihtaa. Hinta on dinari kaksisataa filsiä. Panen vihdan kainalooni ja lähden. Katsoessani taakseni näen kauppiaan nousseen pöydälleen ja hän huutaa hoilottaa sieltä jotakin korkealla kimakalla äänellä. Tuntuu siltä, kuin hän ylistäisi gardiaan, joka on niin erinomaista että valkoinenkin mies sitä osti.

Tulen hotellihuoneeseeni ja ryhdyn riipimään lehtiä gardnipustani. Niiden maku on inhoittava, mutta pureksin urhoollisesti, sinnikkäästi, raivokkaasti, vesi silmistä tiristen. Ja kun kaikki mehu on irronnut, työnnän gardmällin vielä poskeenikin kuten opetettu on. Ja sitten heittäydyn vuoteelle odottamaan kummia tapahtuvaksi.

Kuluu viisitoista minuuttia mutta mitään ei tapahdu. Kuluu puoli tuntia ja kuluu tunti. Mutta taivas vain ei aukene enkä pääse paratiisiin. Kahden tunnin kuluttua luovun toivosta. Vatsaani vääntää ja suussani on paha maku. Olen syönyt vihdallisen gardia turhaan. Tai sitten kauppias on myynyt minulle jotakin muuta kuin aitoa gardia. Ehkä hän möi minulle kadun lakaisuun tarkoitetun luudan ja myyntipöydällä kirkuessaan hän julisti ympäristölleenkin kuinka vääräuskoisia koiria huiputetaan.

Janottaa ja menen alas baariin.

Pöytääni istuu muuan englantilainen. Hän manaa Etelä-Jemenin monilukuisin kirosanoin, hän nimittää maata helvetiksi, hän nimittää sitä maailman vihoviimeiseksi kolkaksi, jossa asuu vain varkaita

KÄÄNNÄ

▲ Taatelinmyyjä, joka suostui kuvattavaksi muutaman kymmenen filsin maksusta. Taatelien kimpussa pörisi kaiken aikaa 10 miljoonaa kärpästä.

▼ Suloisia etelä-jemeniläisiä lapsia pienessä kalastajakylässä n. 60 mailia Adenista itään. Naiset eivät suostu kuvattaviksi, he kulkevat hunnutetuin kasvoin ja karkaavat pakosalle kameran ja valkoisen miehen nähdessään.

▲ Muuan vanhus, joka kunnon muslimin tavoin uskoo Allahin ottavan hänet ikuiseen onnelaan. Mitäpä siis maisista kärsimyksistä, ne ovat ohimeneviä.

KÄVIN HELVETIN KIUKAILLA

ja huijareita ja josta ei ole mitään hyvää sanottavana. Etelä-Jemen on very very very bad country (= hyvin, hyvin hyvin paha maa), hän sanoo. Ilman viinaa ei ainoakaan eurooppalainen kestä tätä maata puoltakaan vuotta, lisää hän. Mutta kaikkein pirullisinta on, että drinkki ei pysy päässä viittä minuuttia kauemmin. Sellaista on Etelä-Jemenin kuumuus, ryypytkin haihtuvat ja menettävät tehonsa ennen aikojaan.

Alan uskoa häntä. Olen jo juonut pullon olutta mutta jano on yltymään päin. Jokaista juotua pulloa kohti hikoan kaksi ulos. Gard tai olut, yhtä tyhjän kanssa. Ja dinarit hupenevat huolestuttavaa vauhtia.

Se oli monin tavoin painajaismainen matka. Alkunsa se sai, kun Jorma K. Virtanen marraskuun alussa kysyi minulta omituisen vinosti hymyillen:

— Tekisitkö virkistävän loma- ja työmatkan Etelä-Jemeniin? Matkustaisin itse mutta minulla on kiireitä.

Menin täkyyn.

Nyt, kotiuduttuani ja nähtyäni kaikkien venähtäneet naamataulut, olen vakuuttunut niin kuin presidentti Kekkonen on aina vakuuttunut jostakin, että Hymyn pomomiehet lähettivät minut itäisille maille toivossa etten koskaan palaisi, että häipyisin niin kuin paukku häipyy Saharaan. Siihen viittasi se auliuskin, jolla minua matkaan varustettiin:

— Tässä ovat Veikko kulta matkashekkisi.

— Eihän passisi vain ole vanhentunut, rakas kollega?

— Ystävä kallis, kyllä tytöt hoitavat viisumisi kuntoon, sinun pitää lepäillä.

Hannu Rahkonenkin, joka normaalioloissa vain epäselvästi murisee, oli nyt niin mikko mieleväistä:

— Hyvää ja siunauksellista matkaa, veli hopea.

Sitten he vakuuttivat henkenikin 30 000 markasta. Menin noloksi:

— Mutta enhän minä nyt niin arvokas ole, hyvät ihmiset. Mihin minä semmoisten rahojen kanssa . . .

Vasta sekuntia myöhemmin tapahtui jälkisytytys: eivät vakuutusrahat ikinä minun näppejäni lämmittäisi. Vaimoni ne nostaisi ja remmastaisi niiden kanssa samaan aikaan kun minun vaalenevat luuni hiljalleen peittyisivät lentohiekkaan jossakin etäisessä autiomaassa.

Mutta missä oli Etelä-Jemen? Haeskelin sitä Etelä-Amerikan kartalta kunnes sattumalta löysin sen Aasian puolelta, Arabian niemimaan eteläosasta, Arabian meren ja osittain Punaisenkin meren rannalta. Tietoteosten mukaan Suur-Britannian entinen protektoraatti, vasta 2 vuotta itsenäisenä, pääkaupunki Aden.

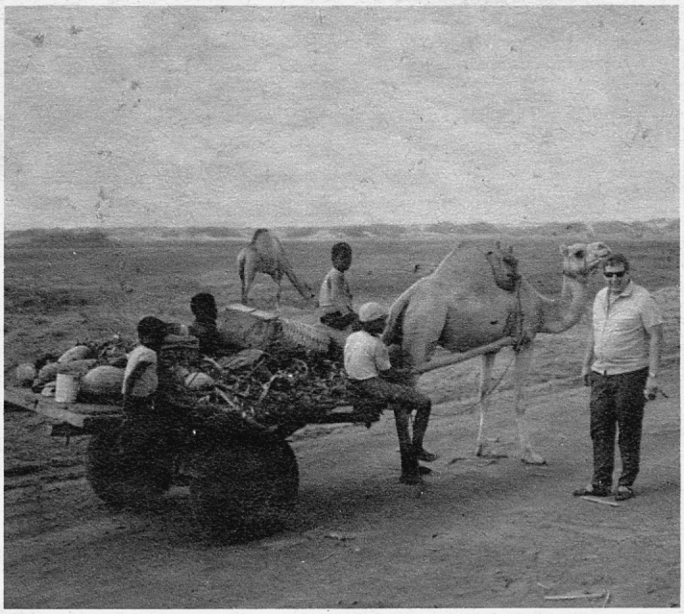
Viikkoa ennen lähtöä kaupunginlääkäri Rissanen rokotti minut koleraa, lavantautia ja isorokkoa vastaan ja sain asianmukaisen sertifikaatin, joka passin ja viisumien ohella on välttämätön Arabimaihin matkustettaessa. Hyi hitto, miten kipeäksi tulin.

Marraskuun 19:nä lensin Lontooseen. FINNAIRin Super-Caravelle ampaisi matkan vajaassa kolmessa tunnissa. Mutta Lontoon yllä saimme jonottaa puoli tuntia laskeutumisvuoroa. Se on suurta maailmaa se. Meidän ainoa terminaalimme Seutula on uusittunakin pieni, vaatimaton ja lopen hiljainen kolkka suomalaisen autiuden keskellä.

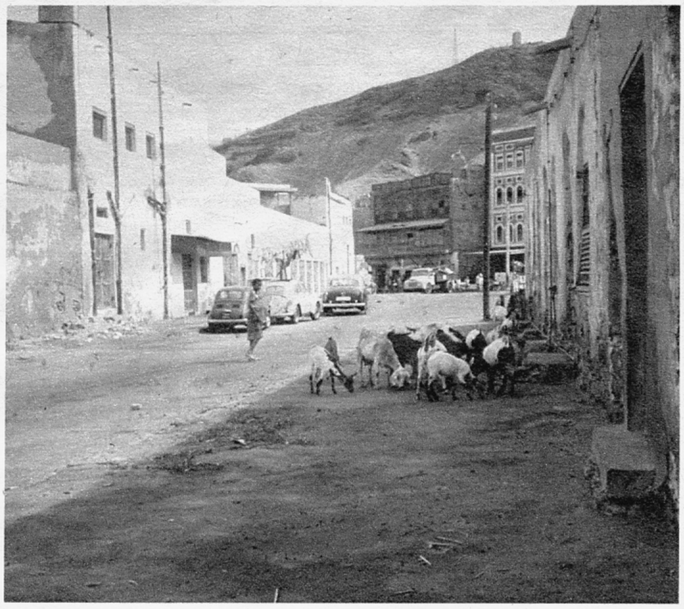
Richmondin kentällä oli minua vastassa Reino Lehtiniemi, joka oli matkaseuranani Lontoosta Adeniin. Hän on sisarensa avioliiton kautta sukulaisuussuhteissa korkeisiin adenilaisiin diplomaatti- ja hallituspiireihin ja hänen myötävaikutuksellaan minunkin viseeraukseni Etelä-Jemeniin oli onnistunut.

Ensimmäisen yöni Lontoossa vietin Bishop's Hotel'issa, josta tilanahtaudesta huolimatta sain huoneen valehdeltuani olevani Tampereen piispa Suomesta (bishop = piispa). □

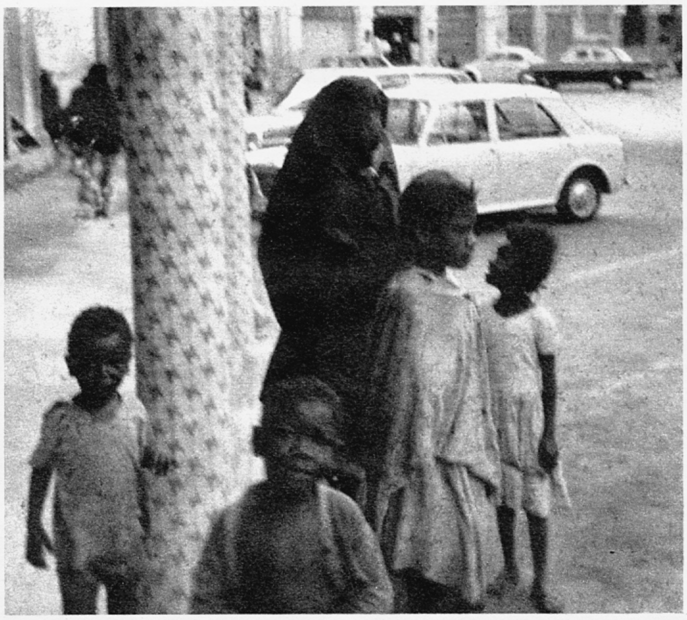
Ensi kerralla:
LENTOMATKA ja E-JEMENIN ULKOMINISTERIN VASTAANOTOLLA

Kamelit ovat Etelä-Jemenissä yleisiä vetojuhtina. Valkoinen mies kuvassa Reino Lehtiniemi.

Adenissa vaelteli kaduilla suuria vuohiparvia. Muuan vuohi synnytti aivan hotellini portaille.

Äiti lapsineen kerjuulla hotellin oven edessä.

TULEEKO SOKEASTA KARISTA ISKELMÄTÄHTI?

Kari Purhonen (19) on ollut syntymästään saakka sokea. Sokeus ei ole kuitenkaan poikaa lannistanut, vaan hän on sitkeästi yrittänyt eteenpäin. Tällä hetkellä hän opiskelee päämääränään ylioppilastutkinto. Päivisin hän kehittää filmejä ja iltaisin koulun päätyttyä kuluttaa aikaansa muiden nuorten tapaan. Tällä hetkellä tavalliset harrastukset väistyvät, sillä Kari koettaa onneaan iskelmälaulajana.

Teksti: IRIS TUUNAINEN **Kuvat: REINO KAIVOLA**

Joulukuun alkupäivinä Kari teki ensilevyään. Erik Lindströmin Karia varten säveltämät laulut ovat herkkiä, balladimaisia. Saukin sorvaamat sanat noudattelevat samaa linjaa. Karilla on tämänlaatuisiin lauluihin soveltuva kaunis ja taipuisa — joskin vielä heikko ääni.

Karin "löytäjä", johtaja Tauno Suojanen, veikkaa pojasta listalaulajaa.

— Kun poika tottuu ja pääsee jännityksestään, niin kyllä hänestä ääntä lähtee. Musikaalisesti hän on ehdottoman tarkka. Juuri minkäänlaisia korjauksia ei levytyksessä tarvinnut tehdä.

Kari muutti Helsinkiin neljä vuotta sitten. Hän tuli pääkaupunkiin ilman tietoa vakituisesta työstä ja asuinpaikasta. Molemmat ovat järjestyksessä ja iltakouluopiskelut lupaavat nekin hyvää. Keskiarvo on koko ajan pysytellyt kahdeksan paikkeilla. Sitäpaitsi Kari soittaa pianoa keskitasoa paremmin, kirjoittaa 8 000 lyöntiä puolessa tunnissa kirjoituskoneella ja pystyy lukemaan läksynsä pimeässä huoneessa, filmien kehittymistä odotellessaan. Kaikki ne ovat tarpeellisia taitoja.

Hänellä ei ole opaskoiraa eikä hän sellaista aio hankkiakaan.

— Koirat laiskistuvat. Ne vievät kovin mielellään isäntänsä lähimmälle bussipysäkille vaikka kuinka haluaisi kävellä. Opasvaimo olisi paljon kätevämpi, ymmärtäisi ainakin puhetta!

— Monet ihmiset eivät uskalla auttaa sokeita, pelkäävät kai, että me loukkaannumme avuntarjouksista. Minä ainakin olen vain iloinen toisten ystävällisyydestä. Tosin on pari kertaa käynyt niin, että joku "avulias" on kehottanut lähtemään kadunylitykseen juuri silloin, kun punainen valo palaa. Onneksi kuulo on hyvä. Voin liikenteen suunnasta päätellä, mikä valo milloinkin palaa.

Kari asuu parin näkövammaisen pojan kanssa yhdessä.

He käyvät ulkona syömässä, kuuntelevat radiota ja televisiota. TV-ohjelmista saa kuulemma paljon irti pelkästään kuuntelemalla. Shakin pelaaminen on uusi ja mielenkiintoinen harrastus. Poikia kannustaa se, että sokeilla on omat shakkiolympialaiset vuosittain. Kuka tietää, vaikka he sillekin tasolle joskus pääsisivät.

— Tällä hetkellä on tietysti eniten mielessä tuo laulaminen. Jos levy onnistuu, tietää se esiintymisiä lavoilla. Mukaan pitäisi saada joku kaveri, joka auttaisi. Pikkuveljestäni ei ole apua, sillä hän on myös syntymästään saakka ollut sokea. Tuttavapiirissä on kuitenkin monia, jotka varmasti mielellään tulevat mukaan.

Kari elättää tällä hetkellä itseään kehittämällä filmejä Meilahden sairaalassa. Hän hoitaa myös sokeiden oman lehden ilmoitushankintaa. Samalla hän opiskelee ja seurustelee niin sokeiden kuin näkevienkin tuttujen kanssa.

— En koe tätä sokeutta niin suurena haittana, että sen takia pitäisi kätkeytyä muilta. Sellaisille, jotka ovat menettäneet tapaturmaisesti näkönsä, on kaikki tietysti vaikeampaa, mutta kun en ole koskaan nähnyt, ovat muut vaistoni kehittyneet vähän paremmin. Käyn tanssimassa, kotihipoissa ja joskus ravintoloissakin. Ei se ole vaikeaa. Jos ei vaivu itsesääliin, ei toisillakaan ole syytä säälittelyyn. Opiskelutoverini ovat useasti unohtaneet sen, etten näe.

Kari on optimisti. Hänen tarkoituksenaan on jatkaa opintojaan yliopistossa joskus tulevaisuudessa. Hän aikoo lakimieheksi.

— Vaikeuksia se tietysti tuottaa, mutta aina kannattaa yrittää. Olen kotona Puumalassa käynyt kalassa. Kävelen järven rantaan, heitän virveliä — ja joskus kala nappaa. Sama pätee mielestäni kaikkeen. Kokeilematta ei voi tietää, millä suunnalla onni odottaa. □

Kyllä baarissa on kiva olla työssä. Ensin menin kotiapulaiseksi, mutta tää on mun mielestäni kivempaa. Palkka sais kyllä olla parempi.

Käteen saan jotain 360 kuussa. Yksiöstä saa maksaa ainakin 250. Työmatkoihin menee yli 30, vaatteisiin ja niinku huveihin suunnilleen sama.

Syödäkin pitäis. Ja muita pakollisia menojakin on. Palkka on kyllä liian pieni.

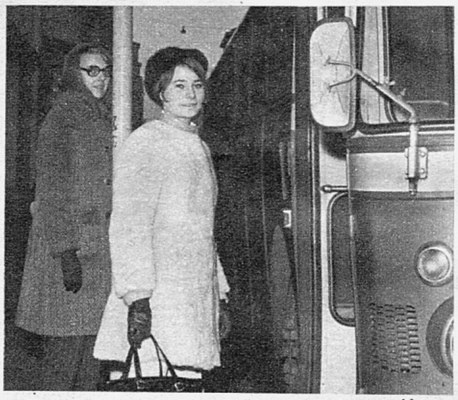
Jos mulla ois oma boksi mä en yksinkertaisesti eläis! Kolme tyttöä meitä nyt asuu samassa. Ja meneehän se kun on pakko.

Kale, mun kaveri, tahtois kai että me mentäs naimisiin. Muttei me vielä voida. Se on bensa-asemalla. Ei kait me mistään asuntoa saatais niin halvalla.

Kyllä mun mielestä kaikille pitäis maksaa sellanen palkka, että vois niinku elää. Keskustapuolue tuntuu ajavan sitä minimipalkkaa. Ettei tämmöisille pienpalkkasille maksettais liian vähän.

Kotiinkin pitäis laittaa rahaa. Äiti on pitkään sairastellut, muttei saa vielä kansaneläkettäkään. Nyt Keskustapuolue puuhaa sitä vanhustenturvaa. Tarpeeseen sekin olis.

Nyt kun se Keskustapuolue ajaa näitä asioita, minimipalkkaa ja kivempaa asumista, niin kait ne meidänkin asiat paranee.

Puoluesihteeri Jouko Loikkanen: ”Mielestämme palveluelinkeinoissa maksetaan liian alhaisia palkkoja. Niinpä jo 1966 teimme aloitteen vähimmäispalkkalaiksi. Pienipalkkaisten työntekijöiden asiat eivät kuitenkaan kiinnostaneet vasemmistoa eikä oikeistoa. Lokakuussa 1969 saimme hallituspuolueet neuvottelemaan vähimmäispalkkalaista sekä vähimmäistoimeentulon turvaamisesta. Suunnitelma on nyt jätetty Valtioneuvostolle.
Keskustapuolue tulee ajamaan tätä asiaa, kunnes jokaiselle suomalaiselle on asuin- ja työpaikasta riippumatta turvattu riittävä toimeentulo.”

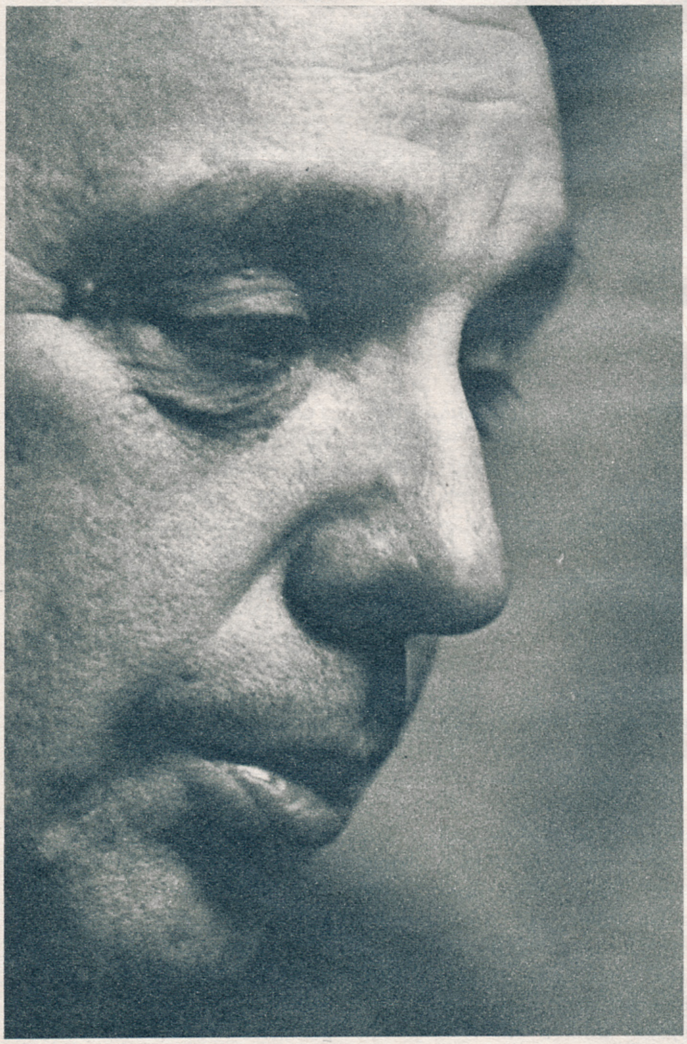
KESKUSTA UUDISTAJA

VEIKKO ENNALA

UUDENVUODEN-KIRJEITÄ HENKILÖILLE

Veikko Ennala aloittaa nyt kirjoitussarjan "Kirjeitä henkilöille". Tällä kerralla ne ovat uudenvuodenkirjeitä. Pääsiäisenä ne luultavasti ovat pääsiäiskirjeitä jne. Kirjeet osoitetaan julkisuuden henkilöille ja mikäli he katsovat asialliseksi vastata niihin, tarjoamme ilomielin palstatilaa.

Ensimmäisen kirjeen Veikko Ennala on osoittanut kaimalleen Veikko Vennamolle. Muut kirjeen saajat ovat Niilo Tarvajärvi, Ahti Karjalainen ja Paavo Hiltunen.

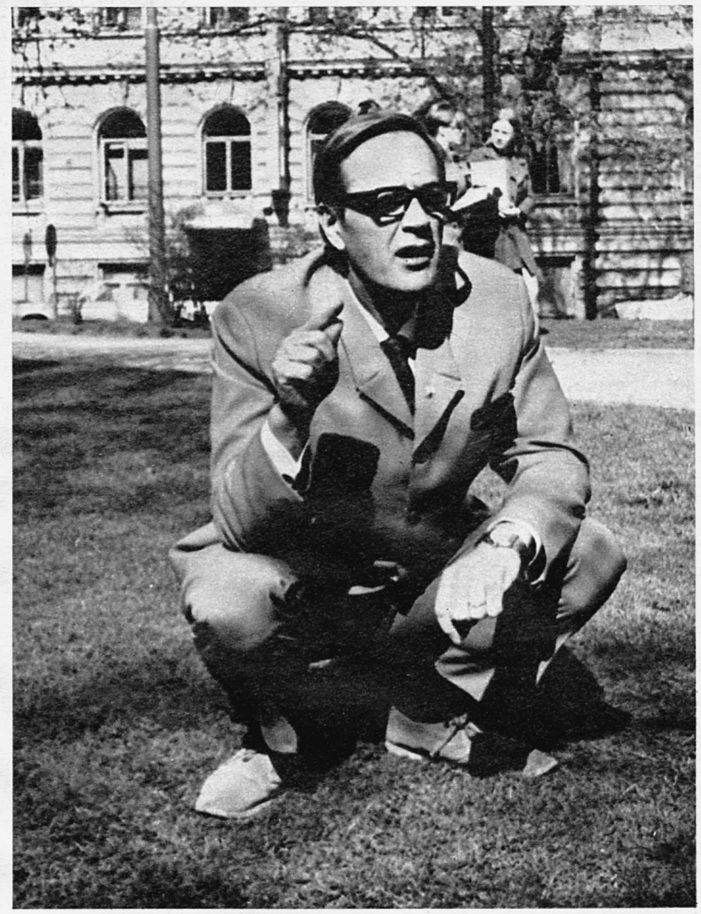
VEIKKO VENNAMO

Herra Tullineuvos ja Kansanedustaja, miten suuresti ihailenkaan Teitä. Te olette suuri ihmiskäsittelyn mestari. Oi miten taitavasti keräättekään sympatioita. Ei sitä julkista, mieluiten televisioitavaa tilaisuutta, jossa ette esittäisi marttyyrin osaa. Te sanotte: "Lyökää vain minua, nuijikaa vain minua, pitäkää vapaasti pilkkananne." Te olette kuin karitsa, jota teuraaksi viedään. Kansan myötätunto on aina lyödyn puolella. Senhän tiedämme molemmat, etenkin silloin, kun lyöty ja pilkattu on, kuten Te, jumalaapelkääväinen ja rakastaa isänmaataan, jolle kaikkinainen siveettömyys on kauhistus, joka arvostaa kotia, puolisoa ja lapsia, joka ymmärtää aatransa sarvissa hikoilevaa mäkitupalaista. Kovin surullista, että poikanne kaupunginvaltuutettu hairahtui isän viitoittamalta tieltä ja valmisti pornofilmejä. Yhtä niistä olen saanut katsellakin. Jospa akti edes olisi suoritettu kristillis-siveelliseen tapaan mutta kun leveäpyllyinen nainen heilui päällä miehen rötköttäessä alla niin sanoen eväänsä liikauttamatta. Kun nyt toivotan Teille, herra Tullineuvos, erinomaisen hyvää vuoden jatkoa, ehdotan seuraavaa.

Jos ette itse ole tilaisuudessa esittämään Suomen Maaseudun Puolueen jaloja prinsiippejä, älkää pistäkö ainakaan televisiossa asialle sitä tankkaavaa autonasentajaa, joka aina pilaa koko juuston. Vaikka hän epäilemättä on huolellisesti painanut muistiinsa kirjoittamanne vastaukset, hänen ulosannissaan on kiusallinen ulkoluvun maku. Sitä paitsi hän toisinaan sekaantuu konsepteissaan ja antaa vastauksen kysymykseen, jota ei esitettykään. Vielä pyytäisin, että jossakin tilaisuudessa, vihdoin ja viimein, esittäisitte mistä salaperäisestä rahastosta otamme ne miljardit, jolla tämän maan pienviljelijöiden asema saadaan kondikseen. Kaikkea hyvää. □

KÄÄNNÄ

UUDENVUODEN KIRJEITÄ...

NIILO TARVAJÄRVI

Olen ensimmäinen mies antamassa Teille tunnustuksen: olette suorittanut jumalattoman pitkän ja ansiokkaan päivätyön kaikenlaisten radio- ja televisiohupailujen juontajana. Toisinaan vain tuntuu, että se on ollut ehkä hieman liiankin pitkä. Monia ihmisiä on jo ruvennut kyllästyttämään Teidän tekoveitikkamaisuutenne, Teidän tekokujeellisuutenne, ei sitä tilaisuutta, jossa ette esiintyisi milloin mikin jäsen pystyssä. Kun on 20 vuotta kuullut samat sutkaukset, ne eivät enää tahdo mitenkään jaksaa naurattaa: "Sieltä tulee Hulda Kilkki mahtavien aplodien saattelemana." Sitä paitsi sana "on" äännetään kuten se on kirjoitettukin, nimittäin "on" eikä suinkaan "ong ong". K. A. Fagerholm sanoi eduskunnan puhemiehen tehtävistä erotessaan eroavansa niin varhaisessa vaiheessa että hän vielä ymmärsi erota. Te olette, suokaa anteeksi, jo sivuuttanut tämän vaiheen. Ja kauhukseni kuulin Teidän koulivan kolmea poikaanne jatkamaan juontajantyötänne sen jälkeen kun aika Teistä jättää. Masentavia ovat tulevaisuuden näkymät: Tarvajärvien ong-ong -dynastia jatkuu vielä 1970-luvullakin. Ettekö Te kykene irtautumaan laatikoista? Tosin ne muuttavat hieman muotoaan, mutta sisällys on aina sama: länget, kilo villalankaa, partasuti yms. Minä en ymmärrä mitä peevelin huumoria ong ong siinä, että Inarista asti television ehtookahveisiin kutsuttu emäntä saa Teidän laatikostanne myrskylyhdyn lasin, esimerkiksi. Oooooooo! Joku tuossa sanoi, että ryhdytte kansanedustajaksi, edustatte kokoomuspuoluetta. Sehän sopiikin entiselle offitseerille mutta älkää herran tähden viekö laatikoitanne eduskuntaan, siellä on muutoinkin ahdasta. Kaikkea hyvää. □

AHTI KARJALAINEN

Herra Ulkoministeri, kaikkea hyvää. Te olette harvinaisen salaperäinen mies, tai ainakin Te osaatte vertaansa etsivällä tavalla esiintyä salaperäisenä. Jos ken kysyy Teiltä, minkälainen on sää, Te vastaatte: "Tämä asia on paraikaa suunnitteluvaiheessa ja aikanaan siitä annetaan alivaliokunnan sihteeristön mietintö ylivaliokunnalle." Jep. Siitähän se selvisi. Herra Ulkoministeri, oletteko Te kokonaan unohtanut sen tosiasian, että Te olette velvollinen pitämään tätä kansaa ajan tasalla myös ulkopolitiikan suhteen. Ette Te ole tarkoitus sinänsä, Te olette kansanne palvelija. Miksi ette kerro, pakotettiinko meidät kaivamaan hyödytön Saimaan kanava, onko meidän pakko tuottaa idästä maakaasua ja oliko meidän pakko tilata atomivoimala ja sähköveturit idästä? Jos ei ollut, kuten uskon, miksi ette kerro sitä ja selitä ymmärrettävästi, miksi emme osta parempaa atomivoimalaa Englannista ja parempia sähköveturеita kotimaasta. Miksi muuten olette aina niin töykeä esim. toimittajia kohtaan. Luetteko itse päivälehtiä aamuisin? Jos luette, keiden luulette nämä uutiset hankkineen ja keiden suostuneen haastateltaviksi? Katsokaapa joskus vaikkapa Englannin pääministerin esiintymistä televisiossa: ei hän ole koskaan kiukkuinen, äreä ja kärsimätön. Hänellä on varaa hymyillä, olla tahdikas. Esimerkiksi presidentti Kennedy-vainajan tavaton maailmanlaajuinen suosio johtui hänen henkilökohtaisesta viehätysvoimastaan, hän oli ja h a l u s i olla sydämellinen. Ystävälliset ja lämpimät suhteet Neuvostoliittoon ovat hyvin tärkeät, mutta yhtä tärkeitä olisivat ulkoministerin ystävälliset ja lämpimät suhteet toimittajiin ja sitä kautta kaikkiin suomalaisiin. Koska muuten jälleen käytte verottamassa pääministerin kaljakirstua? Jep. □

PAAVO HILTUNEN

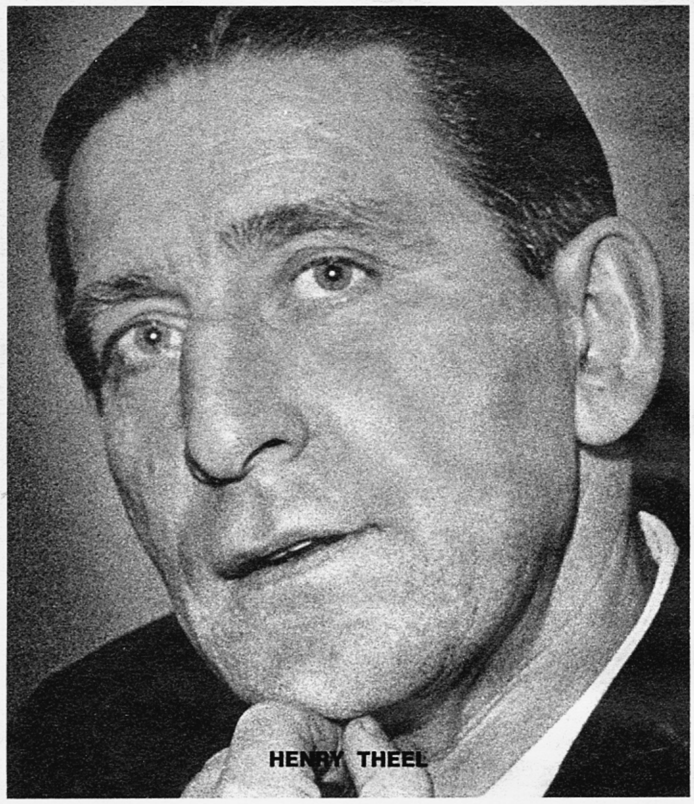
Herra Hovioikeudenneuvos, Te olette oikeudenmukainen, kristillinen ja tietääkseni kaikin tavoin muutoinkin jämpti kundi. Irstaus on Teistä kaukana. Minua on kauan askarruttanut, miten mahdatte lähestyä vaimoanne silloin kun Teillä — miten sen nyt sanoisin — kutsuu? Ette varmaankaan koskaan katsele vaimonne häpyosia? Jotta kiusallinen vuoteen nitinä ja karvoituksen kahina ei kuuluisi ja siten herättäisi tuomittavaa hekumaa, laulatteko kenties äänekkäästi virsiä yhtyessänne? Olette muuten sitä mieltä, että homoseksuaalit ovat rikollisia ja heidän paikkansa on vankilassa. Mutta oletteko kiireiltänne tullut ajatelleeksi, että syöpäpotilaatkin ovat vastoin omaa tahtoaan sairaita. Eikö olisi aiheellista loogisuuden nimessä teljetä heidätkin jos ei suorastaan kuritushuoneeseen kuitenkin johonkin eristyslaitokseen? Jossakin yhteydessä sanoitte, jos minulle ei ole valehdeltu, että raamattua ei pidä tulkita vaan se on otettava kirjaimellisesti, onhan se Herramme pyhää sanaa. Jep. Tiedossani on pari vanhaa noitaa, jotka tekevät juhannustaikoja yms. Kun nyt raamatun mukaan velhonaisen ei pidä antaa elää, käväistäisikö listimässä heidät? Te varmaan olette raamatun mukaan eläessänne antanut pois toisen ihokkaanne, eli Teillä on vain yksi paita. Ja köyhille Jeesuksen kehoituksen mukaan jakelette joka päivä almujakin. Ainakin, niin uskon, annoitte pakanalähetykselle sen palkkion, jonka vaaditte Hymylehdeltä antaessanne kerran meille uskonasioita koskevan lausunnon. Kukaan muu hengenmies ei palkkiota pyytänyt vaikka he vastasivat samoihin kysymyksiin. Älkää vain sanoko, että olette löytänyt raamatusta kohdan, jossa Paavolle annetaan erivapaus mitä ihokas- ym. juttuihin tulee. Minulla on mielikuva, että raamatussa sanottaisiin näin: älkää tuomitko ettei teitäkin tuomittaisi. Te kylläkin olette ekana tuomitsemassa kaikkia. Eikö Teitä pelota lähteä vihoviimeisille käräjille. No, sanotte, niinhän te itsekin tuomitsette. Niinhän minä teenkin, mutta kun en usko mihinkään vihoviimeisiin käräjiin. Sitä vastoin uskon rakastavaan ja anteeksi antavaan taivaalliseen isään. Kaikkea hyvää, Paavo.

Sarjamme "kirjeitä henkilöille" jatkuu myöhemmin. □

TÄÄ KORUTONT'

OLAVI VIRRAN JA OLAVI KUORIKOSKEN HAUSKAT NAISSEIKKAILUT

Arvoisat lukijat. Nyt teemme paljastuksen: Salainen Agenttimme ei olekaan yksi ainoa henkilö vaan kokonainen komppania kovapäisiä agentteja, jotka liikkuvat taukoamatta kaikkialla. He ujuttautuvat kaikkein salaisimpiinkin juhlatilaisuuksiin, matkustelevat huomaamattomina ulkomailla, levähtävät kotimaisissa lomakeskuksissa jne. Sanalla sanoen heidän teräviltä havainnoiltaan ei voi piiloutua. Tässä jälleen osa agenttikomppaniamme saaliista:

HENRY THEEL

TAPANI KANSA

Pohjoismaiden ja erityisesti Suomen ex-letkajenkkakuningas JAN ROHDE omistaa, kuten tunnettua Screen Test -nimisen kykyjenetsintäfirman Tukholmassa, joka aikanaan yhdistettiin laulajatar Margaret Leen, nykyisin Lena Junoffin tekemään puolipornofilmiin. Eräät Jan Rohden vastustajat Tukholmassa väittävät, että tammikuussa alkaa Suomessa Rohden järjestämänä kiertue, jonka todellisena tarkoituksena on hankkia tyttöjä ruotsalaisiin pornolehtiin. Eräs täkäläinen kustantaja on tästä syystä kieltäytynyt yhteistyöstä Rohden kanssa. Jan itse pitää huhuja vääristeltyinä ja hänellä menee erittäin hyvin oman kertomuksensa mukaan.

OLAVI VIRTA on TAPANI KANSAN tyttöystävän isän OLAVI KUORIKOSKEN vanhoja hyviä tuttavia, joilla on ollut paljon hauskoja naisseikkailuja yhdessä. Tämä kävi ilmi listamestari Kansan käydessä tervehtimässä Olaa Pispalassa.

Huhu siitä, että TUULIKKI KUORIKOSKI olisi karannut Italiaan LAILA KINNUSEN entisen sulhasen ARMANDO FUGAZZAN kanssa on pötypuhetta. Tuulikki voi hyvin Italiassa ja Tapani lähti tapaamaan tyttöystäväänsä joulukuun 19. päivä etelän joulutunnelmien merkeissä.

SATU ÖSTRING on joidenkin silminnäkijöiden väittämän mukaan ajanut DANNYN Mercedesillä kolarin, jossa auto meni käyttökelvottomaksi.

Joka tapauksessa on varmaa, että Satu suuteli katsomossa STEFAN SÖDERHOLMIA erään Jokereiden jääkiekko-ottelun aikana Helsingissä. Satu ei tunnu Jumpalla olevan kovinkaan suosittu muiden opiskelijoiden keskuudessa. Onkohan kateudella osuutta asiaan?

TOMMY LINDHOLM oli kerran luonnehtinut kauneuskilpailuja Sadulle nimikkeellä apinakilpailut, minkä jälkeen maajoukkuetähden ja ex-missin välit eivät ole olleet kaikkein parhaat.

STINA NÄSSLING, erittäin viehättävä ex-mannekiinikuningatar on rakastunut MIKKO KUOPPAMÄKEEN. Pariskunta aikoo myös yhteistä liiketoimintaa, sillä Mikko on avannut oman vaatetusliikkeensä.

SIRPA KUOPPAMÄKI osallistui HENRY THEELIN kunniaksi järjestettyihin juhliin, kuten myös Tapani Kansa. Sirpa alkoi tanssiessaan Tapanin kanssa likistellä Tapania niin voimakkaasti, että katsojat luulivat kyseessä ole-

ON KERTOMAA

KUN SIRPA KUOPPAMÄKI TAPANI KANSAA LIKISTELI...

van jonkun Donnerin pornofilmin alkukohtauksen. Tapani ei ollut asiasta ollenkaan innostunut, pikemminkin kauhistunut.

NIILO IHAMÄKI on herra, joka toimii puolueettomana vedenjakajana eduskuntavaalien edellä tv-väittelyissä. Mies on kuitenkin puolueettomuudestaan huolimatta joko keskustapuolueen tai liberaalien kannattaja sanovat tuttavat.

MAURI SARIOLA ei siis todellakaan ole Esko Laukko. Väitetään, että Sariolaa tullaan jo ensi vuoden alkupuolella syyttämään kahdesta kirjallisesta varkaudesta. Tällä kertaa 1920-luvulla julkaistujen ranskalaisten dekkareiden kopioinneista . . .

TEIJA SOPANEN on erittäin tyylikäs uudessa maksitakissaan. Suomalaiset tv-katsojat ovat taas yleisönosastoissaan muistaneet Teijaa haukkumisilla, mutta meillähän on taatusti kovin kärttyisä katsojakunta muutenkin. Väitetään JÖRN DONNERIN harkitsevan osaa Teijalle eräässä uudessa filmissään. Tämä ei tunnu lainkaan mahdottomalta, kun muistetaan, että AARRE ELO on jo saanut julkisen tarjouksen ja hyväksynyt sen sillä ehdolla, että mitään pornokohtauksia ei oteta mukaan.

OLAVI VIRTA

JAN ROHDE

SATU ÖSTRING

PERTTI SALOLAINEN oli Lontoossa ollessaan liian hieno muiden suomalaisten BBC-toimittajien joukkoon. Hänet naurettiin useaan otteeseen ulos Fleet Streetiltä, koska tärkeily meni liian pitkälle. Mitäs nyt sanot, Pertti?

IRENE KARVOLA on uusi mannekiinikuningatar. Tuntuu siltä, että tytölle on heti kättelyssä pamahtanut titteli päähän. Hän on kieltäytynyt tuttaviensa mukaan olemasta Kertaheitolla-ohjelman vedenneitona, koska kaikki muut ohjelman missit ovat hänen mielestään olleet typeriä maalaismollikoita.

MARIANNE on häipynyt Lappiin piiloon manageri JÄÄSKELÄISEN kanssa, jonka Polar-viihteen piti alkaa hallita Suomen show-businesta. Pariskuntaa kaiva-

KÄÄNNÄ

Valitsetteko itse kotinne lämpötilan? Viisitoista — kaksikymmentä astetta. Tai kaksikymmentä — kaksikymmentäkaksi. Tai ihan miten haluatte. DIMPLEX SÄHKÖLÄMPÖPATTERI valitsee. Pistoke vain seinään, termostaatin säätimeltä sopiva lämpötila ja öljylämmitteinen Dimplex tekee loput. Aivan automaattisesti. Taloudellisesti. Ja ehdottoman turvallisesti: siinä on ylikuumenemiskatkaisin. Miellyttävän pehmeä Dimplex-lämpö leviää huoneeseen. Olonne on mukava raukea kotoinen.

Dimplex säkölämpöpattereita myyvät sähköliikkeet, tavaratalot, rautakaupat ja kodinkoneliikkeet. Laajaan mallivalikoimaan voitte tutustua kaupassa tai tilaamalla pääedustajalta maksuttoman kirjasen "Dimplex sähkölämmitys".

TÄÄ KORUTONT'...

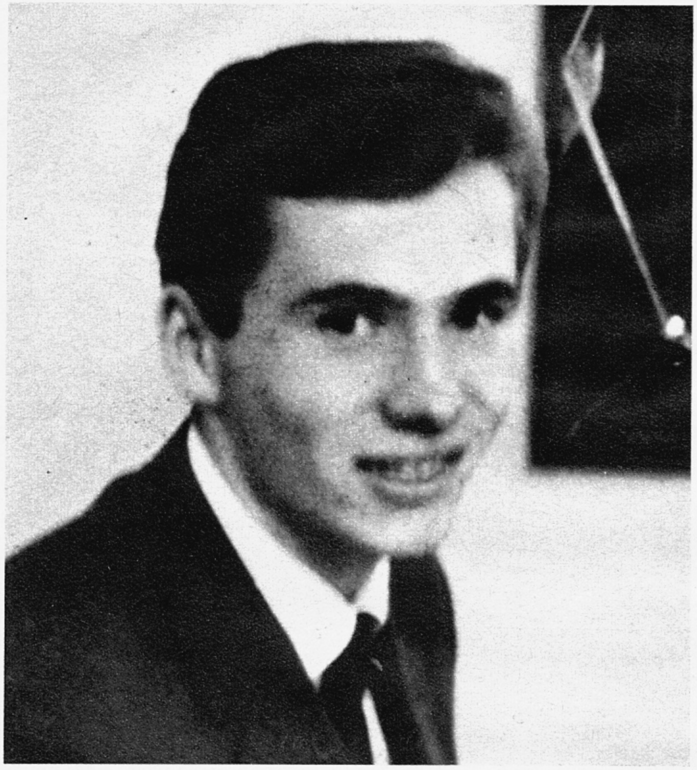
TEIJA SOPASELLE OSA JÖRN DONNERIN UUTEEN ELOKUVAAN?

taan kovin ja huvi-Helsingissä uskotaan, että kyseessä on Lola—Hermansson tyyppistä julkisuutta tavoitteleva voimakaksikko.

PERTTI MELASNIEMI on joutunut puolustautumaan ravintolan edessä häntä lyönyttä herraa vastaan, joka otti lukua viiteenkymmeneen. Pertin nyrkit olivat vähän aikaa kääreessä. "Kesyttömien Veljesten" yhteydessä esitettiin väitteitä, että Pertti olisi kihloissa TARJA MARKUKSEN kanssa. Tarja Markus on kuitenkin naimisissa. Pertti on tosin ollut kihloissa tanssijatar SIW ÅKERBERGIN kanssa.

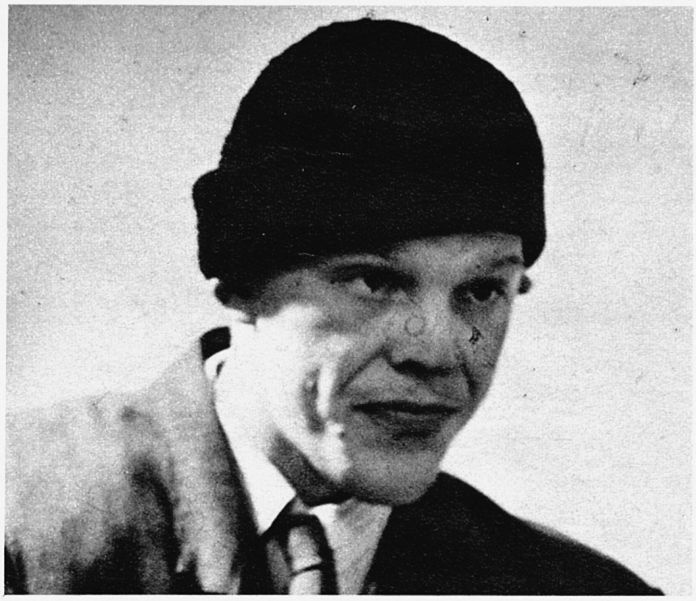
Raastupaan käy MIKKO KUOPPAMÄEN tie, sillä hän sekaantui tappeluun johtaneeseen käsikähmään muutamia viikkoja sitten.

JAAKKO JAHNUKAINEN on ilmoittanut julkisesti olevansa uskovainen. Uskonto kieltää kristityltä sekä henkisen, että ruumiillisen väkivallan. Kuitenkin Jahnukainen on ilmoittanut m u r h a n n e e n s a henkisesti Levyraadissa päätoimittaja ISTO LYSMÄN. Tämän hän on julkisesti tunnustanut lehtihaastattelussa. Mitä mieltä ovat kirkon edustajat, jotka ovat sallineet Jahnukaisen saarnailla pyhätöissämme lau-

TEIJA SOPANEN

► Tommy Lindholmin ja Satu Östringin välit eivät kuulemma ole erityisen hyvät. Tommy on näet joskus luonnehtinut kauneuskilpailuja nimikkeellä apinakilpailut.

◄ Loirin nyrkkeilijän ura on avautunut. Ammattinyrkkeilijä Osmo Kanerva puolestaan aikoo mukaan lauluhommiin.

peuden sanomaa?

JUHA WATT VAINIO on vauhdittanut silloin tällöin KAI HYTTISEN kanssa Heikintorin Ravintolan, pääasiassa kotiapulaisten ja kielitaidottomien suosiman kapakan elämää. Parhaana iltana Juha on karkoittanut kolmekin pöytäänsä ängennyttä kolmannen luokan kapakkahumoristia.

GUNNAR MATTSSON puolestaan soittelee vapaa-aikoinaan Haukilahden Haikaranpesässä herra Vainion tuoreimpia äänilevyjä.

Suomen ainoana laulavana ammattinyrkkeilijänä tunnettu OSMO KANERVA aikoo tosissaan siirtyä laulajaksi.

KÄÄNNÄ

TÄÄ KORUTONT'...

ELIS ASK puolestaan on valmentanut Purtsin kanssa VESA-MATTI LOIRIA, joten nyrkkeily ja show ovat nähtävästi kovin naimisissa keskenään.

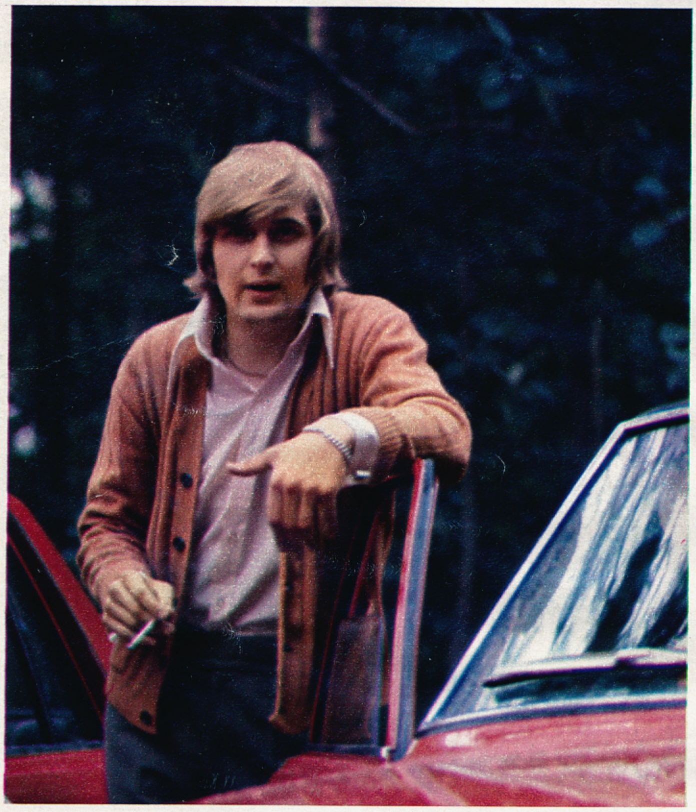
ANN-CHRISTINEN salongilla oli hieman tavallista vaikeampi alku, vaikka kovalla tohinalla sen toimintaa yritettiin käynnistää. Henkilökuntaa erotettiin ja uutta palkattiin tilalle. Mutta niinpä vain kävi että nurin meni. Ann-Christine on selittänyt, että pyllähtäminen johtui yksinomaan siitä, että keikat veivät hänen kaiken aikansa. Ei jaksanut enää revetä joka paikkaan. Mitkä sitten lienevät todelliset syyt. ARTO NILSSONKIN on nähty kaupungilla hyvännäköisen vaaleaverikön seurassa, joten taitaa Chrissellä olla hivenen pieniä murheita.

Vaikka CLIFF RICHARD kävi Helsingissä ja tapasi KRISTINA HAUTALAN, viihtyy Kristinan kämpillä edelleen kaikesta huolimatta JOHNNY. Hänen punainen Opelinsa lähtee Kristinan asunnon edustalta joskus jopa kello kolmelta iltapäivällä. Näin tiedetään Lauttasaaressa.

Holvikirkon sävelmestari EERO RAITTINEN on seurustellut pitkään neiti PITKÄSEN kanssa. Veli JUSSIHAN on jo kunnostautunut menemällä kihloihin neiti CARITA KUMLININ kanssa. Onkohan mahdollista, että eräänä kauniina päivänä kellot soivat holvikirkossa ja laulajaveljekset pitävät todelliset vankat kaksoishäät?

Helsingin eronneiden iloisten poikamiesten kolme kärjessä on tässä kuussa VESA-MATTI LOIRI, ESKO LINNAVALLI ja KRISTIINA HALKOLAN mies KARI FRANCK. Muutenkin täysin oikeuksin varustetut diskoteekit vievät kansaa yhä enemmän tavallisilta tanssiravintoloilta.

Tunnettu tanssijatar TOINI AIRAKSINEN, joka oli muutama vuosi sitten tunnetun Double Top tanssiduon jäsen, vaikuttaa nykyään Lontoon Crazy Horsen saluunassa. Häntä on kosinut Rolls Roycea ajava arabiarkkitehti.

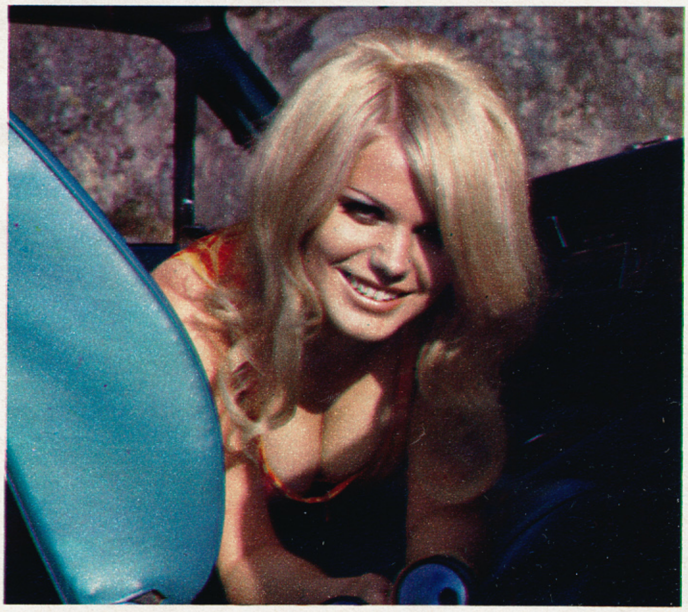

RINGA JA KAKSOSET

PERTTI MELASNIEMEN KÄSI KÄÄREESSÄ – TOINEN MIES OTTI LUKUA

▲ Pertti Melasniemen nyrkit ovat olleet kääreessä jonkin aikaa. Toinen mies otti lukua viiteenkymmeneen. Aika kesytön veljes.

► Marianne on häipynyt Lappiin. Manageri Jääskeläinen lähti myös — piiloon.

Toini tullaan kuitenkin näkemään vuodenvaihteessa Suomessa.

HELENA VIKKA-HIMBERG, entinen filmitähti ja konsulinna, on asunut joitakin aikoja Portugalissa. Hän viihtyy hyvin, eikä paljoakaan kaipaile entiseen, todella upeaan kotiinsa. Syy siihen taitaa olla mies. Rouva Himberg on kuulutettu avioliittoon johtaja PERTTI POHJANHEIMON kanssa. Onnittelut kaikilta, myös painijoilta. (Rouva Himberg on innokas painin kannattaja.)

Viiden vuoden seurustelun kruunasivat kihlauksella muusikko UNTO SATORANTA ja iskelmälaulaja, missiehdokas RITVA RANTALA. He ovat tosin asuneet yhdessä ilman sormuksiakin, mutta ovat sentään vielä niin vanhanaikaisia, että aikovat oikein avioon.

Iskelmäpojat KIRKA ja KRISTIAN ovat asettuneet asumaan yhdessä. Kilpailu iskelmäpiireissä saattaa olla kovaa, mutta tuntuu siellä löytyvän tilaa ystävyydellekin.

Kristian on huhujen mukaan rakastunut. Rakastettu on lauluyhtyeen RINGA JA KAKSOSET toinen kaksosista. Kumpi, sitä on sivullisten vaikea sanoa. MARKKU ARO muuten taitaa seurustella sen toisen kaksosen kanssa. Kaksoset tanssivat ja laulavat GEORG LIEMOLAN showssa ja ovat ehdottoman hyvän näköisiä. Georg itse seurustelee ainakin puolivakavasti CAROLAN kanssa.

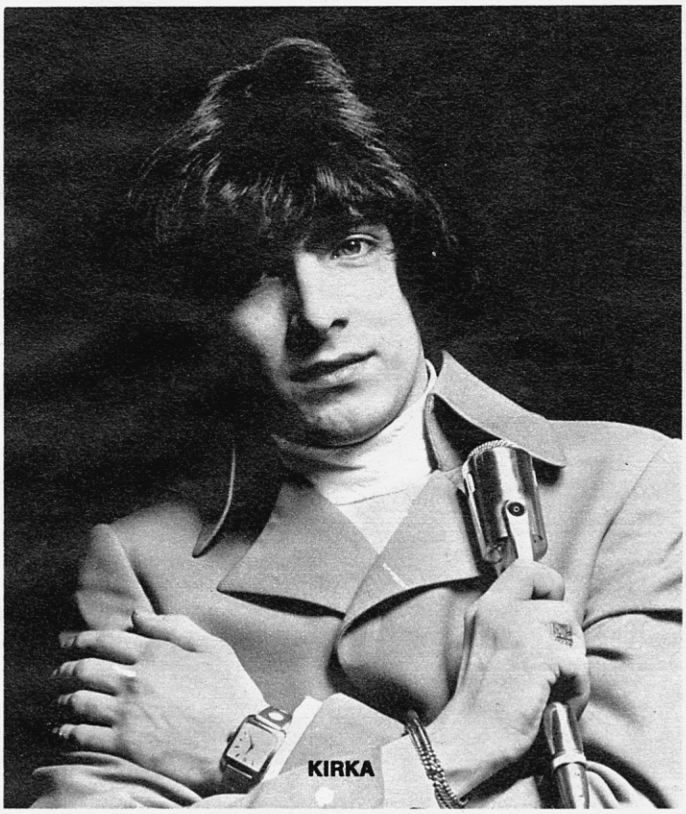
Eräänä keskiviikkoiltana oli koolla harvinaisen kaunis joukko pikkujoulun juhlijoita. Joukossa oli vain muutama mies. Kyseessä oli Revlon-klubin juhlat. Siihen kuuluvat kaikki, jotka vähänkin ovat jotakin mannekiini- ja valokuvamallimaailmassa televisiota unohtamatta. Ainoa, joka loisti poissaolollaan, oli SATU ÖSTRING, jonka kuulemma piti harjoitella marssimista jouluparaatia varten (illalla klo 21).

Hovioikeudenneuvos PAAVO HILTUNEN on, kuten tiedetään, Jumalaa pelkääväinen mies. Suorastaan hän on suomalaisten omatunto ja selkäranka. Kun Tampereella aikoinaan leviteltiin kouluissa kauhulehtisiä, joissa lapsille ennustettiin maailmanloppua ynnä muuta mukavaa, Paavo-poika pahastui pahemman kerran ERKKI WESSMANIN Ilta-Sanomissa julkaistusta kirjoituksesta. Paavo Hiltunen totesi vastineessaan, että tulisi iloita siitä, että on vielä olemassa Jumalaan uskovia teinejä, jotka tahtovat johdattaa toverinsa todelliseen elämään. Ja peijakas, pitkätukat joutavat Paavon mukaan mihin tahansa, kun levittävät vain saastaa ja katkeruutta. Joten: pitäkää varanne pitkätukkaiset teinit. Kun taivaalta alkaa tippua omenanraakileita, on maailmanloppu tullut.

ANSSI KUKKONEN sai jo viime numerossamme terveisiä. Anssista ja hänen siirtymisestään "erääseen johtavaan sanomalehteen" on puhuttu alan piireissä pitkään. No, tietysti kysymyksessä oli Helsingin Sanomat, joka halusi ostaa Anssin urheilutoimituksensa uutispäälliköksi. Palkan piti alkaa toisen lähteen mukaan neljän numerolla, mutta mainittiin myös viisi ja kuusi kuukausittain maksettavan tuhatmäärän alkuna.

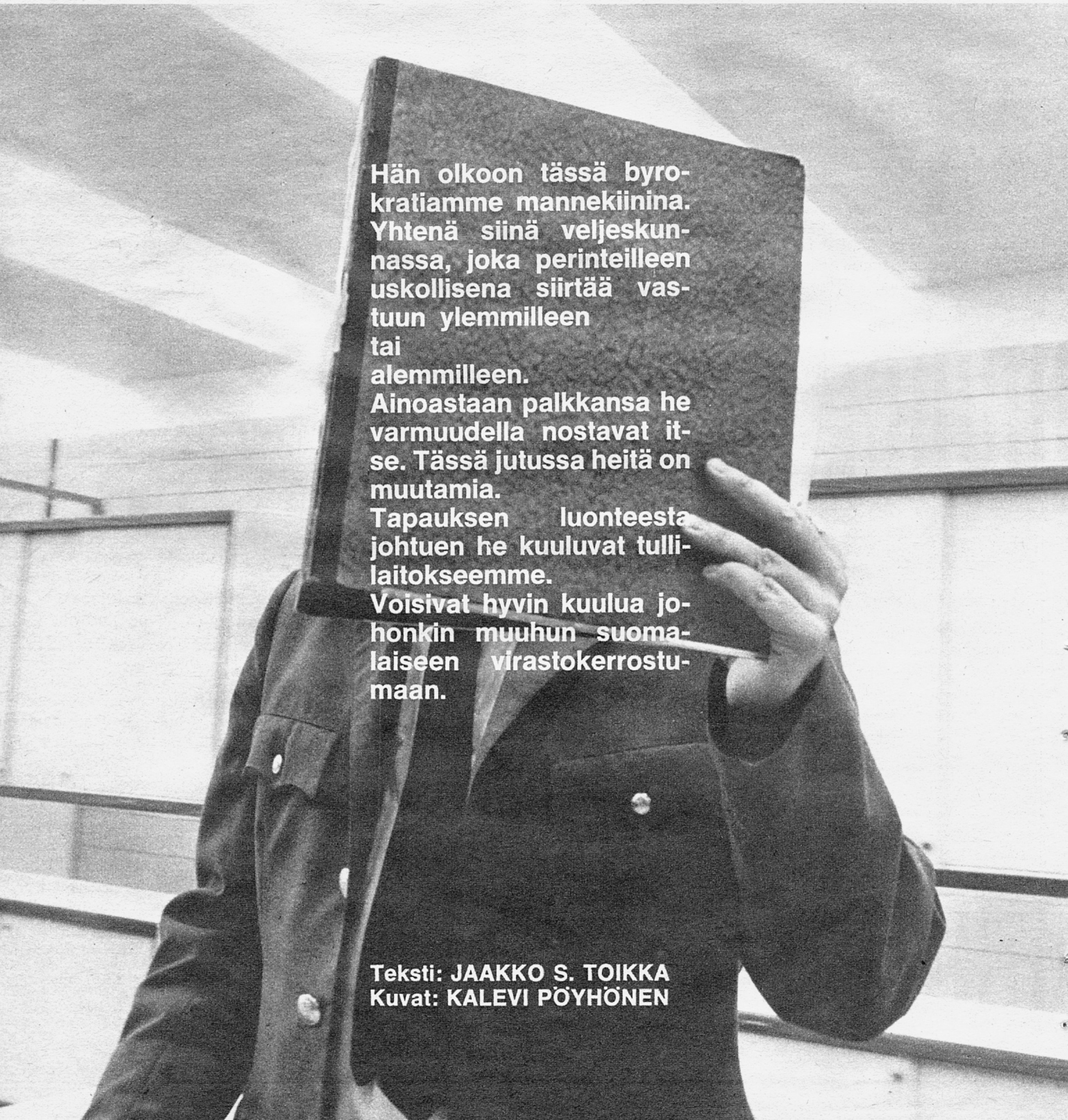
Syystä jos toisesta tai ehkä siitä ensimmäisestä tämä vakanssi on nyt lopullisesti mennyt ohi Anssin suun. Hän sai käteensä vanhat Yleisradion tuhannet ja Helsingin Sanomien urheilutoimituksen uutispäälliköksi valittiin toimittaja ERKKI PAANANEN, joka on aamulehteläisiä, viimeksi uutisoinut Jyväskylästä aluetoimittajana. □

EERO JA JUSSI RAITTINEN

KIRKA

HELENA VINKKA-HIMBERG

SUOMALAINEN VIRKAMIES ON USKOLLINEN BYROKRATIALLE

Hän olkoon tässä byrokratiamme mannekiinina. Yhtenä siinä veljeskunnassa, joka perinteilleen uskollisena siirtää vastuun ylemmilleen
tai
alemmilleen.
Ainoastaan palkkansa he varmuudella nostavat itse. Tässä jutussa heitä on muutamia.
Tapauksen luonteesta johtuen he kuuluvat tullilaitokseemme.
Voisivat hyvin kuulua johonkin muuhun suomalaiseen virastokerrostumaan.

Teksti: JAAKKO S. TOIKKA
Kuvat: KALEVI PÖYHÖNEN

Tapahtuma sinänsä oli pieni ja vaatimaton.

Se koski lähinnä vain lukutaitoisia suomalaisia. Ryhmä ei ole kovin ihmeellinen, kun muistaa että meitä kaikkiaankin on vain vajaat 5 vanhaa miljoonaa.

Oli kyse lehtijutusta.

Olisi pitänyt suorittaa haastattelu Helsingin uuden lentoaseman "transit-hallissa"!

Ei onnistunut. Poliisi sanoi ettei tuolle alueelle pääse. Oli kuulemma tullin määräys semmoinen.

Neuvoivat kohteliaasti ja asiallisesti tulliviranomaisten puheille alakertaan.

Aluksi vaikutti siltä että se lupa järjestyisi, mutta sitten homma kaatui.

Koska lentoliikenteen vilkastuessa yhä useammin tulee tilanteita, joissa mielenkiintoinen kansainvälinen haastateltava saattaa istua kahden lentovuoronsa välillä useitakin tunteja tuossa kyseisessä lehtimiehiltä ja muiltakin toimittajilta kielletyssä kahvio-hallissa, mutta ei siitä huolimatta virallisesti edes käy maassamme, tuntui tilanne huolestuttavalta.

Kuinka saada lukijoille ja lehteen haastattelu tuolta mielenkiinnon kohteelta, joka olisi niin lähellä, mutta kuitenkin tullin määräysten johdosta toivottoman kaukana?

Oli saatava aikaan muutos. Tuota muutosta hakiessamme törmäsimme otsikkokuvamme mannekiiniin. Saimme surkeasti tutustua vastuuta väistävään ja byrokratiaa hellivään virkamieskoneistoon.

Kentällä

Lentokentän senkertainen tullimiehistö esitti näkevänsä tilanteen sellaisena, että poikkeuslupa on mahdollinen jos asia on sen arvoinen ja jos heillä sattuu olemaan joku vapaa mies toimittajaa valvomaan.

Kysyimme kansionsa taakse piiloutuneelta mieheltä, saavatko tullimiehet koulutusta myös toimittajan tehtäviin, jos kerran heidän on kyettävä ratkaisemaan, onko joku tapaus jutun arvoinen vai ei?

Vastauksesta kävi ilmi, etteivät saa.

Paikalle tullut tullitarkastaja, veti esiin kirjelmän, jossa pelin säännöt olivat mustana valkoisella.

— Tämä on tullut meille ylhäältä päin, me emme voi asialle mitään, hän selitti.

— Ylhäältä?

— Niin, tullihallituksesta.

— OK. Me menemme sitten sinne.

Tullihallituksessa

Tämä hallitus toimii graniittilinnassa Helsingin keskustassa. Kun olimme selvittäneet asiamme erinäisille sihteereille ja ties kenelle, meidät johdettiin lukuisten käytävien ja lukittujen ovien kautta erään virkamiehen eteen.

Ainutlaatuista selvänäköisyyttä osoittaen tuo mies tiesi heti olevansa väärä henkilö vastaamaan transit-hallin huonosta järjestelystä. Tämä käy hyvin ilmi tavasta jolla hän aloitti keskustelun:

— Minusta tuntuu, että olen väärä mies mutta jos saisin tietää mistä on kysymys, niin voisin ehkä viedä teidät edelleen.

— Kysymys on lehdistön ja radion työskentelymahdollisuuksista ns. transit-hallissa Helsingin uudella lentoasemalla.

— Luulen, että poikkeustapauksesta päättää paikallinen tullimies, muuten on pysyttävä poissa sieltä.

— Silloin emme voi työskennellä. Eihän tullimieskään voi tullata kahviosta käsin.

— No niinhän se taitaa olla.

— Kuka on tämän systeemin takana?

— Se on lähinnä toimistopäällikkö Kekkonen, mä uskoisin. Hänelle kuuluu niinkun nää hallinnolliset asiat.

Ja sitten virkamies soitti toiselle:

— Ripatti täällä terve, ootkos sä nyt paikalla, täällä ois sulle asiakkaita, mä tuon nää sinne. Terve.

Kekkosen luona

Uusi huone ja uusi virkamies.

Esitimme asian. Kekkonen vastasi:

— Tuota. Tämähän on tämä uusi rakennus suunniteltu sillä tavalla että tulli ei ollut siinä edes mukana. Me ollaan vähän niinku vääriä henkilöitä puhumaan tästä asiasta.

KÄÄNNÄ

Toimistopäällikkö Kekkonen. Valehteleeko hän vai valehtelevatko muut, vai ovatko kaikki vain niin hiton eteviä tuossa vastuunsiirtotaktiikassaan.

Kuvan keskellä olevat penkkirivit kuuluvat alueeseen, jolta suomalaiselle lukijalle on mahdollisimman vaikeata hakea haastattelua tai muuta vastaavaa.

SUOMALAINEN VIRKAMIES

— Kyse ei ole rakennuksesta vaan toimittajan liikkumisvapaudesta, väitimme vastaan.

Virkamies vetosi arkkitehteihin ja muihin mahdollisiin.

— Kuka on niiden painettujen sääntöjen takana, jotka meille kentällä esitettiin. Siellä puhuttiin tullihallituksesta?

— Minä en tiedä.

— Kuka tästä tietää?

— Niin en osaa tähän ihan tarkasti sanoa, mutta . . .

— Kuka osaa sanoa?

— Tämä on päällikkövirasto, jossa pääjohtaja on korkein herra ja sitten tulee suuri joukko neuvoksia ja sitten vasta minä.

— Täältä on ilmeisesti mahdotonta saada selville kuka on se henkilö, joka käytännössä hoitaa lentoaseman transit-hallia ja sen alueella liikkumiskysymyksiä?

— Se riippuu niin paljon mistä on kysymys?

— Valvonnasta tietysti. Eihän nämä rakennusmiehet taikka arkkitehdit tule meitä estelemään.

— Se on paikallinen tulli.

— Heillä on antamanne säännöt?

— Tullihallitus ei ole antanut sellaisia sääntöjä.

— Puhutte eri tavalla molemmissa päissä. Joko te taikka tullin kenttähenkilöstö valehtelee?

— Joo en osaa sanoa sitten. Minkälaiset säännöt siellä näytettiin?

— Kuka on se henkilö joka täällä tullihallituksessa pystyy nimeämään sen valvonnan esimiehen?

— Hän on paikallinen tullihoitaja.

— Kuka on paikallisen tullihoitajan esimies?

— Tullihallitus.

— Kuka täällä?

— Ei hänellä ole henkilökohtaista esimiestä.

— Mikä osasto sitten?

— Riippuu asiasta?

— No, jumalauta, tässä asiassa?

— Se on yleinen osasto.

— Missä on se yleinen osasto?

— Te istutte yleisen osaston erään virkamiehen huoneessa.

— Missä on se virkamies joka tietää enemmän tästä kuin te?

— Se on pääjohtaja.

PS. Kävimme vielä uudelleen kentällä. Siellä todella on säännöstö, jonka tullihallitus on hyväksynyt. Ihmetellä täytyy kuinka se olisi muutettavissa kun sen olemassaoloa ei edes ao. "päällikkövirastossa" tunnusteta. □

MINKÄ KIRJAN TE NÄISTÄ LUKISITTE?

VALITKAA JA TILATKAA OHEISELLA KUPONGILLA POSTIMAKSUTTA

1 YRJÖ ON PANNUT PAPERILLE. Itkeäkö vai nauraa. Molemmat purkaukset ovat täysin mahdollisia Yrjön seurassa. Yrjö on vakaa hämäläinen, joka puhuu murretta, asuu kaupungissa, käy töissä, kalassa ja kapakassa. Ja kirjoittaa kotoväelle. Nyt on kirjeet koottu kansien väliin. Hintakin on aivan naurettava 8 mk.

2 ÄPÄRÄ. Odotettu uutuus. Maailmankuulun ranskalaisen kirjailijan Violette Leduc'in pääteos. Sen sivulla muuan nainen kertoo Teille itsestään tinkimättömän vilpittömästi. Niinkuin kukaan ei olisi häntä kuulemassa. Hätkähdyttävän kauniisti. Hinta nid. 19 mk ja sid. 24 mk.

3 ISÄ ÄITI LAPSI. Siw Widerberg katsoo kirjassaan sukupuoliasioita lapsen kannalta. Lapsi kysyy ja vanhemmat vastaavat. Rupatellaan yhdynnästä, sikiämisestä ja rakkaudesta. Asiallisesti ja opettavaisesti. Hinta nid. 8 mk.

4 KUKAT PUHUVAT. Syntymäpäiväkirja. Täynnä viehätystä ja syvällistä iloa. Muistikirja, joka herättää henkiin ikivanhan kukkien kielen. Kuvitettu. Sid. 8 mk.

5 KÄYTETTY AUTO — ostajan opas. Siinä Jussi Juurikkala ja Alpo Autio antavat rahanarvoisia neuvoja käytetyn auton ostajalle. Neuvot annetaan automerkeittäin. Kuvitettu. Kirja on ensisijaisesti tarkoitettu niille, jotka ostavat ensimmäisen käytetyn autonsa, mutta hyötyä siitä on myös kokeneemmalle autoilijalle. Hinta nid. 22 mk.

6 MALTTAMATON SYDÄN. Tekijänä Tauno Yliruusi. Kirja ei suinkaan ole mikään rakkausromaani, vaan riemastuttava satiiri suomalaisesta politiikan tekemisestä. Vaikka olisitte lukenut kirjan joka päivä niin lukekaa nyt vielä tämäkin. Hinta sid. 16 mk.

7 NUKKEVAKOOJA. Mikäli toivotte jännitystä, on Adam Diment oikea mies kirjoittamaan sitä Teille. Hänen kirjojaan luetaan jo yli kymmenessä maassa. Rentoutukaa. Syventykää Nukkevakoojaan, uudentyyppiseen agenttiromaaniin. Hinta nid. 12 mk, sid. 16 mk.

8 VANHOJA AUTOJA. Lahjateos annettavaksi vaikka isälle. Värikäs ja seikkaperäinen kirja autojen historiasta. Noin 200 kuvaa, joista yli 50 värikuvia. Sidottu kangaskansiin. Hinta 27 mk.

9 VAIMO JONKA MINULLE ANNOIT. Veikko Ennalan lahjoja kirjoittaa ei totisesti voi kiistää. Kirjaa häneltä onkin jo odotettu. Pyydetty. "Vaimo jonka minulle annoit" on romaani, joka hämmentää ihmisen perin juurin. Se on hätkähdyttävä. Hinta 10 mk.

10 VIHAN JA PELON PÄIVÄT. Väkevä romaani rotuvihasta, joka leimahtaa amerikkalaisessa pikku kaupungissa. Ajankohtaista ongelmaa kuvaa vauhdikkaasti William Sloan. Hillitöntä raivoa. Ennakkoluuloja. Hinta nid. 12 mk ja sid. 16 mk.

11 POIKA. Tositapahtumiin perustuva kuvaus murrosikäisen nuorukaisen kohtalosta. Koulukoti. Kunniallinen julkisivu, jonka takana homoseksualismia ja väkivaltaa. Hinta nid. 10 mk ja sid. 14 mk.

NÄMÄ SAMAT TEOKSET SAATTE MYÖS LÄHIMMÄSTÄ KIRJAKAUPASTA JA USEIMMAT MYÖS RAUTAKIRJAN MYYNTIPISTEISTÄ.

Tilaan tiliini postiennakolla seuraavat kirjat/kirjan. Olkaa hyvä ja merkitkää ruutuihin tilaamienne kirjojen numero.

POSTIMAKSUA EMME VELOITA.

☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

Tilaajan nimi ______________________

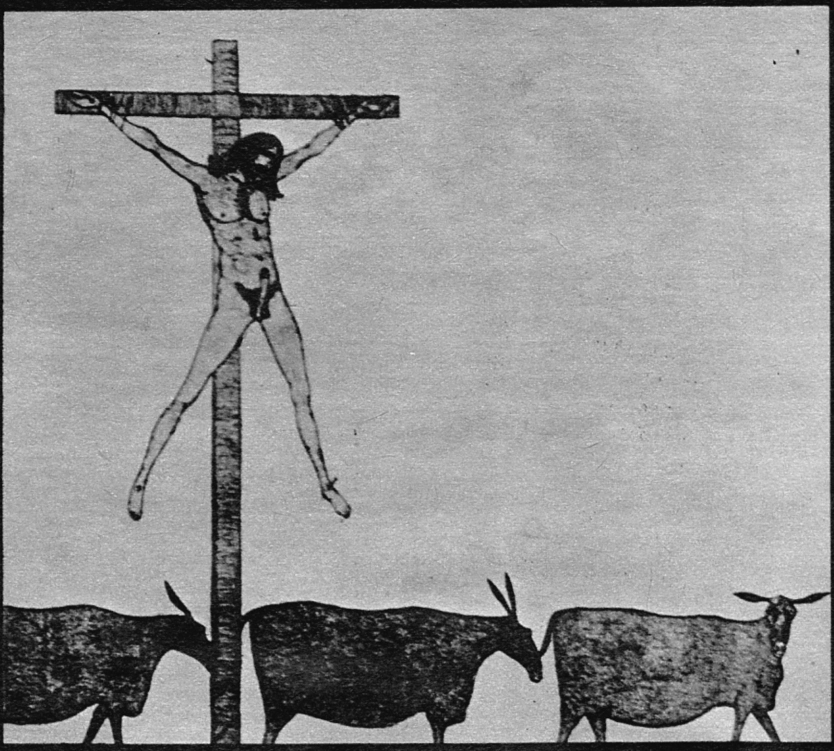
Lähiosoite ______________________

Postitoimipaikka ______________________

Voidaan jättää postin kuljetettavaksi ilman postimerkkiä

LEHTIMIEHET OY
PUUTARHAKATU 16
TAMPERE

Tampereen postikonttorin lupa n:o 361/69

MIKSEI TÄSTÄ KUVASTA TEHTY RIKOSILMOITUSTA

Ei ole kauankaan kun Harro Koskisen taulusta ”Sika ristillä” tehtiin rikosilmoitus. Miksei tästä Eino Ahosen taulusta sitten tehty, vaikka se oli pari viikkoa näytteillä keskellä Helsinkiä? Miksei kirkko reagoinut, vaikka tällaisen kuvan kai pitäisi olla suoraa Jumalan pilkkaa?

Teksti: PEKKA LUOMAINEN **Kuvat: HEIKKI RAITANEN**

Jeesus on niitä myyttihenkilöitä, joihin ei koskaan ole liitetty mitään seksuaalisuutta. Hän sikisi Pyhästä Hengestä ja syntyi neitsyeestä, kuten raamattu väittää.

Eräät tutkijat ovat kuitenkin sitä mieltä, että Jeesus oli roomalaisen sotilaan ja Marian avioton lapsi.

Jos jälkimmäinen väittämä ei pitäisikään paikkaansa, se on kuitenkin luonnollisempi kuin edellinen. Tiede on nimittäin todistanut, että partenogeneettinen eli neitseellinen lisääntyminen on kyllä mahdollista, mutta tuloksena on aina joko tyttö — tai syöpäkasvain! Jeesus ei ollut kumpaakaan.

E i n o A h o n e n on lahjakkaimpia ja omaperäisimpiä nuorista graafikoistamme. Hän on kirjailija E r k k i Ahosen veli. Kumpikin veljeksistä on osoittanut taipumuksia mystis-uskonnolliseen pohdiskeluun.

Eino Ahonen on mustatukkainen, hurjannäköinen mutta lempeä. Hän pohtii hiljaisella äänellä ja kiihkotta olemassaolon ongelmia.

Eino tekee töitä Suomen Graafikkojen työhuoneessa Helsingissä, tekee niin kauan kuin huvittaa ja häipyy sitten takaisin kotitaloonsa Kiuruvedelle yhtä vähin äänin kuin tulikin.

— Heil! hän tervehtii kun tapaamme. Päällä on paita joka on painettu täyteen mitalinkuvia. Sen ainoan kappaleen hän oli ostanut Kiuruvedeltä alennusmyynnistä.

Erään kerran Ahonen tuli Helsinkiin mukanaan kahden vuoden työt, tuhansien arvoiset. Hän päätti pistäytyä kaljalla ja työnsi grafiikkanippunsa nakkikioskin alle. Ja kun mies palasi, koko nakkikoppi oli häipynyt, tauluista puhumattakaan. Kuukausien kuluttua ne kuitenkin onneksi löydettiin.

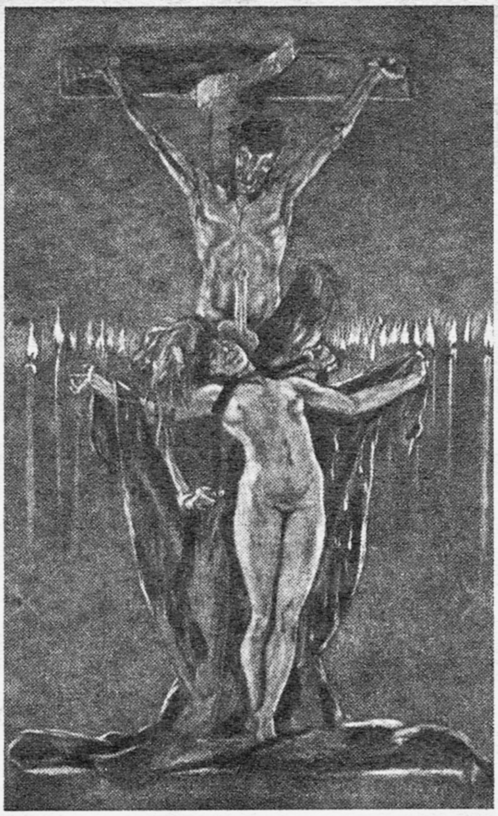
Jeesushan esiintyy kirkkotaiteessamme aina ”housut jalassa”. Miksi, Eino Ahonen, riisuit häneltä housut ja piirsit sukuelimen joka kaiken päälle vielä . . . hm . . . ?

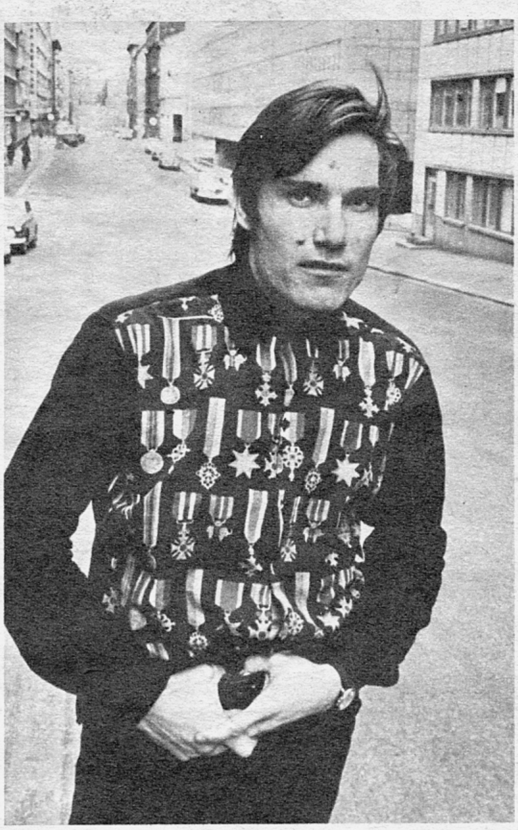
— En muista tarkasti mitä ajattelin sitä tehdessäni. Työ on ollut luonnoksena jo kauemmin. Jeesuksesta olen kuullut pikkupojasta asti. Tiedän että hänellä oli ihmisruumis joka — sikäli kuin asiaa tunnen — voi saada erektion muuallakin kuin naisen lähellä. Kuoleman jälkeen sitä ei ehkä tarvita vaikka iankaikkinen elämä olisikin mahdollista.

Työn nimeksi annoit ”Hyvästi ihminen”. Miksi?

— ”Hyvästi Jumala” ei olisi sopinut, koska Jeesus oli vain Jumalan poika. En pidä

▶ ▶ Eino Ahonen tuli Kiuruvedeltä vähin äänin ja tekee työtään Helsingissä vähin äänin ja häipyy sitten kotitaloonsa Kiuruvedelle — vähin äänin.

▶ Ahosen taide ei ole uutta eikä erikoista. Vastaavanlaista taidetta löytyy taidehistorian hakuteoksista. Kuvassamme Felicien Ropsin "Saatanalliset".

ketään Jumalana enempää kuin itseäni, muuten kuin vertauskuvallisesti. Halusin sanoa hyvästit ihmiselle, jolle ei riitä ihmisyys itsessään vaan jonka on samaistuttava johonkin abstraktiseen käsitehirviöön joka on taivaassa. Ihmisen tulisi rakastaa enemmän lähimmäisiään kuin Jumalaa, kuten Jeesus teki aluksi. Rakkaus menee hukkaan ellei sillä ole kohdetta, jonka voi nähdä ja tuntea.

Harro Koskinen sai rikosilmoituksen piirrettyään sian ristille. Onko sinusta tehty rikosilmoitusta? Olisiko syytä?

— Tästä ei ole ilmoitettu. Ei tämä ole rikos, ei kai kukaan pidä sitä sellaisena. Halusin antaa myönteisen kuvan elämästä. En esitä virheettömän ihmisen osaa kuten Jeesus, vaan koetan olla kaikessa kuten muutkin: ei ilman syntiä eikä synnittömyyttä.

— Synti on huono sana, mutta jos eläisimme ilman sitä kuten Jumala, ei voisi ymmärtää ihmistä enempää kuin hän. Voi olla että Jumala on hyvä, vaikka tiedot siitä ovatkin ristiriitaisia.

Oliko tämä työsi kunnianosoitus seksuaalisuudelle?

— Ehkä elämä ilman rakkautta ei oikein toimi eikä ole elämän arvoista. Samoin seksuaalisuus paljaaltaan ilman hellyyttä ja rakkautta ei liene parhaimmillaan. Rakastan Jeesusta kuten muitakin ihmisiä. Ihmisen pitää voida rakastaa toista muutenkin kuin seksuaalisesti ja omaksi ilokseen.

— Tuskin kenenkään elämä voi olla aivan salattua tai julkista. Kukaan ei voi pelastaa ihmistä omalta kohtaloltaan. Jokaisen on ainakin jonkin verran kuoltava. Tai oltava elävinään. Omalla tavallaan nainen on tietysti ihminen, joka olisi löydettävä ja hyväksyttävä muuallakin kuin sängyssä. Yhdessä ei ole niin ikävä olla kuin yksin.

— Kunpa ihmiset voisivat sietää enemmän toisiaan. Liikaa ei voitane rakastaa, ei aina edes tarpeeksi, ja voi olla että rakkaus on aina velassa. Moni voi olla rakastamatta vastoin tahtoaan, tai päinvastoin.

Sinua on pidetty eristyneenä ja askeetikkona. Mikä on oma suhteesi seksuaalisuuteen?

— En ehkä mielellään sanoisi siitä sen enempää, kuin mitä edellä ilmeni.

Yhdistätkö jotenkin vapahduksen ja yhdynnän toisiinsa? Jos, niin kuinka kauas ihmiskunnan tulevaisuuteen ajattelisit tämänkaltaisen mielenkiinnon jatkuvan? Meillähän nimittäin alkaa olla jo sarjatuotannon asteella "hieromasauvoja" naisille ja vastaavasti muovisia geishatyttöjä miehille. Pian emme tarvitse toisiamme enää edes yhdyntään.

— Tämä on osoitus teknistyvän aikakautemme rakkaudettomuudesta ja kylmyydestä lähimmäistä kohtaan. Täällä ei rohjeta nähdä toisen hätää eikä lähestyä häntä. Ihmiset ovat vieraantumassa luonnollisuudesta.

— On totta että kaupallisella tasolla on suhtauduttu kierosti seksuaalisuuteen, jonka pitäisi olla ihmisen pyhimpiä alueita. On hyvä että näissä asioissa on vapauduttu ja vapaudutaan, mutta sen tulisi tapahtua luontevasti, ilman valheita.

— Kun ihminen vaurastuu, hän käy yhä itsekkäämmäksi. Lapsiakaan eivät kohta raski enää synnyttää muut kuin köyhät. Jeesus suhtautui myönteisesti köyhiin, mutta köyhien ei pitäisi pysyä jatkuvasti köyhinä. Eikä myöskään lasten.

— Mainitsemasi seksiesineet sopisivat helpottamaan kehitysmaiden liikasyntyvyyttä ja nälänhätää. Olisi julmaa ja väärin tuomita näiden esineiden käyttäjiä, tuskin heitä tarvitsee edes sääliä. Tuskin he myöskään onnellisia ovat. Ehkä tämä kaikki on kristinuskon seksuaalikielteisyyden tulosta. Paavalit ja paavit sen ovat saaneet aikaan. Kovia he ovat tuomitsemaan, mutta saitoja ymmärtämään.

Olet toinen tietämäni maailman taiteilijoista, joka on piirtänyt ristinpuulla riippuvalle sukuelimet. Toinen oli Felicien Rops 1800-luvulta, hänen työnsä nimi oli Les Sataniques eli "Saatanalliset". Mitä motiivieroja nimistä päätellen näet näissä töissä?

— En pidä tätä Jeesus-aiheista työtä merkittävämpänä kuin muitakaan töitäni. Mainitsemaasi maalausta en tunne enkä historiaa paljon muutenkaan. Tästä maailmasta en taida olla kovin paljoa kiinnostunut. Niin huono tämä on. En pidä tämän ihmiskunnan historiaa muistamisen arvoisena. Paljon siitä on maantietoa, laskentoa ja uskontoa. Ei tässä maailmassa juuri kukaan pysty paljoa elämään eikä tekemään mitään kunnolla. Joka kohta täällä on sekaisin ja huonossa kunnossa, ja monet asiat vain huononevat entisestään. Ainakin minusta tuntuu joskus siltä.

Niin puhui Eino Ahonen ja teki lähtöä takaisin Kiuruvedelle, puhtaan luonnon keskelle pääkaupungin paskasta. Mutta hänen graafinen työnsä "lihan ylösnousemuksesta" on puhuva, mietiskelevä ja ehkäpä enteilevä. Kenties on niin, ettei lihasta nousekaan ylös muuta kuin miehinen sukuelin, ja sekin vain elämän aikana.

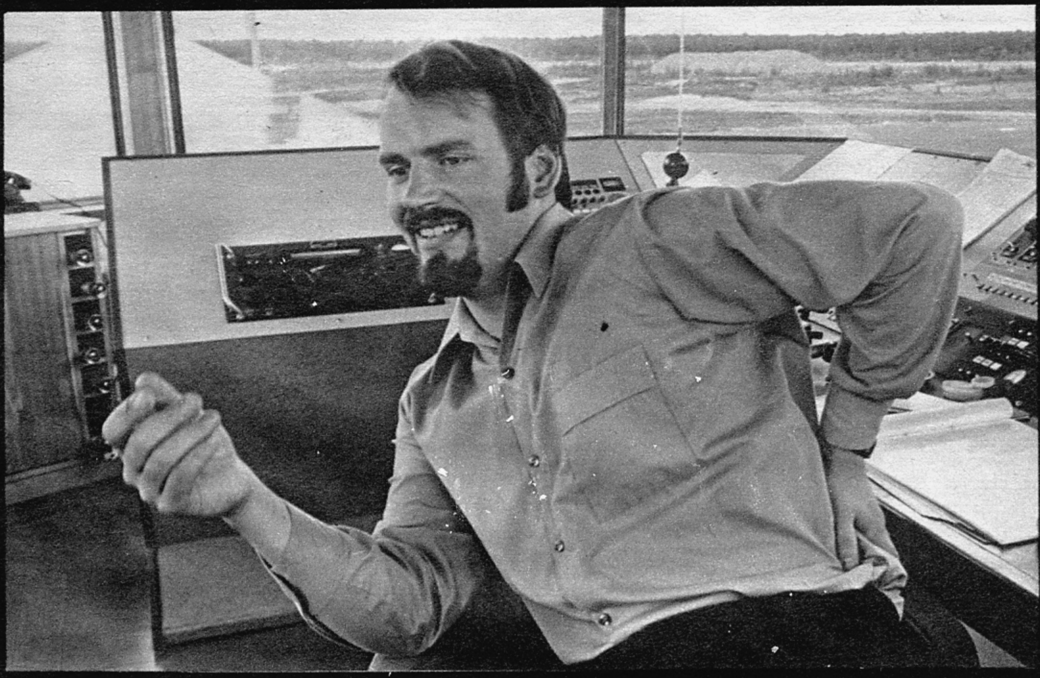
Helsingissä hänen taulunsa näkivät vain muutamat harvat taiteen ystävät. Nyt sen näkevät sadattuhannet.

Pohtikaapa piruuttanne tuon kuvan sanomaa! □

KATRI-HELENAN EX-MIES YMMÄRTÄÄ NAISTA VAIN SÄNGYSSÄ

— Se on sitten mälsä tyyppi. Se ei anna muille ihmisille mitään arvoa. Se ei ymmärrä naista muuten kuin sängyssä.
Näin kertoivat Kokkolan naiset seurattuaan Katri-Helenan entisen aviomiehen, Matti Turusen touhuja kaupungissaan nyt jo parisen vuotta.
Onko tämä totta, Matti Turunen?
— Saattaapi olla. Tämä Kokkola on sellainen Jumalan kesantomaa. Täällä jokainen tuntee toisensa ja täällä juorutaan.

Teksti:
ASKO LINNA
Kuvat:
VEIKKO LINTINEN

Katri-Helena ja Matti Turunen ovat lapsuuden tovereita. Kun Matti YK-joukoissa ollessaan näki näyteikkunassa halvan sormuksen, hän osti sellaisen Katrille ja niin entisestä ystävästä tuli miehen kihlattu.

Puolitoista vuotta Kyproksella palveltuaan matkusti Matti kotimaahan ja pian soivat hääkellot.

Puhutaan, että mies otti vaimon ja että mies on perheensä pää. Matti Turusesta on sen sijaan aina puhuttu kuuluisan Katri-Helenan miehenä. Tästäkö lienee sitten johtunut, että Matti Turunen kyllästyi Vihtorin osaansa ja otti pitkät. Vai olisiko ollut niin, että Katri-Helena kaipasi kuuluisuutta rinnalleen?

Suomeen palattuaan Matti Turunen toimi aluksi lennonjohtajana Utissa. Nyt hän on samoissa tehtävissä Kruununkylän lentokentällä.

Asuinpaikassaan Kokkolassa Matti Turunen tunnetaan hyvin.

— Se on sellainen ylimielinen veikko. Muut ihmiset eivät merkitse sille mitään eikä se anna toisille mitään arvoa. Se tuntee rakkaudenkin vain, jos saa naisen sänkyyn. Muuta arvoa se ei naiselle anna, sanoivat meille eräät kaupungin naiset.

Onko näin, Matti Turunen?

— Saattaapi olla. Tämä Kokkola on sellainen Jumalan kesantomaa. Täällä jokainen tuntee toisensa ja täällä juorutaan. Jatkuvasti ollaan kuiskimassa: Tuo oli eilen illalla Seurahuoneella. Se on ihan juoppo, toi on riidellyt akkansa kanssa tai sitten sillä on tratta pankissa, kun se on noin totisen näköinen. Jos täällä ei liehittele jokaista vastaan tulevaa naista, on heti itserakas ja vaikka mitä. Meillä onkin täällä Kokkolassa oma pieni ryhmä, joka on koostunut melkein pelkästään muualta tänne tulleista nuorista miehistä ja naisista. Totta kai me seurustelemme paikkakunnan naistenkin kanssa, mutta emme tietenkään jokaisen kanssa. Sitten sanotaan, ettei se pidä naista arvossa. Pääasia, että sen sänkyyn saa. Kyllähän se saattaa näinkin olla, mutta täytyykö ihmisen aina olla välttämättä rakastunut, ennen kuin mennään sänkyyn? Kokkolan naiset ovat yhtä valmiita sänkyyn ilman suurempia päämääriä kuin kuka tahansa meistä.

Viime yönäkin tulin myöhään pois Sosikselta. Tuossa kioskin kulmilla oli pari hyvännäköistä naikkosta maleksimassa. Ei siinä tarvinnut rakkaudesta höpötellä. Jäin aamulla kämpilleni koisimaan, kun rouvat lähtivät toimiinsa. Minulla itselläni sattui olemaan vapaapäivä. En minä muuten olisi ulos lähtenytkään. Aamuvuorossa ollessani joudun olemaan kentällä jo puoli kuudelta. Ei sitä silloin paljon illalla viitsi juhlia.

— Kokkolassa ei muuten kovin paljon noita julkisia juhlamenoja ole. Seurahuone on ainoa aikuisten juhlapaikka. Siellä rynnistävät lähinnä kaikenmaailman komennusmiehet ja kaupparatsut. Kun joku paikkakuntalainen kerran poikkeaa ravintolassa, on hän heti huora ja huolimaton. Nyt täällä saattaa tulla hieman tuuletusta meininkeihin. Äskettäin valmistui tänne nimittäin uusi sairaala ja sinne tuli paljon henkilökuntaa toisilta paikkakunnilta. Toivottavasti valkeat sisaret alkavat murtaa kahleita. Niin kutsutut hyvät ihmiset käyvät juhlimassa Pietarsaaressa, sikäläiset ihmiset tulevat sitten vastavuoroisesti tänne. Näin säästytään pahoilta puheilta.

— Täällä on kaikki asiat hoidettu niin hemmetin hienosti. On varakas ja voimakas yläluokka ja sitten tietysti työllään elävä tavallinen kansa. Edellä mainituilla on klubielämänsä. Erilaisia kermakerhoja täällä on talvisin toiminnassa seitsemän kappaletta. Menkää piruuttanne katsomaan vaikkapa Kauppaseuran miljoonapalatsia. Siellä loistavat kruunut. On nahkaa ja parkettia ja tilaa vaikka koko kaupungille, mutta harvoin siellä muutamaa kanta-asukasta enemmän ihmisiä on paikalla.

— Ai, niistä naisjutuista? Kuten jo kerroin, kyllähän meillä täälläkin joitakin irtonumeroita on. Toisia jopa sellaisia, joita voi pitää melkein "Karhukoplamme" vakinaisina jäseninä. Mutta ei meikäläinen mitenkään ole sidottu tänne. Täällä on mm. Suomen ehkä aktiivisin ilmailukerho, jolla on kolme konetta. Kun kyllästyn olemaan täällä, voin milloin hyvänsä lentää minne huvittaa. Teemme usein retkiä aina Joensuuta ja Lappia myöten. Tai sitten hyppään autooni ja ajan muille maille. Tosin tällä hetkellä auto on remontissa.

Matti Turunen tunnetaan paikkakunnalla melkoisena kaaharina. Tuliko pahaa jälkeä?

— Lipsahti vähän liian reunaan ja niin sitä mentiin piikkilanka-aitaan. Kärry naarmuuntui joka puolelta. Remontti tulee maksamaan noin puolitoista tonnia. Itselleni ei käynyt mitenkään.

Katri-Helena on menestynyt hienosti ja silminnähden entisestään kaunistunutkin. Kaiveleeko ex-aviomiestä suru ja ikävä? Entä mustasukkaisuus? Onhan Katrin kumppaneista puhuttu vaikka millä mitalla. Milloin on listalla ollut Danny, milloin Matti Paalosmaa.

— Me olimme siihen aikaan vielä molemmat lapsia. Ei siinä mitään ihmeellisempää ollut. Erosimme kun huomasimme, että on kivempi olla vapaa kuin sidottu. Mielestäni jokaisella ihmisellä on oikeus elää ja olla niin kuin häntä huvittaa. On täysin Katrin oma asia, jos hän heiluu miesten kanssa. Ei hän minulle mitenkään tilivelvollinen ole. Katri on hyvä laulaja ja jos hän menestyy, olen minäkin tietysti iloinen hänen puolestaan. Miksi helvetissä minun pitäisi olla mustasukkainen. Minä en ole hänen vartijansa. Täysi-ikäisiä ihmisiä tässä ollaan.

Entä välinne nykyisin?

— Me ollaan niin kuin kaksi hyvää kaveria ainakin. Jos Katrilla on keikka täällä päin, käyn silloin tällöin häntä katsomassa. Välillä hän tulee lentokoneella ja mikäli aikaa on, tapaamme tietenkin ja rupattelemme kaikenlaista.

— Minulla ei ole oikeastaan minkäänlaista naisihannetta. Kaveri voi hyvin olla vaalea, mutta jos nainen on riittävän kaunis hän voi hyvin olla tummakin. Pääasia, ettei se ole ihan kana, paitsi jos kysymyksessä on kertakäyttöihminen, niin samahan se on, mitä siinä tarinoidaan.

Lennonjohtaja Matti Turunen puhuu avioliitostaan kuin jokapäiväisestä leivästä. Ihan niin kuin kysymyksessä olisi ollut näkkileivän haukkaaminen, kun on nälkä.

— Avioliitto on typerä homma. Jos joku haluaa mennä naimisiin, olkoon se hänen oma asiansa. Ihminen on vain pieni biologinen klöntti. Tehköön jokainen olonsa niin vaikeaksi kuin tahtoo. Minä haluan nauttia tästä lyhyestä hetkestä niin paljon kuin siitä suinkin vain irti saa. □

— Saisiko olla magnetofoni, kauppaa Kalle Hagert . . .

. . .tai rouvalle turkki, sovittaa nyt päälle, myy Elli . . .

. . . ja tässä olisi matkatelevisio, hyväkuntoinen, tonnilla, puhuu Kalle . . .

HURSKAS KALLE HAGERT MYY MITÄ VAAN

Teksti: SIMO NIEMI

■ Jumala on tarttunut Kalle Hagertia (58) niskasta. Mustalaisten kuningas on tullut uskoon ja liittynyt Saalem-seurakuntaan. Hän vannoo jättäneensä entisen — laimeasti ilmaistuna — värikkään elämänsä. Hän kertoo jääneensä lähes rutiköyhäksi eläkeläiseksi Herraa palvelemaan ja lapsiaan auttamaan.

■ Mutta hai. Samassa hän kauppaa Ellivaimonsa kanssa kotimyynnistä merkillisen laajaa tavaravalikoimaa. Vanhoja ja uusia koruja. Magnetofoneja. Televisioita. Turkkeja. Ammattikuvaajien kameroita ja muita valokuvaustarvikkeita.

■ HYMYLEHTI otti valokuvia Kalle Hagertin hurskaasta julkikuoresta, mutta kuvasi myös (salaa) kaupankäyntiä hänen kodissaan Vallilantie 20:ssä Helsingissä. Kalle-kuningas vakuutti, vaikkei kukaan kysynytkään: — Ei ole kuumaa tavaraa . . .

MUSTALAISTEN KUNINGAS ON SAANUT HERÄTYKSEN

— Psalmit ovat minusta kauneinta luettavaa Raamatussa, kertoo Kalle Hagert.

KALLE HAGERT...

Kalle Hagert nousi haastatteluun tulipunaisesta Ford Thunderbird -henkilöautosta BKM-6, josta ei saisi puhua kuulemma mitään.

— Veroviranomaisten vuoksi, Kalle Hagert jupisi.

Auto on hyväkuntoisen näköinen, vuoden 1966 mallia ja Autorekisterikeskus ilmoittaa sen omistajaksi opiskelija Glenn Bergin, osoite Vallilantie 20 A, Helsinki 55. Se on sama kuin Kalle Hagertin osoite.

Kaikesta näytti, että Kalle Hagert pelkää tässä uudessakin elämässään enemmän veroherroja kuin Jumalaansa — siitäkin huolimatta, että:

— Tulin antaneeksi Herralle elämäni kesäkuussa 1968. Useamman vuoden tämä vaikutelma minussa kehittyi. Peräänkuulutettuna olin. Ei poliisin, vaan Jumalan kautta.

Kirjava elämä

Kalle Hagertin maineen ja julkisuuden suuret päivät rajoittuvat 1940-luvun lopun ja 1960-luvun alun väliin.

Noihin vuosiin sisältyi muun muassa

— syytteitä ostokorttikeinottelusta,

— kirjoituksia "tarumaisesta omaisuudesta". 1948 kerrottiin lehdissä, että kuningatar Elli Hagertin arkikorut maksoivat silloista rahaa miljoonan ja pyhäkorut kolme miljoonaa,

— laajalle levinnyt innokkaan hevosmiehen maine. Kalle Hagert ja hänen hovinsa hevosineen ja loistoautoineen toivat pirteätä ja jännittävää eksotiikkaa ravikilpailuihin koko 1950-luvun,

— sensaatiomaiset häät Helsingin Suurkirkossa 1959. Niissä kuninkaan poika Allan vihittiin avioliittoon valkolais-Tuulan kanssa,

— tulista rosvoromantiikkaa. Häiden jälkeen järjestetyssä juhlassa kuninkaan veli pisti puukolla kuningasta, joka puolustautui pistoolilla ammuskellen,

— konkurssi 1960, joka selvitettiin sillä, että Allan Hagert osti isänsä konkurssipesän,

— käryäminen valtavan viinavaraston hallussapidosta 1953, hylätty syyte raastuvanoikeudessa ja seitsemän vuotta myöhemmin siitä langetettu vuoden vankeustuomio hovioikeudessa.

Tämän jälkeen kohu vaimeni Kalle-kuninkaan ympärillä.

— En halunnut vankilaan ja muutin Ruotsiin. Minulla oli vankilakauhu. Pelko hirmuinen.

Auto- ja rengaskauppaa Ruotsissa

— Viitisen vuotta olin Tukholmassa, Kalle Hagert kertoi. — Liikealalla...

— Pari kolme vuotta meni niin, ettei mitään saanut aikaan. Ei osannut kieliä, ei ollut suhteita...

— Aluksi menin Ruotsiin Ellin ja pojantyttäreni Armin kanssa, mutta myöhemmin

▶ Elli kertoo olleensa Kallen kanssa naimisissa lähes 40 vuotta. Sinä aikana heistä on tullut eräs maamme värikkäimmistä aviopareista.

tulivat perässä myös poikani Allan ja Taisto, jotka ovat edelleen siellä.

— Tukholmassa minä asuin. Autokauppaa tein. Ja myin vanhoja autonrenkaita pinnoitettaviksi Suomeen. Se alkoikin sujua hyvin. 600—700 rengasta myin tänne viikossa. Aluksi oli niissä kaupoissa vaikeuksia. Paperisotaa — lisenssejä ja maihinnousurahoja, mutta kun kaikki keinot oppi, alkoi pyöriä . . .

— 1967 paloin auton ajaenää lähteä pois Suomesta.

— Kun täällä on 50 vuotta asunut, haluaa tulla tänne myös kuolemaan.

— Nyt en tee mitään. Olen joutilaana. Vähän kuin eläkkeellä. Kyllä minä hoitelen oikeastaan lasteni nimissä olevien kiinteistöjen eli talojen asioita . . . Niitä on kuusi taloa . . . Milläs sitä muuten elettäisiin . . . Toisaalta mustalaiset ovat sellaisia, että pitävät huolen vanhemmistaan, ettei tässä missään tapauksessa mitään hätää ole.

saa herätyksen, tulee hätä kanssaihmisistä. Haluaa levittää uskoa.

— Toisaalta herännyt ihminen ei ole kateellinen uskostaan, kuten liikemies on kateellinen omista töistään toisille, eikä halua niitä neuvoa. Uskovainen haluaa julistaa . . .

— Nyt minä olen tyytyväisempi kuin koskaan ennen. Minulla on rauha. Minua ei enää liikuta, vaikka tuolla kadulla tehtäisiin mitä. Olen vapaa, en sotkeudu toisten ih-

— Maallinen elämä hyödyttää vain hetken. Tärkeämpää on periä taivasten valtakunta.

— Kun vanhana tulee uskoon, ei voi kaikesta pahasta luopua yhtäkkiä. Ei ole heti vapaa.

— Eniten minä kadun silloin kun kiihdyn. Ei saisi olla paha. Kun on suuttunut, tulee jälkeenpäin ajatus: Voi kun en jaksa . . . Vahvista Herra minua, että tästäkin pääsisin . . .

— Mutta niinhän se on,

misesta ilman korttia ja Ruotsin poliisi passitti minut tänne Suomeen kärsimään sitä vankeusrangaistusta.

— Hermoni menivät vankilassa ja olinkin lähes koko ajan — kuusi kuukautta — hermosairaalassa.

Kärsittyään rangaistuksensa Kalle Hagert ei halunnut

Usko ei kiellä kauppaa tekemästä, mutta pettämästä kyllä

Uskoaan ja elämäänsä Kalle Hagert selitti:

— Uskossa ei ole mitään vaatimuksia muihin kuin ihmiseen itseensä nähden. Kun

misten asioihin . . .

— Lueskelen raamattua. Kestää vuosia, ennen kuin se avautuu. Mutta aina siitä löytää uutta.

— Minä olen usein ajatellut, miksi ihminen ei jo nuorena voi antautua Herralle. Säästyisi paljosta, oppisi ymmärtämään elämää.

että maahan lankeamista ja ylösnousemista on ihmisen elämä.

— On ollut aika kirjavaa minun elämäni. Etenkin se liikemies- ja hevosmiesaika . . . Usko ei kiellä kauppaa tekemästä, mutta pettämästä kyllä kieltää . . . Siksi en ole enää ryhtynyt kauppaa teke-

KÄÄNNÄ

KALLE HAGERT...

mään... Olisi kerrottava tavarassa oleva vika... Hissun kissun tässä on täytynyt elää.

— Juopotellut en ole kunnolla koskaan, ottanut kyllä usein viinaa kilpa-ajojen päätteeksi. Mutta seitsemään vuoteen en ole juonut alkoholia. Hevosista olen luopunut ja siitä on suuri kaipuu, kun lapsesta pitäen on hevosiin tottunut...

— Kyllä minä nyt rehellisesti sanon: enemmän olen köyhä kuin rikas... Omaisuus hupeni Ruotsissa, pois tulin köyhänä...

— Tähän asemaan kuitenkin jäisin, jos saisin valita nykyisen tai sitten rikkaan ja mahtavan miehen maineen...

"Mustalaiset ovat toisen luokan kansalaisia"

Mustalaisten asemaa Suomessa Kalle Hagert arvosteli ankarasti — eikä syyttä.

— Minä sanon, että lakia sovelletaan mustalaisiin eri tavalla kuin muihin suomalaisiin. Kun mustalainen tekee rikoksen, hänen syntyperänsä kerrotaan lehdissä, mitä ei muiden suomalaisten kohdalla tehdä.

— On otettava huomioon, että kurjat olosuhteet tekevät mustalaisista usein rikollisia. Pakottaa varastamaan, jos ei sosiaalihuolto auta ja elää pitäisi. Kun mustalainen tekee rötöksen, hän saa usein vapausrangaistuksen samasta syystä, mistä valkolainen selviää sakolla.

— Ruotsissa on sosiaalihuolto pidemmällä ja mustalaisillekin vuokrataan asuntoja. Täällä Suomessa voi mustalainen asua vain jos hän omistaa kiinteistön. Ruotsissa vaaditaan kolmen hengen asuntoon tilaa 50—60 neliötä, meillä 15—20 neliön mustalaisasumuksessa majailee jopa kymmenen henkeä.

— Meillä ovat kaikki Suomen kansalaisten velvollisuudet, muttei läheskään samat edut kuin muilla.

▲ **Tämä auto ei ole Kalle Hagertin, vain hänen käytössään. — Omistaja on Ruotsissa, Kalle selittää. Eikä ole kuninkaalla omissa nimissään muutakaan omaisuutta.**

▼ **Aina kun Kalle Hagert puhuu hevosista, hänen katseensa tulee haikeaksi. Muistona hevosmiespäivistä on Hagertin pihalla vanhat kiesit, joiden istuimelle Kalle suostui mielellään istahtamaan.**

Hagertin kotikaupan hinnastoa

Oli uskon ja köyhyyden kanssa miten hyvänsä — Kalle Hagert on kauppias jokaiselta solultaan.

Vallilantie 20:ssa käy kauppa että suhisee. Myyjinä ovat Kalle ja Elli Hagert.

Kun HYMYLEHDEN avustajat menivät kauppoja hieromaan, tarjosivat Kalle ja Elli muun muassa:

— pienehköä minkkiturkkia hintaan 3 000 markkaa. Kysymyksessä ei ollut Ellin oma turkki, koska se ei olisi hänelle mahtunut,

— biisamiturkkia hintaan 800 markkaa,

— Grundig-merkkistä magnetofonia 1 000 markalla,

— Sony-matkatelevisiota 1 000 markalla,

— ammattivalokuvaajien käyttämää Luna Six -valotusmittaria 100 markalla.

Lisäksi Kalle Hagert olisi myynyt sellaisia Leica-kameran osia, joita ei edes kokenut lehtikuvaajamme ollut aikaisemmin Suomessa nähnyt sekä puhui koruista, vanhoista ja uusista.

Aikaisemmin tiedämme Hagertin kotikaupasta myydyn halvalla magnetofoneja ja kameroita.

Syyksi myymiseensä Kalle Hagert yleensä selittää, että Allan on tuonut Ruotsista tai: — Yksi mies tuli ja jätti kaniin kun miult tarvitti rahaa. Kah, ei tullut hakemaan... □

PORAKONE JOSSA ON

PORTAATON NOPEUDENSÄÄTÖ

SENSAATIOMAINEN

UUTUUS!

SÄHKÖISTETTY

UUSI VERSTAS

voitte
SAHATA
PORATA
KIILLOTTAA
HIOA

Käteishinta vain

272:-

Voitte suorittaa maksun myös kätevissä 37 mk:n suuruisissa kuukausierissä.

KOKEILKAA ILMAISEKSI

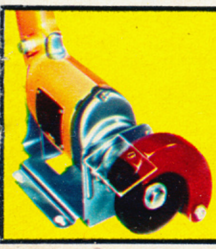
Nyt Teillä on tilaisuus hankkia itsellenne verraton sähkötyökalusarja uskomattoman edullisesti. Sarjaan kuuluu lujarakenteinen, voimakas 400 watin SKIL-porakone, jossa nyt on sensaatiomainen uutuus, PORTAATON NOPEUDENSÄÄTÖ. Uuden SKIL-keksinnön ansiosta voidaan mitä erilaisimpien materiaalien poraamiseen, sahaamiseen ja hiomiseen käyttää juuri oikeaa nopeutta. Nyt voidaan aloittaa hitaasti, nyt on myös mahdollista porata lähellä reunaa sekä kaarevilla pinnoilla tarvitsematta ensin kaivertaa aloitussyvennystä. Työskentely aloitetaan noin 200 kierroksen nopeudella, ja kun pora on kiinni työstettävässä materiaalissa lisätään nopeutta. Nopeuden sääteleminen on hyvin yksinkertaista. Mitä voimakkaammin katkaisijaa painetaan sitä suuremmaksi kasvaa kierrosnopeus.

Sarja sisältää lisäksi: **9 kpl laatukarkaistuja metalliporia, kätevän pyörösahan, 12 kpl eri karkeusastetta olevia hiekkapaperilaikkoja, kumisen aluslevyn, kankaisen kiillotuslaikan sekä pesunkestävän lampaanvillahupun.** Teidän ei tarvitse olla asiantuntija pystyäksenne käyttämään tätä sähkökäyttöistä porakonesarjaa. Vaikka ette olisi koskaan aikaisemmin pitänyt kädessänne mitään työkalua, osaatte jo ensimmäisestä päivästä alkaen käyttää tätä sarjaa. Sähkömoottori antaa käyttövoiman, ja Teidän itsenne tarvitsee vain ohjata työkalua.

Voimakas 400 watin SKIL-porakone on Sähkötarkastuslaitoksen hyväksymä, varustettu suojalaitteella radio- ja TV-häiriöiden estämiseksi sekä kaksoiseristetty, mikä merkitsee, että voitte kytkeä sen mihin tahansa kodissanne olevaan pistorasiaan edellyttäen, että verkostossa, johon kuulutte, on maassamme käytetty 220 voltin vaihtovirta. Kone pystyy poraamaan 10 mm:n reiän metalliin (puuhun jopa 26 mm). Suuren käyttövoiman omaava, voimakkain kuulalaakerein varustettu moottori on valmistettu erikoisteräksestä ja sitä voidaan pitää käytännöllisesti katsoen kulumattomana. Kaksoiseristys estää ylikuumenemisen, kommutaattorin levyt ovat hitsatut eikä vain juotetut kuten monissa heikommissa koneissa ja moottorin käämit on suojattu erityisen vastustuskykyisellä päällysteellä, joka kestää hyvin korkeita lämpötiloja. SKIL-porakone on erittäin kysytty USA:ssa, maassa, missä "do it yourself" (tee se itse) on tullut yleiseksi iskulauseeksi.

SKIL
sähkökäyttöinen porakone
400 wattia — kaksoiseristetty
10 mm:n poraistukka
0—2.500 kierr./min.
3 VUODEN TAKUU

PYÖRÖSAHA
Korvaamaton nopeaan, helppoon sahaamiseen. Alumiininen suojakotelo lisää lujuutta ilman lisäpainoa. Kulmaleikkaukset 0—45°.

ILMAISEKSI

Mikäli lähetätte tilauksenne 5 päivän kuluessa, lähetämme Teille lisäksi tukevan, kokoteräksisen PENKKIJALUSTAN, jonka avulla voitte hioa, kiillottaa, hiekkapaperoida jne. molempien käsienne ollessa vapaina pitämään kiinni esineestä, jonka parissa kulloinkin työskentelette. Lisäksi saatte täydelliset HIONTATARVIKKEET eli alumiinioksidisen hiomakiven, kestävän turvalaitteen sekä muovisen, läpinäkyvän suojalasin.

Leikataan tästä

TILAUSKUPONKI

Lähettäkää minulle UUSI VERSTAS kotiini 10 päivän ilmaista kokeilua varten. Jos en ole siihen täysin tyytyväinen, palautan sen 10 päivän kuluessa, enkä ole Teille mitään velkaa. Jos taas haluan pitää sen itselläni, suoritan mk 272:— käteisellä 10 päivän kuluessa lähetyksen vastaanottamisesta tai vain 37:— kuukaudessa kahdeksan kuukauden ajan (+ posti- ja toim.kulut mk 8:—).

Nimi ....

Ammatti .... Synt. ....

Osoite ....

Postitoimipaikka ....

Hymy 1. 1. -70
Postikonttori, Helsinki 10, lupa n:o 1700

Voidaan jättää postin kuljetettavaksi ilman postimerkkiä

HOBBY HALL
(Oy Concert Hall Society Ab)

Postilokero 56018
HELSINKI 300

AJOS PAISE KEMIN VERONMAKSAJAN NAHASSA

Teksti:
HANNU KARPO
Kuvat:
PEKKA KUPARINEN

Ajos on Kemin satama. Ajos on hinaaja. Ajos on paise suomen kielellä.

Paiseen pituus on 24,4 metriä ja kantavuus 102 bruttorekisteritonnia. Sen makauttaminen päiväkausia laiturissa tai uittaminen satama-altaan vesissä on merenkulun suurimpia hienouksia vaativaa työtä. Palkasta päätellen. Ja työn mukaanhan palkka maksetaan. Myös työläiskaupungissa.

Valtamerihöyryn kapteeni tuntee kapitalistista kateutta laivuri Matti Tuppuraisen ansioita kohtaan. Tuppurainen: — Nyt ei ole juuri hommia. Ootellaan tässä, jos vaikka illalla joku laiva lähtis.

Toimitusjohtaja Esko Liuski: — Kaupungin kömmähdyksiin on vain yksi lääke: julkisuus. Kunnan palkan maksavat veronmaksajat ja sen tulee olla järjellisessä suhteessa suoritettuun työhön.

Kemissä on onnellisia kahta sorttia. Niitä, jotka pääsevät Kemistä pois ja niitä, jotka ovat onnistuneet punoittamaan itselleen paikan politiikan auringossa.

Sitten on tietysti muutama puolihoopo yrittäjä, joka uskottelee itselleen, että päähän voitaisiin potkia vieläkin enemmän.

Koska Suomi ei ole vähemmistöjen maa, jätämme puolihoopot yrittämään hengissä pysymistä ja tutkimme kenen onnen he kustantavat.

Satamahinaaja Ajoksessa on viiden hengen miehistö ja emäntä. Titteleistä päätellen neljä miehistön jäsentä on herroja ja duunareita on yksi. Palkoista päätellen herroja on viisi.

Viisi miestä ja emäntä ovat syyskuussa nostaneet palkkaa yhteensä 15 219,86 markkaa. Potti jakautui seuraavasti:

Päällikkö — 4 010,57 mk, konepäällikkö — 3 008,20 mk, perämies — 2 755,72 mk, konemestari — 2 681,64 mk, kansimies — 1 472,75 mk ja emäntä — 1 290,98 mk

Jos satamahinaaja Ajoksen palkkoja verrataan muun merenkulun palkkaukseen, kapteenin palkka on 100—130 metrin pituisessa 1 200—6 000 bruttotonnin aluksessa 2 202 markkaa, kaikkine ikälisineen 2 862 markkaa. 12 000 bruttotonnin aluksessa päällikön peruspalkka on 2 371 markkaa.

Ajoksen 102 bruttorekisteritonnista vastaavan Matti Tuppuraisen pätevyys merellä liikkumiseen supistuu laivurin papereihin, joilla saisi purjehtia edellä mainituissa valtamerialuksissa Suomenlahdella ja Itämerellä kolmantena perämiehenä.

Kemi on mahdollisuuksien kaupunki, toteaa toimittaja silmäiltyään Kemin kunnantyöläisten palkka-aateliston ansioita. Purjehdustaidon lisäksi arvostetaan erityisesti sähkötyötä, jolla alalla kaupungin sähkölaitoksen asentaja saa satamahinaajan päällikön palkan näyttämään kansaneläkkeeltä.

— Palkat ovat samanlaiset kuin muuallakin, sanoo kippari Matti Tuppurainen. — Ajos on täällä ainoa hinaaja, ja siksi siitä on tullut silmätikku.

— Silmätikkuna oleminen näyttää olevan tuottoisaa hommaa, tuumii kylmässä viimassa hytisevä ahtaaja katsoessaan Ajoksen miehistön hinaajan kupeeseen pysäköityjä henkilöautoja.

— Veronmaksajat ovat Kemissä suurelta osaltaan työläisiä. Koko porukka maksaa näiden muutamien harvojen suosiossa olevien viulut. Tässä on kysymyksessä kunnan palkka, jota on kaikki mahdollisuudet valvoa julkisesti. Miksi ei valvota?, kysyy kemiläinen liikkeenharjoittaja Esko Liuski.

Korkein kaupunkiveroäyri

Kemin ennakkoveroäyri ensi vuodeksi on 17,5 penniä. Se on maan korkein kaupunkiveroäyri.

Kemiläinen porvari väittää talouden joutuneen retuperälle, kun sinänsä omalla alallaan pätevät ammattimiehet, muurarit, maalarit ja satamamiehet ovat joutuneet vastaamaan kaupungin taloudesta.

— Talousasioiden asiantuntemusta tässä tarvittaisiin, tuumii Esko Liuski.

— Ne herran perkeleet ei antais työmiehen päättää mistään, kiroaa Ajoksen ahtaaja. Taitavat mieltä kaivella satamahinaajan hyväpalkkaisen miehistön kissanpäivät. □

ylpeä väreistään

Uusi Salora Finlandia väritelevisio toistaa alkuperäiset värit luonnollisina ja puhtaina.

Salora Finlandia on ensimmäinen suomalainen väritelevisio. Se toistaa alkuperäiset värit sellaisina kuin ne ovat. Sävyrikkaina ja kauniina. Juuri hyvästä värien toistosta Salora Finlandia on saanut kiitosta.

pisimmälle kehitetty transistorointi

Salora Finlandiassa on toteutettu modernin väritelevisiotekniikan parhaat ratkaisut. Transistorointi on kehitetty pitemmälle kuin muissa markkinoittemme väritelevisioissa: siinä on 64 transistoria. Tämä merkitsee **pitkää näkyvyysikää**, suurta toimintavarmuutta ja pientä virrankulutusta. Ja kuvaa, joka pysyy terävänä ja vakaana. Kääntеentekevä piirikorttijärjestelmärakenne supistaa huoltotoimenpiteet minimiin. Suorakulmainen 22" kuvaruutu näyttää kaiken sen, minkä kamera kuvaa. Puuosat ylellistä palisanteria.

vienti laadun takeena

Salora Finlandia väritelevisioita viedään jo 7 maahan. Viime syksyn aikana on toimitettu yli 3.000 vastaanotinta, ja täksi vuodeksi on ulkomaisia tilauksia jo yli 20.000 kpl. Hieno menestys kovilla kansainvälisillä markkinoilla on takeena Salora Finlandian korkeasta laadusta.

värilähetyksiä yhä enemmän

Värilähetykset ovat alkaneet. Tämän vuoden alusta väriohjelmia on luvassa joka illaksi, ja niiden määrä kasvaa jatkuvasti. Ja huomatkaa: Salora Finlandia väritelevisiolla voi seurata myös mustavalkoisia lähetyksiä.
Ovh. 2.980,—

SALORA suuri suomalainen
KANSAINVÄLINEN LAATUMERKKI

KULTAMITALILLA PALKITTU

Salora Finlandia väritelevisio sai kultamitalin Kansainvälisillä Keksintömessuilla (IENA NÜRNBERG 1969).

SALORA FINLANDIA VÄRITELEVISIO

KAARINA JONES:

EMME SAANEET MUUTTAA SVEITSIIN, MUTTA AVASIMME SINNE PANKKITILIN

Tekstí: IRIS TUUNAINEN
Kuvat: REINO KAIVOLA

Kaarina Leskinen-Jonesilla, vuoden 1962 Miss Suomella, menee hyvin. Jonesien perhe suunnittelee todellisen unelmatalon ostamista. Hyvinvoinnista kertoo myös se, että perhe on avannut pankkitilin Sveitsissä. Kaarinan ja Peter Jonesin avioliitto on kestänyt melkein viisi vuotta, joten sekin ilmeisesti menee hyvin.

Tapasin Kaarinan ”yhdennellätoista hetkellä”. Saman päivän iltana hän pakkasi lapsensa, erään neitosen ja tuhannet matkatavaransa Jaguariin ja lähti ajamaan kohti kotia. Talvi teki taas kerran tuloaan, ja koska Kaarinalla oli autossa kesärenkaat, hän halusi ehdottomasti pois maasta ennen luvattua lumisadetta.

Kuinka moni teistä lähtisi ajamaan Lontoosta Hollannin ja Saksan kautta Suomeen mukanaan 3-vuotias vilkas poika, ja 6 viikon ikäinen vauva? Tuskin kovin moni. Kaarinan mielestä matkassa ei ollut suuriakaan hankaluuksia, ainoa ikävä matkamuisto on Norrtäljesta. Laivaan ei päästetty ennen kuin tuntia ennen sen lähtöä, ei erikoispyynnöstäkään. Kaarinan olisi näet pitänyt saada lapset nukkumaan, sillä kello oli jo kahdeksan. Sitäpaitsi lapsille piti saada ruokaakin. Ystävällinen emäntä auttoi sen verran, että Mike sai nakkeja ja perunasalaattia, Kaarina itse sai nälkäisenä odotella laivan lähtöön asti.

— Matka kesti kaksi ja puoli päivää. Minulla oli mukanani eräs suomalainen tyttö, joka tulee takaisin päin myös kyydissäni. Hän ei osannut ajaa autoa, joten hän hoiti lapset. Pysähdyimme silloin tällöin lämmittämään nuorimmalle maitopulloja. Lautoilla nukuimme yöt. Kotimatkalla menemme ensin Tukholmaan visiitille. Kööpenhaminassa liittyy mieheni mukaan joukkoon. Suomalainen tyttö lentää Kööpenhaminasta suoraan Lontooseen.

Kaarinalla oli pakkauspulmia. Matkalaukkuja on monta ja kun viemisiä oli kertynyt paljon, tuotti kaiken pakkaaminen päänvaivaa.

— Sitten tuli hankittua vielä tämä peruukki. Saa nähdä, tunteeko Peter edes minua. Tumma peruukki saisi hänet varmasti räjähtämään, sillä hän pitää minusta vaaleana.

Kaarinan alkuperäinen väri on maantienruskea, kuten hän itse toteaa. Vuosien muokkauksen tuloksena hän on muuttanut tyyliään niin, että ei tunne enää viihtyvänsä tummana.

— Kysyit, onko missiajastani ollut mitään hyötyä. Kun sitä ajattelee, tulee ensimmäiseksi mieleen se, että jos en olisi ollut missi, minua ei olisi pyydetty Konttorikonemessuille esittelijäksi. Jos en olisi ollut siellä, en koskaan olisi tavannut miestäni.

Kaarina ja Peter tutustuivat Messuhallissa. Molemmat esittelivät omilla osastoillaan konttorikoneita, olivat kilpailijoita. He kiinnostuivat toisistaan, seurustelivat, kihlautuivat ja lopulta heidät vihkaistiin Nairobin eläintarhassa.

— Olihan se aika outo paikka. Ei siitä ollut kuitenkaan tarkoitus tehdä mitään sensaatiota, ”sattui” vain niin, että tieto näistä vihkiäisistä levisi kuin kulovalkea. Paikalla piti olla vain ystävät ja pari valokuvaajaa. Siellä oli kuitenkin lauma kuvaajia ja uskomaton määrä eri uutistoimistojen edustajia.

— Halusimme molemmat muuttaa Afrikkaan. Kaikki oli suunniteltu valmiiksi, matkaliput tilattu, paperisotaa käyty. Uusi koti Kapkaupungissa oli valmiiksi katsottu. Olin jopa käynyt Suomessa hyvästelemässä tuttuja, sillä Kapkaupungista asti ei kovin usein tulisi kotimaassa vierailtua. Kun palasin kotiin Lontooseen, oli siellä kirje odottamassa. Pääsy oli peruutettu. Oli näet niin, että meidät tutkittiin hyvin tarkoin. Lääkärintarkastuksessa Peterin keuhkoista löytyi pieni varjostuma, ja se peruutti koko jutun. Sairaita ihmisiä ei Afrikkaan haluttu. Ei Peter ollut todella sairas, tuollainen pilkku on melkein jokaisen englantilaisen keuhkoissa.

— Sveitsiin muuttokin jäi haaveeksi. Emme saaneet työlupaa. Pankkitilin saimme sentään avata. Sinne on niin paljon muuttajia juuri maan edullisen sijainnin ja edullisten verotustaksojen takia, ettei juttu onnistunut. Nyt olemme jättäneet muuttohaaveen sikseen, ja päättäneet pysyä Lontoossa. Katselemme juuri itsellemme sopivaa taloa. Ostamme sellaisen heti, kun mieleinen löytyy. Meillä ei ole kiirettä, sillä talon pitää miellyttää molempia. Toistaiseksi tila riittää meille kaikille, vaikkakin kaipaamme saunaa.

Jonesin perheen elintasosta kertoo menevän näköinen Jaguari, jolla Kaarina ajoi parissa päivässä Lontoosta Helsinkiin.

KAARINA JONES

— Ennen lasten syntymää en viihtynyt Lontoossa. Olin yksinäinen. Tietysti kodin perustaminen vei aikaa ja oli mukavaa, mutta kun Peter lähti pitemmille edustusmatkoille, tulin minä kotiin Suomeen. En halunnut olla yksin. Laskimme tässä hiljakkoin, että ensimmäisen puolen vuoden aikana olin 7 kertaa Suomessa. Kun ajattelee, että pelkkä lentolippu maksaa 1 000 markkaa, oli se valtavaa rahanmenoa. Mutta Peter oli sitä mieltä, että voin mennä, koska en viihtynyt yksin. Tämänkertainenkin matkani venyi kaksi viikkoa liian pitkäksi, enkä todella uskalla laskea, mitä oleskeluni on nyt tullut maksamaan!

Kaarinan esikoinen, Mike, osaa sanoa ”kiitos” ja ”nuku hyvin” selvällä suomenkielellä. Poika kuulemma kehuu kovasti isälleen puhelimessa, että hän on jo iso poika ja osaa ihan hyvin suomea. — Valitettavasti niin ei ole, toteaa Kaarina. Isovanhempien kanssa seurustelu on hiukan hankalaa, mutta hyvällä tahdolla kaikki ymmärtävät toisiaan.

— Halusin kyllä opettaa Mikelle suomea, mutta katsoin parhaimmaksi odottaa hiukan. Jos olisin puhunut pojalle suomea kaiken sen ajan minkä Peter on matkoillaan, hänen ensimmäiset sanansa olisivat olleet suomea. Peter-raukka ei olisi ymmärtänyt mitä hänen esikoisensa olisi sanonut hänelle.

— Lasten avulla olen tutustunut naapureihini. Se käy helposti, sillä aina joku ilmestyy kotiimme leikkimään, ja äiti hakee hänet sitten pois. Ja päinvastoin. Meidän talossamme ovat naapurit muuttaneet niin usein, että tunnen todella suuren joukon ihmisiä. Me vain olemme pysyneet samoilla asuinsijoilla. Odotamme unelmataloa. Tällä hetkellä Miken rakkaimman leikkikaverin isä on filippiiniläinen. Hän on tavattoman innoissaan Armista ja siitä, että hän nyt tuntee toisenkin Miss Suomen. Se on suorastaan liikuttavaa. Armi on osannut tehdä itsensä todella tunnetuksi uudessa kotimaassaan.

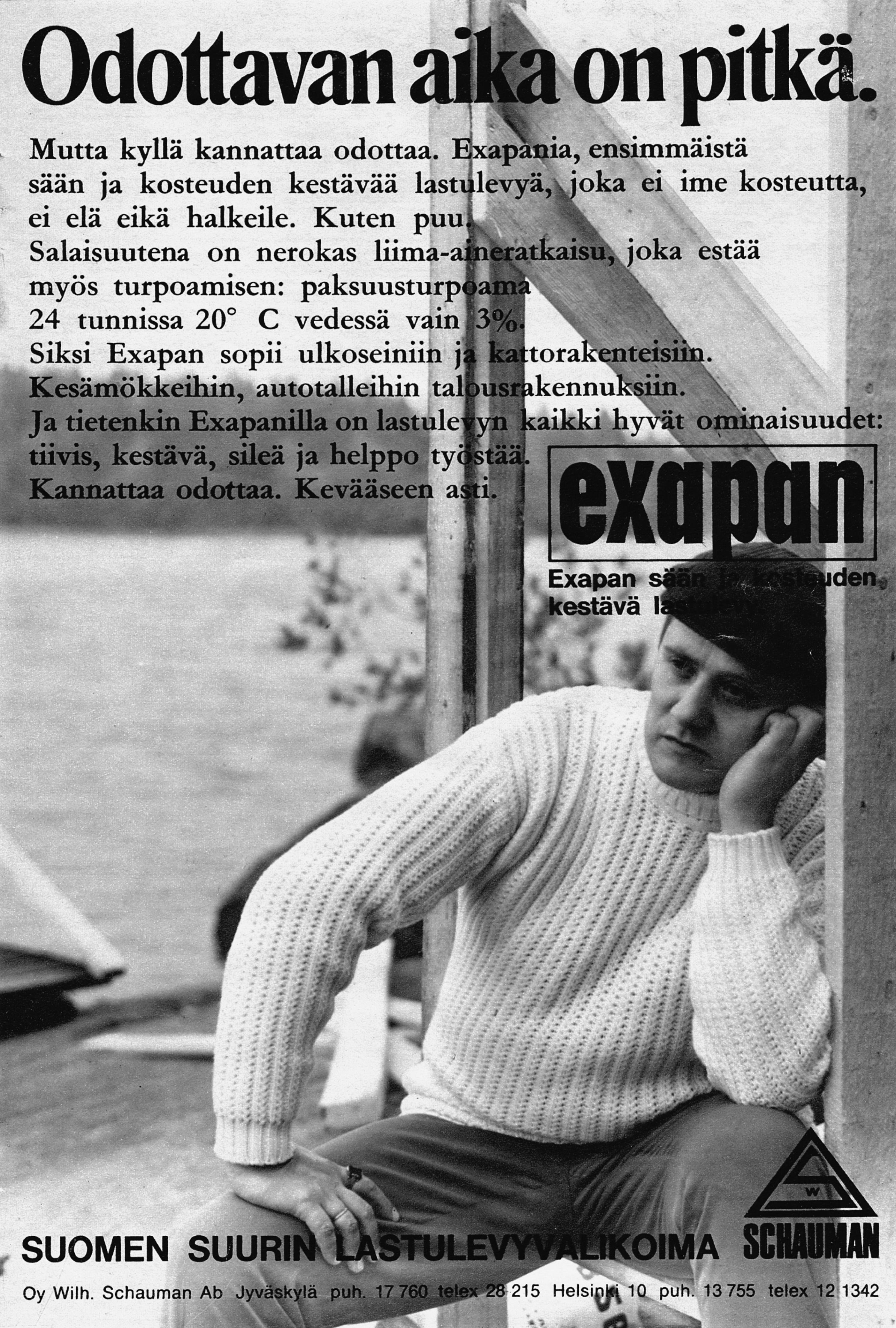
Kaarina on tällä hetkellä kotirouva. Hän jätti mallin ja mannekiinin työt avioiduttuaan. Kodinhoidossa on hänelle yllin kyllin työtä nyt, kun perillisiä on jo kaksi. Talousapulaista ei ole, eikä sellaista taloon hankita vielä aikoihin.

— Sitäpaitsi nykyisille linjoilleni on vain hyväksi, että joudun tekemään töitä, juoksemaan Miken perässä ja vauvan huutojen mukaan.

— Tuskin minusta enää olisi malliksi, mutta toisaalta en sitä työtä yhtään kaipaakaan. □

Ennen Miken syntymää Kaarina ei viihtynyt Lontoossa. Kun Peter lähti liikematkoilleen tuli Kaarina kotiin Suomeen. Nyt hän on sopeutunut elämäänsä kahden pojan äitinä ja matkustelevan liikemiehen vaimona.

Odottavan aika on pitkä.
Mutta kyllä kannattaa odottaa. Exapania, ensimmäistä sään ja kosteuden kestävää lastulevyä, joka ei ime kosteutta, ei elä eikä halkeile. Kuten puu.
Salaisuutena on nerokas liima-aineratkaisu, joka estää myös turpoamisen: paksuusturpoama 24 tunnissa 20° C vedessä vain 3%.
Siksi Exapan sopii ulkoseiniin ja kattorakenteisiin.
Kesämökkeihin, autotalleihin talousrakennuksiin.
Ja tietenkin Exapanilla on lastulevyn kaikki hyvät ominaisuudet: tiivis, kestävä, sileä ja helppo työstää.
Kannattaa odottaa. Kevääseen asti.
exapan
SUOMEN SUURIN LASTULEVYVALIKOIMA
SCHAUMAN
Oy Wilh. Schauman Ab Jyväskylä puh. 17 760 telex 28 215 Helsinki 10 puh. 13 755 telex 12 1342

Tavallisesti luotettavat lähteet ovat ilmoittaneet, että Satu Östring ja John P. Millet vihittiin syyskesällä 1967 Vancouverissa Kanadassa. Asiasta oli ollut jopa uutinen sikäläisessä sanomalehdessä Vancouver Provincessa. Satu Östring, moninkertainen missi ja ammattimarssija sanoi aikoinaan olleensa vain kihloissa. Uskoako nyt sitten rahan perässä marssivaa Satua vai tietolähdettä.

Olipa kuinka tahansa, tämä kirjoitus on eräänlainen analyysi Östringin perhedynastiasta, Sadusta eritoten. Satuhan on monen mielestä kaunis, puhdas, ylevä, ihanteellinen ja reilu. Mutta silmäys kiiltokuvan kääntöpuolelle paljastaa, että missinä olemiseen liittyy runsain määrin kovuutta, kylmyyttä ja häikäilemättömyyttä.

SATU ÖSTRING VIHITTIIN SITTENKIN?

Teksti: ERKKI WESSMAN
Kuvat: VEIKKO LINTINEN
ja LEHTIKUVA

Linnan kutsuilla Satu Östring esiintyi erittäin edukseen kansallispuvussaan.

Misseilymarkkinoihin ja kauneudella käytävään kauppaan erikoistunut Östringien perhedynastia on tiukasti hallittu järjestelmä, joka pitää itsepintaisesti kiinni paikastaan julkisuuden auringossa. Yhteisöä johtaa äiti. Tyttäret ovat työmuurahaisia, jotka toteuttavat määrätietoisesti dynastian yhteisetua. Ja tärkeintä tässä yhteisedussa on pinnalla pysyminen ja sen mukanaan tuoma helppo raha.

Rahan vuoksi kielletään Sadun avioliitto kanadalaisen stuertin kanssa. Rahan vuoksi dynastia taisteli kuukausikaupalla Tampereen messuparaatin univormujen omistusoikeudesta. Rahan vuoksi turvaudutaan kyynärpäätaktiikkaan ja katteettomaan kuuluisuuden hankkimiseen. Raha on jumala, jota on syytä kumartaa hartaasti. Ja syvään.

Sellaisilta perheyhteisön tempaukset näyttävät ainakin ulkopuolisen silmin katseltuina.

Pähkinänkuoressa Missi-Sadun elämä näyttää tällaiselta: Satu Charlotta Östring, syntynyt Tampereella 22. huhtikuuta 1947. Tampereen messuneito 1964. Miss Suomi 1966, Miss Scandinavia ja hyvä kakkonen Miss Universum -kilpailussa samana vuonna. Toiminut messuemäntänä ja mannekiinina Suomessa ja ulkomailla sekä menestynyt Miss International Beauty -kisoissa Tokiossa 1969. Opiskelee Helsingin yliopiston voimistelulaitoksen toisella vuosikurssilla. Asuu äitinsä ja sisartensa kanssa Helsingissä Viipurinkatu 1 B 67. Puhelin 90-714 363.

Mutta jos haluaa käydä toimittamassa jotakin asiaa Östringien dynastian päämajassa Viipurinkadulla, on parasta varautua myös erikoislaatuiseen kohteluun. Etenkin niiden, jotka lukeutuvat lehtimiesten ammattikuntaan. Ovi ei aukene juuri vaaksaa enempää. Ja se on myös herkkä läjähtämään kiinni nenän edessä. Jos yrittää saada puhelinkosketuksen salaperäisen yhteisön maineikkaampaan jäseneen, saattaa äiti-Östringin ääni vastata:

— Täällä ei ole nyt paikalla ketään perheeseen kuuluvaa. Olen täällä vain siivoa-

KÄÄNNÄ

SATU ÖSTRING...

massa enkä tiedä mitään.

Teimme lukuisia yrityksiä saadaksemme haastatella Satua itseään. Tulos oli aina samanlainen. Puhelin ei vastannut tai iskettiin korvaan. Lopulta saimme missiin näköetäisyyden yliopiston voimistelulaitoksella. Satu ilmestyi toisen kerroksen portaille.

— Hyvää päivää, sanoimme.

— Päivää — ja näkemiin! sanoi missi, heitti jäätävän katseen portaiden alapäähän ja poistui paikalta ylevänä kuin Englannin Elisabet.

— Lehtimiehet ovat inhottavia, ovat Satu ja hänen äitinsä todenneet. — Lehtiväki ei osaa tehdä meille hyötyä. He vain rikkovat ja repivät asioita. Vain muutamat lehtimiehet ovat hyviä. He puhuvat meidän perheestämme vain hyviä asioita.

Totuuden puhuminen ei kiinnosta Östringejä. Ihmisten hyvyys ja pahuus punnitaan sen mukaan, miten paljon perhe heistä hyötyy.

Satu edusti muutaman muun neitosen kanssa Suomea Montrealin maailmannäyttelyssä Kanadassa. Näyttelyn jälkeen hän jäi joksikin aikaa työhön Vancouveriin. Eräänä jäämisen syynä oli romanssi paikallisen playboyn, lentostuertti John P. Miletten kanssa. Milette oli ollut aviossa jo kaksi kertaa ennen Satu-romanssiaan. Kihloihin mentiin vauhdikkaasti elokuun alussa 1967.

Eräs kanadalainen rouva väittää, että Satu ja John menivät myös naimisiin. Rouva kertoo olleensa jopa läsnä heidän häissään.

Jos näin on tapahtunut, on Satu rikkonut Miss International Beauty -kisojen sääntöjä, joiden mukaan kilpailun osanottaja ei ole saanut olla naimisissa.

Satu tai Östringien perheyhtymä ei ole ainakaan Hymylehdelle kiistänyt avioliittohuhuja, jotka esitettiin lehdessä jo romanssin aikana.

— Tytöt voimistelulaitoksella ovat jakaantuneet ryhmiin, joista toiset vihaavat ja inhoavat Satua yli kaiken hänen kovuutensa, häikäilemättömyytensä ja ylimaailmallisuutensa sekä hänen laitoksella ottamiensa vapauksien vuoksi, kertoivat muutamat yliopiston voimistelulaitoksen tytöt. — Toiset taas ovat Sadun puolella ja suovat hänelle peittelemättömän ihailunsa.

— Sadun suhtautuminen kurssitovereihinsa on reilua ja toverillista, sanottiin myös. — Satu antaa itsestään sellaisen kuvan, että hän on puhdas ja kaiken tavanomaisen yläpuolella. Hän ei sano mitään suoraan. Hän koettaa saada ihmiset puolelleen ystävällisellä vakuuttelulla.

Viime kesänä näyteltiin Tampere—Helsinki akselilla pukufarssi, joka kuvastaa hyvin Östringien perheyhtymän todellista luonnetta.

Missi-Satu oli palkattu kohtalaisen hyvällä hinnalla Tampereen messujen pääemännäksi. Tässä toimessa hän osallistui myös messujen tyttöparaatin tekoon. Hän suunnitteli yhdessä messujohtaja Jaakko Heleniuksen kanssa paraatiasut, valitsi tytöt paraatiin, harjoitutti heitä ja veti paraatia messupäivien aikana kaupungin halki.

Paraatipuvut saatiin messuille tamperelaisten liikelaitosten lahjoituksina. Messujen jälkeen huomattiin kuitenkin, että puvut olivat kadonneet salaperäisellä tavalla. Kun asiaa tutkittiin, kävi selville, että Satu oli vienyt omavaltaisesti puvut Helsinkiin aikomuksenaan pitää ne ominaan ja tehdä paraatista itselleen tuottoisan liikeyrityksen.

Tampereella asia ajateltiin toisin. Messujohto ja pukujen lahjoittajat halusivat, että univormut pannaan naftaliiniin käytettäväksi taas, kun messujohto niin haluaa. Niinpä tamperelaiset vaativat lähes kolmenkymmenen univormun pikaista palauttamista. Paraatin piti kaiken lisäksi vielä syksyn mittaan näkyä pari kertaa kaupungin katukuvassa. Satu ei tällaiseen suostunut. Hänen oikeustajuntansa mukaan puvut olivat hänen yksityisomaisuuttaan. Ja aika kului.

Messujohto teki työtä aivan tosissaan. Sadulle soitettiin ja kirjoitettiin, hänen kanssaan yritettiin neuvotella, pukuja pyydettiin ja vaadittiin. Kävi kuitenkin niin kuin usein Östringien kanssa asioidessa käy: puhelin ei vastannut, kirjeitä ei kuulunut, ovi vedettiin kiinni nenän edestä. Yhteyttä ei tahtonut syntyä.

Messujohto ja pukujen lahjoittajat pysyivät kuitenkin lujina. Asut olivat messujen omaisuutta ja ne oli palautettava tai asia annettaisiin viranomaisten hoidettavaksi. Vaatimuksesta ei peräydytty edes "ystävällisen vakuuttelun" vuoksi. Lopulta dynastian oli suostuttava. Ja tällä hetkellä messuparaatipuvut ovat niiden oikean omistajan hallussa.

Kiistan aikana Satu uhkaili voimistelulaitoksen marssityttöjä. Jos menette Tampereelle marssimaan, ette enää milloinkaan esiinny ainoassakaan Östring-showssa. Tytöt pitivät kuitenkin oman päänsä. He esiintyivät Tampereella — kerran jopa verryttelyasuissa, koska halusivat olla solidaarisia Sadulle ja koska paraatipuvutkin olivat kateissa.

Jutun huipennukseksi Satu teetätti omat paraatipuvut ja nykyisin perheyhtiö pyrkii myymään Satu-paraatia eri puolille maata. Yksi esiintyminen maksanee parisen tonnia. Vähintään puolet tästä menee suoraan perheyhtiölle. Alun kolmattakymmentä paraatityttöä saa jakaa toisen puolen keskenään.

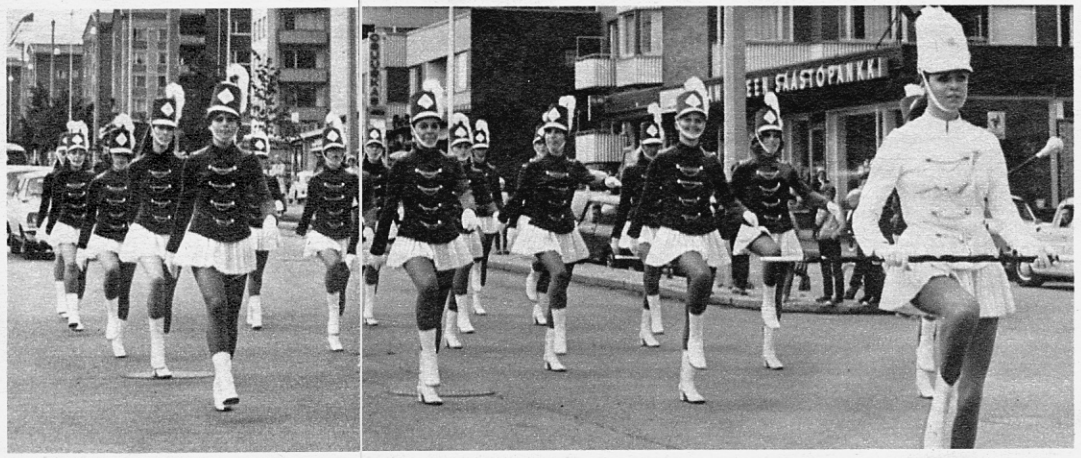
— Emme halua, että meitä käytetään kaupallisiin tarkoituksiin tai että meitä kiristetään, sanoivat Sadun opiskelijatoverit. — Satu harrastaa kuitenkin molempia. Hän on tehnyt voimistelulaitoksen paraatimarssijoista yksityisen kaupallisen yrityksen, jota käytetään kaupallisiin tarkoituksiin. Sillä mitä muuta kuin kaupallinen oli esimerkiksi Aleksin joulukadun avaaminen?

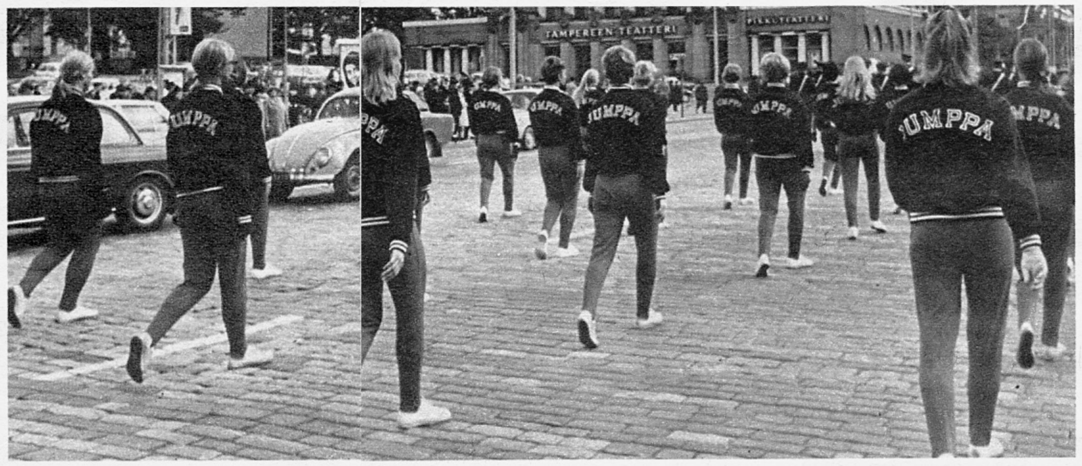
— Satu kiristi meitä, ettemme olisi osallistuneet Tampereen paraatiin ilman hänen suostumustaan ja ehtojaan. Hän sanoi, että jos menette Tampereelle, ette pääse enää mukaan hänen paraateihinsa. Ja hän on myös pitänyt sanansa. Yksikään Tampereen paraatissa ollut ei ole saanut armoa hänen silmissään. Uusi paraati on pantu kokoon uusista tytöistä ja näiltä vaadittu ehdoton sitoutuminen Satuun.

▲ Tampereen messuparaati vauhdissa. Mutta Satua ei vain näy. Kiista paraatiunivormuista päätyi siihen, että Satu perusti oman paraatin kieltäytyen ottamasta Tampereella mukana olleita tyttöjä mukaan. Nämä kun olivat hänen mielestään pettäneet hänet.

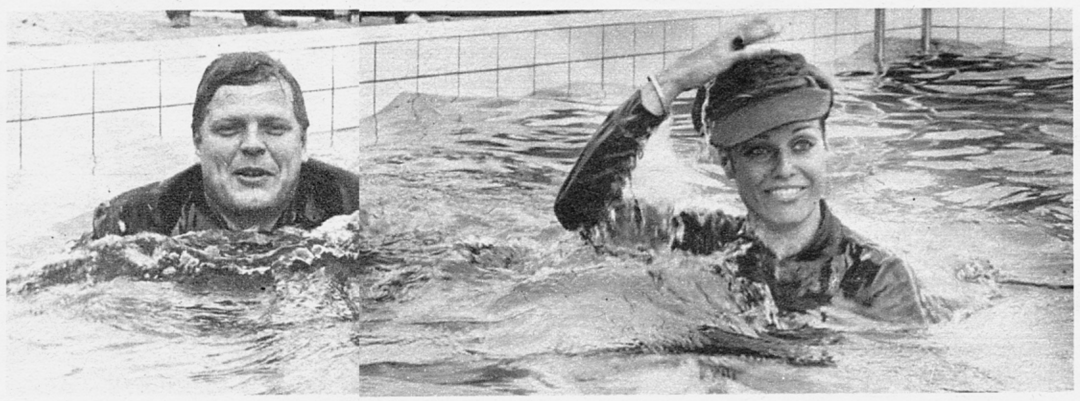
▼ Satu ja Tampereen messuparaati siihen hyvään aikaan, jolloin missi vielä marssi tyttöjen edellä.

▲ Kun paraatiunivormut olivat kateissa, joutuivat marssitytöt kerran esiintymään verryttelyasuissakin.

▼ On messut ja vielä sula sopu messujohdon ja Satu Östringin välillä. Viimemainitun vaatimukset paraatipukujen suhteen johtivat kuitenkin välirikkoon. Enää eivät messujohtaja Jaakko Helenius ja messujen ex-emäntä ui yhdessä. Uima-altaat ovat paksussa jäässä.

Satu siis opiskelee Helsingin yliopiston voimistelulaitoksella. Hänestä pitäisi tulla jumppamaikka, joka opettaa Suomen nuorisolle ruumiinkulttuurin yleviä asioita. Opiskelu tahtoo kuitenkin haitata bisneshommia. Niinpä hän johtaakin enemmällä kuin rinnanmitalla laitoksen poissaolotilastoja. Opettajat ja oppilaat ovat katkeria. Miksi yhdelle oppilaalle annetaan vapauksia enemmän kuin toisille? Miksi Satu saa käydä tunneilla milloin haluaa ja olla poissa niin paljon kuin tahtoo?

Missi-Sadun tyyliin kuuluu, ettei hän pane rahaa kiinni mihinkään, minkä voi saada käyttöönsä ilmaiseksi. Tietenkin hänellä pitää olla esimerkiksi auto. Mutta sitäkään hän ei halua maksaa. Niinpä hän kääntyy tämän tästä autojen tuontiliikkeiden puoleen ja koettaa "ystävällisellä vakuuttelulla" saada nämä luovuttamaan kärryn hänen käyttöönsä. Perusteena on se, että Sadun ratissa istuminen on mainosta kyseiselle automerkille. Ja kumma kyllä tämä näyttää onnistuvankin.

Hyvinkäällä Satu ajoi Volkkarinsa metsään. Seurauksena oli tavanmukaisia peltivaurioita. Mutta autohan ei ollut hänen, vaan Wihuri-Yhtymän. Hän siis lähetti korjauslaskun auton omistajalle. Onhan toki mainosta Volkkarille, kun Satu ajaa sellaisen tieltä pois. Lasku palautettiin. Satu otti käyttöön "ystävällisen vakuuttelun" ja niin vain kävi, että lasku maksettiin. Perheyhtymä tosin joutui vastavuoroisesti korvaamaan laskun hinnan omalla työllään. Näpsäytettiin muutamia mainoskuvia ja asia oli selvä.

Saarijärvellä pidettiin aikanaan jäärata-ajot. Eräs helsinkiläinen toimittaja järjesti sinne yhdessä Sadun kanssa oman keikkansa. Toimittaja oli organisaattorina ja luovutti jopa autonsakin ajettavaksi. Puuhasta saadut rahat piti sopimuksen mukaan panna puoliksi Sadun ja toimittajan kesken. Kun toimittaja meni nostamaan palkkiorahojaan, ilmoittivat järjestäjät, että Satu oli jo noutanut ne. Ja näin todella oli tapahtunutkin. Toimittaja ei vielä tähän päivään mennessä ole saanut omaa osuuttaan. Perheyhtymä oli päättänyt rikkoa tehdyn sopimuksen ja pitää koko potin.

Östringien perheyhtymä keksii miltei mitä tahansa pysyäkseen julkisuuden päivänpaisteessa. Muutama aika sitten se antoi eräälle lehtikuvaukseen erikoistuneelle yhtiölle vihjeen, jonka mukaan Satu ja äiti matkustavat Lontooseen suorittamaan jotain erityisen tärkeää tehtävää. Valokuvaaja kiirehti paikalle ja niin äidistä ja tyttärestä valmistettiin satoja valokuvia lähetettäväksi maan lehdistölle. Jossain vaiheessa yhtiö kuitenkin rupesi ottamaan selvää matkan todellisesta tarkoituksesta. Osoittautui, että kyseessä oli aivan tavallinen turistimatka, jossa ei ollut uutista kynnenmustuaisen vertaa. Kuvat menivät paperikoriin ja yhtiö sai kärsiä turhan työn ja haaskaantuneen valokuvausmateriaalin tuottaman tappion nahoissaan.

Ja niin edelleen.

Satu on myös ilmoittanut olevansa kiinnostunut politiikasta. Östringien perheessä harkittiin Sadun mahdollista osallistumista jo edessä oleviin eduskuntavaaleihin, mutta päätettiin lopulta räväyttää tällä alueella vasta parin vuoden kuluttua. Tähtäin lienee asetettu seuraaviin eduskuntavaaleihin. Lienee jotenkin enteellistä, että Satu nähtiin jo presidentin linnassa itsenäisyyspäivän katselmuksessa!

Julkisuuden ruusunhohtoisten kulissien takana siis toimitaan kyynärpäätaktiikalla. Siellä pärjäävät vain ne, jotka ovat vahvoja, kovia ja kylmiä. Eräänä osoituksena tästä on Satu Östring ja koko Östringien perhedynastia. Pinnalta katsoen kaikki näyttää kauniilta ja ylevältä. Mutta niin kuin monessa kakussa on tässäkin sisällä ylen paljon silkkoa ja akanoita.

Ja niin voi olla laita myös monen muun julkisuuden päivänpaisteessa lekottelevan sisällä. □

LAPSIA VAI RIKOLLISIA?

JATKOA SIVULTA 15

sataprosenttisesti epäsosiaalinen ja meidän tehtävämme on tehdä tämä yhteiskunta sosiaalisemmaksi. On liian idealistista kuvitella, että voisimme säilyttää turvallisuuden ja järjestyksen ilman seuraamusjärjestelmää. Koetamme kokeilulla saada tämän seuraamusjärjestelmän niin lieväksi kuin mahdollista. Se, että olemme saaneet pienemmät pojat suojatuksi suhteellisen hyvin isompien poikien terrorilta on pitkäaikaisen työn tulosta.

Laitoksessa toimii lauantaisin ns. purnausparlamentti, jossa pojat esittävät ryhmämielipiteitään ja vaatimuksiaan, henkilökunta on siellä altavastaajana.

Henkilökunnan mielipiteen käynnistänne lausui eräs toimihenkilöistä sanomalla: "Oli erittäin ikävää, että saimme iskun selkään tähän aikaan, kun kaikki oli muotoutumassa uudelleen."

Emme tietysti tiedä saammeko iskua selkäämme, koulukoti-informaatio on vain yleensä noudattanut näitä jo tutuiksi tulleita kaavoja. Lehdistön asenne on ollut eräänlaista informatoorista oikeusmurhaa. Se ei ole halunnutkaan nähdä sitä mitä me olemme yrittäneet ja tehneet näitten poikain hyväksi.

Saapumisenne oli aggressiivinen, mutta toisaalta näytti, että aloitte ymmärtää meitäkin. Olemme saaneet hoidettavaksi pestin, joka asosiaalisten emansipatioiden aikana on mitä epäkiitollisin ja hyvin vähän ymmärretty. Oikeastaan sensaationa pitäisinkin sitä, että nyt todella on lähdetty murtamaan vanhaa koulukotia ja luomaan uutta ja Te olitte sen erään vaiheen todistajina. Nämä muutokset pohjautuvat pitkäaikaisiin kokeiluihin. Uuden koulukodin tulee olla jäntevyydessään ohjaamiskykyinen, mutta silti vapaa ja inhimillinen. Uskon Teidän toivottavan meille tällä tiellä hyvää matkaa.

Toivon muutoin, että ottaisitte seuraavaksi aiheeksenne niitten perheitten aseman selvittämisen, jotka yhden perheenjäsenen rikollisuuden vuoksi ovat joutuneet ympäristön painostuksen alaiseksi. Tapasitte koulukotipojan, joka oli tullut käymään entisessä koulukodissaan. Täällä oli myös toinen, joka oli tullut työttömyyttä pakoon ja tänä iltana soitti kolmas ja pyysi saada tulla tänne siksi kunnes hänelle löytyisi uusi työpaikka. Koulukoti on näiden poikain usein ainoa turvapaikka. Jokaisella nuorella on oikeus omistaa edes yksi turvapaikka.

Ottaen huomioon, että koulukotihenkilökunta vuosien, kenties kymmenien vuosien aikana, on saanut ottaa vastaan pojan aggressiot yhteiskuntaa ja omaa perhettään kohtaan — on heidän asenteensa poikiin oikeastaan hämmästyttävän myönteinen. Hekin ovat vain tavallisia ihmisiä, eivät mitään yli-ihmisiä. Heillä on omat, usein isot perheensä, omat joko taloudelliset tai muut ongelmansa ja rasittava laitosmiljöö. He eivät vapaudu työstään usein minään vuorokauden aikana. Julkisen sanan iskut johtavat helposti välinpitämättömyyteen ja asiattomaan oppilaitten liehittelemiseen. Tämän sijasta meidän pitäisi tarttua voimakkaasti ja pelkäämättä asioihin, sillä vain siten ne korjautuvat.

Tällaista kehitystä on tapahtunut muualla ja siitä on merkkejä meilläkin.

Pernasaaren koulukodin johtaja
Ensio Kyppö

P.S. Jos kohdallenne olisi osunut toisia poikia olisi heidän kertomuksensa voinut olla täysin päinvastainen. Kielto oli esteenä.

13. 11. pidämme Pernasaaressa ammattikasvatusasiantuntijoiden kanssa yhteisen neuvottelun tulevista toimintasuunnista. Neuvotteluun osallistuu 8 henkeä. Työrauhan vaade on siis vilpittömästi perusteltua."

Kiitos kirjeestä, Ensio Kyppö. □

MILLOIN TUNSITTE VIIMEKSI OLEVANNE HUIPPUKUNNOSSA?

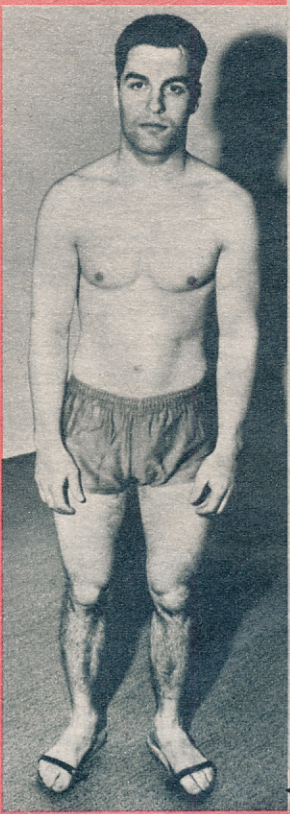
Fantastinen saavutus vain 35 PÄIVÄSSÄ

Nämä kaksi kuvaa, jotka esittävät 28-vuotiasta edustajaa, on otettu vain 35 päivän välein. Jo viidessä viikossa tämän miehen onnistui harjoittelun avulla saada aikaan näin valtava muutos — lisätä rinnanympärysmittaansa 12 cm:llä, hauislihaksiaan 5 cm:llä, kaulalihaksistoa 2 cm:llä, reisilihaksia 8 cm:llä ja pohjelihaksia 2 cm:llä. KAIKKI BULLWORKER-HARJOITTELUN ANSIOTA.

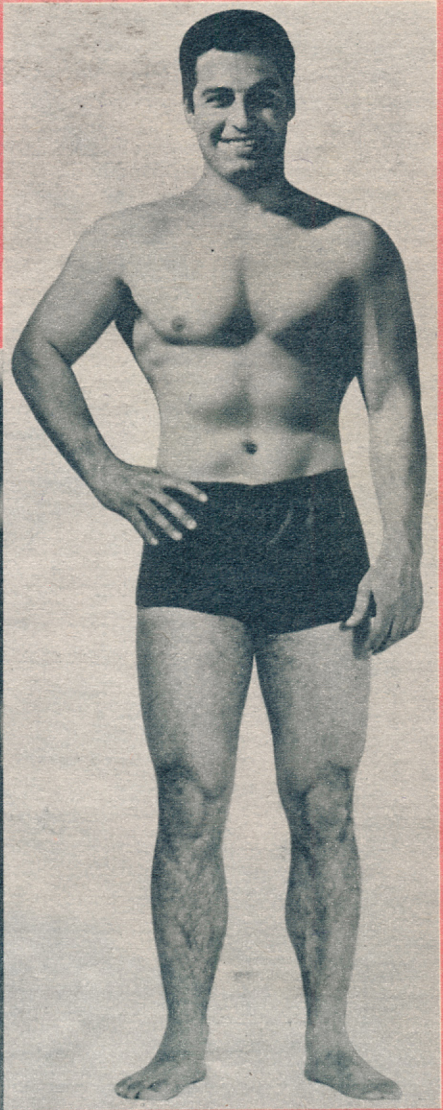
Myös Teillä on nyt mahdollisuus hyötyä tästä tehokkaasta lihastenkehittämisohjelmasta — siitä riippumatta, oletteko 20-, 40- vai 60-vuotias. Vain 5 minuutin harjoittelu päivittäin ja lihaksenne muuttuvat aivan uskomattoman suorituskykyiseksi, veltostunut vatsanne häviää, Te näytätte paljon reippaammalta ja tunnette itsenne paljon voimakkaammaksi ja miehekkäämmäksi.

TAKAAMME TEHOKKAAT TULOKSET

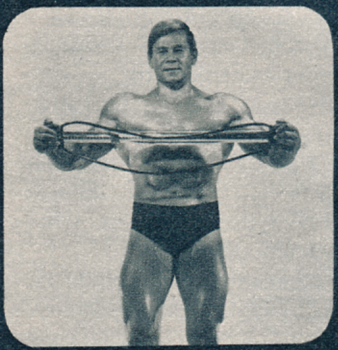
BULLWORKER 2 -menetelmä takaa, että saavutatte toivomanne tulokset. Ellette tunne itseänne terveemmäksi, nuoremmaksi ja voimakkaammaksi, Teidän ei tarvitse maksaa mitään.

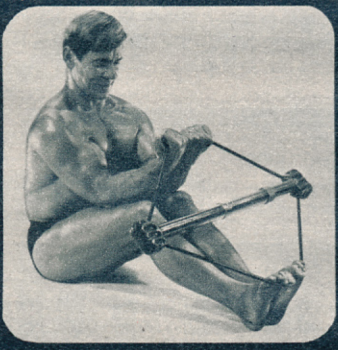
◄ ENNEN

JÄLKEEN ▲

Tässä harjoittelee Eino Akkila — mies — joka on voittanut huomattavia kansainvälisiä palkintoja ruumiinkulttuurin alalla. Sadattuhannet miehet ovat saavuttaneet hämmästyttäviä tuloksia BULLWORKERIN avulla. Tämä harjoitus kehittää V:n muotoisen rintakehän sekä leveät hartiat.

BULLWORKER-harjoitusohjelma on jaettu useaan eri harjoituskohtaan koskien melkein jokaista lihasta. Keskimääräinen voimienlisäys on 4 % viikossa. Tämä harjoitus kehittää pohkeita ja on tehokasta harjoitusta kaikille jalan lihaksille.

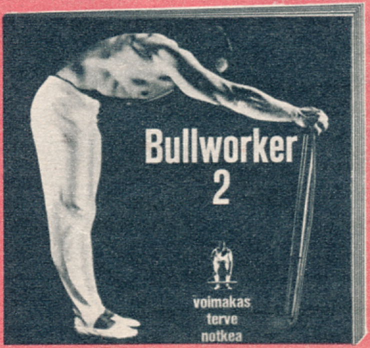
Isometrinen harjoitus on nopein tapa hankkia lihaksikas ruumiinrakenne — sellainen joka herättää ihailua ystävienne parissa! Liike vaikuttaa selkälihaksiin sekä muuttaa vatsan rasvakerroksen voimakkaiksi, kiinteiksi lihaksiksi.

BULLWORKER voimistaa käsivarret ja antaa Teille hyvin kehittyneet hauikset. Lisäksi se vahvistaa selkää ja rintaa. Jotta harjoitus antaisi maksimituloksen, tarvitsee Teidän käyttää vain 60 % voimistanne 7 sekunnin ajan. Tulokset todella näkyvät.

ILMAISEKSI VÄRIESITE

Saatte suuren, suomenkielisen esitteen aivan ilmaiseksi. Siinä kerrotaan 24-sivulla kuvin ja ohjein, miten kaikenikäiset miehet voivat saada apua tästä ainutlaatuisesta menetelmästä, joka on kehitetty Gert F. Kölbel -Instituutissa, Hannoverissa, yhteistyössä kansainvälisesti tunnettujen valmentajien ja lääkäreiden kanssa.

leikataan tästa

TILAUSKUPONKI

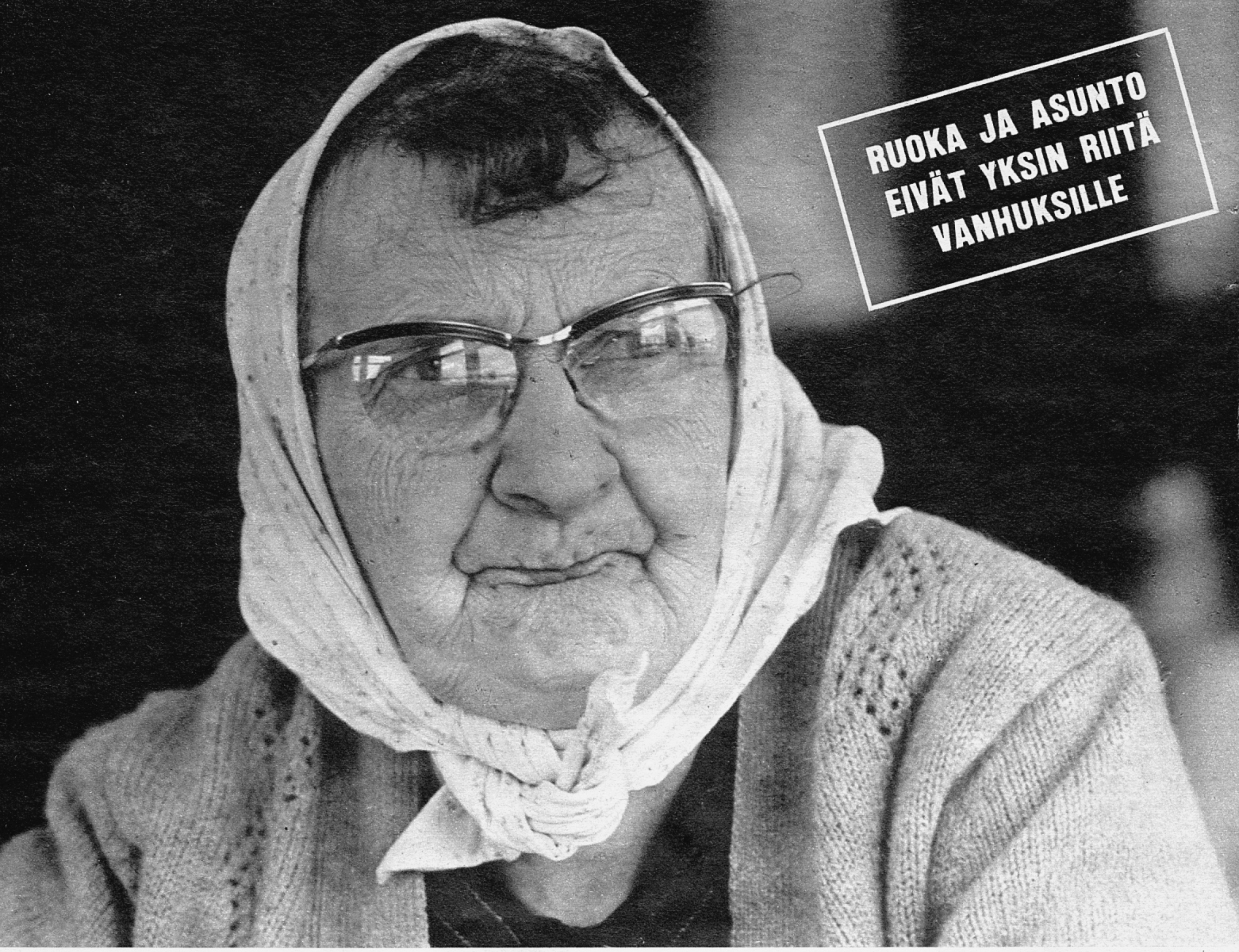
HOBBY HALL — POSTILOKERO 56018 — HELSINKI 56

Lähettäkää minulle ilmaiseksi ja ilman velvoitteita suuri, kuvitettu väriesitteenne ja täydelliset tiedot siitä, kuinka voin kokeilla tätä hämmästyttävää BULLWORKER-harjoituslaitetta, joka takaa voimakkaat lihakset vain 5 minuutin päivittäisellä harjoittelulla.

Nimi ....

Osoite ....

Postitoimipaikka .... Hymy 1/70

TOINI-MUMMON NOIDANYMPYRÄ: ERISTETTY UNOHDETTU KUIN UMPIOSSA

Tässä kerrotaan umpiosta. Hienosta ja kalliista umpiosta. Tällaisen kehittää vain yleinen hyvinvointi ja jalostunut sosiaalihuolto.
Umpioitu on pieni ja yksinäinen mummeli nimeltään Toini Salomaa (70).

Teksti: JUHA NUMMINEN
Kuvat: KALEVI PÖYHÖNEN

Siellä on kokolattiamatto. Ja seinillä purppuranpunaiset samettitapetit.

Salissa tyylihuonekaluja, plyyshiä ja mahonkia.

Siellä kaikki on niin puhdasta ja hohtavaa: ikkunat, keittiötyttöjen esiliinat, johtajattaren pöytä.

Rakennus on suuri, keltainen, kaunis — entinen kansakoulu. Sen pihalle rakennetaan sauna- ja uimalarakennusta.

Meren ranta on näköetäisyyden päässä, samoin uljas, harmaakivinen kirkko.

Kesällä tämän täytyy olla erittäin kaunista seutua.

Neiti Toini Salomaa istuu pöydän ääressä suuressa ruokailuhuoneessa.

Valju talvivalo syventää pienten kasvojen ryppyjä. Raumatismin kyhmyttämät kädet hieroutuvat vähän väliä alistuneesti toisiaan vasten.

Entinen ompelija ja lehdenjakaja Toini Salomaa on ympäristössä, joka on kuin mökinmummon toiveuni.

Mutta hänelle se on henkinen tyhjiö, johon hän on voimattomana käpertynyt.

Toini Salomaa tuotiin Turun ja Porin läänissä, Kemiön saaressa, Vestanfjärdin kunnassa sijaitsevaan toipilaskotiin Villa Kälkestadiin lauantaina, marraskuun 29. päivänä.

Hänet kuljetettiin sen kummemmin kyselemättä yli 180 mutkikkaan maantiekilometrin päähän Helsingistä, jossa hän on asunut yhtämittaisesti vuodesta 1915 lähtien ja käynyt kaupungin ulkopuolella vain kerran — isänsä hautajaisissa Pusulassa vuonna 1930.

Toini Salomaa joutui Villa Kälkestadissa yhteisöön, joka puhuu lähes yksinomaan ruotsia. Sitä Toini Salomaa ei ymmärrä sanaakaan.

Ennen joutumistaan Villa Kälkestadiin Toini Salomaa asui vuodesta 1966 seurakunnallisessa — Töölön ja Taivallahden Asuntolayhdistyksen omistamassa — vanhusten asuintalossa Oikokadun varrella Kruununhaassa.

Koko ikänsä hän oli asunut sisarensa kanssa — tehnyt samaa ompelijan työtä sekä jakanut myöhemmin Helsingin Sanomia.

Kun sisarukset oli aikoinaan häädetty Agricolankadun varrella sijaitsevasta vuokrahuoneistosta, he olivat saaneet majan vanhusten talosta.

Siellä sisar kuoli kesällä 1968.

Hiljainen, syrjään vetäytynyt Toini jäi lähes yksin: — Omaisista elää vain yksi serkkupoika, joka ei ole kertaakaan käynyt katsomassa, vaikka hänen työpaikkansa on Oikokadun varrella...

— Enkä minä saa ystäviäkään, kun olen näin huonopuheinen... Nuorempana hankitut ystävät ovat kuolleet... Minä vain elän, liian kauan...

Vanhusten talossa Toini Salomaa asui sentään yli 70 ikätoverinsa parissa. Samassa huoneistossa hänen kanssaan asui neljä muuta vanhusta, joilla jokaisella oli oma huone — keittiö ja kylpyhuone olivat yhteisiä.

Hänen ympärillään oli vanha, tuttu Helsinki, jonka kaduilla saattoi jotenkuten liikkua, vaikka jalat ja sydän olivat huonot.

Kaupat olivat lähellä.

Nyt Toini Salomaa katsoo ikkunasta hankien peittämää peltomaisemaa, lähes umpeen hautautunutta kylätietä ja toteaa, ettei voi lähteä ulos jaloittelemaan: — Kun ei ole keppiäkään. Minä aluksi ajattelin, että otan aidanseipään tuekseni, mutta täällä on vain piikkilanka-aitoja...

Eikä lähimailla ole kauppoja, joista voisi ostaa lankoja tai postikortteja.

Puhumattakaan vanhoista tuttavista.

Toini Salomaan lähtö oli tullut äkkiä. Perjantaina hän oli saanut kuulla, että lauantaina olisi muutto.

Hän kertoo, ettei kukaan selittänyt hänelle, missä uusi koti sijaitsi. Tai millainen se oli. Tai mitä siellä maksaa hoito. Tai kuinka kauan siellä pitää olla.

Perjantaina myytiin hänen hiljattain yli 250 markalla ostamansa peilipiironki sataselIa. Muut hänen huonekalunsa jäivät huoneeseen, eikä hän tiedä, siirrettiinkö ne ehkä vintille vai jäivätkö ne odottamaan uutta asukasta.

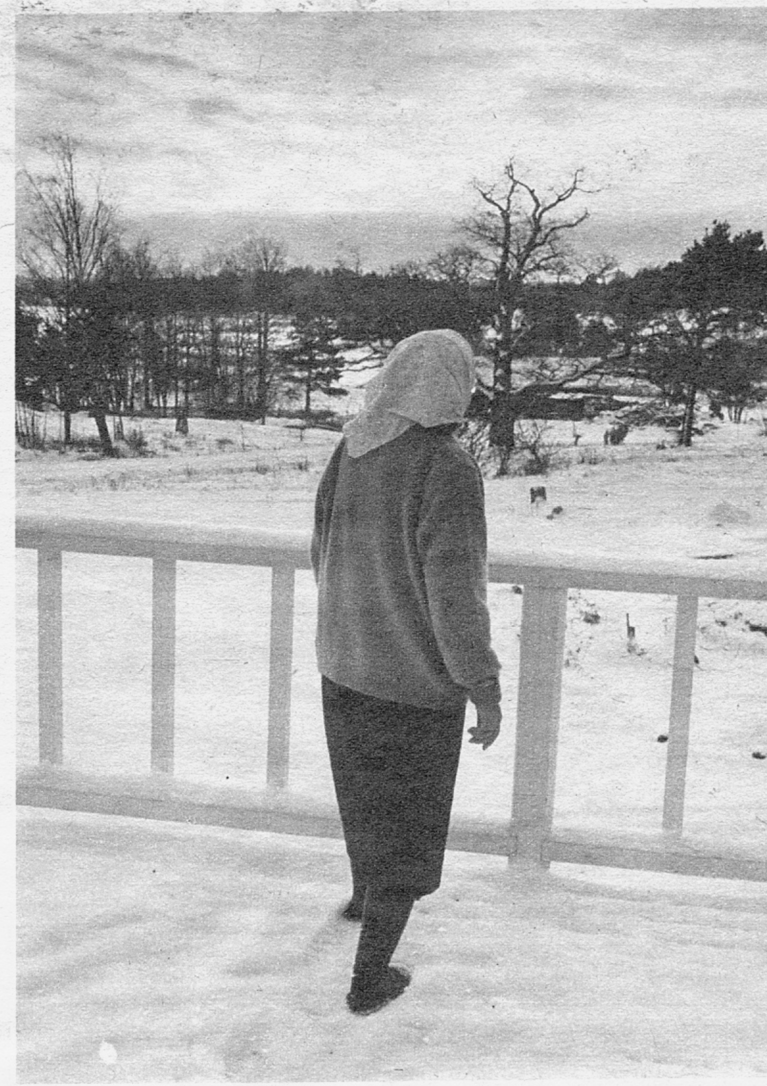
Toipilaskodin helsinkiläinen omistaja tuli hakemaan hänet autollaan ja vei yhdessä toisen, ruotsia puhuvan potilaan kanssa Vestanfjärdiin.

Hänelle ei sanottu juuri mitään tuolla pitkällä automatkalla.

Vietiin vain kaksi pahvilaatikkoa mukanaan.

Toini Salomaa kertoo, että kun hän oli puhunut halustaan päästä johonkin hoitolaitokseen, hän oli tarkoittanut esimerkiksi Käpylässä sijaitsevaa Kustaankartanon vanhainkotia, jonne oli uskonut vanhana helsinkiläisenä pääsevänsä.

Kun vielä kielitaidottomuuteen, ystävättömyyteen, yksinäisyyteen (kenelläkään on tuskin aikaa ajella vieraskäynnille Helsingistä Vestanfjärdiin) ympäristön ja olosuhteiden outouteen lisätään se, että Toini Salomaa ei näe nykyisin lukea Helsingin Sanomia kuten aina ennen, koska lukulasit ovat vanhentuneet ja silmälääkäri on Helsingissä, eikä kärsi katsella televisiota, on noidanympyrä täydellinen.

Täysin ruotsinkielisellä seudulla, kaukana Helsingistä sijaitseva toipilaskoti on ehdottomasti sopimaton paikka Toini Salomaan kaltaiselle, muutenkin sulkeutuneelle ihmiselle.

Vasta kun tämän kirjoittaja kysyy Villa Kälkestadin johtajattarelta Helly L i n d r o o s i l t a, mitä hoito maksaa, Toini Salomaa saa kuulla, että se on 27 markkaa vuorokaudelta.

— Oikokadulla maksoi 80 markkaa kuukaudessa, hän hämmästelee.

Ja hän huokaa, että muuan vanhus pääsi täältä pois, kun hänen poikansa osti äidilleen yksiön.

— Minulla ei ole poikaa, joka ostaisi...

Neiti Salomaa toivoi itse täysihoitopaikkaa, koska ei yksin jaksa hoitaa talouttaan, kertoo Oikokadun varrella sijaitsevan seurakunnallisen vanhusten talon johtajatar, seurakuntasisar Alli P i t k ä n e n.

— Hänen sijoittamisestaan vastaa Helsingin kaupungin laitoskanslia. Koska neiti Salomaalla on omia rahoja, hän joutuu tietenkin itse maksamaan hoitomaksun. 27 markkaa vuorokaudelta.

— Vaikka hän onkin siellä Vestanfjärdissä, hän ei menetä helsinkiläisyyttään, vaan sen jälkeen kun hänen omat varansa loppuvat, kaupunki suorittaa hoitomaksun.

— Hän on niitä vanhuksia, joista ei tiedä, mikä heille olisi hyväksi. Ei hän viihtynyt oikein hyvin meidänkään talossamme...

— Eräänä syynä Toini Salomaan tilanteeseen voidaan pitää sitä, että sisar, jonka kanssa hän asui koko ikänsä, oli erittäin voimakasluonteinen. Kun hän kuoli, Toini jäi kuin ilman tukea ja turvaa ja muuttui apaattiseksi.

— Meillä on 76 vanhusta samassa talossa. Ei kaikkia voi millään hoitaa täysin yksityiskohtaisesti. Ja 80 on jonossa, joten vaihtaa voisi ti-

JATKUU SIVULLA 119

Ilse on asunut Tukholmassa yhtäjaksoisesti seitsemän vuotta.

Tähän aikaan on mahtunut paljon. Ilse ei kerro mielellään elämänsä varjopuolista. Mikä on mennyttä, on mennyttä.

Tällä hetkellä asiat ovat hyvin. Ilsellä on hyvä työpaikka — kahvilaravintolan jokapaikan mimmi — palkka on kohtuullinen ja asiakkaat mukavia. Osasta on tullut tuttuja, toisista ystäviä.

Ja parasta: Ilse aikoo perustaa oman tyttöorkesterin.

Orvokkisilmäinen rumpali

Ilse hakkaa rumpuja. Hän

Teksti: LENNART LUHANOJA
Kuvat: HEIKKI RAITANEN

Ikäänkuin se olisi jokapäiväinen näky tukholmalaispuistossa.

— Nyt! Sadetakki päälle, avaa tosta vähän edestä — noin. Ja voitsä kiivetä tuon kaatuneen puun rungolle. Se olis hyvän näköistä.

Raitanen kiljahtelee ilahtuneena kuin aasi.

Auringon punainen pallo putoaa auttamatta jonnekin Länsi-Saksaan — pian olisi pimeätä.

TUKHOLMAN SEKSIKKÄIN SUOMALAINEN

Ilsen silmät ovat puhtainta violettia samettia. Hänen äänestään ovat hävinneet kovat ärrät. Puhe rullaa kuin ilmatyynyalus. Samoin koko nainen. Ilse Rämö (21) on Tukholman kaunein suomalaistyttö.

on soittanut virallisesti ja epävirallisesti, Tukholman suomalaisten tanssipaikoissa, kaiken maailman fiestoissa.

Mutta rummut pitävät kovaa meteliä. Ei niillä harjoitella alivuokralaishuoneessa.

Ilse haluaa perustaa oman bändin. Sillä naisorkesterit ovat valttia.

Itse Erik Lindström on Ilselle vakuuttanut, että jos bändi pystyyn saadaan, töitä kyllä riittää.

Mutta ei niitä musisoivia kaunottaria löydy joka käänteestä.

Tyttö ottaa tunteja, säästää, tekee ylitöitä. Sillä hän ei halua kuurata baaritiskiä koko kauneinta nuoruuttaan.

Pinnalle pääsy ei ole helppoa.

8—10 tuntia töissä, alivuokralaishuone kaukana kaupungin ulkopuolella, Tukholman koripalloilijan korkuinen elintaso — jos vielä jaksat yrittää, ansaitset kunnioituksen.

Myrskyn merkit

Sinä päivänä, jolloin nämä kuvat otettiin, oli Tukholmaa kiusannut jälleen yksi sen mahtavista myrskyistä.

Kaupunki on satuttu rakentamaan myrskylinjalle. Kun Ruotsissa tuulee, Tukholmassa lentävät puut juuriltaan.

Niin oli tapahtunut sinäkin päivänä. Tammen ja poppelin raatojen, irtilentäneiden kattopeltien seassa kahlasimme puistikkoon — herra tietää minkä nimiseen — Tukholman rikospoliisin keskusaseman taakse.

Päivä oli pyhäinen, ihmisiä liikkui harvakseltaan. Myrskyn merkkejä ei oltu ehditty korjata pois.

Meillä oli oikeastaan kauhean hauskaa.

Olimme saaneet mielestämme välkyn idean kuvata Ilseä puolialastomana keskuspoliisiaseman takana ja katsoa kuinka poliisi reagoisi.

Ainoa haittapuoli oli kylmyys. Ilsen poskia piti hieroa alituiseen, sillä ne alkoivat värinsä puolesta muistuttaa liikaa silmiä.

Pohjoistuuli syöksähteli Tukholman katukuiluissa onnettomasti eksyneenä.

Puistikko muodostui kukkulasta — kuin teinitytön rinta —. kaupungin keskustassa.

Punertavalla kullalle hehkuva aurinko teki viimeisen väistöliikkeen taivaalla ja pudottautui Tukholman vanhojen tornikattojen taakse.

Olimme odottaneet juuri tätä hetkeä. Taustan voimakkaat sinistä ja punaista hehkuvat pinnat toisivat Ilsen kermanvaalean ihon, purppuraiset hiukset ja unohtumattoman violetit silmät parhaiten esiin.

Mitä näkyy villatakin alta?

Nyt.

Ilse riisuu salamana takkinsa ja seisoo hetken ilkosillaan puiston hiekkakäytävällä.

— Laita päälle vaikka tuo villatakki, huutaa kuvaaja.

Ilse laittaa. Ei muista milloin pitää hymyillä, milloin lopettaa.

Ruotsalainen mies, vaimonsa ja kaksi lastaan kävelevät hitaasti kukkulan takaa.

Ilsen villatakin alta vilkkuva paljas ahteri ei värähdytä perheen ilmeitä.

Ilse kiipeää puussa kuin näätä, hymyilee, vetää takkia olkapäältä, nostaa helmaa pepulta, pörröttää tukkaa.

Noin!

Sinä päivänä, jolloin nämä kuvat otettiin, pakkasasteita oli lähes 10.

Ole siinä sitten sen näköinen, kun olisit matkalla saunasta lämmitettyyn uima-altaaseen.

Hetken pilkotti kukkulan takaa iloiset poliisin kasvot.

Sieltä kurkittiin. Nauraa hekotettiin.

Mutta emme nähdäksemme olleet tehneet mitään rikollista. Tukholman poliisi on hilpeä, suvaitsevainen veikko, joka menee mieluummin Ilsen työpaikalle ottamaan pienet kuin silmä ja korva kovana vahtii yleistä moraalia.

Tukholman kaunein suomalaistyttö meni kuvien oton jälkeen takaisin työpaikalleen, kulmakapakkaan. Veti valkoisen työtakin sulojensa ylle ja alkoi kujertaa pehmeää ruotsinsuomeaan asiakkaiden kanssa.

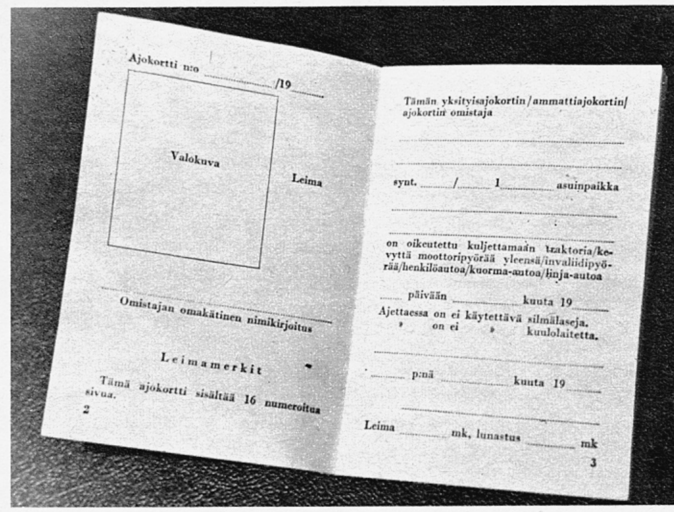
Neiti Rämö saa aina riksaa enemmän kuin muut. Mistähän mahtaa johtua? □

VÄÄRENTÄJÄ SAA PAIKAN

Koska alan ammattitaitoista työvoimaa luonnollisen poistuman kautta jatkuvasti karsitaan pois vapaasta maailmasta, tarjotaan tunnolliselle ammattitaitoiselle väärentäjälle hyvä toimeentulo.
Ammatti edellyttää liikematkoja Ruotsiin ja Tanskaan, joten auttava kielitaito katsotaan hakijalle eduksi.
Työn voi aloittaa heti.

Teksti: HANNU KARPO
Kuvat: PEKKA KUPARINEN

Poliisin seula on ollut tiheä tai kaivertajien ja leimantekijöiden onni täysin vastahankainen, sillä ajokortti- ja passikaupassa on täysi tyhjiö.

Alan ammattimiehet ovat joutuneet kiven sisään lähes viimeistä miestä myöten ja jäljelle jääneet ovat ryhtyneet kilpailemaan Suomen Pankin setelipainon kanssa.

Sain haltuuni puhtaan ajokorttilomakkeen. Sen saamiseksi riitti puhelinsoitto. Lomakkeen sarjanumero on 2. C. 4.65 3998-65/12, alkuperä valtioneuvoston kirjapaino.

Kun tähän asiapaperiin piti saada poliisilaitoksen leima ja asianomaiset allekirjoitukset, syntyi toimituspula. Aikaisemmin väärennettyjen ajokorttien saamisen vaikeutena ovat olleet lomakepaperit, nyt tilanne on päinvastainen.

FORCE MAJEUR

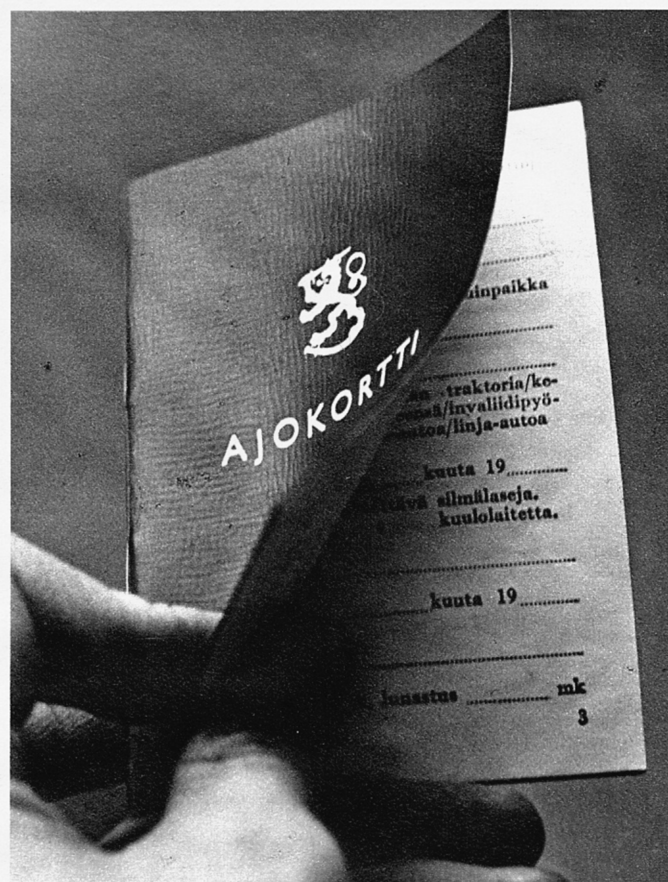
Ajokortti- ja passikauppa toimii tällä hetkellä force majeur-varauksin, kuten mikä muu tahansa suhdanneherkkä ala. Hinnat, sikäli kuin kauppa käy, ovat 2—4 viikon toimitusajalla:

ajokorttilomake	170 mk
ajokortti, väärennetty	300 mk
passi, pesty	350 mk

ajokortti, josta on tiedot myös poliisin arkistossa 1 500 mk.

Aitoja, uusia passilomakkeita saadaan markkinoille vasta ensi vuoden alussa.

Väärentämällä tehtyjä ajokortteja on käytössä useita satoja. Pääasiassa niitä tarvitsevat rattijuoppouden tai salakuljetuksen vuoksi ajolupansa menettäneet.

Ammattitaitoista työvoimaa tarvitaan mm. väärentämään ajokortteja. Se kun on kuulemma aivan erityisen helppoa. Mutta ammattitaito olla pitää.

Palamisriski väärennetyllä ajokortilla ajettaessa on pieni: poliisihan ei yleensä ratsian yhteydessä tarkista ajokortin tietoja omasta kortistostaan, ellei kysymyksessä ole liikennerikkomus. Rikkomustapauksessa väärän ajokortin käyttäjä ilmoittaa ajavansa ilman korttia, koska kortitta ajosta seuraa vähäisempi rangaistus kuin väärennetyn asiapaperin esittämisestä.

Suuri väärennettyjen ajokorttien tarve johtuu kierosta oikeuskäytännöstämme, jossa ajoluvan peruutusta käytetään yhtenä rangaistusmuotona. Ammattiautoilijalle tämä merkitsee ammatin menettämistä. Autonkuljettajaa käyttävälle toimitusjohtajalle vain värikästä seikkailutarinaa, jolla voi firman pikkujoulujuhlissa kerskua itselleen hieman lisää sädekehää. □

POLIISIKIN OSAA OLLA VITSIKÄS

Osoite - Adress
HIETANIEMEN VARTIOPIIRI
Hietaniemenkatu 4
HELSINKI 10

Kerros - Våning
Huone - Rum

Kuulustelu - Förhör
☒ asianosaisena - sakägare ☐ todistajana - vittne ☐ muusta syystä av annan orsak

Asia - Ärende

....putos haavasta lehti ja tuli polun poikki
isäukko kuin ammuttuna viitaan loikki
eikä vieläkään ole tullut kuulusteluun

Ilmoituksen no - Anmälans nr
11620

Asiaa käsittelee - Ärendet handlägger
Y l i - L u o p a

Puhelin - Telefon
12831/419

11.11.1969
(päiväys ja allekirjoitus - datum och underskrift)

Esittäkää tämä kehotus saapuessanne - Medtag och förete denna uppmaning

Poliisi panee turpaan, kun turpa ei miellytä. Poliisi repii popliinista usein huvikseen. Poliisi purkaa koiranvirastaan syntyneitä neuroosejaan asiakkaisiinsa. Kolmen kuukauden miehistökurssi tekee poliisista maaseutukunnan keisarin ja yhteiskunnan kuninkaan.

Teksti: HANNU KARPO
Kuvat: PEKKA KUPARINEN

Ylikonstaapeli Erkki Yli-Luopa on varsinainen huumorimies. Sanalla sanoen hauska mies.

Tämä tiedetään. Jos ei tiedetä omasta kokemuksesta, niin lehtien välityksellä lähimmäisten kertomana.

Kukaan meistä ei tunnusta olevansa Hitlerin kuva, mutta kun yksi poliisimies potkaisee suolet pellolle tai murskaa maksan, jokainen tämän ammattikunnan jäsen kantaa vastuun. Tämä on väärin.

Kun kerran poliisin heikkoudet mielellään yleistetään, miksi ei yleistettäisi käsitystä myös myönteisistä puolista. Yhden viikon aikana poliisi on työntänyt autoani liukkaalla kahdesti, huomauttanut sammuneesta ajovalosta asiallisesti, tarkistanut Juvan pontikkaseudulla sunnuntaiyönä, etten aja päissäni. Yksikään poliisi ei ole myynyt juttua sammuneesta ajovalostani lehdelle, mutta poliisiauton pimeästä valosta on kirjoitettu useammin kuin kerran.

Kun poliisi soitti valokuvaaja Pekka Kupariselle liikennerikkomuksesta, automaattinen puhelinvastaaja hoki värssyä: — Emojänis tuli pyrynä metsän rajaan. Ei meillä pelätä, sanoi isä.

Kun poliisi oli kaksi viikkoa turhaan soittanut Kuparisen puhelimeen — aina vain tuli levyltä sama värssy — Kuparinen sai ylläkuvatun kehotuksen saapua kuulusteluun.

— Kun tuli kouluajoilta mieleen tämä runo, niin panin siihen kuulustelukehoitukseen jatkoksi toisen säkeen, sanoo ylikonstaapeli Erkki Yli-Luopa.

Lienee ollut tavallista miellyttävämpää mennä kuulusteluun tämä haaste taskussaan. Ja lienee ollut hieman helpompaa tulla kuulustelusta, vaikkakin sakkolapun saaneena.

Puoliparrasta ja muustakin päätellen: hauska poliisi.

Ps. Tiedättekö mikä on maailman tyhmin otus? Ei, sillä ei ole mitään yhteyttä tähän juttuun. Maailman tyhmin otus on se, jossa on puolet ajokoiraa ja toinen puoli tiemestaria. Suolataan, kun tavataan. ☐

BEETLEHEMIN TÄHTI TUIKATTIIN TURUN LÄÄNINVANKILAAN

Seppo Nummi, M. A. Numminen, Risto Jaakkola, Herbert Gumpler ja Kalevi Seilonen ilmoittavat tässä mielipiteensä Matti-Juhani Koposen joutumisesta vankilaan. Vaikuttaa siltä, että ellei oikeuslaitoksemme jälleen nolaa itseään, niin Koposen on päästävä pois, taikka Hairin ja Kroppenin esiintyjien on marssittava hänen seurakseen kaltereiden varjoon.

Teksti: LASSE SALO
Kuvat: KALEVI PÖYHÖNEN

Tasan vuosi sitten kerroimme uudesta konserttimusiikista Helsingissä. Kerroimme kuinka pääkaupungissa oli syttynyt joulukuun alussa uusi Beetlehemin tähti. Sen merkiksi kiipesi klassisen avantgardemusiikin konsertin solisti Matti-Juhani Koponen flyygelin kannelle ja suoritti sukupuoliyhteyttä esittävän dueton erään nuoren opiskelijatytön kanssa.

Kyseessä oli Underground-aatteen konsertti. Nuo aatteen ihmiset kertoivat iltansa ideologian lähteneen liikkeelle Raamatun tarusta, Kainin ja Abelin veljesmurhasta.

He uskoivat, että tuona päivänä The Sperm- yhtye pesi pois riidat Idän ja Lännen väliltä. (Taisi siis olla ennuste myös tulevista SALT-neuvotteluista.)

Me kerroimme tuosta konsertista ja sen sanomasta.

Kirjoitimme myös mm:

"Konsertti ei päättynyt tähän. Musiikki jatkui ja se ehkä tulee jatkumaan vielä uusissa tilaisuuksissa, vaikka jotkut puhuivat jäähyväiskonsertista.

Eräät tämän konsertin jatkopuheenvuoroista tullaan käymään rikospoliisissa ja oikeudessa."

Tuo viimeisin ennuste osui oikeaan.

Valitettavasti.

Nyt nuo jatkopuheenvuorot on jo lähes loppuun puhuttu.

Matti-Juhani Koponen on puhuttu alastomuudestaan vankilaan. Näin siitä huolimatta, että me suomalaiset presidentistä nuorisovankeihin olemme saaneet nähdä alastomuutta mm. Hair-esityksissä.

Siitä huolimatta että olemme saaneet Kroppenin ja ooppera-raiskauksia. Olemme saaneet reportaaseja Pornomessuilta ja muuta kaiken maailman alastomuutta.

Ja sitä meidän pitääkin saada, jos sitä tarvitsemme.

Siinä ei ole häpeämistä, kummeksumista eikä tuomitsemista.

Mutta kuinkas sitten Koposelle tuli tuo 6 kuukautta?

SEPPO NUMMI

Seppo Nummi on säveltäjä, kulttuuripoliitikko, Helsingin Juhlaviikkojen pelastaja, paha, parjattu — konservatiivi, uudistaja.

Hän kutsui seuraaville Juhlaviikoille mm. Ryhmäteatterin, KOMin ja POPin, Tannerin kupletit, jazzia SALTmaiden tapaan ja undergroundia.

Sperm-yhtyeen ja Koposen.

Mutta kuinkas nyt suu pannaan Seppo Nummi. Juhlaviikoille kaavailtu maanalaisuus kun joutui kaltereiden taakse?

— Mitä nyt tulee syytteeseen tai alastomuuden kriminalisoimiseen niin siinä tapauksessa pitäisi viedä vankilaan molemmat Hair-esitykset ja sinne pitäisi viedä Kroppen-esitys.

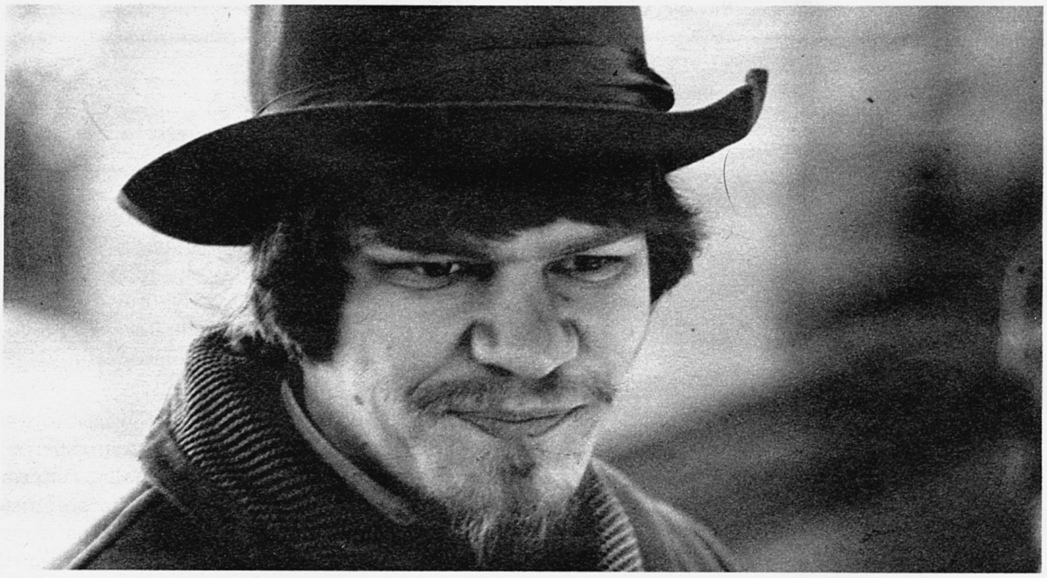
— Minun mielestäni tällainen kuin Matti-Juhani Koposen tapaus ei ole millään oikeuslaitoksemme arvovaltaa nostava vaan se on selvä epäjohdonmukaisuus.

— Erilaisten seksuaali-ilmiöiden esittäminen länsimaisessa teatterissa on ymmärtääkseni ilmiö joka on yhtä luonnollinen kuin tuuli, sade ja kuu.

— Alaston ihminen on aika vaaraton ja miksikään suureksi pelon aiheeksi siitä ei ole. Meillä on ollut viime vuosina muitakin lainkunnioitusta vähentäviä prosesseja jotka ovat liittyneet haluun peukaloida taideteoksia.

— Tämä asioiden käsittelyjärjestys on vähintään barbaarinen. On omituista että asian ollessa käsittelyvaiheessa mies joutuu istumaan, mutta toivon hartaasti että KO:n päätöstä tultaisiin kiirehtimään.

— Juhlaviikot ei ole vielä tilannut mitään näiltä pojilta, mutta jos Koponen vapautuu ajoissa niin uskon että myös tämä u-festivaali-osa saataisiin aikaan.

M. A. NUMMINEN

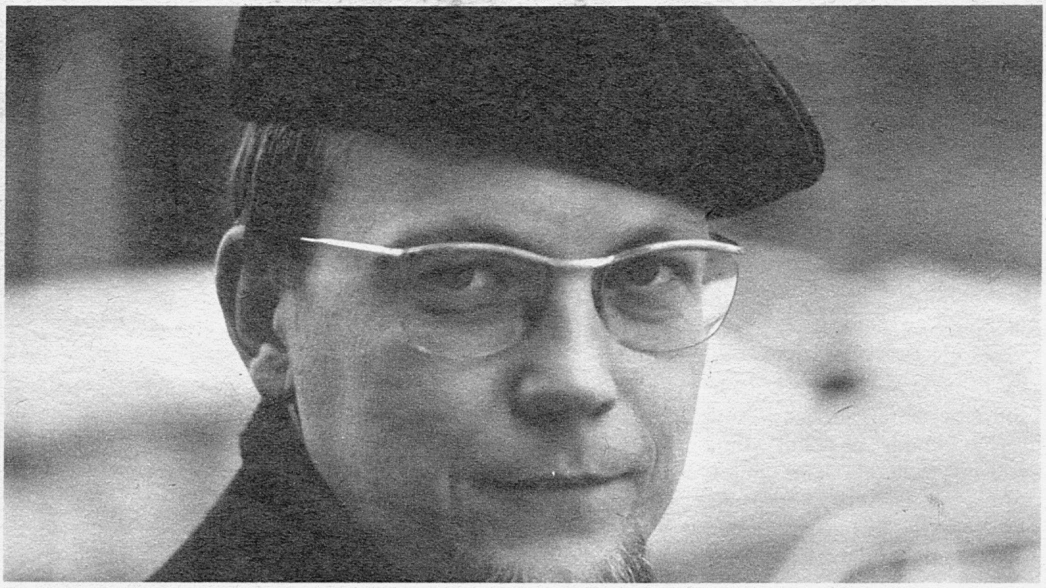
— Ihmisoikeuksien loukkaus, aloitti M. A. tästä Koposen tapauksesta.

Tämä vaikeasti määriteltävä herra antoi valmiiksi kirjoitetun lausuntonsa Yleisradion uusimman toimitalon ala-aulassa.

— Oudoksuttavinta Matti-Juhani Koposen tapauksessa on se että hänet yleensä vietiin vankilaan oikeuskäsittelyn ollessa kesken. Ja tällaiseen menettelyyn Suomen laki antaa valtuudet. Tosin tätä sovelletaan tiettävästi käytännössä vain todella vaarallisiin rikollisiin ja rikoksenuusijoihin. MJK on ensikertalainen eikä nykyisten moraalikäsitysten mukaan vaarallinenkaan. Mutta pykälä on löydetty, ja viranomaisten mielestä epämiellyttävä kansalainen saa odottaa vankilassa Korkeimman Oikeuden päätöstä. Jos tuo päätös on sama kuin raastuvanoikeuden eli vapauttava, mies on istunut turhaan, taiteen marttyyrina, viranomaisten vainon kohteena. Ja parhaassakin tapauksessa hän saa aivan mitättömän rahallisen korvauksen menettämästään ajasta ja vapaudesta, henkistä korvausta ei milloinkaan. Jos menemme itseemme ja ajattelemme suostuisimmeko markan päiväpalkalla olemaan vangittuna, tajuamme tilanteen.

— Jos taas Korkein Oikeus päätyisi samaan ratkaisuun kuin Hovioikeus, niin vaviskoot teatterit! Silloin poliisille annetaan oikeudet päättää mikä on taidetta. Ja silloin ehdottomasti nousee oikeusjutut kaikkia Hair-musikaalin ja Kroppen-näytelmän alastomana esiintyneitä näyttelijöitä vastaan. Ja jos laki on sama kaikille, niin kuin meille on jo pienestä opetettu, nuo näyttelijät tuomitaan 2 kuukauden ehdottomaan vankeuteen, sitä paitsi Hairissa sukupuoliyhdyntää näyttelevät 6 kuukauden ehdottomaan vankeuteen. Jos näin ei käy, oikeuslaitoksemme osoittaa olevansa herrojen taiteen puolella muuta esittävää taidetta vastaan.

KÄÄNNÄ

RISTO JAAKKOLA

Maisteri Risto Jaakkola työskentelee Helsingin Yliopiston Sosiologian laitoksessa. Parhaillaan hän viimeistelee lisensiaattityötään. Koposen tapausta hän on seurannut lähinnä lehtitietojen perusteella.

— Kuten Schüllerin ja Salaman tapauksista, niin myös Koposen tapauksesta on hyötyä kehitykselle, lainsäädännöllisestikin. Näissä kaikissa on joku rikosoikeudellinen asenne tehty kyseenalaiseksi.

— Tietysti voidaan sanoa että on ikävää kun joku joutuu uhriksi, mutta ennen kuin meillä saadaan muutos aikaan tarvitaan todella useasti joku rikkomaan pykälää. Kyseessä on sellainen potentiaalinen uhka. Meikäläisessä lakisysteemissä pitää melkein aina päästä muuttamaan ensin se rikosoikeudellinen normi, joka on siellä jossain takana, ja vasta sitten saadaan muutos aikaan.

— Minusta hurjinta tässä Koposen tapauksessa on poliisin ratkaiseva osuus. Jos joku loukkaa sukupuoli- tai muuta kuria, niin mielestäni poliisilla ei pitäisi olla koskaan oikeutta puuttua asiaan. On ihmeellistä, että poliisi tekee tässä sen arvion, vaikka poliisin pitäisi vain toimeenpanna niitä arvioita, joita kansa vaatii. Jos puhutaan sukupuolikurin loukkaamisesta, niin sehän on ilman muuta hyvin suhteellinen käsite. Muutamia loukkaa toinen asia, toisia toinen. Täysin väärin on, että poliisi asettelee meille moraalinormit.

— Koposen marttyyrikuva on selvä ja se täytyy näyttää, jotta tällaisista todella typeristä näytelmistä päästäisiin.

— Nyt kun Koponen on heitetty tyrmään, on tehty oikeutta tietyille ihmisille, jos armahdusoikeutta käytetään, niin tehdään oikeutta myös niille jotka ovat Koposen ja vapaan taide-elämän puolella. Tässä on syytä todeta ettei Koposen toiminta missään nimessä pysty kaatamaan yhteiskuntaa, mutta yhteiskunta voi hyvinkin kaataa jonkin Koposen, tuhota yksilön.

KALEVI SEILONEN

Kalevi Seilonen on itsekin joutunut vainon kohteeksi. Hänhän on näet julkisesti ilmoittanut käyttävänsä valtion apurahaansa huumausaineiden hankkimiseen — ”pilveilyyn”.

Hän on kriitikko, taiteilija ja toimittaja, yhteiskunnan muuttaja. Ja tässä siis Kalevi Seilosen mielipide. Puheenvuoro Mannerheimintieltä:

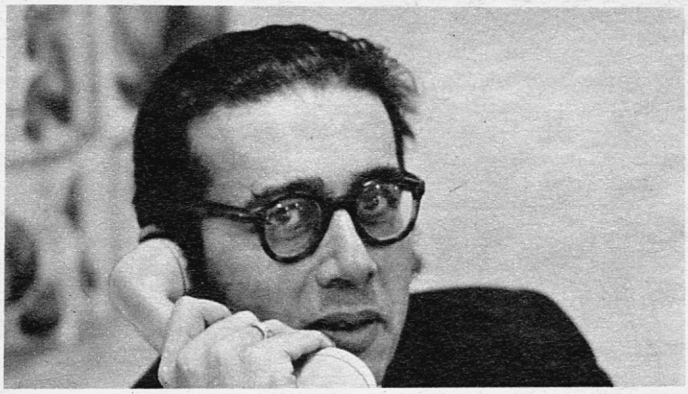
— Olin sekä Natsalla että Vanhalla, kun Matti-Juhani syyllistyi kyseisiin tekoihin. Kummassakin tilaisuudessa svengasi. Vanhan konsertissa hämmästytti sen harras tyylikkyys. Ja kuitenkin, niin kuin Olle Mallander sanoi konsertin jälkeen: — Ei mitään sublimointia enää.

— Älymystömme on yleensä asettunut äänekkäästi puolustamaan kirjailijoita, kun näitä on syytetty sukupuoliasioiden kuvaamisesta. Mutta vain silloin kun kysymyksessä on ollut ”hyvä” kirjailija. Divareissa myytäviä saa pidellä miten mielii. Arvostetumpi kirjailija on aina ollut suojatumpi lain edessä kuin vähemmän arvostettu. Tarvittaessa voidaan Laitiselta pyytää lausunto kirjailijan ”laadusta” oikeusistuinta varten.

— Sukupuoliasioita saa kuvata sanoilla. Entä teatterin keinoin? Missä viipyy lausujien liiton tuomio ja kannanotto? Saako runoja lausua pelkissä nilkkasukissa? Mitä sanoo kirjailijoiden liitto? Entä musiikin edustajien järjestöt? Yksi ihminen viruu vankilassa taiteensa vuoksi. Mutta se ei taida olla kyllin kiinnostavaa, jotta ammattijärjestöt vaivautuisivat ilmaisemaan mielipiteensä. Toivottavasti olen liian pessimistinen ja väärässä.

— Nuoren vasemmiston taholta on arvosteltu Spermin esityksiä sanomalla, etteivät ne edusta riittävää poliittista tiedostamista. Syyte on täysin paikallaan, mutta olisi syytä nähdä myös tämä: Sperm on tehnyt uraauurtavaa työtä aloittamalla itse teossa musiikin vapauttamisen kapitalistisen yhteiskuntamme asenteista.

— Koko ajan on ollut selvää, että ennen pitkää joku uskalikko joutuu ensimmäisenä vankilaan. No, nyt se on tapahtunut. Laki ja poliisimerkit ovat voimakkaita aseita ja taantumuksen edustajat käyttävät niitä. Mitä tehdään?

HERBERT GUMPLER

Herbert Gumbler/asianajaja varatuomari/SAJ/Asianajotoimisto Mikonkatu 6 c. Nuo tiedot löytyvät sen miehen käyntikortista, joka menestyksellä hoiti Koposen puolustusta 'raastuvassa'.

Nyt hän on vedonnut prejudikaattimenettelyä käyttäen Korkeimpaan Oikeuteen, saadakseen Hovioikeuden päätökseen muutoksen. HYMY-LEHDELLE hän antoi lausuntonsa Mikonkadun toimistossaan:

— Väittäisin, että tämä Koposen tapaus osoittaa, että laissa on aivan ilmeinen aukko. Tämä on ratkaiseva esimerkki koko Suomen oikeudenkäyttöä silmälläpitäen. On hyvin harvinaista, että joudutaan käyttämään Korkeimpaan Oikeuteen vedottaessa tätä prejudikaatti-tietä.

— On myös selvää että tämä juttu tulee pelkästään ennakkotapauksena vaikuttamaan suuresti siihen, miten muita tällaisia juttuja tullaan käsittelemään. Vaikutus tuntuu teatteri-, moderni-, musiikki-teatteri-, ooppera-, operetti- ym. taiteessa.

— Oleellisinta on että mies jo istuu vaikka alioikeudet ovat olleet eri mieltä asiasta ja se on edelleen vedetty Korkeimpaan Oikeuteen. Tietysti nyt on toimittu muodollisesti lain mukaan, mutta jos KO katsoo Koposen syyttömäksi oleellisin kohdin, niin hän on istunut taiteen uhrina. Hänestä on silloin tehty edustamansa suunnan marttyyri. Jos lähdetään siitä, että hovioikeus on oikeassa tuomitessaan Koposen, niin silloin meillä Suomessa kahlitaan taidetta kun sen sijaan muualla maailmassa sitä pyritään kehittämään eteenpäin.

— Se, että on ollut kysymyksessä hyvin voimakas taiteellinen pyrkimys, käy mielestäni ilmi jo siitä tavasta jolla taidekriitikot ovat yksimielisesti Koposeen suhtautuneet.

— En voi olla ihmettelemättä sitä eroa mikä on ollut suhtautumisessa Koposen tapaukseen ja esim. Hair- ja Kroppen-esityksiin. Esimerkkejä voisi edelleen nimetä tv:stä ja elokuvateattereista. Tässä Koposen kohdalla on jääty jälkeen kehityksen vauhdista, sillä kyllähän meillä 10 vuotta sitten Miller, Mykle tai Genet olisivat olleet vaikeuksissa, mutta nyt heitä käännetään minkä ehditään.

— Kaupallisuus tuntuu usein pyhittävän keinot mutta tässä tulee vielä se että mies, joka nyt istuu vankilassa, on todella taiteilija useimmilla nykyaikaisen taiteen aloilla, vaikka ei koskaan ole tehnyt taidettaan oman voiton pyynnistä tai taloudellisessa mielessä. Tässä ja vastaavissa tapauksissa syytetyllä pitäisi olla mahdollisuus saada asiansa välittömästi KO:n eteen. Sitten on tietysti vielä jäljellä presidentin armahdus, mutta sen merkitys on kyseenalainen sen jälkeen kun Koponen jo on tuomionsa istunut.

— Kun kyseessä on taiteellinen pyrkimys, niin silloin asia ei mielestäni kuulu lainkaan tuomioistuimen eteen. tv:ssä ja elokuvissa näytetään estoitta murhia ja sadismia; eikö sittenkin olisi kauniimpaa sielläkin näyttää luonnollista yhdyntää kuin esimerkiksi juuri julmuutta. □

URJALAN POLIISIN AARRE KÄTKETTIIN SIUNATTUUN MAAHAN

”Renki Jalmari”, ”Oskari”, ”luurankoaarre”. Siinä muutamia lempinimistä, joita ehdittiin antaa Urjalan poliisin vuosikymmeniä säilyttämälle luurangolle.

Luurangon historia on varsin kirjava ja monivaiheinen ja lehtitiedot sen historiasta vielä kirjavammat. Toinen sanoo, että luuranko löydettiin vuonna 1939 tietöitä tehtäessä Tursan Hollonkylästä, toinen taas, että luut lojuivat sorakuopassa Urjalankylässä noin metrin syvyydessä ja että ne löydettiin vuonna 1938.

Eräät tutkijat ovat väittäneet, että renki Jalmari olisikin nainen. Luita käytettiin Helsingissäkin, mutta selvyyttä ei tullut. Ne palautettiin Urjalaan ja lukittiin putkan ullakolle — pärekorissa. Jossain vaiheessa pärekori oli vaihtunut pakkilaatikoksi, jota poliisit tunnontarkasti, jopa mustasukkaisesti vartioivat. Vaihteen vuoksi luulaatikko sijoitettiin liiteriin.

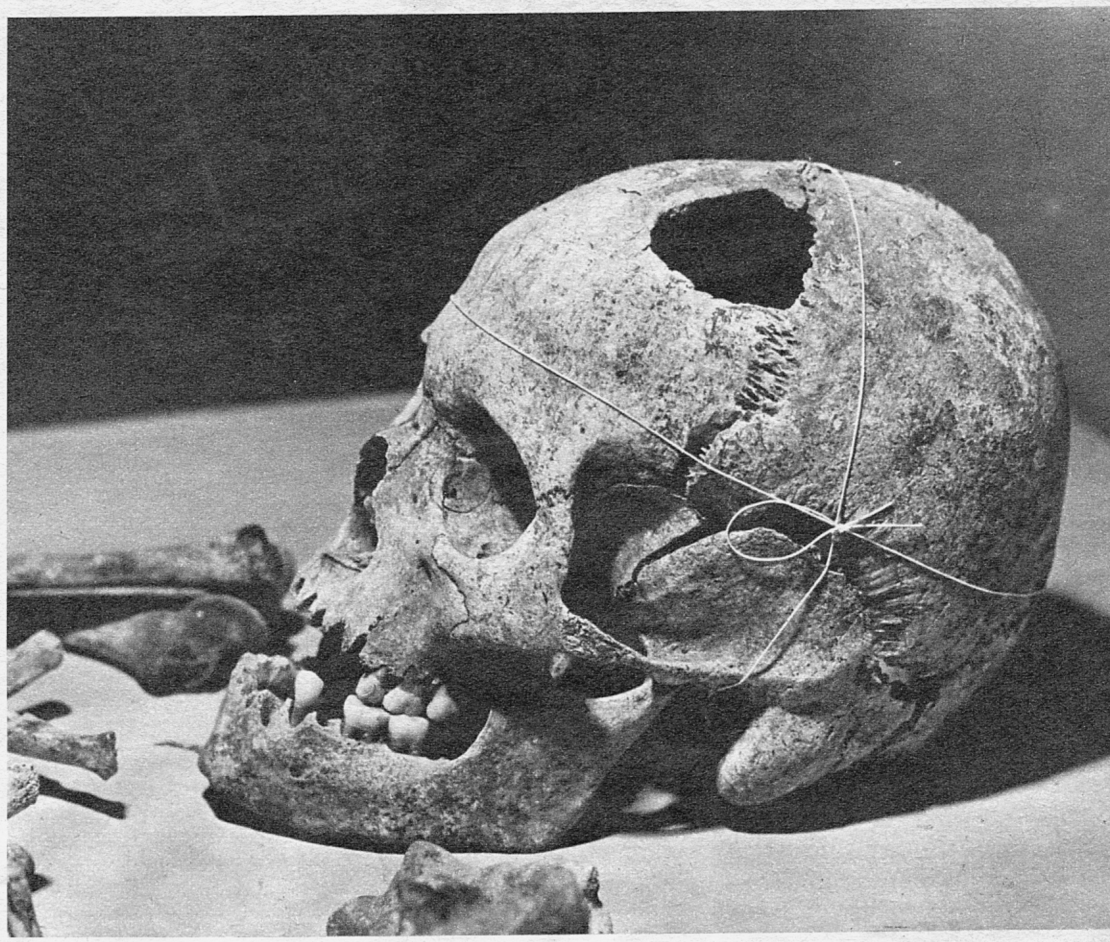
Suomen kuuluisimman luurangon kohtaloa on yritetty muutaman kerran tutkia, mutta selvyyttä ei ole saatu. Onpa Porin puolesta käynyt muuan vaimo ja vävy luita tutkailemassakin, mutta kuka nyt omaisensa luista tunnistaisi.

Kolmekymmentä vuotta luuranko lojuskeli Urjalan poliisien piilossa. Vasta viime syksynä sai asiasta tiedon rovasti Arjanheimo, joka on sentään ollut paikkakunnalla yksitoista vuotta. Hän alkoi heti hankkia luurangon hautaamista.

Väkivaltaisen kuoleman uhri ”renki Jalmari” joka tapauksessa lienee. Muuta selvyyttä eivät viranomaiset ole asiasta saaneet. Mutta miksi hitossa pitää säilyttää luurankoa kolmekymmentä vuotta! Vieläkin niitä säilytettäisiin ellei asiasta olisi tullut julkinen.

Eräänä joulukuisena sunnuntaina luuranko haudattiin tuntemattomana. Mutta kuitenkin sellaiseen paikkaan, josta se tarvittaessa saadaan helposti ylös.

Aika huvittavaa meininkiä, vai mitä Jalmari (tai mikä Sinun nimesi nyt olikaan). Toivottavasti antavat Sinun vihdoinkin levätä rauhassa. — H. R.

CALCULATOR!

Nopeampi kuin ihmisaivot
Maailman huokein laskukone

8:50

Taskukokoinen laskukone taskurahoilla

Te merkitsette luvut — CALCULATOR laskee!

Pienellä metallipuikolla, joka on aina valmiina laskukoneen kyljessä olevissa pitimissä, siirrätte paikalleen laskettavat luvut. Te ette tarvitse muita välineitä (paitsi jakolaskussa).

+ **YHTEENLASKU** Asettakaa koneeseen esim. laskutehtävä: 1.456.50 + 993.76 + 45.678 + 55.559.23. Tämä kestää n. 35 sekuntia, ja koneen yläosassa olevasta ikkunasta voitte nähdä oikean vastauksen 103.687.49.

— **VÄHENNYSLASKU** Asettakaa koneeseen vaikkapa laskuesimerkki 45.999.22 miinus 23.554.11. Tämä kestää n. 15 sekuntia. Samalla hetkellä näette ikkunasta oikean vastauksen: 22.445.11.

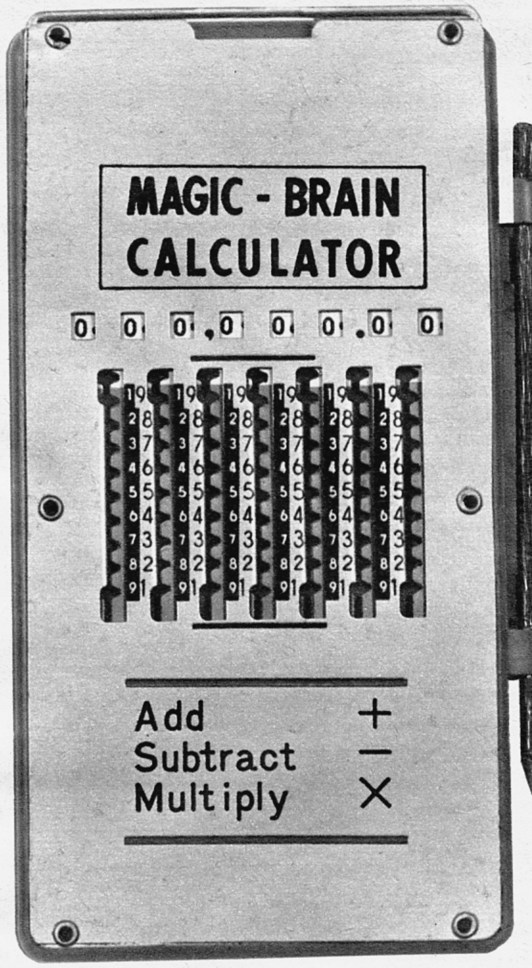
× **KERTOLASKU** Esim. 234×11 = 2.574. Tämä laskutoimitus kestää n. 4 sekuntia.

: **JAKOLASKU** Jakolasku on kertolaskun ja vähennyslaskun yhdistelmä, ja nämähän Calculator suorittaa. Tässä yhteydessä tarvitaan kuitenkin kynää ja paperia apuvälineinä.
Huom! Ylläolevat esimerkit ovat mielivaltaisesti valittuja.

KAIKKI LUVUT 999.999.99 saakka voidaan laskea Calculatorilla (kuten oheinen kuva osoittaa).
Kun laskette tavalliseen tapaan kynällä ja paperilla, tulee helposti virheitä. Eihän tarvitse muuta kuin unohtaa muistinumero, ja koko laskutoimitus täytyy aloittaa alusta — Calculator ei unohda mitään. Calculator ei laske koskaan väärin.

Teidän tarvitsee vain siirtää puikolla paikalleen luvut, jotka haluatte laskea ja samalla hetkellä kun se on tehty, voitte lukea Calculatorin ikkunasta selvästi täsmällisen, oikean tuloksen. Numeroita, hintoja, lukumääriä — laskelmia, jotka olisivat muuten vieneet TUNTEJA, voitte nyt suorittaa MINUUTEISSA.

Ei arvailuja, kiusallisia erehdyksiä, joiden takia menetätte aikaa ja rahaa. Voitte nyt välttyä kärsivällisyyttä koettelevalta päänvaivalta ja säästää hermojanne antamalla Calculatorin suorittaa ikävän ja aikaa vievän laskemistyön puolestanne.

Nykyajan ihmiset laskevat koneella!

Calculator maksaa itsensä monin kerroin — säästää aikaa ja rahaa.

Calculator on valmistettu metallista ja kestää näin ollen häiriöittä normaalin käytön.
Calculatorissa ei ole irtautuvia osia.
Calculator toimii melkein äänettömästi ja erittäin joustavasti.

Käyttöohje

on oikeastaan tarpeeton, mutta se on koneen mukana varmuuden vuoksi.

TILATKAA

TÄNÄÄN — saatte laskukoneen, jota tarvitsette!

De-Na-Vi
Unioninkatu 45 B.
Postilokero 10 361, Helsinki.

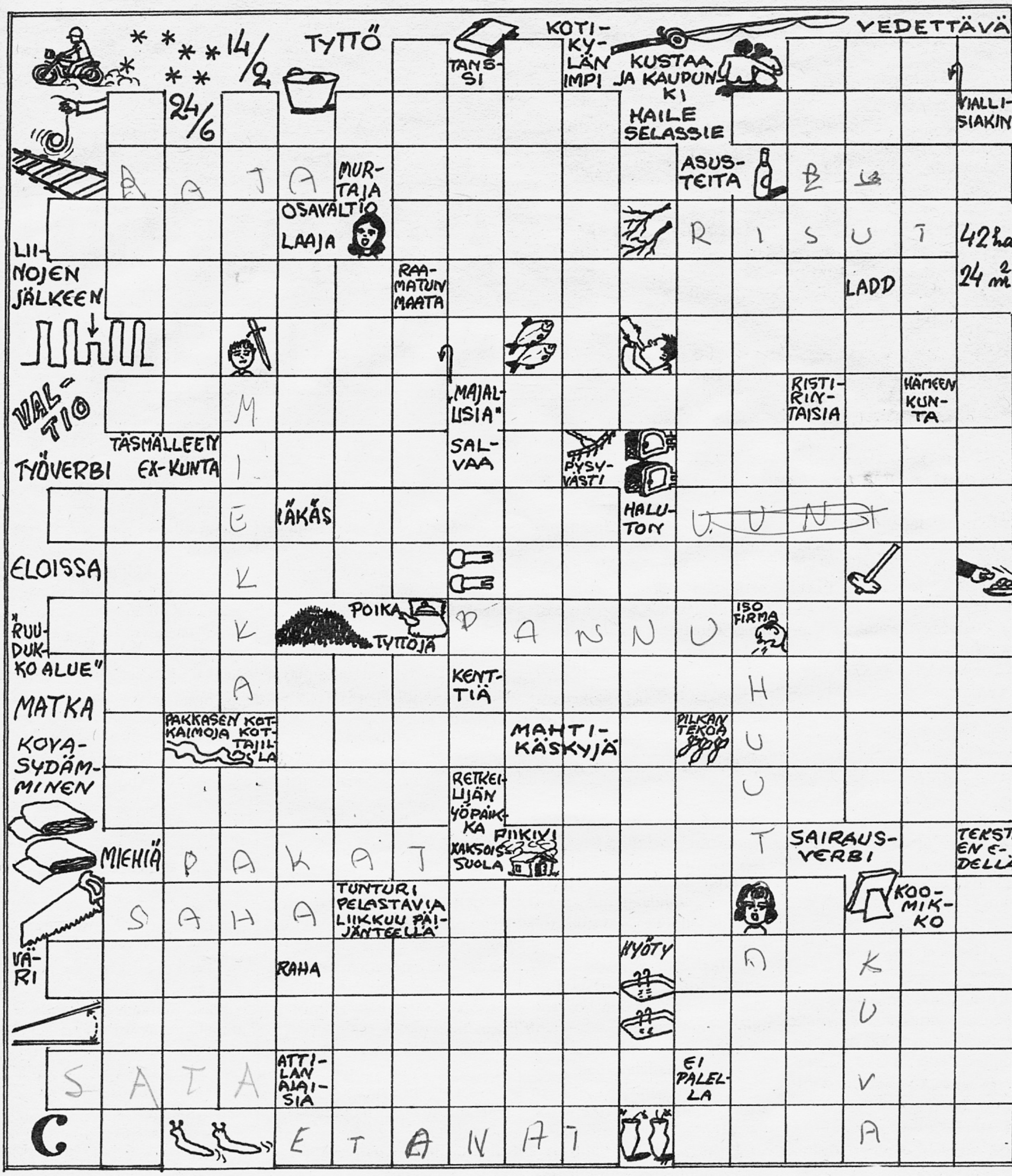
Tilaan täten postiennakolla ...... kpl Calculator laskukoneita hintaan mk 8:50 + läh.kulut.

Nimi ....

Osoite ....

TAMMISANAPUNOS

Sanapunoksen ratkaisujen toivomme olevan perillä toimituksessa 10. 1. mennessä. Osoitteemme on: Hymylehti Puutarhakatu 16, Tampere. Merkitkää kirjekuoreen "Sanapunos". Joulusanapunoksen ratkaisu ja voittajaluettelo sivulla 135.

MIKSI EN ANTANUT NUKKEVAUVANI ELÄÄ

En minä anna tästä asiasta mitään tietoja, tiuskaisi Helsingin Kätilöopiston ylilääkäri, professori Erkki Jäämeri. — Minä en rupea tällaisiin asioihin lainkaan enkä tiedä ketään muutakaan lääkäriä, jota huvittaisi kommentoida asiaa. Tässä pyritään vain vetoamaan ihmisten emootioihin ja sensaationnälkään.

Arvon professori tekee siis saman tempun kuin hienot aborttirouvatkin: kieltäytyy katsomasta koko asiaa. Mutta abortinhan saa laillisestikin. Miksei siitä sitten voisi puhua?

Elävien sikiöiden käsittelyssä täytyy siis olla jotain jota ei ole riittävästi harkittu.

Koska sikiö on kuolemaan tuomittu, miksei sitä voida lopettaa esim. kaasulla tai muulla tavalla? Onko parempi jättää se roskakoriin kitumaan tai palamaan polttouunissa elävältä?

On turhaa väittää ettei sikiö kokisi kipua. Se kokee sitä samoin kuin jokainen pitkälle kehittynyt elämänmuoto.

Hymylehden julkaiseman artikkelin jälkeen monet naiset, jotka siihen asti olivat olleet abortin kannalla, sanoivat: "Tämän jälkeen en voisi tehdä aborttia millään!"

Koska lääkärit vaikenevat asiasta toistaiseksi, katsokaamme mitä lukijat asiasta ajattelevat:

"Meillä olisi varmasti ollut hauskaa yhdessä"

— Luin lehdestänne artikkelin "mitä tehdään nuken kokoiselle sikiölle". Minun tuli niin paha olla, etten voinut olla itkemättä. Muistot kauan sitten sattuneesta asiasta tulivat mieleeni. Luulin jo, että olin unohtanut kokemani abortin, mutta sellaista ei (äiti) voi koskaan unohtaa.

— Miksi minun pitikään valita se helpompi tie? Miksi en antanut pienen nukkevauvani elää? Meillä olisi varmaan ollut niin hauskaa yhdessä.

— Mieti siis, sinä tuleva äiti, monta monta kertaa, ettet valitse sitä tietä kuin minä menemällä ns. hienostosairaalaan sanomaan pikkuisellesi jäähyväiset.

— Anna pienokaisesi kasvaa isoksi tytöksi tai pojaksi sinun rinnallasi, ettei sinulle jälkeen päin tule niin paha mieli kuin minulle.

"Kiitos Hymylle artikkelista"

"Älkää syyttäkö aborttiäitiä"

— Älkää kieltäkö aborttia sen perusteella, että sikiölle menetellään niin kauhealla tavalla että heitetään elävänä roskien joukkoon. Kyllä minustakin tällainen ihmislapsen aiheuttama rapina roskakorissa on kauheaa. Antakaa heille parempi kohtelu.

— On ihmisiä jotka pitävät aborttia murhana. Itse en pidä. Olisi parempi että maailmaan syntyisi vain toivottuja lapsia.

— Meidän perheessämme on yksi lapsi, jota olemme halunneet ja jota rakastamme. Makasin kolme kuukautta sairaalassa synnyttäessäni häntä. Kuulun niihin naisiin, jotka eivät voi nauttia e-pillereitä. Jos vielä tulisin raskaaksi, hakisin ilman muuta aborttia, koska joutuisin taas makaamaan useita kuukausia sairaalassa enkä tietäisi, syntyykö lapsi elävänä.

"Abortin puolesta", Helsinki

"Pidin lääkäreitä sivistyneinä"

— Minusta se artikkeli oli hirveää luettavaa. En voinut muuta kuin itkeä sen pienen raukan ja monien muiden vuoksi. Toivon että tämä artikkelinne avaisi lakeja säätävien silmät, ettei niitä ihmisten alkuja jätettäisi enää kitumaan. Minustakin se on selvä murha.

— Mutta olen tullut siihen tulokseen, että jokaisen naisen joka TODELLA haluaa raskauden keskeytyksen, pi-

Näin kysyy yksi niistä monista lukijoista, joita Hymylehden viime numerossa julkaistu sikiöartikkeli on järkyttänyt.
Artikkeli täytti tarkoituksensa, avasi silmiä ja sai monet vapaan abortin puolustajat vaiteliaiksi.
Kummallisinta on että aborttisairaaloiden ylilääkärit ovat kieltäytyneet antamasta asiasta lausuntoja.

Teksti: VILLE H. SAARILUOTO
Kuva: HEIKKI RAITANEN

tää se saada. Naapurissani on ei-toivottu lapsi ja häntä todella vihataan ja hyljeksitään. Hänen äitinsä oikein vaanii häntä ja hyökkää vähän väliä kimppuun. Lapsi on jo kahden vanha mutta ei osaa puhua, koska ei ikinä kuule oikeaa puhetta. Huutoa vain. Monin verroin parempi olisi hänenkin olla syntymättä.

— Hänen äitinsä halusi aikoinaan aborttia.

— Ihmettelen kuitenkin lääkäreitä. Heidänhän pitäisi olla oppineita ja sivistyneitä ihmisiä, että voisivat sääliä niitä pieniä olentoja ja lopettaa niiden kärsimyksen lyhyeen. Toivon todella että tähän asiaan saataisiin parannus.

"V. K.",
Keski-Pohjanmaa

"Tuollaiset salat julki"

— Kerrankin kaunehin ruusu Hymylle. Siinä näette, vapaan abortin paasaajat ja arvoisat aborttirouvat, missä vaiheessa ehkäisy pitäisi hoitaa. Lääkärit ja sairaalan henkilökunta joutuvat törkeiden depressiorouvien takia vaikeaan tilanteeseen.

— Hymy uskalsi tuosta asiasta edes kirjoittaa ja tosi asiallisesti niin kuin tilanne on. Kyllä tällaista lehteä rupeaa arvostamaan toisella tavalla. Tuollaiset salat julki!

"Kipusisko"

"Miehet mukaan aborttisaliin"

— Kauhistelette viime lehdessänne aborttimurhia. Mitä kauheaa siinä on? Muutaman minuutin kuolintuska on varmasti pienin mahdollinen sen rinnalla, mitä kokisivat jos syntyisivät kelvottomien vanhempien lapseksi. Meillä on liian paljon sellaisia nuoria, joilla ei ole kotia ja jotka eivät saa äidinrakkautta osakseen.

— Eikö tällaisellekin lapselle olisi helpompaa ollut tulla murhatuksi sikiönä kuin kokea ja nähdä kaikki julmuus.

— Nykyisin ovat miehetkin synnytyshuoneessa. Miksi heitä ei oteta sinne missä näitä murhia tehdään. Hehän ovat alullepanijoita ja saisivat nähdä työnsä tulokset. Etteivät enää sen jälkeen niin paljon kulkisi pökäle pystyssä nestettään tiputtelemassa. Ei yhtään isätöntä lasta tähän maahan, heitä on jo tarpeeksi kärsimässä.

"Läheltä seurannut"

"Miksi ollaan niin armottomia"

— Olen syvästi järkyttynyt noiden pienten "sikkareiden" kohtalosta ja kirjoitan kiittääkseni teitä siitä, että teillä on uskallusta ottaa sellainenkin epäkohta puheeksi. Onhan niin että muuten ei monikaan tulisi ajatelleeksi abortin tuota puolta. En minä ainakaan ole osannut kuvitellakaan, että ne raukat vain heitetään roskakoriin kitumaan kuoliaaksi! Miksi ollaan niin armottomia pienenpienille syyttömille?

— Ehkä tämä kirjoituksenne panee jonkun 'depressiorouvan' ajattelemaan kahdesti ennen henkilökohtaisen mukavuutensa tavoittelemista. Ja ehkä yhteiskuntakin herää.

"A. T. H.",
Kuopio

"Artikkeli oli edesvastuuton"

— Taitaa olla tämän jutun tekijä Ville H. Saariluoto hieman älyvapaa mies. Suuruudenhulluutta kuvaa jo toisen etunimen lyhennyksen käyttö. Ja ne kuvat!

— Ettekö todella käsittäneet ennen jutun sensaatiomaista laatimista, mitä se aiheuttaa ihmiselle jolle abortti on ajankohtainen ongelma. Koettakaahan kuvitella!

— Totta kai asiasta voidaan kirjoittaa, mutta tapa millä tämä oli tehty, oli edesvastuuton. Jos kirjoituksenne lukee sellainen ihminen, jolle abortti on ajankohtainen . . . teidän pitäisi kokea tuo tilanne kohdallanne.

"Eräs lehtenne ex-tilaaja"

KÄÄNNÄ

19-vuotias nuorukainen voitti 160.000

11 kruunun systeemillä, kun hän käytti Veikkauskirjaa ensimmäistä kertaa

Systeemiveikkaus kannattaa, siitä on monta todistetta vuosien varrelta. Tosiasiahan on, että suurin osa veikkaajista veikkaa ilman suunnitelmaa ja tilapäisesti. Mutta harva tietää sen, että kestää keskimäärin 521 vuotta saada 12 oikein, jos veikkaa 4 markalla viikossa ilman systeemiä.

19-vuotias norjalainen Bernhard Jacobsen, Stasjonsveien, Vaulen, Stavanger, on yksi niistä monista, joka kauan oli veikannut ilman systeemiä ja vain tilapäisesti — ilman sanottavia tuloksia. Mutta erään ystävänsä neuvosta hän osti Veikkauskirjan ja voitti samana viikkona 160.321 kruunua (n. 100.000 mk) 11 kruunun systeemillä. Hän on vain yksi niistä monista, jotka ovat huomanneet sen, että varmin tapa saada 12 oikein, on käyttää huipputehokkaita systeemejä, jotka ovat tunnetun systeeminkehittäjän laatimia monivuotisten tutkimusten ja kokemusten perusteella.

Bernhard Jacobsenilla, Stavanger, on syytä hymyyn voitettuaan 160.321 kr Veikkauskirjassa olevalla systeemillä. Jacobsenin haastattelu on Veikkauskirjassa 1970.

Arne Nilsson Bäsnasta voitti 157.000 kr. 5 kuukaudessa Arsenal-systeemillä

"Arsenal-systeemi on huipulla" sanoo Arne Nilsson, Bäsna, ja syystäkin voitettuaan tällä systeemillä 5 kuukaudessa 157.000 kr. Myös Nilssonia on haastateltu Veikkauskirjassa 1970.

Arsenal-systeemi on hyvä todistus siitä kuinka suuri ero on tilapäisen ja systeemiveikkauksen välillä. Tällä systeemillä saatte 12 oikein keskimäärin joka 5 viikko, 21 vuoden aikana suoritetun täydellisen statistiikan mukaan, jos veikaatte 2 varmaa ja 2 puolivarmaa oikein 12,80 mk:n panoksella. Arne Nilsson Bäsnasta voitti 5 kuukauden aikana kokonaista 157.000 kr Arsenal-systeemillä viime kautena. Tuhannet muut veikkaajat ovat myös saaneet hienoja voittoja.

12 oikein ensimmäisellä kerralla . . .

Parasta Arsenal-systeemissä on se, että niin moni on jo saanut 12 oikein ensimmäisellä kerralla. Björn Eriksen, Knut Tefre, Terje Karlsson ja Edwin M. Wahl ovat kaikki muutamia esimerkkejä tästä. Jokainen heistä on veikannut eri viikkoina ja voittanut noin 20.000 kr.

BJÖRN ERIKSEN
Storgaten 26
Moss

KNUT TEFRE
Hauges vei 30
Oslo 8

TERJE KARLSSON
Fack 14 Väjern

EDWIN M. WAHL
Eidsvåg i Åsene

Systeemejä kaikissa hintaluokissa

Veikkauskirjassa 1970 — joka on nyt ilmestynyt suomeksi — on 30 huipputehokasta systeemiä, mm. Berndhard Jacobsenin ja Arne Nilssonin voittosysteemit. Lisäksi systeemejä 6:sta rivistä 3564:ään riviin. Sekä vasta-alkajille että tottuneille veikkaajille tarkoitettuja systeemejä. Arsenal-systeemi tarjoaa keskimäärin 6 mielenkiintoista vaihtoehtoa 34 rivin systeemistä 408 rivin systeemiin. Kaikki systeemit ovat JANIN laatimia.

Huippupalvelua jokaiselle veikkaajalle

Veikkauskirjasta 1970 löydätte lisäksi kaiken mitä tarvitsette englantilaisiin jalkapallo-otteluihin perustuvia veikkauksia varten, mm. huippuekspertti MIDAKSEN laatimia neuvoja maailman suurimpaan lehteen, "News of the World".

JANIn systeemit ja Veikkauskirja 1970 ovat yrityksemme takaamia.

NYT SUOMESSA!

Hinta vain 12,—

TILAA VEIKKAUSKIRJA 1970 JO TÄNÄÄN!

Vaatikaa tämä systeemiltänne:

1. Mukana on seurattava helppokäsitteinen käyttöohje ja täydellinen takuutaulukko.
2. Systeemin on oltava tunnetun systeeminlaatijan tekemä.
3. Systeemin on oltava vakavaraisen yrityksen takaama.

Veikkauskirjassa olevat systeemit täyttävät kaikki nämä vaatimukset.

3-kertainen TAKUU

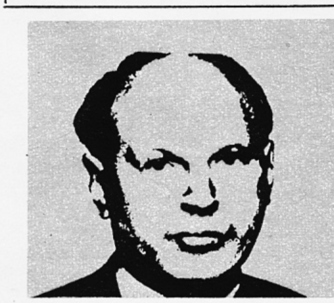
KAIKKI OIKEIN antaa Teille seuraavan 3-kertaisen TAKUUN:

1. Saatte Veikkauskirjan **täydellä 8 pv palautusoikeudella.** Mikäli ette ole tyytyväinen tai jostain muusta syystä haluatte palauttaa kirjan, saatte heti rahanne takaisin.
2. Arsenal-systeemillä on seuraava takuu: 62 voittoa 45 viikossa tai rahat takaisin. Tämä takuu koskee systeemin kaikkia 6 muunnosta.
3. Kaikki alle 100 rivin systeemit (mm. Arsenal-systeemi) saavat seuraavan 1 vuoden takuun: koko panos takaisin, jos ette saa ainakin takuutaulukossa luvattua voittoa.

Tämän vuoksi kannattaa myös Teidän veikata JANI-systeemillä:

JANI (toimittaja Malte Sandberg) on tänään monen veikkaajan tunnustama, eräs maailman parhaita systeeminlaatijoita. Hänen systeemejään on kehuttu monissa suurissa pohjoismaisissa lehdissä ja myös Pohjoismaiden johtavassa urheilulehdessä Idrottsbladetissa.

JANI on fil. kand. ja valt. maist. Lundin yliopistosta. Ainutlaatuisen asemansa on hän saavuttanut tutkimalla matemaattisia ja statistisia malleja tietojenkäsittelynalalla — mutta ennen kaikkea yli 20 vuoden kokemuksen ansiosta huippuluokan systeeminsuunnittelun parissa. Näinä 20 vuotena e i k o s k a a n ole esiintynyt virheitä JANIn systeemeissä tai takuutaulukoissa. Siksi voitte 100 %:sti luottaa hänen systeemeihinsä. JANI itse on saanut 12 oikein useasti alle 30 rivin systeemillä, mutta samanaikaisesti hän on systeemillään auttanut tuhansia veikkaajia Norjassa ja Ruotsissa saamaan 12 oikein.

JANI-systeemillä huippumenestys

On olemassa lukuisia esimerkkejä JANI-systeemin tuloksista. Tässä vain muutama:

ROGER MAGNUSSON
Boks 2485, Söderala, sai 3 kertaa 12 oikein, 25 kertaa 11 oikein ja 119 kertaa 10 oikein (65.520 kr) 9 kuukaudessa 90-kruunun JANI-systeemillä.

NILS WESTMAN
Stabbegt. 6, Göteborg, voitti 98.440 kr viikossa 54-kruunun JANI-systeemillä.

ROLF TH. AARKVISLA
Mauketadmoen, Troms, sai kerran 12 oikein, 10 kertaa 11 oikein ja 53 kertaa 10 oikein (23.942 kr.) 9 kuukaudessa 90-kruunun JANI-systeemillä.

ALF ANDERSSON
Fröjävägen 12 A, Frösön, voitti 37.800 kr viikossa 12-kruunun JANI-systeemillä.

Kaikki Oikein

Isokaari 10 Helsinki 20

Tilaan yllämainittua takuuta vastaan .... kpl Veikkauskirjaa 1970. Hinta 12:—/kpl. Lisäksi postikulut jälkivaat. tilattaessa, kuluitta maksun seuratessa tilausta. 8 pv palautusoikeus. 400

Leikatkaa irti ja lähettäkää

Nimi: ....

Osoite: ....

Postitoimipaikka: ....

MIKSI EN ANTANUT NUKKEVAUVANI ELÄÄ

"Toivottavasti herättävä"

— Haluaisin kiittää joulukuun numerossa olleesta aborttikirjoituksesta. Se oli järkyttävä mutta toivottavasti sellaisena herättävä. On korkea aika ajatella asiaa myös tältä puolelta. On tosiaankin aika ajatella vastuuta MYÖS tämän syntymättömän lapsen kannalta. Onhan herran tähden muitakin ehkäisykeinoja. Uskonpa tosiaan että Hymy säilyttää tyylinsä. Teillä on siihen rohkeutta.

"Ei kuukautta ilman Hymyä"

"Mieleni on hyvä kun en tehnyt aborttia"

— Olen sydämestäni kiitollinen teille Hymylehden toimittajat, kun otitte tuon aborttiasian esille. Olen kahdeksan lapsen äiti. Kun odotin kuudetta lastani, lääkäri määräsi minut naistenklinikalle, että tehtäisiin abortti. Olin heikossa kunnossa ja sairastin anemiaa.

— Mutta en mennyt eikä miehenikään sitä vaatinut. En tahtonut surmata sitä pientä ihmistainta, jota kannoin rintani alla. Aloin hoitaa itseäni ja niin synnytin 4,2 kg painavan pojan. Vaikeuksia on ollut ja paljon työttömyyttä, mutta olen onnellinen kun en antanut silloin tehdä aborttia.

"Mökin muori", Vihti

"Naiset ovat kanoja"

— Aborttiartikkeli pysäytti minut ajattelemaan. Tämä maailman meno alkaa jo olla huipussaan aborttiasiassa. Sitä yritetään vielä löysätä ja laajentaa meidän naisten hyväksi.

— Ja me hyväksymme tämän varaventtiiliksi, emme ajattele ennalta yhtään, olemme kuin kanat, olleet jo kautta aikojen, yhtä typeriä ja aina typerimmiksi tullaan.

— Olette kuin metsot soitimella. Pysähtykää ajoissa ennen leikin loppua ajattelemaan, sillä meillä naisillahan ne on valtakunnan avaimet tässä asiassa.

— Abortti on rikos, älkää menkö sellaista itsellenne ostamaan!

"Yhden lapsen nuori äiti", Kotka

"Tulenlieskat löivät aborttiäitien silmille"

Nykyaikana paljon puhetta herättänyt "abortti" eli sikiön lähdetys, onko se totuudessa hyväksyttävää? Voidaan sanoa, että se riippuu asian haaroista. Jos siis nainen ei jostain syystä pysty tai halua tulevaa lastaan elättämään ja hoitamaan.

Abortti on kaikissa vaiheissaan mielestäni täysin rikollinen toimenpide. Se on eläväksi siitetyn ihmisalun tahallinen tappo, siis ankarasti rangaistava teko, vaikka olisikin lääkärin hyväksymä ja toimittama.

Entäs sitten ne ulosajetut sikiöt, jotka vielä elävät jonkun aikaa kaavinnan jälkeen? He saavat siis kuolla itsekseen, ja asetus sanoo: "Hävitetään polttamalla." Ajatellaanpa esim. niitä yli kolmea miljoonaa juutalaissikiötä, joista Hitler sanoi: "Hävitetään kaasulla." Tämän meistä monet varmaan tuomitsivat. Tämä on aivan sama asia kuin abortissa, myös tuomittava teko. Siis kaikki, jotka hyväksyvät ja tekevät ja antavat itselleen tehdä abortin, syyllistyvät tahalliseen tappoon.

Viittaan tässä erääseen kirjaan, joka on nimeltään: Apostolisten isien kirjat. Siinä on eräs kirjoitus nimeltä: "Pietarin ilmestys." Mainittu papyruskirjakäärö on löydetty Jeesuksen jälkeisen ajan pyhien haudoista. Ja tässä ilmestyksessä sanotaan muun muassa: "Mutta minä näin myös toisen paikan, juuri vastapäätä edellämainittua, joka oli aivan musta. Se oli rangaistuksen paikka. Ja ne, joita siellä rangaistiin, ja rankaisevat enkelit kantoivat tumman paikan ilmanmukaista pukua . . . lähellä tuota paikkaa näin minä toisen solan, josta valui alas rangaistuksen verta ja löyhkää, joka muodostui siellä aivan kuin järveksi. Siellä istui naisia, jotka olivat veressä kaulaa myöten. Ja vastapäätä heitä paljon lapsia, jotka olivat ennenaikaisesti syntyneet, istui itkemässä, heistä leiskuivat tulenliekit, jotka löivät naisia vasten silmiä. Nämä olivat niitä, jotka aviottomina olivat raskaiksi tulleet ja ajaneet ulos sikiönsä . . . Ja tulensalama lensi noista syülilapsista ja iski vasten vaimojen silmiä." (Clemens A. L. Ecloy. 41.) Kohta sen jälkeen Pietari sanoo ilmestyksessä ennenaikaa syntyneiden lasten tulevan saamaan paremman osan, heidät annetaan suojelusenkelin suojaan, "mutta vaimojen maito, joka juoksee ja vuotaa heidän rinnoistaan, sanoo Pietari ilmestyksessään, synnyttää pieniä lihaa syöviä elukoita, jotka ryömivät ylös heitä pitkin ja kalvavat heitä, hän kun opettaa näiden rangaistuksien tulevan heidän osaksensa syntiensä tähden."

"Siksipä on meille Jumalan henkivaikutuksesta syntyneistä kirjoituksista se perimätieto annettu, että ulosajetut sikiöt, olkootpa vaikka aviorikoksen hedelmä, tulevat annettaviksi suojelusenkelin haltuun. Sillä jos ne olisivat syntyneet vastoin tuon Jumalan autuaan luonnon tarkoitusta ja järjestystä, kuinka ne olisi voitu antaa enkeleille kasvatettavaksi suuressa levossa ja mukavuudessa? Ja kuinka ne olisivat voineet rohkeasti vaatia omia vanhempiaan Kristuksen tuomioistuimen eteen, syyttääkseen heitä, ja sanoa: Sinä, oi Herra, et ole kieltänyt meiltä tätä kaikille yhteistä valoa (elämän valo), mutta he ovat jättäneet meidät kuolemaan, halveksien sinun omaa käskyäsi."

"Mutta oli vielä toisiakin naisia riippumassa hiuksistaan yli tuon ryöppyävän liejun. Ne olivat niitä, jotka olivat kaunistelleet itseään aviorikosta varten. Miehet taas, jotka olivat yhtyneet heidän kanssansa aviorikoksen saastutukseen olivat jaloistaan riippumassa, ja heidän päänsä peittyivät liejuun, ja he sanoivat: Emme luulleet tähän paikkaan joutuvamme."

"Myös murhaajia ja niitä, jotka olivat tietoisia heidän hankkeistaan, näin minä: he olivat heitetyt solaan, joka oli täynnä ilkeitä matoja: nuo elävät kalvoivat heitä. Ja murhattujen sielut seisoivat siinä vieressä katselemassa murhaajien rangaistusta ja sanoivat: 'Oi Jumala, oikea on sinun tuomiosi'."

Luettuani Hymylehden joulukuun numerosta V. H. Saariluodon kirjoituksen Mitä tehdään nuken kokoiselle lapselle, joka elää vielä pitkään abortin jälkeen?, tämä kauhistus sai minut tarttumaan kirjoituskoneeseen ja kirjoittamaan, mitä tehdään abortin vaatineille naisille ja sen suorittajille niiden pyhien kirjoitusten mukaan, jotka ovat säilyneet meidän päiviimme asti ja jotka olen löytänyt opiksi itselleni ja muille. Ne pienoistapot jäävät kalvamaan asianomaisten ihmisten sieluja, vaikka he eivät tässä vaelluksessa niin sitä huomaisikaan. Tunne-elämä vaiennetaan järjen päätelmillä. Mutta totuus ei pala tulessakaan, vaikka sitä kuinka koetettaisiin kiertää. Siis emme kannata aborttia, vaikka tilanne olisi kuinka vaikea.

Miehen ja naisen välistä suhdetta sanotaan rakkaudeksi, mutta sen hedelmää sanotaan ei-toivotuksi ja useassa tapauksessa pyritään se abortoimaan. Onko tämä siis rakkautta? Ihmiset, menkäähän itseenne ja ajatelkaa.

Paavo Talvenheimo,
Varkaus

ÖLJY-LAUTOISTA TUHATVUOTINEN VAHINKO

Laivan polttaminen on tietenkin suuri menetys taloudellisesti. Mutta olisi varauduttava valitsemaan suuremmasta pahasta pienempi. Vakuutus ja korvauskysymykset pitäisi siten olla jo etukäteen selvillä, ja kun toimintaa tarvittaisiin, tiedettäisiin mitä tehtäisiin. Öljyn polttaminen vedessä lienee tällä hetkellä paras keino välttyä öljykatastrofilta. Englantilaiset upottivat Torrey Canyonin, jättiläistankkerin lentopommituksella. Pitäisikö siis Suomessa ryhtyä laatimaan ilmavoimille suunnitelmia öljysodan varalle?

Nykyisin Suomessa ei ole ryhdytty edes tekemään suunnitelmia suurten tankkerien katastrofin varalle. — Yksitoista vuotta istunut öljysuojatoimikunta ei ole tosiaankaan saanut mitään aikaan, sanoo ko. toimikunnan jäsen tri Göran Bergman.

— Öljyntorjunta on meillä aivan täysin lapsenkengissä, ja kun jotakin sitten pitkän miettimisen jälkeen tehdään, ei ajatella seurauksia. Öljyntorjujat tekivät viime keväänä Kökarin kallioluodoille sellaista vahinkoa, että niitä ei saada poistetuksi ennen seuraavaa jääkautta. Tankkilaiva Palvastahan valui tuolloin saaristomereen öljyä

Jos suuri tankkialus ajaa jossakin Itämeren rannikolla karille, on ainoa tapa räjäyttää alus ja sytyttää se tuleen. Muussa tapauksessa saattaa koko Itämeri saastua aina Viron rannikolle saakka. Jos öljy pääsee kulkeutumaan rantoihin on sitä jo vaikea hävittää eikä nykyisin ole lainkaan sellaisia keinoja, joilla öljy voitaisiin poistaa kyllin varmasti aiheuttamatta rannoille suuria tuhoja. Suurten öljytuhojen varalta pitäisi olla valmiina toimintasuunnitelmat, jotta ei jäätäisi sormi suuhun kun jotakin tapahtuu.

Teksti:
V. S. KALEVA

Kuvat:
PEKKA KUPARINEN

noin 150 tonnia. Öljy ajautui rantaan ja öljy poltettiin kallioiden päällä. Tuhannessa vuodessa eivät tuon polttamisen jäljet häivy. Kalliot ovat nyt samanlaisia kuin niillä olisi tehty räjäytyksiä. Kökarin kalliot ovat halkeilleet, ja näkkileipäpaketin kokoisia kivenlohkareita on koko rannan mitalta siellä, missä ennen oli puhdas ja sileä kallio.

Kökarilaiset suunnittelivat käyttää kauniita kallioluotoja matkailutarkoituksiin. Nyt luodoilla ei ole mitään matkailullista arvoa ja, mikä pahinta, kökarilaiset ovat unohtaneet kokonaan kysyä Neste Oy:ltä korvauksia matkailullisista menetyksistä.

Öljysuojauksemme on huonosti järjestettyä tri Bergmanin mielestä ja öljysuojatoimikunnan työskentelyssä on korjaamisen varaa.

— Öljysuojatoimikuntaa on vaikea saada edes koolle. Aina jonkin tärkeän ryhmän edustaja puuttuu eikä kokouksia voida näin ollen pitää. Tri Bergmanin mielestä öljynkuljetuksen turvaajat ovat kovin heikoilla tässä omituisessa komiteassa. Suhde on öljynkuljettajien hyväksi 6—1.

Merenkulkuneuvos Arvo Karjalainen, komitean puheenjohtaja, tunnustaa että öljysuojatoimikunta on toiminut perin laiskasti, mutta myös komitean jäsenet ovat sitä mieltä. Värtsilän edustaja komiteassa onkin sanonut, että toiminta on skandaalimaista. Jos Värtsilä toimisi yhtä huonosti kuin komitea, ei laivatilauksia enää olisi.

Öljysuojatoimikunnan puheenjohtaja merenkulkuneuvos Karjalainen toteaa, että komitean työ oli tuomittu heti alun perin epäonnistumaan. Valtio nimitti komiteaan virkamiehiä ja johtajia, joilla muutenkin on tavaton kiire ja näin öljysuojan kehittäminen on jäänyt eräänlaiseksi sivuharrasteeksi. Komitean puheenjohtajan toimista vievät suuren osan aivan muut kuin öljyasiat. Karjalainen hoitaa kansainväliset suhteet ja on kansainvälisen merenkulkujärjestön IMCO:n kymmenien alavaliokuntien jäsen. Myös Pohjoismaiden neuvoston työskentelyyn hän osallistuu.

Öljysuojatoimikunta ei ole ehtinyt harrastaa minkäänlaista julkaisutoimintaa yhdentoista vuoden olemassaolonsa aikana. "Kukaan ei ole jaksanut yöllä kirjoittaa", ilmaisee asian merenkulkuneuvos Karjalainen, joka muuten pitää julkaisujen puuttumista itsekin pahana puutteena.

Öljysuojatoimikunta on muuten siitä erikoinen, että sillä ei ole lainkaan varoja käytettävissään. Paremminkin sitä voidaan pitää neuvoa antavana elimenä, jonka kuitenkin pitäisi vastata öljyntorjunnasta rannikoillamme — paljain käsin.

taan, ennen kuin komitea ryhtyy työskentelemään tosissaan. Viime keväänä sattunut Palvan karilleajo on saanut jo sen aikaan, että toimikunnassa laaditaan laskelmia siitä, kuinka paljon valtiolta tarvittaisiin varoja. "Laskelmat vievät vielä jonkin aikaa", sanoo merenkulkuneuvos Karjalainen.

Öljyntorjuntakalustoa Suomessa on jonkin verran, mutta ei läheskään riittävästi. Vaikeutena on se, miten saadaan kalusto paikalle, missä öljyvaara vallitsee. Neste Oy omistaa öljyntorjuntakalustomme käytännöllisesti katsoen kokonaan. Nyt näyttää

juntakalustoa Naantalissa ja Sköldvikissä Porvoon lähistöllä, mutta sen käytöstä pitäisi todennäköisesti neuvotella erikseen ja se veisi kallista aikaa.

Tri Bergmanin mielestä olisi korkea aika ryhtyä tehokkaaseen öljyntorjuntaan. Valtion tulisi antaa varoja öljyntorjunnan käyttöön pikaisesti tämän vuoden lisätalousarviossa. Tankkilaivojen kulkua olisi ryhdyttävä erityisesti varmistamaan. Bergmanin mukaan merenkulkuhallituksen tulisi kieltää tankkilaivoilta kulku sumussa. Nyt tankkilaivat saavat liikkua, vaikka olisi hernerokka-

Suomen öljyntorjuntajoukot — assistentti Sandelin ja dipl.ins. Ekman — miettimässä mahdollisuuksiaan.

Öljyntorjunta-alalla toimii useita organisaatioita, mutta yhdistävä elin puuttuu. Niinpä ei mikään ministeriö tai keskusvirasto ota vastuuta öljyntorjunnasta, ja jos katastrofi sattuu, tuskin mikään lukuisista yhdistyksistä ja seuroista tietää, miten tulisi toimia.

Öljysuojatoimikunta ei ole vielä anonut edes määrärahaa öljyntorjunnan kehittämiseen, mutta merenkulkuneuvos Karjalainen myöntää, että viimeaikaiset öljykatastrofin uhkat ovat virkistäneet toimikunnan työskentelyä. Voidaankin siis kysyä, kuinka suuri öljykatastrofi tarvi-

kuitenkin siltä, että Nestettä kiinnostavat vain sen omat laivat tai sellaiset alukset, jotka kuljettavat Nesteelle öljyä. Voidaankin kysyä, miten öljykatastrofia torjutaan, jos jokin ulkomainen alus ajaa karille.

Tällöin on käytössä vain:

1 000 metriä pikapuomia

1 kpl öljynkuorija

40 tynnyriä emulgaattoria (kemiallinen aine, joka sitoo öljyn)

20 tynnyriä polttoöljyä

50 paalia turvetta

Neste on luovuttanut nämä tarvikkeet öljysuojatoimikunnan käyttöön. Tarvikkeet on sijoitettu öljynkuljetusreitin varrelle Utöhon, mutta ne tuskin riittävät muuta kuin ensiapuun hyvin pienten öljymäärien ollessa kyseessä. Nesteellä on öljyntor-

sumu. Tankkilaivoille olisi järjestettävä saattue. Laiva tankkerin eteen ja toinen taakse kulkua turvaamaan. Luotsausta olisi tehostettava tankkilaivojen suhteen. Öljysuojatoimikunnalle riittäisi siis töitä, jos toimikunta vain saataisiin jälleen koolle. Yhden öljyntorjunta-aseman sijasta meillä pitäisi olla Bergmanin mielestä ainakin yksitoista tällaista asemaa rannikoillamme.

Ja mitä sitten voi tapahtua, jos öljysuojatoimikunta työskentelee yhtä rauhallisesti kuin tähänkin asti. 100 000 tonnin tankkerin karilleajo jossakin rannikoillamme voi aiheuttaa Viron rannikon saastumisen ja sen, että kalat Itämeressä tulevat syöntikelvottomiksi kymmeniksi vuosiksi eteenpäin. □

kysy mitä haluat - hymylehti vastaa

Koonnut: TIMO SUOSTE

Tähän osastoon tarkoitetut kysymykset lähetetään osoitteella: Hymylehti, Puutarhakatu 16, Tampere. Kuoreen tunnus 'Kysy mitä haluat'. Kysymykset voidaan julkaista nimimerkein varustettuina, mutta kirjoittajan on ilmoitettava oikea nimensä ja osoitteensa, jotka jäävät vain toimituksen tietoon.

KYSYMYS: Useissa lehdissä on kilpailuja, joissa on palkintona auto tai jotakin vastaavaa. Kysyisin, onko voittamastaan autosta yms. maksettava ns. lahjavero valtiolle? Jos on, niin paljonko se on? Mitä muita mahdollisia menoja voitosta seuraa? Tiedonhaluinen

VASTAUS: Lahjaveroa on velvollinen suorittamaan sellainen henkilö, joka on saanut omaisuutta perintönä, testamentilla tai lahjana. Arpajaisista (joihin lehtien kilpailutkin tässä tapauksessa luokitellaan) saaduista tavaravoitoista ei tällaista veroa makseta, vaan ne luetaan ns. satunnaisiin voittoihin, jotka ovat veronalaista tuloa tulo- ja omaisuusverolain sekä kunnallishallituksesta annetun asetuksen mukaan. Toisin sanoen arpajaisvoiton saanut henkilö on kunniansa ja omantuntonsa kautta velvollinen ilmoittamaan voitosta veroilmoituksessaan.

KYSYMYS: Onko Vaasan kaupungissa osoitetoimistoa tai muuta sellaista paikkaa, josta voisi saada mainitussa kaupungissa asuvan henkilön osoitteen? Haluaisin kiittää

VASTAUS: Saatte haluamanne osoitteen soittamalla numeroon 961/15 786 tai kirjoittamalla Vaasan poliisilaitoksen osoitetoimistoon, Raastuvankatu 30, Vaasa. Kirjeellisiin tiedusteluihin on liitettävä vastauspostimerkki.

Mikäli kysymyksessä olevalla henkilöllä on hyvin tavallinen nimi, on syytä ilmoittaa hänen kaikki etunimensä ja syntymäaikansa. Eellette tiedä niitä, niin mainitkaa ainakin suurin piirtein hänen ikänsä.

KYSYMYS: Tiedustelisin eräässä television traktorimainoksessa soitettavan sävelmän nimeä. Kyseisessä mainospalassa menee mies traktorin koppiin, sulkee ikkunan, ettei poran ääni kuuluisi, ja juo kahvia. Sitten hän avaa radion, ja sävelmä, joka sieltä tulee, on juuri tämä mystillinen sävelmä. Voisitteko ystävällisesti otta selvää siitä ja sen säveltäjästä? Sävelmästä kiinnostunut

Lehtimiehet Oy:n Jymykilpailun pääpalkintojen luovutus. Keskellä voittajat Kristiina Koivisto ja Maritta Kuusivuori.

VASTAUS: Kysymyksessä on Anthony Maverin säveltämä melodia Alone by the Seine.

KYSYMYS: Tiedustelen kohteliammin, mistä on mahdollisuutta saada Olavi Virran ihailijakuvia ja mitä ne maksavat. Etukäteen vastauksesta kiittäen. Kimmo Lindell Nokia 8

VASTAUS: Voitte pyytää kuvaa suoraan Olavi Virralta, jonka nykyinen osoite on Tukkimiehenkatu 4, Pispala. Saatte sen todennäköiseksi ilmaiseksi.

KYSYMYS: Vieläkö on mahdollista saada vuodelta 1966 peräisin olevaa tod:stajan palkkiota perittyä? Kuinka?

Mitä voidaan katsoa useita vuosia kotirouvana toimineen naisen yksityisomaisuudeksi esim. avioeron tapahtuessa, ellei hänellä ole omissa nimissään olevaa omaisuutta? Onko pesänselvitys pakollinen eron yhteydessä? Voiko vaimo jäädä täysin osattomaksi omaisuudesta, jos hän on syyllinen eroon, vaikka avioehtoa ei olisikaan? Erittäin utelias

VASTAUS: Todistajanpalkkio määrätään aina oikeuden päätöksessä. Voitte saada palkkionne perityksi tilaamalla mainitusta päätöksestä otteen ja lähettämällä sen ulosottoviranomaiselle sitä vastaan perittäväksi, joka on tuomittu maksamaan.

Ellei vaimolla ole omissa nimissään omaisuutta, ei pesän omaisuudesta ole hänen yksityisomaisuuttaan mitään, vaan se joko kuuluu aviopuolisolle tai on yhteistä.

Pesänselvitys ei ole automaattisesti pakollinen, mutta se on toimitettava toisen sitä vaatiessa.

Vaimo voi jäädä täysin osattomaksi pesän omaisuudesta, mutta se on erittäin harvinaista. Näin saattaa tapahtua vain, jos kaikki omaisuus on miehen nimissä ja vaimo julistetaan menettäneeksi avio-oikeutensa. Yleensähän puolisoilla kuitenkin on yhteistäkin omaisuutta, josta vaimo luonnollisesti saa oman osuutensa. Eri asia sitten on, että syyllinen puoliso voidaan tuomita maksamaan vahingonkorvausta, joka ehkä peittää tämän osuuden.

Esimerkki avioliiton aikana uinuvasta avio-oikeudesta. Miehellä on omaisuutta 10 000 markkaa ja vaimolla 1 000 markkaa. Normaalisti nämä avioeron tapahtuessa lasketaan yhteen ja jaetaan tasan aviopuolisoiden kesken. Siis 10 000 mk + 1 000 mk = 11 000 mk, joka jaetaan kahdella, jolloin esimerkkitapauksessa saadaan kummankin osuudeksi 5 500 mk. Miehen on siis maksettava vaimolle 4 500 mk. Jos vaimo sen sijaan menettää avio-oikeutensa, mies saa pitää kokonaan oman omaisuutensa = 10 000 mk, ja saa sen lisäksi oman avio-oikeutensa perusteella puolet vaimonsa omaisuudesta eli 500 mk.

KYSYMYS: Tiedustelisin, minkä nimisiä sydänlääkkeitä saa sydänsairas ilmaiseksi? Ei raha riitä

VASTAUS: Yleisperiaatteena ilmaislääkkeiden saamisessa on se, että sairaus on hyvin vakava. Tällaisiin sairauksiin luetaan mm. sokeri-, kaatuma- ja jakomielitaudit, mutta myös osa sydänsairauksista, jos tauti on vakava ja pitkäaikainen eikä potilaan tilassa ole odotettavissa muutoksia. Eräänä ilmaislääkeryhmänä voidaan mainita digitalis-valmisteet, joita käytetään sydämen toiminnan vajavuuden hoitamiseen.

Nyt on kuitenkin asia niin, että sama lääkekin saattaa olla toiselle täysin ilmainen, toiselle osittain korvattava taudin vakavuudesta riippuen. Tämän taas määrittelee aina alan erikoislääkäri. Paikkakuntanne sairausvakuutustoimisto ohjaa Tei-

dät varmasti sopivan lääkärin vastaanotolle, ja ellei hän katso tautianne niin vakavaksi, että se oikeuttaisi täysin ilmaisiin lääkkeisiin, on asiasta ehkä terveytenne kannalta katsoen aihetta olla yksinomaan iloinen.

KYSYMYS: Onko mitään ikärajaa sillä, minkä ikäisenä voi kihlautua. Jos on, niin mikä se on tytöillä ja mikä pojilla?
Yx vaan

VASTAUS: Kysymys on sikäli vaikea, että laki ei määrittele kihlaukselle mitään ikärajoja. Kihlaushan on luonteeltaan esisopimus, joka tehdään toisen ja lopullisen sopimuksen, avioliiton, varalta. Näin ollen kihlaus, jolla on juridista merkitystä voidaan solmia, kun mies on 18 ja nainen 17 vuotta täyttänyt.

KYSYMYS: Kuka oli mies, joka lauantaina 22. 11. TV-ohjelmassa 'Tunti' vihelsi, soitti kitaraa ja lauloi mm. kappaleen Early one morning? Onko hän tehnyt levytyksiä?
It was nice

VASTAUS: Parrakas mies oli maailmankuulu englantilainen folk-laulaja Roger Whittaker, joka mainittuna päivänä esiintyi Lauantai-ilta Mainos TV:ssänimisessä ohjelmassa kappaleinaan Mexican Whistler ja Early One Morning. Näistä ensiksimainittu on ollut ykkösenä mm. Belgian ja Hollannin listoilla. Whittaker esiintyi myös toistamiseen samassa otsikko-ohjelmassa joulukuun 20. päivänä viheltäen Oi jos ilta joutuisi — ja laulaen Mistral-nimisen sävellyksen. Hän on muuten säveltänyt suurimman osan ohjelmistostaan itse ja menestynyt sillä hyvin useilla kansainvälisillä kevyen musiikin festivaaleilla.

KYSYMYS: Olen saanut rattijuoppoustuomion v. 1968 ja päässyt siitä ehdonalaiseen. Saman vuoden syksyllä sain juopumussakon (en ollut humalassa, otin ensimmäistä ryyppyä tanssipaikan lähellä metsässä). Sakko oli 75 mk ja se perittiin minulta 24. 4. 1969 uhalla, että joudun linnaan, ellen maksa. Maksoin sen. Olen kuullut, että sakkoja ei enää saa periä tänä vuonna, vaikka sakko olisi viimevuotinen. Kysyn nyt teiltä, oliko sakko pakko maksaa, koska olin ehdonalainen. Jos se ei vaikuta asiaan, saanko rahani takaisin ja miten menetellä?
Kuinka on

VASTAUS: Ehdonalainen ei vaikuta juopumussakkojen perimiseen millään tavalla. Nehän annettiin anteeksi tämän vuoden alusta lukien eikä niitä oikeusministeriön ohjeiden mukaan pyritty perimään enää viime vuoden lopullakaan. Jos siis todella on ollut kysymys juopumus sakosta, periminen on ollut aiheeton, ja voitte anoa rahojanne takaisin lääninhallitukselta.

Tuntuu vain hieman ihmeelliseltä, että Te olisitte yhden ryypyn otettuanne ollut juovuksissa. Tämän vuoksi on syytä tarkistaa, ettei sakkoa annettukin esimerkiksi järjestyksen häiritsemisestä yleisessä huvitelutilaisuudessa, jolloin sen maksaminen on luonnollisesti ollut täysin paikallaan.

KYSYMYS: Voiko henkilö, joka saa valtion tapaturmatoimistolta 70 %:n työkyvyttömyyseläkkeen, saada myös jossakin TVH:n alaisissa tietöissä täyden sataprosenttisen palkan?
Asiasta kiinnostunut

VASTAUS: Valtion tapaturmatoimisto ei myönnä lainkaan varsinaisia työkyvyttömyyseläkkeitä. Teidän tapauksessanne onkin ilmeisesti kysymys tapaturmavakuutus- tai sotilasvammalain alaisesta elinkorosta, jonka saaminen ei vaikuta työansioihinne. Sen perusteella ei työnantajanne siis voi tehdä mitään vähennystä, vaan Teillä on oikeus täyteen työsuoritustanne vastaavaan palkkaukseen. □

Mestarivalikoimat

pelkkiä suosikkeja todella edullisiin C-myyntihintoihin!

① 48:— ② 83:— ③ 83:— ④ 83:— ⑤ 48:—

Musiikkiaarteita kansanmusiikista, elokuva- ja musikalisävelistä, ikivihreästä ja nykypäivän tanssimusiikista, lännenmusiikista, jne. Yksinomaan suuria suosikkeja, jotka on koottu upeisiin 5—7 levyn albumeihin. Nämä sävelmät Tekin valitsisitte jos joutuisitte valikoimaan parhaat maailman suosituimmista melodioista.

Tietoa, taitoa ja kaunokirjallisuuden helmiä kirjavalikoimastamme. Kaikki teokset ovat suomalaisten kustantajien arvokasta tuotantoa, jolla on pysyvä sija valistuneen, nykyaikaisen ihmisen peruskirjastossa. Osamaksulla, ilman korkoa, postivapaasti.

HINTAMUURI MURTUU!

Tarjoamme Teille isoja LP-levyjä hätkähdyttävän huokealla. Upea 7 levyn albumi + lahjalevy, **normaalihinnaltaan 192,—, nyt osamaksulla 2 x 49,— = 98,—. Alennus 50 %. Käteisostajalle vielä 15 % alennus,** eli hintaan **83,—!** Maksatte noin 75 penniä per sävelmä. Viiden LP-levyn albumit vieläkin edullisemmin. Vain **48,—!** Levyt ovat stereo-äänitettyjä ja niitä voi soittaa kaikilla levysoittimilla loistavin tuloksin ja vahingoitta.

TULOSSA

hienoja LP-levyjä hintaan 15,80. Esiintyjinä seuraavat huippunimet:

Damita Jo
Nana Mouskouri
Jerry Lee Lewis
Connie Francis
Paul Mauriat
Shirley Bassey
Beach Boys
Nat King Cole
The Lettermen
Bud Shanks
Smother Brothers
Johnny Mathis
Dinah Washington
Gerry Mulligan
Dean Martin
Frank Sinatra
Sammy Davis Jr
Mantovani
The Supremes
Al Martino
Jimmy Hendrix
Oskar Peterson
Ray Charles
Chuck Berry
Nina Simone
Tommy Garret
Tito Rodrigues
Johny Man ja Si Zentner
Quincy Jones
Madeline Bell

① Tehkää nyt musiikkimatka 10 maahan niille tunnusomaisten sävelten siivin ja uudistakaa tuo toivematka milloin tahansa haluatte. Todella loistava kokoelma autenttista kansanmusiikkia.
Tarjoamme tämän albumin hätkähdyttävän huokealla. Vain **48,—.**

② Showbusineksen kirkkaimmat tähdet Frank Sinatrasta Herb Albertiin ja Andy Williamsista Beatleseihin ovat tehneet tunnetuiksi tähän albumiin valitut 77 tähtihittiä. Lahjalevy on samaa luokkaa. **Hairista on mukana ''Aquarius'' ja ''Let The Sunshine In''.**
Tämä täysipainoinen kokoelma nyt meiltä sensaatiohintaan **83,—.**

③ Hollywoodilaisen ja eurooppalaisen elokuvan loistoajoilta on nyt talletettu Teitä varten 78 huolellisesti valittua filmihittiä. Tämä suurenmoinen kokoelma ilahduttaa Teitä kerta kerran jälkeen. Tässä osa elokuvista joista albumin musiikki on poimittu: Maija Poppanen, Mies ja Nainen, Zorbas, Cherbourgin sateenvarjot, Tuulen viemää, Kwai-joen silta, Viinin ja ruusujen aikaa, Sheriffi, jne.
Loistava valikoima kaikkien ikäryhmien rakastamaa musiikkia. **83,—.**

④ 84 suurhittiä Kuolleista lehdistä Hello Dollyyn. Vauhdikkaitten vuosien musiikkia — 50- ja 60-luvuilta kihelmöivänä musiikkinautintona. Tässä poimintoja ihmealbumista: ''I Left My Heart In San Francisco'', Deart Heart'', säveliä ''Exoduksesta'', ''Thats Amore'', säveliä ''My Fair Ladystä'', ''Viulunsoittaja katolla'', ''Maria Elena'', ''A Taste Of Honey'', ''Downtown'', You Are My Sunshine'', jne. Tämäkin 7 levyn albumi ja yksi lahjalevy huippuedullisesti **83,—.**

⑤ Tijuanamusiikki, eli meksikolais-amerikkalainen tyyli on kaikkialla maailmassa 'saavuttanut jakamattoman suosion. Tämä albumi tarjoaa Teille 5 levyn ainutlaatuisen valikoiman aidointa ja oikeinta tijuanatyylin musiikkia. Tällaista valikoimaa ja näin edullista tarjousta ei Teille ole aikaisemmin esitetty, sen rohkenemme sanoa. Ainoastaan meiltä hintaan **48,—.**

TILAUSKUPONKI

Mestari VALIKOIMAT

Hämeenpuisto 33 A 1
puh. 931-33 506
Box 1503 Tampere

Lähettäkää minulle heti ilmaiseksi ja ilman mitään sitoumuksia levyalbumiesitteenne ☐

Tilaan tiliini osamaksulla ☐ käteisellä ☐ seuraavat tuotteet

Tilaajan nimi

synt.aika ammatti

Lähiosoite

Postitoimipaikka HY 1/70

UUSI SUURI UUTUUS! LIBRI-sarja

Maailmankuulujen kirjailijoiden ihastuttavia romaaneja — rehevän värikästä elämänkuvausta, terävän psykologista erittelyä, mukaansatempaavaa jännitystä ja hellyttävää huumoria. Ch. Brontë: SHIRLEY I—II, Dickens: SUURIA ODOTUKSIA I—II, Defoe: ROXANA, Jacobsen: ROUVA MARIE GRUBBE, H. C. Andersen: KAKSI PARONITARTA, Juan Valera: PEPITA JIMINEZ, Victor Hugo: YHDEKSÄNKYMMENTÄ KUUSI I—II. Sidottu erittäin kauniiseen, kultasomisteiseen, siniseen tekonahkaan. Erillisosien hinta 19,—/kpl. **Koko sarjan tilaajille 20 mk:n alennus. LIBRI-sarja käteisellä 170,—, osamaksulla alkumaksu 20,— ja 15,—/kk.**

15 mk/kk

VERNE-SARJA

KOKO SARJA VAIN 100 MK, JOLLOIN SAATTE 2 KIRJAA ILMAISEKSI.
Maailmankuulun ranskalaisen kirjailijan **Jules Vernen** 10-osainen jännittävä romaanisarja: **1. Haaksirikkoiset ilmapurjehtijat, 2. Saareen heitetty, 3. Kaksi vuotta saarella, 4. Saaren salaisuus, 5. Robinson-koulu, 6. Majakka maailman laidalla, 7. Begumin Miljoonat, 8. Merten alitse, 9. Kapteeni Nemo, 10. Nautilus.** Sarja sidottu kultasomisteiseen tekonahkaan. Kussakin teoksessa n. 200 sivua. Kuvitettu **12:50 kpl.**

10 mk/kk

AINO RÄSÄSEN IKI-IHANAT HELENA-ROMAANIT

KOKO SARJA VAIN 100 MK, JOLLOIN SAATTE 1 KIRJAN ILMAISEKSI.
Maamme suosituin rakkausromaanisarja: 1. Soita minulle Helena, 2. Ja Helena soittaa, 3. Näkemiin Helena, 4. Pää pystyyn Helena, 5. Päivi Helenan tytär, 6. Helena ja Etelän tyttö, 7. Helena kuuntelee, 8. Helena ei tottele, 9. Helenan suku. Sarja on sidottu viininpunaiseen muovinahkaan. Sid. **12:50 kpl.**

10 mk/kk

PERHEEN SUURI LÄÄKÄRIKIRJA

JOKAINEN KIRJAN OSTAJA SAA ILMAISEKSI 5 000 MKN SUURUISEN VAPAA-AJAN TAPATURMAVAKUUTUKSEN VUODEKSI.
Teos on pohjoismaiden parhaiden asiantuntijoiden ja maamme johtavien lääkärien yhteistyön tulos. 606 suurta sivua, 57 monivärikuvaa, 474 muuta kuvaa ja piirrosta. 8 sivuinen muovikalvoliite ihmisruumiin rakenteesta, terveyskortteja ja taulukoita. Punainen nahkaselkäsidos. **Hinta vain 55:60**

10 mk/kk

SUURI OMPELU- JA KÄSITYÖKIRJA KIRJA

Maamme laajin ja monipuolisin käsityöalan suurteos, sisältäen seuraavat oppaat: **1. Ompelu, 2. Neule, 3. Virkkaus, 4. Nypläys, 5. Kirjonta, 6. Suomal. kansanomainen kirjonta, 7. Verkkopitsi, 8. Kudonta 9. Solmeilu ja 10. Kankaanpainanta.** Erittäin yksityiskohtaiset ja selvät työohjeet. 465 suurta sivua. Yli 1000 opastavaa piirrosta ja valokuvaa, kokosivun monivärivalokuvia, kaavoja. **Käteisellä, sidottuna muovinahkaan, 65,70.**

13 mk/kk

Ulkomaille ainoastaan käteisellä.

TYÖTEKNILLINEN KOULU alkaa 1. 2. 1970

TYÖTEKNILLINEN KOULU edustaa koulumuotoista opiskelua, jonka perusajatuksena on, että kirjeellisesti ohjatulla ja lukukausien puitteissa tapahtuvalla kotiopiskelulla oppilas valmentautuu selviytymään kunakin kolmena opiskeluvuonna järjestettävistä henkilökohtaisista kursseista ja kokeista. Alkukesällä oppilaat osallistuvat 9 päivää kestäville kertauskursseille, joilla kerrataan oleellisin osa itseopiskeluna luetusta oppimäärästä. Kertauskurssien viimeisinä päivinä suoritetaan kustakin aineesta henkilökohtainen koe, joka ratkaisee oppilaan pääsyn jatkamaan opiskelua seuraavalle vuosikurssille.

— Vähintään 2-vuotisen ammattikoulun suorittanut voi päästä todistuksesta riippuen suoraan 2. luokalle.

KOULUN OSASTOT

yleinen teollisuusosasto, koneenpiirtäjäosasto, kunnossapito-osasto, työntutkimusosasto, auto-osasto, konepajaosasto, levytyöosasto, valimo-osasto, sähköosasto, mekaanisen puunjalostusteollisuuden osasto, mittaus- ja säätöteknillinen osasto, LVI-teknillinen osasto.

Koulun suorittanut on oikeutettu saamaan opetusohjelmassa mainituin edellytyksin työteknikko -nimityksen. Työteknillisestä koulutusta on tähän mennessä valmistunut yli 2.000 työteknikkoa.

YRITYSTEKNIIKAN KURSSI alkaa 9. 2. 1970

Nuori toimihenkilö tarvitsee erikoisalan peruskoulutuksen lisäksi selkeää tietoa siitä, miten koko yritys toimii ja miten hänen työnsä kytkeytyy kokonaisuuteen. Hänelle opettaa yritystekniikan kurssi keskitetysti ja tehokkaasti oman ammattitaidon yhdistämistä yrityksen toiminnan vaatimuksiin.
Kurssi suoritetaan ohjattuna kotiopiskeluna, joten se tulee halvaksi. Se käsittää noin 800 oppikirjan sivua seuraavista aineista: yritystalous, tuotantotekniikka, ergonomia, markkinointitekniikka, laskentatekniikka, yrityksen hallinto ja konttoritekniikka, yhteistyön perusteet ja tekniikka, työsuhde- ja palkkausasiat, kansantalous yrityksen kannalta.
Kurssi soveltuu parhaiten vasta muutaman vuoden työkokemuksen omaaville kehityshaluisille toimihenkilöille.

Teknillisiin kouluihin opistoihin pyrkiville tarkoitetut kertaus- ja harjoituskurssit alkavat 15. 1. ja 10. 2. 1970

Varsinainen kertauskurssi opiskellaan kirjeellisesti ohjattuna itseopiskeluna sisäänpääsykokeitten aineissa. Tätä täydentävät sunnuntaina huhtikuun 19. päivänä 1970 pidettävät henkilökohtaiset h a r j o i t u s k o k e e t. Nämä kokeet pyritään laatimaan aikaisempina vuosina teknillisissä oppilaitoksissa pidettyjä sisäänpääsykokeita vastaaviksi. Osallistuminen harjoituskokeisiin on vapaaehtoinen. Kokeet pidetään esittelylehtisessä mainituilla paikkakunnilla. Kertauskursseille osallistuville annetaan valtion teknillisten oppilaitosten n e l j ä n aikaisemman vuoden sisäänpääsykokeet ja ratkaisuohjeet sisältävä kirja.

Tilaan esittelylehtisen

- ☐ Työteknillinen koulu
- ☐ Yritystekniikan kurssi
- ☐ Teknillisiin kouluihin ja opistoihin

nimi ....

osoite ....

TIETOMIES
Messuhallit C Helsinki 25
puh. 440 181

Jordan® pitää hampaat suussa!

Tiedättekö, että joka viides täysi-ikäinen suomalainen on jo menettänyt omat hampaansa. Siksi JORDAN on tärkeä asia lapsesta alkaen! JORDAN harjan v-lovitettu muoto auttaa harjan tunkeutumista rakoihin, joihin tasainen harja ei pääse. Varsikin on muotoiltu niin, että poskihampaitten harjaaminen käy helposti. Jokaisen harjaksen kärki on pyöristetty raapimattomaksi.

JORDAN hammasharjoja on kolmea eri kovuusastetta sekä lasten harja. Värejä hyvä valikoima. Harjat ja varsi kestävät puhdistuksen kiehuvalla vedellä.

Siksi joka toinen Skandinaviassa myyty hammasharja on JORDAN!

hyvä uuden vuoden **päätös** uusi Jordan harja

Jordan®
pitää hampaat suussa

Oy WALLCO-FENNICA Ab

TÄMÄ TAPAHTUI SUOMESSA HERRAN VUONNA 1969:

HYMYLEHTI OSTI IHMISEN

**Hymylehti osti Toivo Ilmari Pohjoisahon (52) ulos velkavankeudesta.
Hän oli velkaa Porin sosiaalilautakunnalle. Hän oli aikanaan jonottanut apua sosiaalilautakunnalta ja oli saanut. Kuvamme, jossa Toivo Pohjoisaho astuu vapauteen velkavankeudesta, on loppu. Kuva, jossa jonotetaan huoltoapua Helsingissä, on alku. Hetkeksi jonottajat saavat apua: ruokaa, asunnon, vaatteita.
Toivo Pohjoisaholle tuo apu kävi kohtalokkaaksi. Se johti vankimielisairaalaan ja vankilaan. Hän oli huoltoavun uhri. Velkavanki. Toivo Pohjoisahon velkavankeus oli meidän syytämme, meidän kaikkien. Ja se tuli maksamaan meille moninkertaisesti tuon velan loppusumman 522 markkaa 18 penniä.**

Teksti: JAAKKO S. TOIKKA
Kuvat: KALEVI PÖYHÖNEN
ja LASSE PULKKINEN

Herrat kansanedustajat, te ette voi tätä ymmärtää. Herrat kauppaneuvokset, pelkään ettette tekään.

Te ette nähneet sitä hetkeä jolloin Kuopion Lääninvankilan portista tuli ulos hämmentynyt, harmaapartainen Toivo Pohjoisaho.

Tehän ette voi kuvitella miltä näyttää viisi vuotta viisaampi ja viisi vuotta heikompi mies. Te ette voi kuvitella miltä hän näytti liian suurissa harmaissa housuissaan, niissä jotka oli saanut viranomaisten repimien tilalle.

Hän oli tuntia aikaisemmin päässyt sellistään. Siitä jonka seinäkalenteriin hän oli merkinnyt vain vuodet.

Neljä ristiä oli merkinnyt neljää täyttä vuotta. Kalenteri oli päätetty vuoteen 2018, silloin on Pohjoisahon 100-vuotispäivä.

Siinä portilla hän pysähtyi, katseli oudoksuen ympärilleen ja vaikutti hämmentyneeltä. Johtuiko se sitten hänen likinäköisistä silmistään, vai yllättävästä vapaudesta.

Oli joulukuun 13. päivä vuotta 1969. Kello oli 16.05. Oli juhlapuheen aika. Olisi pitänyt lausua tervetuliaissanat.

Te, jotka pidätte niitä sulavia puheitanne.

Te, jotka kalastatte niitä ääniä ja juhlistatte onnistuneen kauppaneuvottelunne sikaarin ja konjakin säväyttämillä pikkunokkeluuksilla. Mitähän te olisitte sanoneet tuossa tilanteessa tuolle pienehkölle pystytukkaiselle tulokkaalle?

Olisin kaivannut neuvoanne, sillä minä olin ollut syyllinen tuon miehen vankeuteen.

Minä ja tämä ihmeellinen yhteiskuntamme, joka on, ja tulee olemaan keskeneräinen hamaan loppuunsa saakka.

Huolimatta vaalien lopputuloksista.

Huolimatta kauppasopimuksista.

Mutta tehän ette nähneet.

Kuilun partaalla

Ehkä palaamme hetkeksi tuo-

**Jonottavatko he vankilaan?
Mahdollisuus on peloittavan lähellä.
Toivo Ilmari Pohjoisaho on siitä hätkähdyttävä esimerkki.**

hon jonottajien valokuvaan.

Se on aika herkkä kuva.

Se on otettu yhteiskunnallisesti ajatellen eräästä "valitettavasta pisteestä".

Tuo "valitettava piste" on juuri sellainen käsite jota voi mukavasti viljellä vaalipuheessa, vai kuinka herrat kansanedustajat?

Suursuonlaita on yksi niistä pisteistä, joista jaetaan tarpeen mukaan huoltoapua meille suomalaisille.

Ja sitä tarvetta on.

Noita pisteitä on tässä maassa paljon. Niitä on merkittyinä tiettyjen virastojen seinäkartoille tasaiseksi verkoksi yli koko Suomen.

Tuohon kuvamme jonoon on tuskin kukaan tullut huvin vuoksi. Jonottamaan aamulla jo ennen putiikin avaamista.

Vai mitä luulisimme tuosta lastaan taluttavasta väsyneestä äidistä, tai tuosta kainalosauvoihinsa nojaavasta sotainvalidista.

Huviretkestä ei ollut kysymys myöskään silloin kun Toivo Ilmari Pohjoisaho otti yhteyttä "huoltoon".

Toivo Ilmari syntyi veljessodanvuonna, tammikuussa, Vaasassa. Hän syntyi äidistä, jonka hautapaikkaa hän ei tiedä.

Hän ehti elää pitkään tavallisen suomalaisen miehen elämää,

erehtyi kerran pissalle väärään pihaan,

sai siitä juopumus-sakon,

kävi kahta sotaamme eturintamassa,

ei saanut aikaan Suur-Suomea,

otti, jermuillessaan viimeisen sodan loppuvaiheita, omiin nimiin tietystä kellarista tiettyä spriitä ja sai tuomion,

oli maalari ja sekatyömies, pyöri satamassa, harvensi sokerijuurikasta, duunaili mitä sattui ja annettiin.

Välillä tie oli liian lavea, välillä liian kapea.

Ja sitten Pohjoisahon totuuden hetki koitti huhtikuun 12. päivänä, vuonna 1962.

Kunnallinen rasite

Tuona päivänä 44-vuotias työmies oli Porissa. Oli vaan, kun ei ollut mitään muutakaan tekemistä.

Täsmällisesti sanoen Pohjoisaho oli työtön.

Tässä tulee juttuumme mukaan jälleen tuo jono.

Pohjoisaho meni jonoon Porissa.

Työttömyys ja sairastelu saivat Pohjoisahon jonottelemaan tuosta huhtikuun päivästä lukien aina maaliskuun 11. päivään 1964 saakka. Hän kävi jonossa aina tarpeen mukaan ja sai koko aikana yhteensä 522 markkaa 18 penniä avustusta.

Miehestä tuli kunnalle rasite.

Summa oli siis pennilleen tuo edellä mainittu kun maaliskuun 11. päivä Herran vuotta -64 kallistui iltaansa.

Kyseessä oli ollut raha-avustuksia ja suorituksia elintarvikkeista, lääkärinpalkkioista, röntgentutkimuksesta sekä Pohjoisahon asumiskuluja porilaiseen Miesten asuntolaan ja U s k o n m a j a a n.

Mutta paremmat ajat olivat edessä.

Kevät muuttui kesäksi. Topi sai töitä Vuorikemian laajennustyömaalla. Ensin oli työnantajana Rakennusliike J. Koskinen ja pojat ja syksystä lähtien Rikkihappo Oy.

Vaikka työnantaja välillä vaihtui pysyi Pohjoisaho samalla työmaalla Vuorikemiaa laajentelemassa.

Kun Pohjoisaho muutti Rikkihapon palkkalistoille, merkitsi Porin sosiaalilautakunta papereihinsa miehen jättäneen työpaikkansa ja että tämän olinpaikka on tuntematon.

Näin siitä huolimatta, ettei miehen koti- taikka työmaa-osoite ollut muuttunut!

Tämä kuului osana siihen peliin, jota tässä maassa tietyt "sosiaalisesti ajattelevat" alan virkamiehet ja toimihenkilöt harrastavat.

Tämä kuuluu osana siihen peliin, jossa toisena osapuolena on vanhentunut ja byrokratian harrastajia suosiva lainsäädäntö + toimeenpanojoukkue. Ja toisella puolella ilman rahaa ja arvovaltaa kamppailevat isänmaan turhat toivot. Vähemmistöt joilta useimmiten on turha kalastaa edes ääniä.

Tietäähän sen miten tässä Topille kävi.

Velkavanki

Noin kansainvälisesti ottaen meillähän ei ole velkavankeja.

Tätä tapausta ei kai sitten voi ottaa kansainvälisesti.

Työsuhde Rikkihapon kanssa päättyi 24. 3. 1965 ja todistusjäljennöksen mukaan Topi sai lopputilin työn vähyyden vuoksi. Niille jotka eivät sitä tiedä, on tässä ehkä aiheellista kertoa että työn vähyys on se normaalein syy minkä vuoksi suomalaiselle sekatyömiehelle aina silloin tällöin lyödään lappu käteen.

Topi ehti vielä vierailla parissa tilapäisessä työpaikassa, mutta tänään voidaan todeta että tuo Rikkihapon työpaikka olikin sitten viimeinen kunnollinen työmaa Pohjoisahon Topin surulliseksi muuttuneessa historiassa.

Käytännössä Topista oli tehty velkavanki, jo silloin kun hän työskenteli Vuorikemialla, mutta häneltä ei peritty tuota 522 markan 18 pennin saatavaa.

Tie Lääninvankilaan

Tunnolliseen kunnalliseen tapaan Porin kaupungin sosiaalilautakunta oli huomannut, ettei Topia jonosta tavattu. Kun viimeinen vierailu oli tapahtunut maaliskuussa -64, niin jo 3 kuukautta myöhemmin teki Turun ja Porin lääninhallitus lääninoikeudessa päätöksen, jossa Porin kaupungin sosiaalilautakunnan ilmoittama 522 markan 18 pennin huoltoapusaatava oli Porin kaupungille Topin toimesta suoritettava rahana tai työllä työlaitoksessa.

Tuo päätös on melko tavallinen suomalaisen lääninoikeuden päätös. Se perustuu pykäliin ja lain kuvioihin. Soveltaminen on sitten luku sinänsä.

Tässä tapauksessa soveltamisen suuri ekspertti oli sosiaalityöntekijä M a t t i

KÄÄNNÄ

Herrat kansanedustajat. Tehän ette voi kuvitella miltä näyttää viisi vuotta viisaampi ja viisi vuotta heikompi mies. Tässä hänet kuitenkin näette. Ensimmäiset hämmästyneet hetket yllättävässä vapaudessa.

HYMYLEHTI OSTI IHMISEN

Tiainen, jonka voimakkaat antipatiat Topia kohtaan puhkesivat tilaisuuden nyt koittaessa kauneimpaan kukkaansa.

Topi sai käteensä jäljennöksen tuosta lääninoikeuden päätöksestä sopivasti heinäkuun 30. p:nä 1965. Sopivasti siksi, että "... rahana tai työllään työlaitoksessa" merkitsi työttömälle miehelle tuota jälkimmäistä vaihtoehtoa.

Topista tuli vankilan asukas.

Tässä välissä on syytä sanoa, että Topi omaksi onnettomuudekseen on helvetin jääräpäinen mies.

Jukura, jossa suomalainen sisu sykkii kaikkein härmäläisimmässä hengessä.

Kun siis Topi vietiin työlaitokseen, hän ilmoitti ettei tee siellä työtä kun ei saanut sitä tehdä vapaudessa vaikka olisi halunnut.

Seuraavaksi oli vuorossa pakkotyölaitos, ja sitten vankila.

Mutta eihän Topia voitu pakoittaa.

Välillä meni sitten jo tappeluksi vartijankin kanssa.

Mutta eihän Topia voitu pakoittaa.

Lopuksi mies päätyi Kuopion Lääninvankilaan, joka on ilmeisesti lajissaan inhimillisin ja paras tässä maassa. Kiitos tästä lankeaa sekä vankilanjohtaja Miikkulaiselle, että työnsä todella osaavalle vartijakunnalle.

Kyllä Topia täälläkin yritettiin taivuttaa, mutta todettiin ettei onnistu.

Topi istui siis tuota velkaansa.

Istui viidettä vuottaan silloin kun HYMYLEHTI sai asiasta tiedon.

Mitä maksaa ja kenelle

Topi ei ole poikkeustapaus. Hän ei ole ainoa suomalainen velkavanki.

Jostain kirjanpidollisesta syystä lienee johtunut, että Topin velka todella pieneni vankeuden aikana. Vajaassa viidessä vuodessa tuo velka pieneni 18 (KAHDEKSANTOISTA) penniä.

Kyllä Topi olisi työskennellyt sen eteen että hänet olisi vapautettu.

Sitten olivat kaikki tiet tukossa.

50-vuotispäiväänsä hän vietti suomalaisessa keskusvankilassa. Oli poissa, mutta ei pannut paikalliseen lehteen tuota klassillista "Merkkipäivänään matkoilla".

Topi oli tehnyt viimeisen yrityksensä oikeuksiensa puolesta.

Oli jopa kirjoittanut Tasavallan Presidentille.

Viimeinen kirje lähti Turun ja Porin lääninhallitukselle, mutta se palautettiin merkinnällä "ei postirahaa tilillä".

Se oli loppu.

Se niin kuin sinetöi Toivo Ilmari Pohjoisahon kohtalon.

Varmisti sen, että Topi jäi linnaan.

Sitten tulee se tasa-arvoisuus-kysymys.

Topilla ei ollut rahaa. Hän saa siis jäädä linnaan.

Näin kuuluu katkelma tämän pelin säännöistä.

Jos olisi ollut, se tietysti olisi muuttanut asian.

Kun HYMYLEHTI maksoi Topin velan Porin sosiaalilautakunnalle eräänä maanantaina, niin saman viikon lauantaina TOPI KÄVELI VAPAUTEEN.

Ja mitä tämä mieletön systeemi maksaa?

Topille se olisi pahimmassa tapauksessa maksanut vankilavuosia hamaan hautaan asti.

Yksi risti sellin seinään kutakin vuotta kohti.

Kieliä hän olisi oppinut ennen kuolemaansa runsaasti. Nyt hän opiskeli jo saksaa ja puhui ruotsia ja englantia.

Mutta paljonko se olisi maksanut veronmaksajalle ja meidän mainiolle yhteiskunnallemme?

Voidaan sanoa, että jos olisimme maksaneet heti Topin velan, ja pistäneet Pohjoisahon kansaneläkkeelle heti työttömyyden sijasta, niin ihmisen vapauden riiston lisäksi olisimme säästäneet vuosien mittaan jo yhden tapauksen osalta kymmeniä tuhansia markkoja, varsinkin kun Pohjoisaho ja hänen kaltaisensa usein olisivat vielä mukana kantamassa tätä yhteistä verotaakkaamme.

Käytännön kirjaimen mukaan Pohjoisaho pääsi vasta ns. ehdolliseen vapauteen.

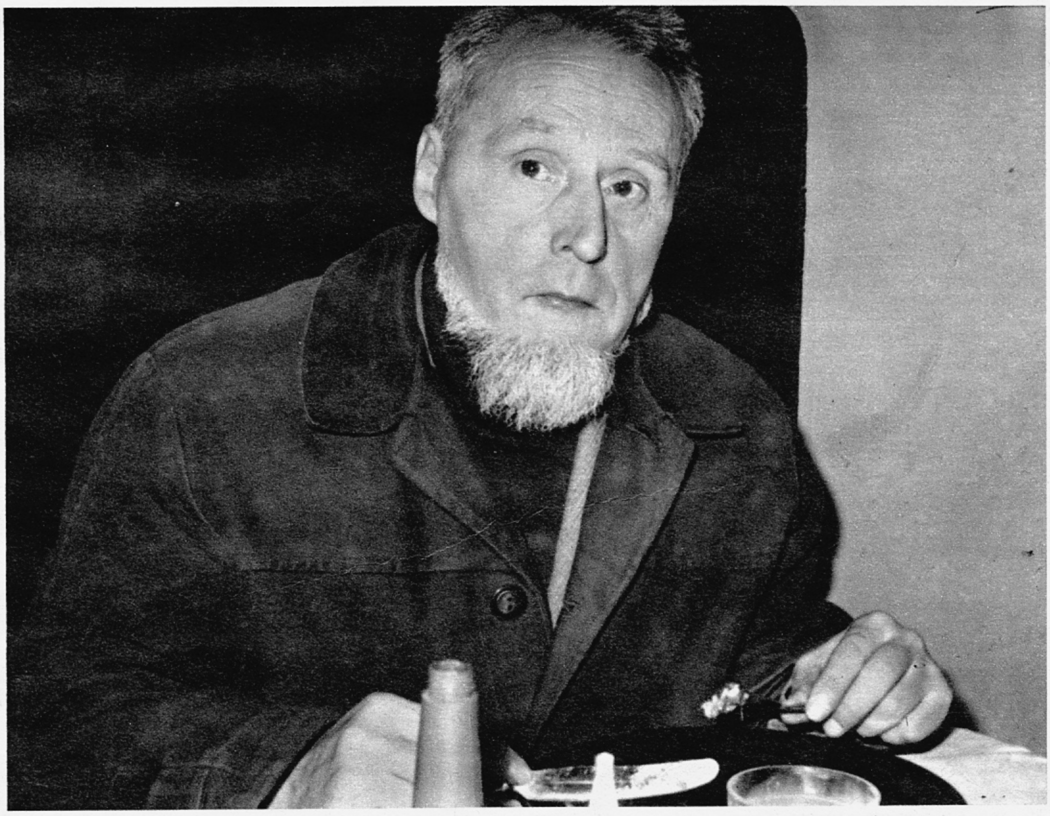
Eduskunnassa on jonottamassa lakialoite, joka ilmeisesti muuttaa Pohjoisahon tapauksen siten, että tuosta ostamastamme vapaudesta tulee ehdoton.

Ehdollinen tai ei, niin Topi nukkui ja söi ensimmäisinä vapautensa hetkinä PUIJOHOVISSA Kuopiossa.

Sitten veimme hänet Poriin.

Rengas sulkeutui.

Pohjoisaho ilmestyi jälleen Porin katukuvaan, viisi vuotta viisaampana ja viisi vuotta heikompana miehenä. □

Kun pysähdyimme syömään niin Pohjoisahon nälkä kasvoi syödessä. — Minä olin jo unohtanut miltä ruoka saattaisi maistua, hän totesi. Mitä siihen osasi vastata. Mistä Te olisitte hänen kanssaan puhunut? Kauniista säästä?

–SEK–
Näinä iltoina hän laatii yhdistyksensä toimintakertomusta menneeltä vuodelta.
Ja sytyttää Virginian.
Muutamien minuuttien nautinnoksi.
Kertaa mielessään viime palaveria. Puree filtteriä.
Ja puhaltaa savut, joita silmä seuraa.
Eikä hän mielessään malta olla piruilematta savukkeille, jotka lupaavat ystäviä ja vaikutusvaltaa.
VIRGINIA
PUHDASTA, MAUSTAMATONTA TUPAKKAA. TASAN 2.-
Amer-Tupakka Oy

postia

Kansanterveys ja pontikka

Kansanterveyden vuoksi olisi jokaisen pontikan käyttäjän syytä ja suotavaa suhtautua kotikeittoisiin hiukan varovaisemmin. Sillä vaikka aine näyttää kuinka kirkkaalta ja puhtaalta, saattaa siinä olla ties mitä. Olen itse kokeillut ja suodattanut pontikkaa tavallisen kahvisuodatinpaperin lävitse. Paperiin jäi varsin arveluttavan näköistä sakkaa.

**Suodattaja,
Tampere**

Vihreäihoisten syrjinnästä

Tiedustelisin onko Hymylehdellä mahdollisuutta osallistua kustannuksiin, jotka johtuvat itseni värjäämisoperaatiosta.

Olen paheksuen pannut merkille kuinka vähäinen lajivalikoima on niillä henkilöillä, jotka tuntevat tarvetta rotuerotella ja halveksia ihmisiä, jotka sattuneesta syystä ovat syntyneet esimerkiksi mustiksi, keltaisiksi, punaisiksi tai vaikkapa valkoisiksi. Tottunut värisilmä jää kaipaamaan vihreänahkojen syrjimistä. Aionkin värjäyttää itseni pikimmiten vihreäksi tämän puutteen poistamiseksi.

**Valinnan vapautta
rotuerottelijoille,
Nynäshamn
Ruotsi**

Hyvää vuotta 1970!

Todellakin. Hyvää uutta vuotta.

Hymylehden toimitus

Piikkikiitokset

Tarkoitukseni on lausua teille Hymylehden toimittajat piikkikiitokset siitä, kun te viime vuoden loppunumeroissa lupasitte kissan kokoisin kirjaimin, ettei enää särkyneitten toiveitten joulua. Kauniit sanat sinänsä, mutta täyttä höpötystä kaikki.

Mekin kirjoitimme sinne ja toivoimme, että lähettäisitte edes lapsellemme pienen paketin jouluksi. Se oli täysin turha toivomus. Ja oli särkyneitten toiveitten joulu, meillä ainakin.

Jos emme olisi saaneet sosiaalihuollosta viidenkymmenen markan ostokorttia, ei olisi ollut edes leipää jouluksi.

Oletteko nyt herrat Hymylehden toimituksessa tyytyväisiä, kun saimme viettää puolittain nälkäisen joulun.

Haluan lausua teille toimittajat parhaimmat kiitokset, kun osaatte narrata ihmisiä kauniilla lupauksilla. Olkoon joulunne jälleen turvallinen ja siunattu joulu. Kiitos vielä kerran kauniista lupauksista.

**Sylvi Karppinen,
Jaalanka**

Parahin Sylvi Karppinen. Emme suinkaan ole tyytyväisiä vaan hyvin pahoillamme. Olemme pahoillamme siitä, että vaikka kuinka tahtoisimme, emme voi jokaista avuntarvitsijaa auttaa edes jouluna. Mutta kun tuomitsette meidän viimejouluisen vähäisen yrityksemme edes hiukan tuoda jouluiloa edes osalle vähäväkisistämme, voitte saman tien tuomita kaikki muutkin auttamisyritykset ja avustusjärjestöt.

Kaikesta huolimatta toivomme, että uusi vuosi alkaisi Teidän perheessänne valoisammin kuin edellinen.

Toimitus

Olavi Virralle

Olen sen ajan lapsi, jolloin tanssilava oli eräänlainen ihmisten huoltoasema. Aina sitä jaksoi jotenkin viikon kestää kun tiesi, että lauantaina pääsee tansseihin. Sen ajan ihmiset kaipasivat tunnelmallista tanssimusiikkia, josta kaunis kiitos Sinulle. Kiitos niistä hetkistä, joita Sinulla oli toisille antaa.

**Vanha ihailijasi,
Helsinki**

Pusu-Leena

Luettuani Hymylehden viime numerosta, että Pusu-Leena oli jälleen iskenyt, kauhistuin. Kyllä se on kauhea nainen, häpäisee koko naissuvun. Pitäisi nyt antaa niinkin korkean virkamiehen kuin pääministerin antaa kulkea rauhassa.

Vihastunut lukija

Jopas nyt jotakin. Arkkipiispa Simojoki oli muuten melkein samaa mieltä, kuten voitte tästä Hymylehden numerosta lukea. Mutta pääministeri ei tuntunut Pusu-Leenan pusuista pahastikaan vihastuvan. Emme jaksa uskoa, että pieni ja herttainen Pusu-Leena kykenisi millään keinoin häpäisemään koko naissukua.

Toimitus

Häviöstä viisastuneelle

Viisastuneelle, jolle autokorjaamon kanssa kamppaillessaan oli jäänyt vain pelkkä osanot-

to-oikeus, ilmoittaisin, että varmasti liityit sellaiseen kerhoon, missä jäsenmäärä on melko suuri. Kukin aina näistä jäsenistä ajallansa on ollut tyytymätön, huomannut pienuutensa autokorjaamon rinnalla ja tyytynyt kohtaloonsa. Niin on laita ollut minunkin. Olen oppinut kuitenkin valitsemaan, sillä eri autokorjaamoitten palveluksissa on todella paljon erilaisuutta. Minä en päässyt autolleni valohoitoa antaneen korjaamon kanssa minkäännäköiseen yhteisymmärrykseen. Olin heidän mielestään kelvoton asiakas. Mitään ei tunnustettu tehdyksi väärin. Ei edes sitä, että heidän omien mittarimerkintöjen mukaan autollani oli korjaamollaoloaikana ajettu satoja kilometrejä.

Välttääksemme tällaisia tapauksia on kai ainoa keino kiertää tietyt korjaamot. Myös puhuminen joka ainoassa mahdollisessa paikassa kunkin tuntemasta korjaamosta auttanee asiaa. Siis jonkinnäköinen protestiääni kuulukoon aina.

Laulakaamme suohon,
Suorama

Hei vanhat sotajermut

Korsusankarit ynnä muut välistävetäjät ovat tainneet saada kenraalimme Keinosen mottiin. Lähdetäänpä laukaisemaan tätä mottia. Katsotaan sitten kuinka motittajien käy.

Paavo vm/12,
Kerimäki

Hatunnosto

Turhaan te vinoilette Kalevi Keihäselle ja hänen lomakyläilleen. Kyllä suunnitelmat ovat varmasti realistiset.

Nostakaamme hattua miehelle, joka kotikylänsä 50 markan eväät pystyy 15 vuodessa niin moninkertaiseksi saamaan niin kuin Kalevi on ne korottanut. Sillä lailla sitä pitää. Mitenkähän olisi jos valtiovarainministeri kävisi neuvoa kysymässä, kuinka raha pannaan poikimaan.

Niilo Vikman,
Ohkola

Emmehän me vinoilleet.

Toimitus

Eräs tapa matkustaa

Vankilaolojen parantamisesta on paljon puhuttu, eikä syyttä, mutta on eräs siihen liittyvä seikka joka on saanut vähemmän huomiota osakseen. SE ON VANKIEN KULJETUS.

Ehkä vankivaunut on suunniteltu ihmisten kuljetusta silmällä pitäen, mutta kuljetus niissä on tehty eläimelliseksi sullomalla koppeihin (jotka ovat noin kaksi metriä pitkiä ja vajaan puolentoista metrin levyisiä) jopa viisitoista vankia.

Matkat saattavat joskus kestää jopa puoli vuorokautta yhtäjaksoisesti ilman, että välillä voisi oikaista itsensä, minkäänlaisesta liikunnasta puhumattakaan.

Kopin toisella seinällä on kolme noin 60 cm leveätä puulaveria ja toisella noin 40 cm leveä penkki jonka toisessa päässä on aukko tiettyjä tarpeita varten.

Kesällä kopit ovat tukahduttavan kuumia, sillä tuuletus niissä on täysin olematon.

Ylijohtaja Soine myöntää, että koppeihin joudutaan joskus sijoittamaan liikaa vankeja, mutta harvemmin.

Mitä hän tarkoittaa sanalla HARVEMMIN, en tiedä, mutta itse en ole kertaakaan ollut kopissa jossa olisi ollut vähemmän kuin yhdeksän vankia. Soine & kumppanit jotka ovat tottuneet auton pehmustettuihin penkkeihin ja ensimmäisen luokan mukaviin istuimiin, pitäisi sulloa noihin ahtaisiin koppeihin (joissa he joutuisivat istumaan kovalla puupenkillä eivätkä voisi ihailla maisemia, sillä koppien ikkunat on maalattu niin ettei niistä näe ulos), niin eiköhän parannuksia alkaisi tulla myös tähän asiaan.

Vai kuuluuko tämä eläinrääkkäystä muistuttava kidutus osana rangaistukseemme?

Ankka & Keikka,
Sukeva

Seksi kyllästyttää

Nykyaikana pidetään suurta kohua seksistä. Yksinpä televisiokin yllyttää siihen ja sanoo miten se on terveellistä urheilua. Näkee vaikka minkälaista alastonta miestä hyppelemässä kuvaruudussa. Toitottamassa voimakasta sukupuolisuutta. Mutta, ja se on suuri mutta, mihin nämä miehiset uroot pystyvät? Minä olen tavannut useita miehiä, jotka ovat joko homoja tai impotentteja. Minullakin oli poikaystävä, joka mielestäni oli niin terve ja kaunis, mutta melkeinpä pelkäsi sänkyä. Enhän minä olisi väkisin mitään tehnyt. Jotakin vikaa hänessä täytyi olla tai ehkä hän oli liiaksi äidin suojelun alaisena kasvanut.

KÄÄNNÄ

HOROSKOPPI

OINAS (21. 3.—19. 4.) Sivullisen henkilön vaikutus elämäänne lisääntyy. Yllättäen joudutte kokemaan muutamia hauskoja hetkiä, joita kannattaa muistella jälkeenkinpäin. Älkää menettäkö malttianne pikkuasioiden vuoksi. Parhaita päiviä ovat tiistait, onnenluku 7.

HÄRKÄ (20. 4.—20. 5.) Työn vuoksi unohdatte rasittavat yksityisongelmanne. Kuukauden loppupuolella monet asiat selviävät vaikka jokin vanha suhde aiheuttaakin teille päänvaivaa. Mitään suuria yllätyksiä ei satu, jos pidätte raha-asioitanne silmällä. Parhaita päiviä ovat lauantait, onnenluku 2.

KAKSOSET (21. 5.—20. 6.) Ylimääräiset työt häiritsevät kotielämänne rauhaa. Uusi ystävyyssuhde tuo paljon väriä tavalliseen arkielämään, mutta älkää erehtykö luulemaan sitä rakkaudeksi. Harkitseva menettely tuottaa nyt tuloksia. Parhaita päiviä ovat keskiviikot, onnenluku 8.

RAPU (21. 6.—22. 7.) Harkitsematon hakkailu saattaa teidät ikävään välikäteen. Puolinainenkin selitys pelastaa osittain. Ajankohta kauaskantoisten suunnitelmien tekoon on mitä otollisin. Pitäkää päänne kylmänä. Parhaita päiviä ovat perjantait, onnenluku 1.

LEIJONA (23. 7.—22. 8.) Tilaisuus, jonka jo luulitte menettäneenne, saattaa kääntyä onneksenne. Koettakaa toimia välittäjänä tuttavienne riidoissa. Epätavallisia uutisia on tulossa. Menetätte jonkin verran rakastettunne mielenkiinnosta. Parhaita päiviä ovat sunnuntait, onnenlukua ei ole.

NEITSYT (23. 8.—22. 9.) Suunnittelemanne muutokset voivat toteutua jo tämän kauden aikana. Koettakaa kuukauden lopulla välttää tilaisuutta, jota pidätte epämääräisenä. Välttäkää tarpeettomia riskejä, niin menestyksenne on taattu. Parhaita päiviä ovat torstait, onnenluku 5.

VAAKA (23. 9.—22. 10.) Perhepiirissänne menee hyvin, vaikka joku sukulaisenne koettaakin häiritä rauhaanne. Liiketoimet eivät suju niin kauan kun ajattelette rakkauttanne. Taloudellisten menetysten vaara väijyy. Parhaita päiviä ovat lauantait, onnenluku 5.

SKORPIONI (23. 10.—21. 11.) Ajatelkaa tulevaisuuttanne ja harkitkaa kaikki asiat moneen kertaan. Avomielinen keskustelu jonkun läheisen kanssa saattaa antaa arvokkaita tietoja. Menonne ovat paisuneet liian suuriksi. Hillitkää tuhlaavaisuuttanne. Parhaita päiviä ovat maanantait, onnenluku 4.

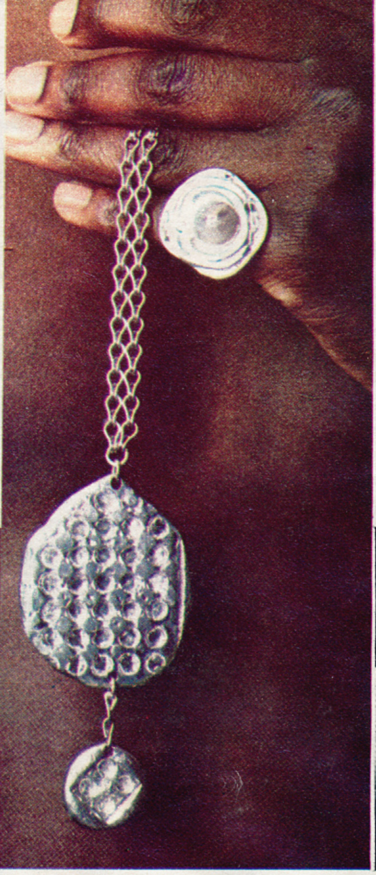
JOUSIMIES (22. 11.—21.12.) Teillä on runsaasti työtä mutta vastapainoksi myös huvituksia. Teidät esitellään jossakin tilanteessa varsin viehättävälle ihmiselle. Olkaa varuillanne älkääkä uskoko kaikkea mitä teille kerrotaan. Taloudellinen tilanne on erittäin hyvä. Parhaita päiviä ovat perjantait, onnenluku 2.

KAURIS (22. 12.—19. 1.) Pienikin ylimääräinen tarmonpuuska on nyt käytettävä eduksenne. Kuukausi on miellyttävä, saatte monia sydämellisiä ystävyyden osoituksia. Koettakaa saada lisätuloja niiden neuvojen avulla, joita olette saanut. Parhaita päiviä ovat sunnuntait, onnenluku 7.

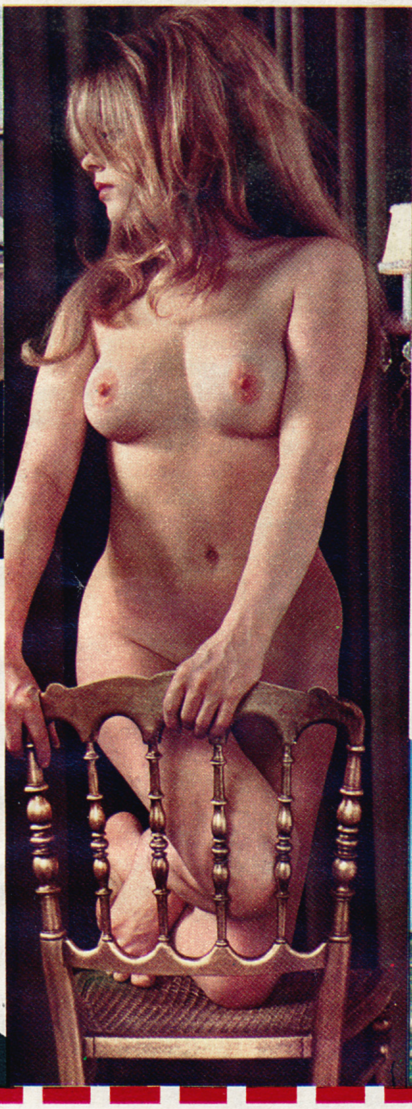
VESIMIES (20. 1.—18. 2.) Kuukausi on suhteellisen hyvä. Kuun keskivaiheilla työnne onnistuu jopa erinomaisesti. Vanha ystävänne aiheuttaa teille hankaluuksia ellette keskustele hänen kanssaan perusteellisesti. Pitäkää kiinni periaatteistanne. Parhaita päiviä ovat maanantait, onnenluku 3.

KALAT (19. 2.—20. 3.) Työpaikallanne esiintyvistä vaikeuksista huolimatta kausi sujuu mukavasti. Jokin matka on tulossa. Teidän olisi syytä vaihtaa taktiikkaanne rakkauden rintamalla. Saatte kuulla uutisia jotka yllättävät teidät täysin. Parhaita päiviä ovat keskiviikot, onnenluku 10.

tiedättekö parempaa miestenlehteä kuin VIP

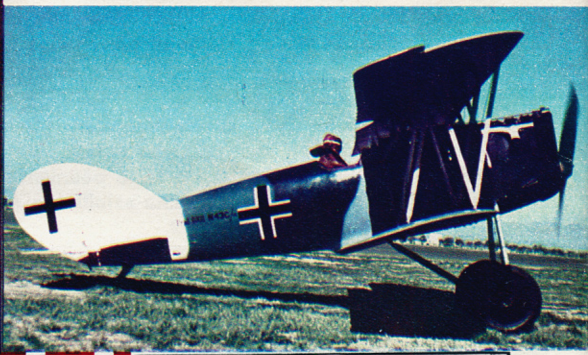

Emme me ainakaan. VIP on erikoislehti, tehty mittojen mukaan suomalaiselle miehelle. Korkealuokkaiseksi. Tämän sivun kuvat ovat kertomus VIPistä. Kaikkea ne eivät kerro. Siksi on syytä lukea VIP. Ja tilata VIP ensi vuodeksi. Ehditte vielä saamaan ykkösnumeron. Se on hyvä kuten seuraavatkin.

Tilaan tiliini vuodeksi 1970 VIP-lehden hintaan 22 mk tammikuun numerosta alkaen. Maksun suoritan laskunne saavuttua helmikuussa ☐ maaliskuussa ☐

Nimi

Lähiosoite

Postitoimipaikka

Tampereen postikontt. lupa n:o 361/69

Voidaan jättää postin kuljetettavaksi ilman postimerkkiä

LEHTIMIEHET OY

PUUTARHAKATU 16

TAMPERE

Minusta tuntuu, että nykyaika johtaa siihen, että naisista tulee miesmäisiä ja miehistä naisellisia. Sukupuolielämä kääntyy ylösalaisin liiallisen tyrkytyksen ja mainonnan vuoksi. Minua ainakin kyllästyttää tämä huomio, mikä on kiinnitetty seksiin.

Girl,
Helsinki

Vaimolla on oikeus . . .

On miehiä, jotka eivät pysty tyydyttämään vaimoaan, koska mies ajattelee enemmän vain oman tarpeensa tyydyttämistä. Hän unohtaa vaimon, mutta tunteet ne on vaimollakin. Nainen kaipaa hellyyttä ensin. Harvoin hän saa osakseen hellyyttä, vaikka kuinka yrittäisi. Harva mies kai tulee ajatelleeksi naisen tunteita. Kyllä monet miehet moittivat naisia kylmiksi, mutta tuskin koskaan tunnustavat, että eivät osaa rakastaa niin, että nainen kuumenee. En tarkoita kaikkia miehiä. Kyllä vaimollakin on oikeus ottaa vierasta, jos ei saa tyydytystä omalta aviomieheltään.

Olemme jutelleet naisten kesken paljon näistä asioista ja harva on tyytyväinen miehensä rakastamistaitoon. Nyt meitä on viisi iloista rouvaa täällä Hesan Kaivopuistossa. Olemme lasten kanssa ulkona ja katselemme lasten leikkiä. Juttelemme Hymylehden sisällöstä yleensä. Kyllä Hymy on aika reilu lehti, puhuu asiat halki, niin kuin te itse ilmoitatte.

Voin kertoa omasta kokemuksestani, että harvoin saan tyydytystä sukupuoliyhdynnästä oman mieheni kanssa. Olen ollut vieraitten miesten kanssa sukupuoliyhteydessä ja olen nauttinut joka kerta suunnattomasti. En tunne itseäni huonoksi äidiksi tai aviovaimoksi, vaikka käytänkin vierasta. Miehenikin on ollut vieraissa naisissa.

Jos naista sanotaan huoraksi, niin miksi ei miestä nimitellä, sillä molempiahan siihen tarvitaan. Miksi on niin, että nainen on huono, jos antaa, mutta mies senkun kerskuu saavutuksillaan. Voiko Hymy-lehti joskus ottaa tämän aiheen lehteensä keskustelunaiheeksi. Meitä on joukko naisia, jotka olisimme siitä kiitollisia. Kyllä vaimo silti on kunnon vaimo, vaikka joskus käyttääkin vierasta. Hän hoitaa hyvin lapsensa, kotinsa ja miehensä.

Viisi iloista rouvaa,
Helsinki

Polttava bordellikysymys

Tietenkin ajatus bordellista on hyvä. Onhan maassamme paljon henkilöitä, joiden on vaikea saada kontaktia toiseen henkilöön ainoastaan sukupuolisen tarpeen tyydyttämisen vuoksi. Eronneet henkilöt ovat erittäin vaikeassa asemassa, samoin sellaiset, joiden olosuhteiden pakosta on asuttava erossa toisistaan. Uskonpa, että avioerotkin vähenisivät huomattavasti, jos maassamme olisi yleisiä bordelleja. Jos ihmisillä olisi siellä tilaisuus tyydyttää halunsa ilman tavanomaista pakollista seurustelua, ei syntyisi kiinteitä avioeroon johtavia suhteita läheskään niin usein kuin nyt.

Olen kahden onnellisen lapsen isä. Työpaikkani on toisella puolella Suomea, joten erossaolo on kiduttavaa aikaa sekä vaimolleni että minulle. Tietenkin minä tyydytän himoni kotoa poissaollessanikin, mutta jo kerran olen joutunut tekemään ratkaisun kahden rakastamani ihmisen välillä. Toisen olemassaolo johtui siitä, että oli löydettävä työpaikkakunnalta ihminen, jolta "sai".

Vaimoni on hermostunut ja tiuskii lapsille vain siitä syystä, ettei ole tyydytetty. Hänkin tarvitsisi miehen, joka tyydyttäisi hänet poissaollessani. Siispä me molemmat tarvitsemme ilotalon — olosuhteiden pakosta.

Aviomies,
Oulu

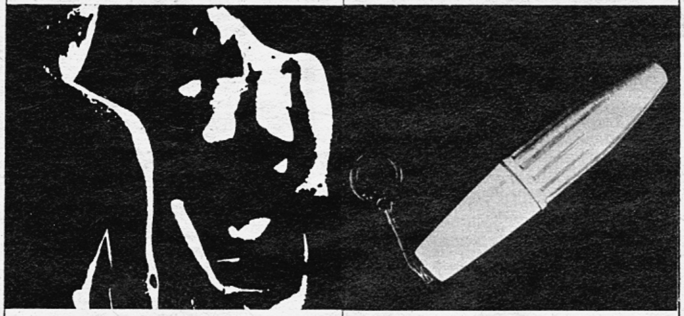
* * *

Älkää antako heille bordellia. Mielestäni miehille ei pitäisi perustaa bordellia. Miehet, jotka haluatte bordellin, kokoontukaa yhteen paikkaan ja perustakaa ilotalo naisille! Siellä sitten naiset kävisivät ottamassa miesten palveluksia vastaan. Naiselle ei tuota vaikeutta olla parinkin miehen kanssa illassa ja sillä tavalla olisi helpompi löytää juuri oma ihannemies, kun voisi kokeilla monella miehellä.

Ja kyllä Suomesta löytyisi naisia, jotka tulisivat siellä asioimaan. Mielestäni tämä olisi aivan hurmaava idea ja uusia miehiä löytyisi tuhka tiheään palvelemaan naisia.

Kuinka moni isä antaisi tyttärensä ilotaloon ja kuinka monella miehellä niistä, joita haastattelitte oli omia varttumisiässä olevia neitokaisia. Varmaan on vähemmistö isiä, jotka antaisivat tyttärensä mennä bordelliin. Ja jos he sen tietäisivät, olisi varmaan isille kova isku kuulla tyttärensä palveluksista.

KÄÄNNÄ

PIKKU-ILMOITUKSET

Ilmoitusaineisto 4 viikkoa ennen lehden ilmestymistä os: Hymylehti, Ilmoitukset, Puutarhakatu 16 Tampere. (Ilmoitushinnan 6 mk/mm tulee seurata mukana.)

VEIKKAAJAT!

13-rivin systeemi 3:lla varmalla ottelulla. Maksamme rahanne takaisin, jos ette voita 3 viikon aikana. Postiennakolla 15 mk.

"Minisysteemi" Box 49, Lahti

Vuoden uutuus: EI ENÄÄ "VALKOISIA SORMIA"!
UUDESSA PARTNER R18:ssa on LÄMMITETTÄVÄT TÄRINÄTTÖMÄT KÄDENSIJAT

Opas AMMATTIKOULUUN pyrkiville

sisältää v. 1968 matematiikan ja äidinkielen pääsykoetehtävät sekä muita tehokkaita valmennustehtäviä. Suosituimmille linjoille voidaan hyväksyä vain n. 15 % pyrkijöistä. **Nyt voitte varmistaa pääsynne, tilatkaa opas heti.** Tilausosoite:

TIETO-AULA, valmennusosasto II,
Box 10, Rovaniemi

(postittakaa hakupaperit kouluun ajoissa.)

ETSITTEKÖ YSTÄVÄÄ?

Täällä on varakk. henk. kaikista yhteiskuntap. jotka hal. kirj. vaihtoon (myös aviol. tark.). Läh. henk. tied. its. toiv. niin saatte osoitt. luottam. — **KIRJEKERHO,** Lappeenranta pl. 84.

Ei enää yksin

Lähetä tiedot itsestäsi ja toivom. Saat Sinulle sopivan ystävän luoksesi kirjeitse. Palvelemme todella yksinäisiä, ystävää etsiviä kunnon kansalaisia.

Luottamuksella
Kynäklassikot lok 126. Tampere

Liikakilot pois kesäksi!

Tämän "taikasauvan" tehokkuus piilee sen nerokkaassa rakenteessa: kolme joustavalle akselille asennettua telaa myötäilee hierottaessa tarkalleen vartalon muotoja elvyttäen verenkiertoa ja poistaen liiat kilot.

Rahanne takaisin mikäli ette ole tyytyväinen 8 päivän sisällä. Vuoden takuu. Hinta mk 27,15 + postikulut.

Tilatkaa suoraan maahantuojalta:

TRADIMEX
Box 10536,
Helsinki 10

HALUATKO YSTÄVÄN

Kirjeseuran tai aviol. merkeissä? Kerro itsestäsi + toiveesi ja saat valita itse sadoista henkilöistä omasi. Postikuluiksi 1 mk. Toimitetaan huomiotta ja luottamuksella.

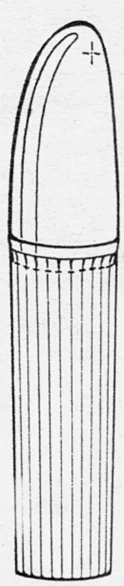
CENNOFINS BOX. 272 TAMPERE

AMBRA S-exotique Parfum on voimakastehoinen erittäin vaikuttava

HORMOONITOIMINNAN KIIHDYTTÄJÄNÄ

Miehille ☐ Naisille ☐ Hinta 14:—. Lähetykset huomiotta. Tilaukset **Pl. 12202, Helsinki 12**

PARISIENNE

sauvahieromakone maahantuojalta. Suurten ostojen ansiosta vain 10:— + 1:85 postikul. Parittain = 2 kpl postivapaasti. Viekää tuliaisiksi.

Nyt huvia jokaiselle.

Koko 17 cm × ø 3 cm, valk. kovamuovia. Paristokäyttöinen. Tehokas vibraattio. Voidaan käyttää kaikkialla. Tällä mallilla fantastisen ihana stimulaatio naisille ja miehille. Taas myös tukussa.

Tilatkaa jo tänään.

MIKON PAKETTI OY, Lok. 14111 Hki 14.

Säästäkää ilmoitus.

HYPNOOSI

Avatkaa ovi uuteen maailmaan ja oppikaa hallitsemaan toisten ajatuksia hypnoosin avulla. Kurssi on suunniteltu niin helppotajuiseksi, että jokainen voi ohjeita noudattaen hypnotisoida jo kurssin luettuaan. Kurssin hinta 21:—. Tilaukset os.

BOX 100 Pori.

- ● PUNASTUTKO ?
- ● OLETKO EPÄVARMA TAI JÄNNITTYNYT ?
- ● OLETKO UJO, HERMOSTUNUT, EPÄLUONTEVA ?

Jos kärsitte näistä ilmiöistä ja haluatte vapautua niistä lopullisesti, niin tilatkaa sitoumuksetta ilmainen esittelylehtinen ainutlaatuisen tehokkaaksi osoittautuneesta EMOSUG-itsekehitysmetodista, jota voitte kokeilla 15 pv:n PALAUTUSOIKEUDELLA. os.:

C E N T E R - T R A D I N G,
Box 575, TURKU 9

IHANIA RUUKKUKASVEJA
25 kpl hintaan vain mk 11,85

2 kpl ihmesipulia ja 23 kpl muita ihania kasveja. Ihmesipuli joka kasvaa ja kukkii ilman multaa ja vettä asetetaan pöydälle tai muuhun sopivaan paikkaan ja siitä nousee jättiläismäinen, kaunis itämainen kukka, purppuranpunainen ja loistavan kullankeltainen. Kun kukka on lakastunut, istutetaan ihmesipuli ruukkuun ja nyt siitä nousee ihastuttava, vihreä itämainen satupalmu. Jonkun ajan kuluttua lakastuu palmu ja nyt nousee vuorostaan esiin taas ensinmainittu itämainen ihana kukka. Kukkaihme toistuu vuodesta toiseen. Tämän lisäksi saatte 2 kpl freesioita, 2 kpl syvän punaista begoniaa, 1 kpl ihastuttavaa liljaa, 4 kpl gladiokusta, 5 kpl Jerusalemin ihmepalmua, joissa on ihanat itämaiset vihreät lehdet sekä pienet valkeat kukat, sen lisäksi saatte 9 kpl muuta kasvitieteellistä kaunotarta — yht. 25 kpl, jotka muuttavat kotinne ihanaksi kukkaparatiisiksi. Kaikki maksaa yht. vain mk 11,85 + lähetyskulut mk 3,—. Kaikki tilaukset toimitetaan postiennakolla. Tilatkaa heti:

KOTIKÄYTTÖKONEET OY/KUKKAPALVELUOSASTO/HY 1
Postilokero 12 210, Helsinki 12.

RAHAA TEILLE

KUINKA? Tarjoamme Teille suunnittelemaamme 16-rivin systeemiä. Te veikkaatte vain 3 ottelua. Ei enempää ja veikkausjärjestelmämme ratkaisee loput. ENNENKUULUMATONTA, vai mitä. Systeemimme on niin harvinaisen hyvä että me TAKAAMME että saatte RAHANNE TAKAISIN jos ette ole voittanut sillä 3 viikon aikana. Tilaa jo tänään meidän erikoissysteemimme. Hinta ainoastaan 10 mk. Tilaukset:

"TIETOVEIKKAUS"
Box 10 Pori

40% lisää tehoa vanhalle mopolle tai m-pyörälle!

Lähettäkää kulunut sylinteri postirattavaksi: palautamme sen parin päivän päästä kovassa vetokunnossa. Mopedin sylinterin poraus hiottuna 10 mk + männän hinta — moottoripyörän 12 mk + männän hinta. Vanha mäntä mukaan! Pakatkaa hyvin, mainitkaa koneen merkki ja tämän lehden nimi!

PYÖRÄ- JA URHEILUAITTA
Mänttä — Puh. 47 334

CHARMACE
Henkilökohtaiseen hierontaan.

SUPERHUOKEALLA VAIN MK 12,50

Paristokäyttöinen ja sopivan kokoinen. Toimitetaan paristolla tekonahkakotelossa. Huomiotta postiennakolla.

Tilaukset: **BOX 17175, H:ki**

SEX SEX

Suomenkielinen valokuvin varustettu rohkea sex-kirja

RAKKAUDEN ILO	18 mk
BARELLA-hieromasauva	19 mk
GEISHA-sexnukke miehille	30 mk
Sextyyny Intim	15 mk

Yhteistilaus 73 mk.

BOX 16113 Hki 16

AUTON-ASENTAJAN

3 kuukautta kestävä **ammattikurssi** alkaa jälleen **Keskuskoulussa Helsingissä** tammikuun 19. päivänä. Kurssin johtajana toimii dipl.ins. K. J. Pättiniemi. Asunto järjestetään.

Pyytäkää ohjelma osoitteella

KESKUSKOULUN AMMATTIKURSSIT
Helsinki 52, Box 52 015
Puh. 45 56 55

HOROSKOOPPI

Vuodeksi 1970. Kohtuullisin kustannuksin. Myös ulkomaille. Nimi, tark. osoite, synt.aika, ammatti, siviilisääty, käsialanäyte. Jälkivaat.

RIGEL lk 72 Jyväskylä

TIE RIKKAUTEEN . . .

Tieteellinen uutuus, VEIKKAUSLASKUTIKKU, harvinainen SIKSI että se ratkaisee puolestanne kaikki ottelut sekä VAKIO- että TASAPELIVEIKKAUKSESSA. Tämä on ainoa varmin tapa VOITTAA ja helppo käyttää. Lisäksi ILMAISEKSI yli 200 alkoholijuomien sekoitustapaa. Hinta vain 10 mk. Tilaukset:

E-MYYNTI BOX 30 PORI

Yksi — kaksi BASTA nasta!

Säiliöhammasharja — aina käyttövalmis

Täytätte itse säiliön hammastahnalla – ja BASTA on käyttövalmis viikkokaupalla. Yhtä kätevä kotona kuin työpaikalla, "ulkona" tai matkoilla. Mahtuu taskuun tai käsilaukkuun täytekynän tavoin. BASTAt koko perheelle. 4 kk:n takuu. Hyvinvarustetuista liikkeistä tai postiennakolla suoraan meiltä.

T:mi Erkki Kanto
Haahkatie 10 A Helsinki 20, puh. 671 253

Ovh. 4,95

postia

Mutta nuorukaisille olisi bordelli ihannepaikka. Hehän haluavat aina lisää kokemuksia, joilla leuhkia.

Bordellien perustaminen ei vähennä väkisinmakaamisia. Päinvastoin, silloin ne ongelmat vasta alkaisivat. Bordelli ei ole mikään elintason merkki, se on maan rappeutumisesta kertova suuntaus ja moraalisesti alhaista. Mielestäni niitten miesten, jotka haluavat bordellin, täytyy muuttaa asumaan sellaiseen maahan, jossa ilotaloja on. Maassa maan tavalla tai maasta pois. Tämä on varmaan suurimman osan mielipide.

Kuinkahan suuriksi nousisi avioerojen lukumäärä silloin? Kuinka moni nainen haluaisi luokseen aviomiehensä, joka on saapunut bordellista? Ja kuinka moni tyttö haluaa naida miehen, joka on kulkenut bordelleissa? Suomen naiset, ottakaa miesten päästä pois tällainen toiveajattelu. Se todistaa luonteen heikkoutta ja hyvin alhaista ajatustapaa.

Jospa julistettaisiin kilpailu siitä, löytyykö Suomesta vielä kunniallista ja rehellistä elämäntapaa kunnioittavaa miestä. Yleensä meidän miehiä on ylistetty vakaiksi ja periaatteita kunnioittaviksi. Jos tämä bordelliasia lyötäisiin lukkoon, miesten pisteet laskisivat monen naisen silmissä. Silloin ei me naisetkaan haluttais olla miehiä parempia, vaan laskeuduttais samalle tasolle ja vaadittais naisille bordelli myös.

Vastustaja,
Hyrylä

Bordellikeskustelu jatkuu kiivaana. Se näyttää olevan aihe, joka on saanut naiset ja miehet sankoin joukoin liikkeelle — puolesta ja vastaan. Hyvähän se vain on, että asioista keskustellaan ja ollaan eri mieltä. Tällä kerralla lopetamme keskustelun lehtemme palstoilla kuitenkin tähän. Kiitos mielipiteistä.

Toimitus

Terve!

Miksi aina kirjoitatte pahaa Ruotsissa asuvista suomalaisista? Emme me kaikki ole kelvottomia yksilöitä. Kirjoittakaa joskus hyvääkin!

Ikuisesti suomalainen,
Ruotsi

Miksi näin on?

Miksi me vaikeavammaiset emme ole tasavertaisia terveitten kanssa? Tuntuu kuin meillä ei olisi oikeutta elää. Olemme niin alistettuja toisten määräysvallan alle, että oma elämänkatsomus on tukahtunut tyystin. Tietysti sanotaan, että iloitkaa siitä, että saatte elää. Ehkä se on oikein, mutta se tuntuu niin tyhjältä. Koko tämä elämä tuntuu turhalta. Meitä ei ymmärretä. Meillä ei ole samoja ihmisoikeuksia kuin terveillä. Emme voi tavata toisia nuoria. Meistä nuorista tulee ennenaikaisia vanhoja. Minkäänlaista turvallisuutta ei elämä suo meille. Vanhainkoti, sekö on meidän "kotimme"? Ei ole ilo olla ja elää toisten loisina. Kaikki on meiltä kiellettyä. Tätä elämän arvoitusta on vaikea ymmärtää. Olen ajatellut itsemurhaakin tässä pitkässä yksinäisyydessäni.

Ulkonaisesti monesta tuntuu, että kaikki menee hyvin. Ehkä niin onkin vielä, kun saan asua kotonani, mutta elämää eteenpäin ajatellen kauhistaa. Miksi emme saa olla nuoria nuorten joukossa? Miksi meillä ei ole oikeutta rakastua ja tuntea saavamme vastarakkautta?

Tahtoisin saada yhteyttä samoin ajatteleviin nuoriin vaikeavammaisiin. Yksin ajatellessa ja eteenpäin elämää tuijottaessa tuntuu kuin elämä loppuisi tähän. Tiedän, että tämä kirje saatuanne sen, joutuu pohjattomaan roskakoriin.

Toivon, että meidänkin elämäämme arvostettaisiin, vaikka emme olekaan voineet omalla panoksellamme tuoda omaa "korttamme kekoon". Siksikö meillä ei ole mitään valittamista, kun emme ole pystyneet mitään antamaankaan. Uskon vakaasti, ja niin tekin varmaan uskotte, ettei kukaan meistä haluaisi olla yhteiskunnan elätettävänä. Haluaisimme tulla omillamme toimeen, mutta siihen ei ole mahdollisuutta.

Hymy ilmestyy joka kuukausi, mutta hymy ilmestyy minun kasvoilleni yhä harvemmin. Ja vaikka ulospäin hymy näkyisikin, niin sisin itkee. Miksi elämä ei hymyile, niin kuin sen nuorena pitäisi hymyillä.

Kaikella kunnioituksella ja uusi vuosi uutta tuokoon.

Hymytön tyttö,
Lauttakylä

ERISTETTY UNOHDETTU

JATKOA SIVULTA 87

heästi asukkaita, jos haluaisi . . .

— Kyllä ne Toini Salomaan huonekalut jäivät seuraavalle asukkaalle, joka nyt asuu hänen tilallaan. Ei niitä vinttiinkään voitu siirtää . . .

— Minä uskoisin, että semmoista paikkaa, missä neiti Salomaa viihtyisi, ei ole olemassakaan . . .

Toini Salomaa on laitostunut vanhus.

Hänen tapauksensa on ehkä tavallista kärjistyneempi, koska yhteyksien puute — henkinen umpio — on niin täydellinen.

Ja kuitenkin vanhus on älyllisesti joustava, nokkela ja johdonmukainen, eikä parituntisessa keskustelussa esiinny montaakaan muistikatkoa.

Hän on vain niin arka, ettei ole uskaltanut panna sunnuntaisin toipilaskodin radiota auki jumalanpalvelusta kuunnellakseen, koska sellaisen kielsi kerran seinänaapuri vanhusten talossa.

Hän ei ole uskaltanut pyytää kävelykeppiä voidakseen helpommin liikkua lumisella tiellä.

Hän ei ole uskaltanut vaivata ketään hakemaan paperikaupasta postikortteja voidakseen lähettää joulutervehdyksiä.

Hän ei ole uskaltanut pyytää aikatilausta silmälääkäriin esimerkiksi lähimmästä kaupungista, joka on Salo.

Hän ei ole uskaltanut kysyä, mitä laitoshoito maksaa.

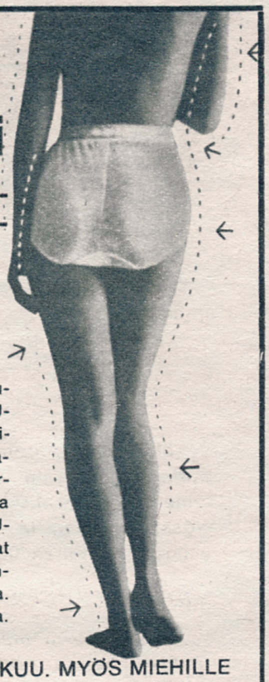
Hän ei ole uskaltanut vaatia pääsyä suomenkieliseen ympäristöön.

Hän pelkää ikätovereitaan, joilla kaikilla ovat omat oikkunsa. Hän arastelee: — Kun olin nuorempi, pidin vanhuksista. Autoin heitä kadulla ja niin edelleen . . . Mutta nyt olen huomannut, että he eivät ole hyviä . . .

Toini Salomaan tapaus osoittaa, miten väärin on luulla, että vanhuksille riittää, kun on asunto ja ruokaa. □

LAIHTUKAA nopeasti

vaivattomasti ilman ruokasäännöstelyä, ilman lääkkeitä ranskalaisella

SUDETTE menetelmällä

Todella helppoa laihtumista! Pidätte vain SUDETTE-laihdutusasua päivittäin 2—3 tuntia vaatetuksenne alla ja normaaleissa liikunnoissa "sulatte" ilmatiiviin SUDETTE-asun avulla liiat kilot pois mistä tahansa vartalonne osasta. Käyttöohje pakkauksessa.

LAIHTUMISESTA TAKUU. MYÖS MIEHILLE

UHAK OY, Box 10243, Helsinki 10

Tilaan postienn. SUDETTE-laihdutusasuja. Malli A 11:—/Malli B 12:—/Malli C 13:—. Hinta yht. mk. Lantion ymp.mitta .... cm. Rinnan ymp. mitta .... cm.

Nimi ....

Osoite ....

H 1/70

VANHOJA RAHOJA OSTETAAN JATKUVASTI

Maksan vuosiluvusta riippuen esim. i penni 2200 mk, hopeamarkka 6500 mk, paperiraha 1700 mk, 25 ja 50 pennin hopearahat 950 mk, kuparimarkka 1600 mk, 10 mk kultaa 150—1200 mk, 20 mk kultaa 150—1300 mk vuosilukujen mukaan.

100 ja 200 mk:n kultarahat, joita on lyöty vain vuonna 1926, 500 mk kappale jne.

— Mainitut hinnat ovat nykymarkkoja.

Tilatkaa 5 mk maksava metalli- ja setelirahojen ostohintaluettelo 1970, josta voitte tarkistaa rahojenne arvon.

Postiosoite:
J. SALLINEN,
Lokero 29. PORI.

Maistuisiko hyvänmakuinen kunto

Durol

uutta kirsikanmakuista kuntoa

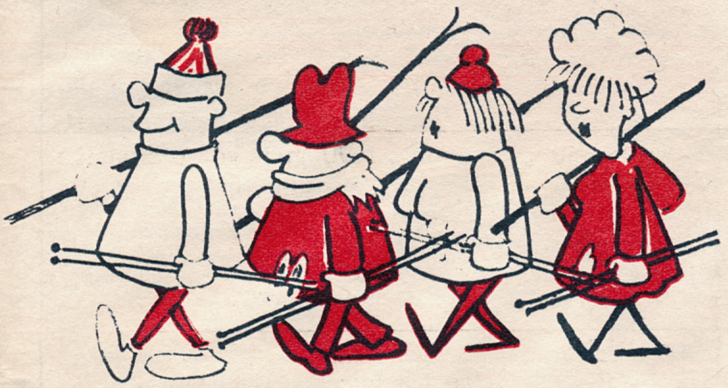

Durol pitää Teidät pirteänä ja hyväkuntoisena. B_1-vitamiinin, maksauutteen, raudan, kofeiinin ja glyserofosfaattien ansiosta. Mutta ei siinä vielä kaikki. Durol myös maistuu hyvältä. Kirsikoilta. Makeilta, terveellisiltä, auringossa kypsyneiltä kirsikoilta.

Jammu

YRJÖN TALVISEIKKAILU

Terve taas kotoväki.

Lählettiinhäntä viime viikonloppuna Vikin, sen työkaverin, mökillen hiihtoretkellen. Linja-autolla mentiin. Meittiä oil minä, Vikki, meilän muijja ja Vikin rouvva.

Aateltiinhäntä ensin hiihtää ja sitten saunoo Vikin mökillä. Kaikki tykötarpeet otettiin mukkaan. Meinaten sukset, evvääț, koskenkorvat ja vihlat. Mutta unohlettiin perskeles mökin ja saunan avvaimet.

Pakkasta oli toistakymmentä astetta. Viluhan meitillen pirulauta tuli. Aateltiinhäntä rikkoo Vikin huvilan ikkuna, jotta oltashäntä päästy sissään lämmittelleen, mutta Vikin rouvva ei antanu. Ei siinä mittään. Rikottiinhäntä naapurihuvilan ikkuna.

Mukavaahan meitillä siellä oli. Kommee oli mökki. Evväät syötiin, koskenkorvat juotiin ja pantiinhäntä sauna lämpiämmään. Porukalla saunottiin. Valloo eihäntä uskallettu panna. Minähäntä pussasin lavolla erhelyksessä Vikkiä. Siittäkös rähinä nousi. Pirustako minä pimmeessä huomasin, jottei se ollukkan Vikin rouvva.

Vikki pirulauta vähän suutahti. Vaatihäntä vahinkonkorvausta. Sano, jotta siittä hyvästä hän pessee minun muijjani sellään. Mutta eukkopa ei antanu. Sano, jotta hän on jo pessy selkänsä. Mutta etupuoli onhäntä vielä pesemätä.

Intimiä ja mukavaahan meitillä siellä loppujenlopuks oli, ei siinä mittään. Makkaraa paistettiin, juotiin lissää koskenkorvaa ja laulettiin. Koska kerran hiihtoreissullen oltiin tultu, nin minähäntä vähän hiihlinkin. Kävin suksilla pikkulassa.

Poislähteissä aateltiin, jotta pittäähäntä jotenkin korvata huvilan omistajallen se akkuna. Jätettiinhäntä reilusti pöylällen lappu, jossa sanottiin, mistä osotteesta saavatten hakkee rahat. Panin siähen appiukon osotteen.

Semmosta mullen kuuluu, jotta älkäätten luulko, jotta me täällä kaupunkissa vaan sisällä homehluttaan. Muistakaatten ittekkin harrastaa ulkoilua

TOIVOO YRJÖ

SILPPUSÄKKI vakavaa ja kevyttä

Älkää onkiko mattoja, siinä voi mennä silmä!

Pauli Mäkisellä (32) on ollut tuuria. Seitsemänvuotiaana pojannaskalina hän sai peltisen propellipelin silmäänsä. Se leikkasi koko vasemman silmäluomen halki ja vioitti silmää. Lääkärille poika vietiin vasta seuraavana päivänä 40 kilometrin päähän hevosella. Mitään ei ollut enää tehtävissä. Silmä parani päällisin puolin, mutta näkö ei palannut. Vuosien mittaan vajavaisuuteen tottui, eikä se häirinnyt millään lailla paperityöläisen työtä. Kunnes viime keväänä sattui onnettomuus.

Pauli Mäkinen ravisteli mattoja parvekkeella. Matto putosi alas korkeaan kinokseen. Säästyäkseen hangessa kahlaamiselta Mäkinen haki ongen, kiinnitti siimaan vahvan uistimen ja väänteli vielä koukkuja jotta matto varmasti tarttuisi kiinni. Sitten hän alkoi "onkia" mattoa. Kun matto oli jo käden ulottuvilla, se irtosi. Terävä koukku sinkoutui suoraan Mäkisen oikeaan silmään, siihen ainoaan näkevään. Koukku iskeytyi kahden sentin syvyyteen.

Ensimmäinen reaktio oli äärimmäinen säikähdys. Kaikki muuttui punaiseksi. Mäkinen pysyi tajuissaan ja näki sen verran hyvin, että aikoi itse lähteä ajamaan autoa. Vaimo kuitenkin esti sen. Mäntän sairaalasta hänet passitettiin nopeasti Tampereen Keskussairaalaan, jossa ylilääkäri Pentti Miettinen suoritti leikkauksen.

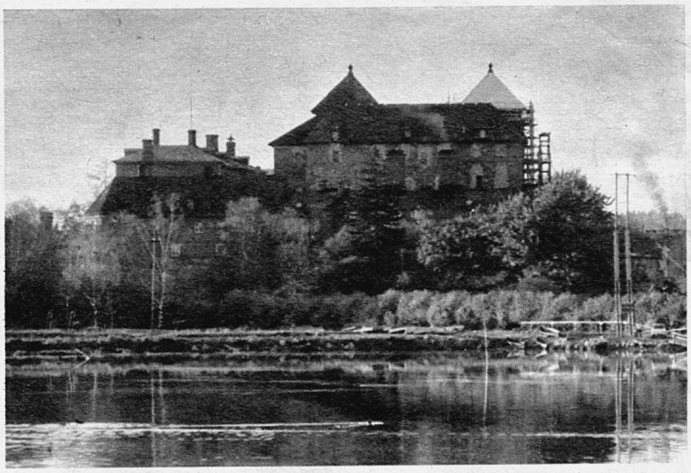
— Halusin kertoa tästä tapauksesta siksi, että mielestäni liian usein on lehtien palstoilla moitittu niin lääkäreitä kuin hoitajiakin. Tohtori Miettinen on kahdella leikkauksella onnistunut säilyttämään näön oikeassa silmässäni, vaikka silmästä puuttuukin muutamia kappaleita. Hän on tarkastanut vasemman, lapsena puhjenneen silmän, ja todennut, että senkin näkökyky saattaa leikkauksella palata.

Tällä hetkellä Mäkinen odottaa leikkausta, joka ratkaisee vasemman silmän kohtalon. — Vaikka leikkaus ei tuottaisikaan toivottua tulosta, olen tyytyväinen.

Iris Tuunainen

Vanhoja aseita Vanajavedessä

Hämeen vanha linna on nähnyt millaisia aseita sen edustalle upotettiin. Kirjallisten tietolähteitten mukaan siellä on melkoinen röykkiö tuliputkia ym.

Kun venäläiset vuonna 1808 ylittivät silloisen Kymijoessa sijainneen rajan, peräytyi suomalaisarmeija Hämeenlinnan suojiin. Uusi ylipäällikkö W. M. Klingsborg käski kuitenkin joukkoja perääntymään edelleen. Varastoja ryhdyttiin kuljettamaan pois. Ne sotatarvikkeet, joita ei voitu siirtää, hävitettiin osittain. Tässä yhteydessä upotettiin mm. kuusi linnassa ollutta 1 500 kilon painoista pronssitykkiä Vanajaveteen. Näistä on olemassa viralliset luettelot Tukholmassa, joten mistään tarusta ei ole kysymys. K. O. Lindeqvistin kirjoittamassa Hämeenlinnan historiassa mainitaan järveen paiskatun myös 9 000 kivääriä. Vuonna 1850 ilmestyneessä kirjassaan kenraaliluutnantti Mihailovski-Danilevski kertoo, että linnan edustalle upotettiin mm. 13 valurautatykkiä, 1 240 kranaattia, 9 400 pistintä, 8 570 kivääriä, 200 venettä ja muita tarvikkeita. Ruotsalaisen tutkijan, majuri Jonas Hedbergin, kirjassa mainitaan, että kuusi vahvoihin rekiin lastattua suurta tykkiä upotettiin yhdessä satojen kiväärien kanssa.

Onko siis ihme, että mm. muinaistieteellinen toimikunta on kiinnostunut Vanajaveden pohjassa sijaitsevista aseista?

Eräs suurimmista vaikeuksista on, että Vanajaveden pohja on liejua, johon raskaat tykit ovat saattaneet pahasti vajota. Suurella rahalla kenties saataisiin sellaisia laitteita, joilla nosto olisi mahdollinen. Varoja vaatisi vielä aseiden monimutkainen jälkikäsittelykin.

Tuomo Pöntynen

Armi sai muotokuvan

Entinen Miss Universum, Armi Kuusela-Hilario on saanut Manilaan Filippiineille Orivedellä maalatun muotokuvansa. Taulun on maalannut missin äidin toivomuksesta taiteilija Lauri Mäkinen. Taulu kuvaa Armia nuoruuden kauneimmassa kukoistuksessa filippiiniläinen kansallisasu yllä.

Rouva Kuusela, Armin äiti, piti Orivedellä matkustajakotia, joka äskettäin myytiin huutokaupalla. Orivedellä hän tutustui taiteilija Mäkiseen, joka tunnetaan taitavana muotokuvamaalarina.

Taiteilija Lauri Mäkinen, itseoppinut kansantaiteilija, rakentaa parhaillaan Orivedelle omalaatuista muna-ateljeeta, joka avataan ensi kesänä. Mu-

na-ateljee, jonka kerkeät kielet ovat jo ehtineet ristiä Oriveden taidemunaksi, jatkaa pitäjän kulttuurikohteitten, Purnun ja Pitkäjärven, kunniakkaita perinteitä. Munasta tulee noin kahdeksan metriä pitkä ja 6 metriä korkea navoiltaan litistynyt pallo, jonka putkirakenteiden päälle pingoitetaan telttakangas.

Muna sijaitsee Tampere—Jyväskylä-tien tuntumassa. Taiteilija Mäkisen mukaan pidetään siellä ainakin ensimmäisenä vuonna hänen oma näyttelynsä, mutta mahdollista on, että jatkossa esitellään myös muita töitä. Munaan tulee näytteille myös Armin muotokuvan jäljennös.

Lasse Laineesta tuli aviomies

Perjantaina, 28. 11. klo 18.30 esiintyi Lasse Laine — voimistelun permantoliikkeiden Euroopan mestari vuodelta 1967 — elämänsä tärkeimmässä tilaisuudessa. Hän talutti Tampereen Vanhassa kirkossa vihille neiti Tuula Marketta Mäkisen. Nuorenparin häämatka taitaa supistua keikkamatkoiksi, sillä Lasse Laine koettelee siipiään iskelmälaulajana. — I. T.

Pappi ja bordelli

Vesilahden rovasti Simo Laatikainen (kts. Hymy 8/68) on jälleen kuunnostautunut herjausjutuissaan. Hän oli Vesilahdella pidetyssä diakoniatilaisuudessa nimitellyt pitotalon entistä isäntää "suureksi huoripukiksi". Lisäksi oli hän saarnassaan maininnut, että talon läheisyydessä on sauna, jonka lauteilla makaa alaston nainen haarat levällään odotellen miehiä. Miespuolisia vesilahtelaisia kiinnostaakin erityisesti tuo viimeksimainittu tieto. He olisivat perin mielellään tietoisia paikan tarkemmasta sijainnista ja ihmettelevät samalla, kuinka rovastilla voi olla niin tarkat tiedot asiasta.

Herjaussyytteitä pohdiskeltiin yleisen hilpeyden merkeissä Pirkkalan kihlakunnanoikeudessa syksyllä 1969. Oikeus päätyi ratkaisuun, että "seurakuntalaisia voi kyllä nimitellä huoripukeiksi" mikäli nimiä ei mainita. Oikeus katsoi siis, että rovasti ei ole syyllistynyt herjaukseen. Edellisellä kerralla rovasti tuomittiin 300 markan sakkoon herjauksesta, kun hän oli kirkkoherranvirastossa nimitellyt erästä seurakuntalaista tuhopolttajaksi.

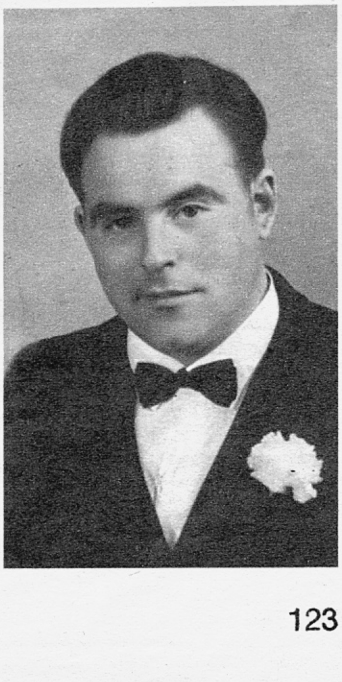
Rovasti Laatikaisen huolet eivät ole kuitenkaan vielä loppuneet. Urakoitsija Veikko Hietanen aikoo jatkaa prosessia ja ilmeisesti jo tammikuussa 1970 on rovasti taas vastaamassa voimakkaista puheistaan. — P. K.

Yhdeksän tuntia putkassa nilkka murtuneena

Viime numerossamme kerrottiin poliisin väkivaltaisesta käyttäytymisestä Toijalassa. Samaan aikaan tutki Keskusrikospoliisi Lempäälässä sattunutta "putka-onnettomuutta". Humalaisena pidätetyltä työmies Pekka Koskiselta katkesi jalka pidätyksen yhteydessä ja hän joutui olemaan putkassa yhdeksän tuntia saamatta lääkärin apua.

Kolme lempääläläistä poliisia oli pidättänyt Koskisen 8. 11. Hänet kuljetettiin poliisiautolla putkaan. Koskinen väittää, että poliisin väkivaltaiset otteet häntä autosta poistettaessa olisivat aiheuttaneet jalan katkea-

KÄÄNNÄ

SILPPUSÄKKI

misen. Useista pyynnöistä huolimatta ei häntä päästetty lääkäriin. Poliisit kantoivat hänet taksiin pidätyksen päätyttyä. Lääkärintodistuksen mukaan Koskisella todettiin nilkan murtuminen, pohjeluun alaosan murtuminen ja nilkkanivelen päänivelsiteen täydellinen repeytyminen. Jalka jouduttiin leikkaamaan ja luun päät kiinnittämään hopeanaulalla.

Poliisi kiistää väkivallan käytön.

Mainittakoon, että pidätetyllä on oikeus saada viipymättä lääkärin hoitoa jos siihen on vähänkin aihetta. Mikäli vamma tai vammat johtuvat virkavallan väkivallasta, on hoitokustannukset suoritettava etukäteen valtion varoista.

Maatalousoppilaitoksen peltoja paketoitiin

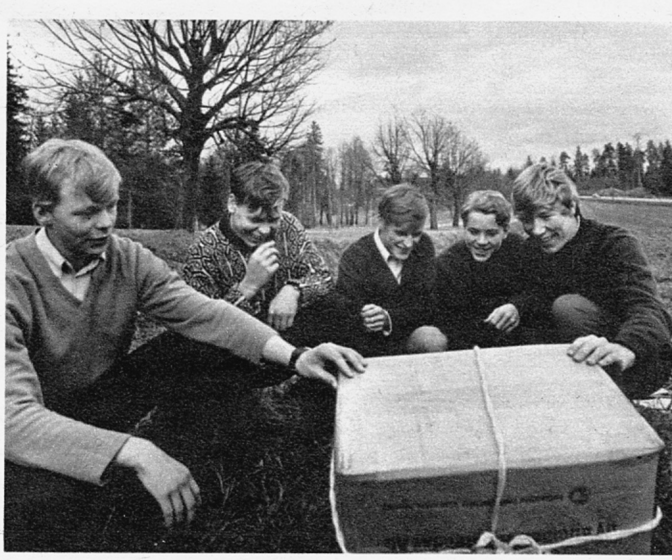
Hienosti menee hallitukselle ja varsinkin sen maatalousministerillä samoin kuin valtiovarainministerilläkin. Eikä täysin ulkopuolelle jää ammattikasvatushallituskaan.

Peltojen paketoinnista on puhuttu paljon, mutta mitä on tiedetty siitä, että yksityisten peltopakettien sekaan on heitetty valtion ammattioppilaitoksen pakettikin. Näin on tapahtunut ainakin Mäntsälässä, missä toimii ammattikasvatushallituksen alainen Mäntsälän Maatalousoppilaitos. Sen muutenkin vaatimattomasta peltoalasta on tänä syksynä pantu pakettiin noin kymmenen hehtaaria.

— Tämä on käsittämätöntä. Tällä tavallako valtio luulee voivansa hillitä maatalouden ylituotantoa? Tämä on sama kuin koululaiselta otettaisiin kynä pois kädestä, jotta hän ei voisi mitään oppia. Käsitykseni mukaan juuri maatalouden piirissä työskentelevien ammattikoulutusta lisäämällä ylituotantoa pystyttäisiin rajoittamaan. Nyt pojat kärsivät opetuksen puutteesta ja heistä saattaa tulla maanviljelijöitä, jotka tuntevat vain viljakasvit ja lehmät. Tuiki tärkeästä erikoistumisesta heillä ei ole täyttä käsitystä, sanoo oppilaitoksen johtaja agronomi Tauno Ratsula.

Asko Linna ja Veikko Lintinen

Mäntsälän Maatalousoppilaitoksen peltopaketti. Sitä nauramassa vas. Tero Mölsä Orimattilasta, Markku Sahari Mäntsälästä, Jorma Halme Hausjärveltä, Esa Laurikainen Orimattilasta ja Atso Nieminen Mäntsälästä.

vakavaa ja kevyttä

Suihkuseurapiirien tanssin tahdittajat

Markku H a r s t e l a ja Hidalgot, joista aikoinaan puhuttiin Suomen parhaana ravintolaorkesterina, on hajonnut. Yhtye alkoi natista liitoksissaan jo toista vuotta sitten, joten viime maaliskuussa tapahtunut uuden orkesterin kokoaminen ei tullut tutuille suinkaan yllätyksenä. Hidalgot jatkoi omia teitään, mutta minne katosi Markku Harstela? Tuttavat eri puolilla Suomea ovat olleet pitemmän aikaa huolissaan.

Syy on taas kerran ruotsalaisissa ystävissämme. Sikäläiset agentit sattuivat Polariin samaan aikaan kuin Markun bändi, kuukauden sopimus kirjoitettiin siltä istumalta, mutta kuunneltuaan viikon verran orkesteria paikan päällä naapurimme pidensivät sopimuksen viisikuukautiseksi. Maistuiko muu maa mansikalta, Markku?

— Maistui. Esiinnyimme Göteborgissa, Trollhättanissa, Skövdessä, Växjössä ja Karlskronassa kuukauden kussakin eikä valittamisen aihetta löytynyt. Ensinnäkin palkkiot olivat kovemmat, mutta ennen kaikkea muusikkojen sosiaaliset edut ovat aivan toista luokkaa kuin täällä kotimaassa. Soitimme kuutena iltana viikossa, mutta saimme palkan seitsemältä, minkä lisäksi jokaiselta kuukaudelta tuli kaksi kesälomapäivää.

— Sitä paitsi ruotsalaisia ravintoloita suunniteltaessa on otettu myös orkesterit huomioon. Siellä ovat niin esiintymislavat kuin tanssilattiatkin riittävän suuret. Ruotsalainen tanssiyleisö on tosin vaativampaa kuin suomalainen, siellä on oltava meno päällä kaiken aikaa, mutta toisaalta yleisö myös tanssii kaikki vauhdikkaat kappaleet eikä laahaa pitkin lattiaa.

Ruotsissa pojilla oli ilo esiintyä myös parissa sikäläisessä vankilassa. Tunnin mittaisista sunnuntaikonserteista heille jäi lähinnä mieleen se, että kuulijoista oli suunnilleen kolmasosa suomalaisia.

Markku Harstela itse hakkaa rumpuja kuten ennenkin, Eero L y y t i s e n huulilla on trumpetti, K o r h o s e n Raimo näppäilee kitaraa, L u o d o n Leo bassoa ja liukkaana urkurina häärää Risto L i h r. Orkesterin ohjelmisto koostuu Amerikan ja Englannin listojen kärkikappaleista, ns. populaaribeateista, tijuana-musiikista ja bossa novasta sekä päivän iskelmistä. Toivomuksesta he soittavat tietysti mitä vain, sillä jokainen orkesterin jäsen pystyy myös laulamaan sekä yksistään että kaikki yhdessä.

Ruotsalaiset tarjosivat pojille uutta puolen vuoden sopimusta vanhan mentyä umpeen, mutta managerin mielestä se olisi ollut kotiyleisön törkeää pettämistä, joten ainakin Jyväskylässä, Rovaniemellä, Porissa, Tampereella ja Helsingissä pääsevät tutut lähikuukausina paiskaamaan kättä.

Kesällä orkesteri pitää ensimmäisen lomansa kahteen vuoteen, minkä jälkeen Ruotsi kutsuu jälleen. Mutta agentteja on Sveitsissäkin, ja mikäli jo käynnissä olevat neuvottelut saadaan myönteiseen päätökseen, hiihtokeskusten suihkuseurapiirit tanssivat ensi talvena yöklubeissaan Markun orkesterin tahdittamina. Alppimaisemiin pojat halajavat jo nyt eikä mikään ihme: sikäläinen verottajahan tyytyy n e l j ä ä n prosenttiin. — Timo Suoste

KÄÄNNÄ

SILPPUSÄKKI

Leijonapuistoista uusi statussymboli

Lähes 200 000 ihmistä on parin kuukauden aikana käynyt tutustumassa Vejlen ulkopuolella Tanskassa sijaitsevaan uuteen leijonapuistoon. Viidentoista hehtaarin alueella käyskentelee 33 villiä leijonaa vapaasti niityillä ja metsiköissä viihtyen loistavasti pohjoisessa ilmastossa.

Kysymyksessä on Pohjoismaiden ensimmäinen leijonapuisto, joka tuskin kuitenkaan jää viimeiseksi. Tavanmukaiset eläintarhat häkkiin suljettuine, huonokuntoisine petoeläimineen rupeavat vähitellen käymään vanhanaikaisiksi. Ensi kädessä on tietysti sääli eläimiä, mutta myös yleisö alkaa vaatia jotain jännittävämpää. Tässä uudessa leijonapuistossa saa ajaa vapaasti eläinten joukossa ja valokuvata mielin määrin. Tällaiset eläintarhat ovat tulleet niin suosituiksi ympäri maailmaa, että leijonista alkaa itse asiassa olla pula. Niitä myydään tätä nykyä tusinoittain ylihintoihin, ja tanskalaisella leijonapuiston omistajallakin oli suuria vaikeuksia saada kokoon tarvittava määrä.

Rauhan säilyttämiseksi leijonat on jaettu kolmeen perheeseen, jotka on erotettu toisistaan suurilla teräslanka-aidoilla. Puistoon ajetaan kaksinkertaisten porttien kautta, ja kävijöitä tarkkailevat koko ajan aseistetut vahdit, jotka ajavat radioilla varustetuissa, seepraraitaisissa jeepeissään. Virallisesti heidän on määrä suojella yleisöä leijonilta, mutta käytännössä on asia tähän asti ollut päinvastoin. Vahtien suurimpana työnä on ollut estää innokkaita amatöörivalokuvaajia ja kaitafilmaajia ryntäämästä autoistaan saaliin perässä. Leijonat ovat olleet jäykkinä pelosta. Tämä ei tietenkään koske urosleijona Fuzzya, eläkkeellä olevaa sirkussankaria, josta on kehittynyt kaikkien aikojen suurin laiskiainen. Se on erikoistunut löytämään miellyttäviä lepopaikkoja keskeltä tietä eikä piittaa vähääkään karjuvista vahdeista tai autontorvista.

Leijonapuisto piti avata jo viime keväänä, mutta Tanskan viranomaiset kasasivat suunnitelman tielle kaikkia mahdollisia esteitä. Ensin väitti poliisi, että tie on liian kapea, sitten eräässä toisessa eläintarhassa sattunut onnettomuus oli vähällä aikaansaada kiellon kaikkia Kööpenhaminan ulkopuolel-

la sijaitsevia eläintarhoja vastaan. Viimeksi tulivat paloviranomaiset ja vaativat, että kaikki puut ja pensaat olisi sahattava pois tulipalovaaran vuoksi. Silloin sai omistaja tarpeekseen. Hän avasi päättäväisesti puiston ja päästi kaikki halukkaat sisään ilmaiseksi. Seuraavalla viikolla peruutti Tanskan oikeusministeri suurimman osan omista vaatimuksistaan, joten puisto voitiin vihkiä täsmälleen sellaisena kuin oli ollut tarkoituskin ennen riidan alkamista.

Leijonat muuten eivät ole tulleet muotiin ainoastaan eläintarhoissa. Yksityisistä leijonatarhoista on tulossa uusi statussymboli. Toisinaan voi kuitenkin käydä huonosti, kuten eräälle seksitähti Jayne Mansfieldin entiselle aviomiehelle. Hän oli ostanut komean leijonakokoelman, joka juoksenteli vapaasti aidatussa puistossa. Eräänä iltana hän meni niiden luokse puhumatta mitään palvelusväelleen. Sen vuoksi häntä ei löydetty ennenkuin seuraavana aamuna. Hänen rakkaat kotieläimensä olivat jättäneet jäljelle muutamia kaluttuja luita.

Jörgen Munkebo

▲ Sovun säilyttämiseksi on leijonat jaettu kolmeen, omilla alueillaan asuvaan perheeseen.

◀ Seepraraitaisissa jeepeissä ajavien vahtien virallisena tehtävänä on suojella yleisöä leijonilta, mutta . . .

▶ . . . todellisuus on tarua ihmeellisempi eli ilman vahtien suojelua leijonat olisivat hätää kärsimässä innokkaiden valokuvaajien tulituksessa.

LISÄÄ JYMYKILPAILUN VOITTAJIA!

Julkaisimme Jymykilpailun pääpalkintojen voittajien nimet joulukuun numerossamme ja lupasimme lisää nimiä tammikuussa. Tässä tulee nimilista niistä, jotka 14. 11. pidetyssä arvontatilaisuudessa voittivat levysoittimia, hopeatuotteita tai kirjoja. Ellette löydä listalta nimeänne, toivotamme parempaa onnea seuraavalla kerralla. Kiitos osallistumisesta.

FAZER MUSIC CLUBIN PARISTOKÄYTTÖISIÄ LEVYSOITTIMIA JA 30 SM:N LP-LEVY:

Esko Hatavara Huvilatie 29 Vetokangas, Arja Ilvonen Pötsönlahti Rääkkylä, Pirjo Tuunanen Kauhava Kp 2, Maire Kuosmanen Varpaisjärvi kk, Aarno Granlund Pitkänlahdenk. 12 Vaasa, Matti Itämies Pidesluodonk. 5 Rauma, Leena Alanko Launonen, Pirkko Vainio Toivolank. 5 Salo, Leena Hyvönen Järvenkylä Kyröskoski, Oiva Niemelä Kurkijärvi htp. 7 Kuusamo, Jari Sepponen Oksakatu 12 Lahti 6, Kenneth Kvick Fiskars, Marja-Leena Hannula Alavus kk, Jouni Lehto Tuomarink. 27 6.-osa Pori 2, Erik Stellberg Maisala, Pentti Yrttiaho Ahdenkallionk. 63 Hyvinkää 2, Heikki Anttila Patala Tervakoski, Anni Korkka Kero Lapua, Lea Orava Ruokolahdenk. 15 Vuoksenniska, Anna-Maija Rintala Lakaluoma Lapua, Birgitta Heinäjoki Pohtolank. 53 A 9 Lielahti, Pekka J. Hirvipuro Turun Yliopisto Turku 2, Hannu Teräväinen Vuolle, Maija-Liisa Katajamäki Töysä, Jorma Ikonen Untamo, Risto Karppinen Kaipola Sulkava, Pirkko Kantokoski Mustamaa Lapua, Aune Willman Eekintie Oulu 54, Elsa Salmela Leppiniemi Pälli Ol., Margit Mustonen Virontörmänk. 4 B 25 Tampere 31, Toivo Pyhtilä Papinkuja 2 B 29 Helsinki 53, Juhani Vahteri Siltasaarenk. 24 D 90 Helsinki 53, Liisa Hirvonen Varjakka Oulunsalo, Juha Kytölahti Juuniemi pt., Tapani Hartikainen Nilsiä Uitti, Helena Häkkilä Kokkola Kirkonmäki, Pekka Koskinen Pietikko Laakki 1, Pauli Häkkinen Kangasniemi pt., Vieno Kohvakka Sulkava, Aila Karlsson Saarenpäänk. 64 Tornio, Taimi Niinimaa Koulukeskus 3 B Keuruu, Hilda Käsmä Kuusamo-Oulunt. Posti-Kalle pj. Kuoliovaara, Marjatta Jyrinki Somerkylä Alavieska, Helvi Hietasaari Inkeroinen 6 pp, Väinö Repo Juuka Kp. 2, Sinikka Ristinen Mäklöörink. 6 as. 27 Lahti 10, Tapani Terämaa Ilmattarent. 21 Hki 61, Laimi Huttunen Kunnantoimisto Keitele, Aaro O. Aittola Kansakoulunk. 1 as. 8 Turku 9, Kirsti Mäkelä Mankala as., Kaarlo O. Vainikainen Siilitie 9 K 111 Hki 80, Markku Mallat Hikiä 3 Kp, Jenny Tapio Korkalonk. 2 Rovaniemi, Taisto Karvonen Valtatie 63 Oulu 50, Tuula Kangasvieri Kopanmäki Ylitornio, Veli-Matti Häkkinen Lannevesi, Veli-Matti Terävä Simpele Vesitorninmäki, Jarmo Huhtakangas Ylivieska Huhtala, Veikko Laaksoharju Kurtenink. 13 P 93 Vaasa, Mikko Piirto Kelok. 6 Rovaniemi, Marjatta Villikka Kausala 1 P, Eelis Kiimala 1 Kp Ruukki, Helena Lehtimäki Teuva Kp 2, Vuokko Nieminen Tarttila Hiittiö, Martti Turunen Lylykosken koulu Joensuu, Arja Seppälä Vuolukivent. 9 F 62 Helsinki 71, Tarja Vuorinen Pekolank. 11 Hämeenlinna, Kaija Siltanen Napiala Tervakoski, Nina Kalliomäki Karjalant. 16 Uusikaupunki, Anita Mäkinen Narvanraitti 10 Tampere, Laila Salonen Sananiekant. 6 A 3 Jyväskylä, Hilda Korhonen Teuva Kp 6, Terttu Ruohonen 1 Kp Jaala, Dagmar Lounas Kappalaisent. 16 Koskenmäki, Juuli Räty Heinäkylä, Sinikka Vehviläinen Kurkiharju Kuopio, Tapio Venäläinen Niittyaho Kerimäki, Marja-Liisa Ekström Niittytie Helsingin pit., Arja Vauhkonen Hepokangas Viitasaari kp 5, Antero Tala TKY 3 C 04 Otaniemi, Sirkka Haapalainen Vanhala pa 1 Taivalkoski, Hannu Miettinen Rajametsäntie 32 H 58 Helsinki 63, Markku Ekqvist Kodinhoitajaopisto Viherlaakso, Rauno Opas Ilkantie 4 Seinäjoki, Helena Juho Pekanpää, A. Tuhkanen Mämmilä Pello, Enni Alamäki Aapajoki, Anna-Liisa Vanhala Vanhala pa 1, Marjatta Tornberg Tolvantie Lahdenperä Tolva, Tapio Oksala Asemakatu 50 C 1 Vaasa 4, Mirja Ollila Sahanmäenk. 9 B 8 Hyvinkää, Tuulikki Torkki Syväraumank. 10 A Rauma, Jalmari Vainio Harmaalanranta, Hugo Pekkarinen Rakentajank. 8 Lahti 10, Veijo Heiskanen Kantokylä Heiskasen Htp Kuusamo, Kyllikki Kurppa Sallila Vampula, Viljo Ikala Roismala, Yrjö Kuiri Helsingink. 2a. B 54 Helsinki 50, Lea Suokas Reumasairaala os. 8 Heinola 2, Hannele Ikala Roismala, Aili Virtanen Vesijärvenk. 36 C 43 Lahti, Hilkka Palojoki Maito-Pirkka Jämijärvi, Liisa Valta Tapeli Kiuruvesi, Jouko Huotari Yhteiskoulunt. 5 C 19 Järvenpää, Jorma Koivunen Vihdintie 7 Karkkila, Aune Seilonen Rommakkok. 5 A 6 Oulu, Terho Moilanen Pyhäkumpu, Ritva Karvinen Sarvikumpu, Marjatta Oravainen Pitkälahti, Arja Koivuniemi Kattelus, Selma Kyyränmäki Hietakangas Kuoppa, K. Salonen Yrjönk. 3 A 11 Turku 5, Pirkko Auvinen Baggönsvägen 61 B 69100 Karlskoga Sverige, Esko Hakala Kirkontie 27 Helsinki 28, Mikko Honkaniemi Hallitusk. 13 B 30 Tampere 3, Riitta Tiitta Haapajärvi Ylipää 4 Kp, Seppo Heltimoinen Kuusitie 22 Pieksämäki, Pirkko Moilanen Uksila Utajärvi, Sirkka Pöyhönen Kevätkatu 1 H 60 Lahti 10, Teuvo Tahkola Ouluntie 18 A 6 Raahe, Sylvi Raatikainen Peräseinäjoki kk., Harri Korkkula Sammalisto 2 B Riihimäki, Jaakko Leppänen Kortesuonk. 21 Jyväskylä, Tuulikki Leinonen Teollisuusk. 4 Joensuu, Veikko Vuorentausta Eerikink. 50 B 24 Helsinki 18, Mirjam Kuparinen Huvilakatu 6 Hyvinkää 1, Eila Toivonen Teollisuusk. 28 Hyvinkää, Raimo Koskenkanto Vuorilahdentie 22 Pori 9, Aili Virtala Lamposaari, Toivo Manninen Jäminkipohja, Esa Uusi-Kerttula Hirsimetsänt. 69 as. 30 Lahti, Saara Toivanen Kyrö, Sisko Riikonen Koljonvirran sairaala Iisalmi, Markku Korhonen Heraniemi th. Korhola Joensuu, Jorma Kivistö Inkinmäki Eura, Eija Pynssi Marttalank. 1 D 35 Karihaara, Matti Partanen Vitingsg. 9 50248 Borås Sverige, Seija Hastio Vuorik. 9 Hämeenlinna, Pirjo Suomäki Heikkilä Saarijärvi, Seija Lindroos Liisank. 24 Pori, Leena Tommila Noormarkku 3, Olli-Pekka Pietilä Noormarkku 4, Timo Heikkilä Koivistonluoto Pitkärannantie, Virpi Rintala Toukolantie 32 Vanhakoivisto, Marja-Liisa Koivula Itsenäisyydenk. 25 Pori, J. Ahla Apollonk. 3 C 25 Helsinki 10, Yrjö Ristolainen Savitie 3 Pori 6, Juhani Rauhala Nuolitie 18 B 17 Helsinki 37, Aila Tanner Pyhäjärventie 2 A 7 Laajalahti, V. Holste Viertok. 18 A Hämeenlinna, Marja-Riitta Mansikka Yliskylä 422 B Forssa, Heli Junttila Hyrynsalmi, Sisko Väyrynen Pa. Oulu-Hyryns. Jurkko Pl. Juorkuna, Teuvo Toivola Vesajärvi, Pertti Suuronen Sammonk. 14—16 A 19 Tampere 8, Antero Kainulainen Pätkäpolku 4 Hämeenlinna, Tauno Stenroos Hämeenk. 25 B 4 Riihimäki, Tauno Turunen Ihanto Lehtola Haapalahti, Hilkka Jokela Hormisto, Sulo Järvi Kirpu Pälkäne, Heino Kuokkanen Liperi as., Olavi Huuko Akkala Tohmajärvi, Aune Leppämäki Sammonk. 29 B 30 Tampere 8, Merja Holm Haapahuhta Riihimäki, Anna-Liisa Siuro Orivesi Kp 3, Sirkka-Liisa Nenonen Virsuvaara Viekki as., Eero Sippari Suohaukant. 4 C 20 Oulu 8, Riitta Tuomi Lauklähteent. 7 I 79 Turku 26, Hannu Teeriniemi Nissiaho Irni Kuusamo, Lotta Luoto Rajamäki 3 pp., Bertta Mikkola Harjavallant. 12 Harjavalta, Veikko Kolu Vuorentaustant. 5 as. 2 Lamminpää, Helli Hotti Pirttimäki Pieksämäki, Juha Seppänen Juuniemi, Irja Tikkanen Ähtävä kk., A. Hyytiäinen Ranta-Hännilä Saarijärvi ja Eila Kovanen Kotalahti.

451 kpl Kultateollisuus Ky:n hopeisia tuotteita:

Seija Lehtinen Niinirinne 6 C 20 Nastola, Katri Rajanen Rasikatu 1 A 5 Jyväskylä, Outi E. Kuukasiärvi Nuorunka Pudasjärvi, Terttu Piiroinen Pohjoisahonk. 37 Outokumpu, Timo Reijonen Eura kk, Eva-Liisa Öhman Korpitie 25 Karkkila, Rauni Valtonen Kyröskoski 3, Elina Ikonen Kelotie 10 Savio, Timo Manskinen Turenki 3. piiri, Hannu Mynttinen Ristiina kk, Tieto Niemi Kaakonojant. 40 Valkeakoski, Pauli Lepistö Kyläsaari, Maili Lausti Presidentin puistok. 28 A Pori, Anja Saranen Vesitornink. 3 B 13 Hyvinkää 2, Ritva Lehtinen Tuohikorvent. 24 Ikuri, Helena Peltomäki Sepänkylä 142 Vaasa, Eero Etumäki Savosenkatu 23 Mänttä, Rauha Karjalainen Katajamäki Lappeenranta, Toivo Sinkko Myllylä Lappeenranta, Sergei Juanto Skogsrundan 32 A 69100 Karlskoga Sverige, Raino Ståhlstedt Haukilahdenk. C 22 Matinkylä, Helvi Heinonen Evijärvi Lepistönmäki, Terttu Kuusisto Ruona Kuortane, Kirsti Vähäsaari Koivukuja 11 Hyvinkää 2, Henna Kallio Uotila Rauma, Hannele Toivonen Uotila Rauma, Riitta Tuomisto Kiikka, Raimo Ylösmäki Halkivaha, Olavi Katajisto Säästäjänkuja 9 A 35 Koivistonkylä, Anssi Kuusela Sienimäenk. 3 A 8 Imatra, Ilkka Kero Vaahersalo Punkaharju, Raisa Knuutinen Tihilänkangas Kiuruvesi, Juha Laitinen Korventaus Pienola, Erkki Virolainen Ilma SK Kauhava, Ilmi Rokkanen Kääpäläntie 17 Jämsä, Tuija Weckström Laivurink. 37 F 41 Helsinki 15, Aarre Kangasniemi Korvaluoma Niinisalo, Erkki Tuutijärvi Ahvenvittikkö, Riitta Viinamäki Viinamäki Alajärvi, Jari Pesonen Kivikkotie Maantiekylä, Pirjo Pesonen Hypönniemi Oravisalo, Pentti Kainula Koirakivi, Jukka Kirjonen Rautatienk. 12 E 63 Tampere, Hilkka Juvonen Puistonsivu 6 Lauritsala, Markku Annala Ilvola Ylistaro kk., Reino Filppu Reunak. 19 Pirttiharju Lahti, Olli Cajander Ruotutorpant. 19 Helsinki 70, Lempi Blom Kalliomäki 4. linja 15 Forssa, Jorma Huttunen c/o Mykkänen Siilinjärvi 3 kp, Väinö Berggren Karppi Orivesi as., Pekka Aaltonen Pappila Marttila, Ilpo Kiuru Vuorenmaa, Vesa Tammi Solnantie 37 B 35 Helsinki 33, Alpo Ihalainen Sommelotie 11 Joensuu, Jorma Nikula Otavantie 11 Kuusankoski, Martti Hiivanen Hämeenkatu 3 A 1 Tampere, Aimo Muuronen Ahomäki, Raija Virolainen Pikonkallio B 13 Kangasala, Jukka Pihlajamäki Kiljanderink. 5 B 10 Jyväskylä, Jaakko Mäki Kanunki, Roy Lahtinen Mattila, Raija Kumlander Peipposentie 2 Q 180 Turku 31, Leevi Reini Virttaa, Eeva Pukaralammi Kantti, Lilja Peltola Laukkulant. 8 Valkeakoski, Riitta Zeus Hollola kk., Juha Wendell Aitolahti, Matti Salminen Saariniemenk. 4 A 1 Helsinki 53, Matti Leino Pehula Äetsä, Martti Rahkonen Virojoki Virolahti, Anja Haapasalmi Kyyjärvi, Riitta Palojärvi Levonink. 17 A 1 Palosaari Vaasa, Eija Kaarenoja Vaasank. 23 C 76 Helsinki 50, Seija Ollikainen Kauppapuistikko 10 C 14 Vaasa, Laila Hakkarainen Saarilampi Joensuu, Inkeri Mälkki Harjunpää, Jukka Keveri Merikatu 9 A 2 Kotka, Gertrud Isokangas Kokkokulma 3 A Kokkola, Arja Korva Haastajantie 14 Sodankylä, Ake Nyyssönen Hipinäkatu 16 Kuopio, U. Hietalahti Untuvaisentie 4 A 37 Helsinki 82, Irmeli Rantala

Kielotie 52 B 22 Tikkurila, Per-Olof Krause Kivihaantie 10 C 22 Helsinki 31, May-Britt Hausalo Sonasund Inkoo, Raija Ruuskanen Mechelinink. 42 A 21 Helsinki 25, Hannele Kervinen Uudenkaupungint. 7 C 34 Helsinki 35, Maija Hannuksela C 31 as. 1 Helsinki 86, Pirkko Borodulin Maunulantie 8 B 8 Helsinki 63, Talvikki Aaltonen C 35 C 36 Helsinki 86, Jukka-Pekka Annala C 9 as. 5 Helsinki 86, Rainer Ahlamaa Suonotkontie 6 A 3 Helsinki 63, Jenny Sjölund Kivisaarent. 8 A 5 Helsinki 96, Helmi Kammoinen Hietapellont. 24 Helsinki 73, Arvo Vuorenpää Riihitie 8 C 33 Helsinki 33, Raimo Plym c/o Imatran Voima Oy Helsingin pitäjä, Raimo Rantanen Askolantie 13 Helsinki 60, Jukka Paunonen Taipaleent. 6 Oulu, Elli Kuopio Jakkukylä, Liisa Ojala Jäärälä hp. Sarajärvi, Elsa Hämeenniemi Kuloharju, Rauno Kelhä Puutarhak. 21 Oulu, Hilja Huotari Kasarmink. 20 Kajaani, Doris Paavola Kaustinen kk., Sirkka Mikkola Kaustinen, Vuokko Wirkkala Alitalo Kaustinen, Mirja Määttö Uusikatu 26 Oulu, Eira Korkeamäki Villähde Kp 1, Armi Karinti Ylisimo Rovaniemi, Antti Pesälä Pudasjärvi 1, Eila Ranta-Korpi Korvenkylä 2 Kannus, Eeva Pukarinen Vuoripöllönk. 1 Kotka, Paula Paakkunainen Ruskeepäänk. 11 Koskenmäki Nokia, Siiri Koski Klemetink. 18 Vaasa, Elisa Lehto Ståhlentie 8 Niipper Vanhakartano, Ritva Viittala Juurussuo Madekoski, Aune Kalliomäki Taipaleent. 12 Kajasilta, Simo Sääluoto Haapanat. 1 A Oulu 2, Veikko Koponen Kasakkamäent. 7 as. 8 Lahti 2, Veini Kivimäki Kivenhakkaajant. 9 Helsinki 71, Pentti Aho Hämeent. 23 B 53 Helsinki 50, Jenny Jokilaakso Virusmäent. 86 Turku 9, Mauri Pulmuranta Kärsämäent. 32 A 4 Turku 17, Mikko Polvinen Tehdask. 2 B 7 Kajaani, Terttu Salonen Liitekangas Joutsa, Liisa Nikkanen Isokatu 27 as. 5 Oulu, Eija Paasonen Hinthaara, Teuvo Hukka Porvoont. 7 Kerava, Meeri Ruuskanen Jakomäent. 10b A 413 Helsinki 77, Kaino Sukkala Agricolank. 4 B 74 Helsinki 53/24, Aino Siltanen Säästäjänk. 13 D 21 Koivistonkylä, Kauko Turunen Arkadiank. 4 C 3 Helsinki 10/26, Veera Tuohimaa Tikkaperä Liminka, Birgit Saarinen Lauklähteent. 7 K 98 Turku 26, Anni Kallonen Huhtamo, Antti Santonen Jämijärvi, Irja Kähäri Riihivuori Suolahti, Arja Haapanen Tikukuja 4 Pori 9, Tuula Kulmala Härmälänk. 5 C 22 Tampere, Arja Paallosmaa Hännikönk. 22 Turku 31, Anne Kamppila Kauhava Kp 13, Annikki Rinne Munckink. 28 as. 5 Hyvinkää 2, Leena Kekkonen Relanderink. 115 B 5 Varkaus, Tyyne Niiranen Rusutjärvi, Merja Laakso Turenki 1 piiri, Terttu Sonkkila Länsi-Säkylä, Ester Nieminen Mustanlahdenk. 19 D 93 Tampere, Riitta Pekkola Käyränkangas Ii, Pekka Nevalainen Kaakkolamment. 41 Valkeakoski, Ulla Rantamäki Kontila Puumala, Ilmari Simpura Kemie Tohmajärvi, Yrjö Havakka Lappeentie 29 Imatra, Veijo Kosunen Uusi-Värtsilä, Helvi Halonen Nivala 3 kp, Martti Kansola Sammonk. 32 E 64 Tampere 8, Pertti Hellsten Härkätie 13 C 19 Hämeenlinna, Riitta Kekki Puinnint. 3 Pori 8, Reija Jaatinen Satakunnank. 22 C 51 Pori 8, Kari Konu Kalajoki 5 Kp, Seppo Laaksonen Mäntymäki Fiskars, Väinö Sappinen Mäyräkorpi Kerava, Kari Juhani Väisänen Otsontie 4 Kerava, Heikki Toivonen Myllymäki Tuhkio, Lasse Lehtinen Rautpohjank. 11 B 176 Jyväskylä, Laina Nieminen Kukkaro Petäjävesi, Pertti Hyötyläinen Toholahti Rautalampi, Raimo Hämäläinen Kujala Siirola Lahti, Vilho Nikkonen Kaukopää Isokallio B 11 Vuoksenniska, Markku Lunki Kujala Siirola Lahti, Veli Niskanen Ojala Pyhäsalmi, Pertti Timonen Kirkkok. 21 Nurmes, Paavo Kultalahti Tiklinkuja 3 Lintuvaara. Tyyne A. Räsänen Hiihtomäent. 37 A 6 Helsinki 80, Niilo Mulari Poikkipolku Siilinjärvi, Ari Vaittinen Hiukkajoki Punkasalmi, Marja-Leena Hakulinen Kunonniemi Kitee, Urho Lajunen Putikko, Keijo Lemmetyinen Metsäpellontie 51 A 1 Lahti, Tapani Laine Ylihärmä Kp 2, Sirkka-Liisa Salo Otavantie Renkomäki, Kristina Leino Museok. 44 A 12 Helsinki 10, Jukka Romppanen Säterint. 10 H 64 Helsinki 72, Kalevi Hellman Hietalahdenk. 2 E 3 Helsinki 18, Tarja Kämäräinen Oravantie Kuusamo kk., Sinikka Mönkkönen Kaikonlahti Kuopio, Elvi Kukko Simanala, Raimo Vakkari Kaukonk. 2 Karhula, Impi Heinonen Noormarkku 2, Jarmo Sivonen Nummelant. 30 Friitala Ulvila, Senja Laukkanen Neitsytsaarent. 7 D 135 Helsinki 96, Reijo Soini Haukkaniemi Hyrylä, Taimi Saarinen Hangastaipale Hartola, Sirkka Liimatainen Saarijärvi Kolkanlahti, Eero Palander Kalevankatu 5 Jyväskylä, Rauno Toivola Sahi Vimpeli, S. Tuominen Könnink. 5 B 21 Seinäjoki, Riitta Niinisalo Ahjola Myllykoski, Göran Byman Myllärint. 12 Helsinki 92, Timo Huttunen Hennala C 16 Lahti 11, Rauha Hernesniemi Itäkylä, Marketta Valasti Tommolank. 7—9 F 3 Heinola, Raimo Hartonen Karjalank. 11 Äyrin luona Lahti, Antti Saunavaara Pekkala Rovaniemi, Soile Kalajoki Penttalank. 5 Karihaara, Hannu Härkönen Pantalahti Sulkava, Juha-Pekka Metsänen Joutsa kk., Bruno Majander Snellmanink. 16 Kokkola, Reijo Tolonen Hiekkakatu 9 Kokkola, Hannu Peltonen Virrat kk., Ertta Martonen Killinkoski, Esko Kolehmainen Ilmarisenk. 13 D 16 Kotka, Gunnar Salmi Siippoo Otalampi, Jaakko Kemppainen Hakokylä Ahola Hyrynsalmi, Pentti Periniva Pititie 16 Rovaniemi, Jukka Mäkelä Kämmäkkä Vammala, Sinikka Hohenthal Käikälä Hämeenlinna 9, Leif Strandström Rikok. 4 B 12 Helsinki 17, Taisto Kähkönen Nuutila Vaala, Pentti Keskita[illegible] Siruk. 24 Lehtikangas Kajaani, [illegible]no Jokelainen Lahnanen pl. 9 [illegible]stijärvi, Eija Hasari Kotkantie 14 B 15 Kuusankoski, Kirsti Pasan[illegible]uva kk., Vesa Heiskanen Vaikeamäki Virtasalmi, Pertti Koskinen Alkutie 35 Helsinki 66, Liisa Mustajärvi Ummeljoki 1 pp., Timo Väre Myllykoski Kp. 8, Tapio Vuorinen Hämeent. 38 D 113 Helsinki 50, Rainer Heinonen Jokkatie 6 Rovaniemi, Mauri Willberg Juurakkot. 4 Rovaniemi, Matti Kallo Rissont. 18 Rovaniemi 3, Aila Särkiniemi Satamak. 16 D 89 Tampere, Tuija Haviala Havinki Harjavalta, Juhani Nevalainen Vinnare Harjavalta, Kai-Birger Lesch Etelätie 29 Viherlaakso, Tyyne Toivanen Helsingink. 13 B 44 Helsinki 50, Erkki Helin Mariank. 19 A Lahti, Lippo Hausalo Sonasund Inkoo, Raimo Väisänen Pohjakoski Heinijoki Sotkamo, Reijo Pyhälä Isokaari 46 B 24 Helsinki 20, Tauno Vehmaa Kilontie Friisilä, Tuula Törnqvist Kengahällag 84 A 42200 Kungälv Sverige, Pertti Koskinen Alkutie 35 Helsinki 66, Marjatta Lejon 3. piiri Oitti, Leila Vaara Värriö, Edvin Karulinna Kanneljärvent. 10 Laajalahti Espoo, Matti Peltonen A 42 Savio, Eija Parkkila Haapajärvi 8 kp, Leena Mörsky Jyrängönk. 2 Heinola, Siiri Silvennoinen Kauppak. 20 B 16 Heinola, Kaijo Kautto Aleksis Kivenk. 21 Äänekoski, Hilkka Pitkänen Metsäkummunt. 16 C 2 Kuopio 13, Matti Tikkanen Jalkarannant. 55 B Lahti, Matti Jaakkosela Linjapuistikko 2 A 3 Kuusankoski, Tuula Tarkiainen Kymenlaaksonk. 10 A 7 Kuusankoski, Merja Stén Nyyrikintie 10 C 22 Tampere 8, Timo Rostela Lokkisaarent. 5 E 337 Helsinki 98, Kaija Hakanen Puutarhatie 8 F Suomenoja, Helena Mäenpää Erkylänk. 1 Hyvinkää, Olavi Vainio Kantola Hyvinkää, Eila Mäenpää Pengerkatu 9 B 76 Helsinki 53, Arja Virta Fagerkulla B 70/6 Karkkila, Arvi Helander Toivikink. 14 Karkkila, Matti Lehtonen Suorak. 28 Karkkila, Pekka Tervonen Kemi pa 700 Raiskio, Matti Simontaival Tolantie Lehto Ranua, Anneli Korhonen Kulmavuorenk. 4 A 10 Helsinki 50, Niilo Rajala Sappee Hämeenlinna, Aune Lihavainen Kalevank. 21 B 11 Joensuu, Saimi Väyrynen Kettuvaarant. 40 Joensuu 3, Helli Lassila Vanhala Loukonvaara Taivalkoski, Pirjo Säynätmäki Särkijoki Korpilahti, Raimo Koreemäki Pilpala, Leena Niinivuori Moksi Korpilahti, Esa Marjoniemi Synsiänkylä Korpilahti, Risto Ruppa Rannila Korpilahti, Elsa Harjula Heinosniemi Korpilahti, Elin Lahtinen Ruotsink. 12 Lahti 3, Hannu Salminen Vaaniok. 18 A 1 Lahti, Olavi Suonsyrjä Uus Aittaluoto Kalaholma, Eila Kaarenoja Miekkakiru Hämeenlinna, Jukka Nurmi Salomaa Karkkila, Esa Kaunisharju Karhitie 14 Oulu 53, Kirsti Tenoranta Kunnalliskoti Kuusamo, Oiva Kujala Hämeenkyrö (KOP), Esteri Ristolainen Salpa A 15 Tikkurila, Raimo Koivuranta Nätyngin pl. Roi: Marraskosk, Hannu Mähönen Iiranta Kauppa Iisalmi, Kalevi Galla Liisantie 1 A 3 Oulu 52, Salme Luokkala Reservikomppaniank. 5 A 5 Kemi 5, Leena Lindholm Veteli Räyrinki, Ulla Marjamaa Ouluntie 26 Syväkangas, Unto Samanen Kalajoki 2 Kp, Ilpo Virpimaa Inkeroinen 4 pp, Päivi Pitkänen Heikinharju Oulu, Reijo Lindholm Paatiala Saarioinen, Pirkko Voitila Hiirihaukank. 1 Karakallio, Erkki Tiittanen Männikkötie 7 A 3 Helsinki 63, Veikko Vuorela Tanotorvent. 15 Helsinki 42, Ulla Kiviniemi Kouluk. 19 Kemijärvi 2, Olavi Rannikko Härjänvatsa Karjalohja, Aune Keski-Alho Pakilant. 20 F 482 Helsinki 63, Matti O. Rantala Epivallank. 2 Pori 2, Kaarina Vehkaluoto Maaninka kk., R. Leino Ylistaro kk. pt., Claus Harju-Jeanty Isokyrö, Aira Kankaanpää 4 Kp Ylivieska, Veli-Juhani Laitinen Säästöpankin talo Kangasniemi, Tor-Leif Rönnholm Rantakatu 14 Kristiinankaup., Väinö Eskola Meijeri Ämmänsaari, Salme Seppänen Ruhtinansalmi Koivula Saarikylä, Maila Paasikallio Kaskela Vaarala, Vuokko Raappana Tuohilehto Puolanka, Raija Leppänen Vammala 5. piiri, Kristiina Tamminen Neulapadont. 5 G 58 Helsinki 92, Tauno Pöllänen Niinivaarant. 51 Joensuu, P. Aho Vuorelant. 6 B 29 Turku 16, Kaarina Lievävirta Itälahti Jumisko, Lauri Kyöttinen Viitalahti Joensuu, Merja Lahdelma Onnelantie 19 Pilkanmaa, Hilja Bäcklund Keimola, Vaula Broman Rinnekatu 31 A 6 Koskenmäki, Sirkka Kukko Alatie 4 Jämsänkoski, Martti Kontiainen Kunnantoimisto Kortesjärvi, Antero Taavitsainen Haapakoski, Veikko Laine Ohtola, Aulis Piispanen Enanranta Punkasalmi, Toivo Pääkkönen Kukkoniemi Punkasalmi, Elsa Lamberg Ristilä Hankasalmi as., Raili Tynkkynen Enanranta Punkasalmi, Hilkka Sokura Salmenkulma as. 6 Särkisalmi, Tuulikki Litmanen Savilahti Kesälahti, Aarne Immonen Lehtoniemi Jukola, Laina Sikanen Mäntyaho Kantala, Martti Takkunen Lylynrinne Leppävirta, Raimo Leppinen Parikkala Niukkala, Esteri Pohjola Hongisto Salo, Siiri Nieminen Lönnrotink. 40 A 50 Helsinki 18, Vuokko Karla Meripuistot. 1 C 22 Helsinki 20, Jan Sundman Engelinaukio 7 A 5 Helsinki 15, Eeva Schwindt Ruukanlahdent. 2 Helsinki 20, Ritva Räisänen Topeliuksenk. 36 B c/o Kaukonen Helsinki 27, Karl Tenlenius Ruusulank. 7 A 4 Helsinki 26, Tuula Vainio Mechelinink. 51 A 8 Helsinki 25, Tuomo Kankare Säkylä, Tapio Nyman Mariank. 19 A 4 Helsinki 17, Tarja Leinonen Savonk. 27 Kajaani, Pentti Vertanen Kytötie Nisu Järvenpää, Jukka Hakanpää Vatiala, Markku Aronen Nissi Vatiala, Reijo Määttä Karjumäenk. 14 Vehmainen, Eugenia Andrejev Eevolan aiue Vatiala, Aija Järvinen Pellavatehtaank. 12 B 12 Tampere, Kirsti Koivuniemi Farmas.laitos Fabianink. 35 Helsinki 17, Seija Lampén Pielisent. 36 Lieksa, Reijo Haavisto Saarenmaa Panelia, Tarmo Hakanpää Vatiala, Inga Valli Alajärvi kk., Marja Kukkola Kortesjärvi, Paavo Jutila Järvenlahti Kortesjärvi, Timo Jussila Soraharjunk. 3 Epilä, Saara Lamminmäki Mäkipäänk. 20 as. 7 Kaleva, Pauli Mäkelä Kuhmalahti, Sinikka Yli-Sissala Kurejoki, Paavo Vilhunen Kulmakatu 8 Lauritsala, Juho R. Nyholm Rautatehdas Imatra, Ritva Koho Päärynänk. 1 Vuoksenniska, Vilho Puuska Lastukuja Vuoksenniska, Esko Mäkelä Kaivok. 1 B 21 Kaleva, Aini Rouhu Ilmarink. 34 A 7 Kaleva, Jukka Kokko Hallank. 3 A 4 Kotka, Heikki Mikonaho Hevossalo Parkumäki, Jukka Mainiemi Rajakatu Kujasen talo Varkaus 3, Tuula Pitkänen Laivalinnank. 12 Varkaus, Jorma Martikainen Lauteala Juva, Jarmo Pellinen Hankasalmi kk., Veikko Suihko Hoho Lievestuore, Maija Laukkanen Punkaharjunt. 14 A 1 Pääskylahti, Sirpa Isoniemi Varkkavuorenk. 36 D 47 Turku 19, Paavo Korpikoski Uudenmaank. 60 B 17 Hyvinkää, Kaj O. Böning Takasenk. 32 A Lohja, Hilkka Eira Haapatie 3 A Koivu Turku 10, Marja Piippo Mäenpää Runni as., Kirsti Hartikainen Mannerheimint. 146 A 10 Helsinki 27, Liisa Räty Lamminkylä Lieksa 11, Tom Järnefelt Suotie 43 Tuusula, Aho Jaakkola Kauliranta, Markku Salmi Ajostaipale Lyly, Veikko Nieminen Teivaistenaho pa. J:kylä-Kint. -Kuopio, Leila Rannila Säynätsalo, Riitta Papinaho Laajavuorentie 9 A 2 Jyväskylä, Pirkko Kuusela Munekink. 52 Hyvinkää, Aarno Perkiö It.Rantat. 52 A 7 Turku 5, Aino Kiuttu Kiviharju Pateniemi, Ulla Tapaus Nokelant. 41 C Oulu, Sakari Pernu Ii Laakso Ii, Juhani Kylänpää Raatala, Mirja Mäkinen Florag. 20 c/o Huhtinen 64200 Flen Sverige, Urpo Olavi Malmi Kiukainen kk., Helvi Leinonen Vatteng. 22 A 4 60220 Norrköping Sverige, Terttu Aalto Harjavalta, Liisa Ihme APT. 4 Pukinlehto, Kai Sederholm Merikoskenk. 2 A 21 Oulu 50, Rauno Sarkkinen Paavola kk., Marjut Turpeinen Poppelitie 15 Mikkeli, Kari Laaksonen Fastbölent. 29 Puistola Helsinki 75, Leena Sintonen Aaponk. 7 Syväkangas, Heikki Linnala Merijärvi, Liisa Berg Heikinpohjant. 49 Savonlinna, Lasse Schultz Ruotsinkylä Pilpala, Tuovi Prittinen Kalajoki 5 kp, Helmi Lehikoinen Kivi-Aho Polvela, Martta Kemppainen Kuusirinne Kontiomäki, Maija-Liisa Vahtero Gerby Vaasa, Heikki Hietanen Raastuvank. 38 C Vaasa, Erkki Strömmer Oulainen 2 Kp, Pirkko Luotio Papink. 10 as. 3 Kotka, Lauri Kiiski Heinlahti, Liisa Perälä Humppila, Martti K. Floman Kiviranta Niskala Kuusankoski, Lauri Toppi Pohjois-Kello, Eero Alho Siro Humppila, Voitto Lassila Vähäkainu, Pekka Aho Vuorelantie 6 B 29 Turku 16, Arvo Rantala Leväsjoki, Aune Uskali Kaivok. 41 R 8 Kaleva, Minna Mustonen Mustanlahdenk. 17 A 8 Tampere, Jarmo Kumpulainen Karik. 2 B 9 Rytikari Kemi, Kaarina Tukiainen Kaavi Retunen, Jorma Toivari Haukikoto C 24 Matinkylä, Reino Raunio 5/sav.Pr. Mikkeli 2, Saima Mattila pt. Kemi 5, Marja-Leena Siikanen Kauppiaank. 11 C 14 Helsinki 16, Pentti Hiltunen Tonkopuro, Liisa Vesterinen Väisäläntie 5 A 45 Turku 24, Lea Virtanen Kurjenmäentie 4 Turku 6, Kari Keskikastari Kaistisentie 11 Piispanristi, Tytti Laaksonen Puutarhak. 18 B 31 Turku, Seppo K. Tikkanen Pajumäki Pielavesi, Anni Ahlgrén Hämeentie 4 B 28 Hämeenlinna, Marjatta Koskinen Pakkarink. 4 Turku, Pirjo Hietanen Vienolant. 5 A 3 Turku 24, Arvo Kettunen Mäklöörink. 5 as. 26 Lahti 10, Elin Jokinen Kuoppamäentie 24 D 52 Nekala, Väinö Niemi Uittomiehent. 13 Rovaniemi, Olavi Kyrö Kouluk. 37 B 11 Seinäjoki, Lea Aaltonen Hangasmäki 4 Lahti, Inkeri Koivisto Lintuvaarant. 28 A 5 Leppävaara, Tuula Ketola Jurva kk., Helga Hassinen Osuusliike Savo Tervo, Kerttu Heikka Aura, Lea Halme Orvokintie 9 Lahti 5 ja Helvi O. Vertainen Nyrölä Vesanka.

150 kpl Lapin Retkeilyopas-kirjoja:

Lea Blomqvist 3 linja 10 E 114 Helsinki 53, Erkki Kyläsalo Porintie 2 B 17 Helsinki 35, Erkki Nurmi Ulvilant. 29/8 H 298 Helsinki 35, Jouko Haapalinna Arhotie 24 E 28 Helsinki 90, Otto Karjalainen Huopalahdentie 2 A 13 Helsinki 33, Matti Saarinen Snellmaninkatu 5 Mikkeli, Kauno Kuorilehto Vihanti, Eero Suonsilta Sarvijaakontie Jokivarsi, Mikael Turkki Ainonkatu 15 as. 10 Lappeenranta, Aino Räty Rahkee Uimaharju, Marjatta Holopainen Mäklöörink. 7 as. 26 Lahti 10, Senja Nenonen Rautatienk. 8 C 61 Lahti, Kyösti Peltonen Aleksanterink. 9 B 28 Lahti, Anja Lukkarinen Lukkarila Kulho, Anna Hytönen VR:n talo 9 as. 3 Kouvola, Raimo Halonen Annanpuisto 5 Salo, Eevi Lehto Torikatu 3 B 10 Salo, Ella Kivirasi Ypäjä, Jaana Kivirasi Ypäjä kk., Liisa Rees Somero 9 kp, Maija Lappalainen Valkeispuro Matalalahti Iisalmi, Esa Turunen Kelvä Koivuniemi, Riitta Huttunen Mankilanmäki Vieremä, Reijo Rukola Iisvesi, Marjo Jauhiainen Pernoo Nikeli, Kimmo Reponen Kaivosvoudint. 4 M 112 Helsinki 44, Saimi Hintikka Veneranta pa I, Sakari Karjalainen Lämmittäjänk. 11 Imatra as., Vuokko Ylönen Parikkala, Anne Autio Valajank. 2 B 15 Jyväskylä, Aili Nieminen Takalkola Leivonmäki, Tiina Aaltovirta Savukoski, Annikki Heiskanen Pursimiehenk. 12 B 30 Helsinki 15, Riitta Hautamäki Salmi, Christian Degerman Esplanadi 7 Westend Tapiola, Seija Meskus Meskusu Peura-ahc Kuusamo, Mikko Leppänen Kivijärvi kk., Eila Hurme Keski-Suomen Valo Saarijärvi, Anneli Kuusisto Inhan Tehtaat, Pentti Rahkola Rauk/Pohm IT psto Kokkola, Maija-Liisa Kivelä Petäjävesi, Rauno Ruo-

KÄÄNNÄ

PUUTA HEINÄÄ

MAAILMA ON TÄYNNÄ MURHENÄYTELMIÄ JA ME HALUAMME USEIN SULKEA NIILTÄ SILMÄMME. — ON ERÄS JÄRKYTTÄVÄ TAPAHTUMA, JOKA TOISTUU SÄÄNNÖLLISESTI VUOSITTAIN. JULKAISEMME TÄSTÄ TAPAHTUMASTA AINUTLAATUISEN KUVASARJAN. LUKEKAA JA JÄRKYTTYKÄÄ, MUTTA MYÖNTÄKÄÄ; MEIDÄN ON NÄHTÄVÄ TODELLISUUS SELLAISENA KUN SE ON.

TÄMÄ KUVA ON ERÄÄLTÄ HAUTAUSMAALTA UUDEN VUODEN YÖNÄ. VANHA VUOSI ON LOPETTANUT JUURI VIIMEISEN ATERIANSA...

... JA SYTYTTÄÄ VIIMEISEN SAVUKKEEN. KOHTALON HETKI LÄHESTYY.

JA NIIN ON ERÄS JÄRKYTTÄVÄ TAPAUS SIIRTYMÄSSÄ HISTORIAAN. — JA IHMISET KAUPUNGISSA RIEMUITSEVAT JA TÄYTTÄVÄT TAIVAAN ILOTULITUSRAKETEILLA JA PÄÄNSÄ...

JYMYKILPAILUN...

JATKOA ED. AUKEAMALTA

honen Lohkaretie 11 B A 8 Kuopio, Rauno Savolainen Alaluosta Rautavaara, Esa Lamberg Tyyneläntie 21 Nojanmaa, Hellin Koskinen Kauhava kk., Aili Uotila Leppävirta, Irmeli Uotila Mäntytie 6 B 12 Helsinki 27, Matti Pajukoski Kiiskilampi Sievi, Raine Ylitalo Rautio kk., Irene Ylitalo Rautio kk., Liisa Törmikoski Törminperä Lumimetsä, Sinikka Mylläri Saarenkylä Rovaniemi, Ismo Keskinarkaus Lukkarink. 37 Rovaniemi 4, Seppo Aaltonen Tullipuomink. 8 Pori, Anni Ehrola Lapintie 8 Tampere, Kirsti Jormakka Kenttäkatu 10 A 2 Jyväskylä, Terttu Rantanen Vesiveräjäntie 19 Koskenmäki 11, Irma Viitala Sahi Vimpeli, Erkki H. Salonen Kaarikatu 10 SOK-talo Nokia, Taisto Virtanen Väinöläntie 29 Naantali, Pertti Pohjoiskoski Kalliokärki 10 Klaukkala, Irma Tenhunen Kotkantie 31 Äänekoski, Reijo Kananen Retkeilyk. 11 Äänekoski, Hilja Virtanen Korventie 12 Jämsänkoski, Seija Halmela Lapinneva, Olavi Onnela Parkano, Terttu Paavola Munkinkatu 29 A 1 Hyvinkää, Helli Kurki Hietaniemi Lempäälä, Leevi Lukkarinen Myrtinoja Kerava, Tapio Lehto Himoinen Vinkkilä, Viljo Eteläpää Hietasaarenk. 3 A 1 Vaasa, Leena Vallo Alkrog 11 K 79 Porvoo, Pentti Saastamoinen Rantala Sukeva, Risto Hanén Pilkanmaantie 5 Pilkanmaa, Eila Paakkulainen Sibeliuksenk. 21 B 13 Järvenpää, Tuula Mäki-Kanto Viita Karijoki, Raili Jekkonen Vilhonkatu 2 Kemi 5, Eila Potila Reservikomp.K. 7 A 6 Kemi 5, Toivo Salminen Lintuvaarantie 5 Leppävaara, Vaito Mäkinen Lumperoinen Soini, Tuula Ranta-Lassila Hämeenpuisto 51 B 40 Tampere, Maija Kakkori Petäjävesi, Irja-Liisa Lyytikäinen Dunckerink. 22 Mikkeli, Arja Mourujärvi Kököttäjä Mustosenvaara Kuusamo, Hilkka Lehtonen Kaunismäki Pihlava, Heikki Miettinen Loukeinen Tuusniemi, Maija-Leena Saari Polttimonk 3 Rauma, Ritva Laihinen Peräläнк. 17 Turku 3, Tuomo Happonen Vuorisalo Litmaniemi, Seija Huuki Sampaanalantie 20 Rauma, Pirkko Renvall Satamakatu 1 B 6 Rauma, Erja Heino Sampaanalant. 2 Rauma, Maija Sjöström Suokarink. 2 B Rauma, Onerva Koponen Kalevank. 27 A 2 Helsinki 10, Marja-Leena Myllymaa Kuorsumaa Kiikoinen, Tuula Keskinen Viitaniementie 10 C 25 Jyväskylä, Essi Saarinen Kaukaankatu 4 Jyväskylä, Markku Wendelius Aino Acktent. 2 H 39 Helsinki 40, Jouko Mönkkönen Kuoppamäent. 42 B 11 Nekala, Jorma Mäkinen Väinölä A 11 Linnavuori, Risto Iivonen Angervotie 14 A 14 Helsinki 32, Mirja Hynynen Madesalmi Iisalmi, Pentti Niemi Jämijärvi Vihu, Aaro Järvinen Viila 5, Satu Kallio Sammonk. 1 C 33 Helsinki 10, Ritva Laine Pakilant. 12 C 109 Helsinki 63, Pirkko Kurri Töölönk. 29 B 27 Helsinki 26, Ritva Kupiainen Ilmarink. 40 K 120 Kaleva, Tapani Vakkuri Pietarink. 17 E 93 Helsinki 14, Vieno Piippanen Kalevankatu 7 B 8 Jyväskylä, Seppo Ilomäki Hakkarink. 1 Tampere, Peter Geitel Vuorimiehenk. 5 A 7 Helsinki 14, Tuula Salakka Kuivastie 5 Oulu 50, Reijo Kääriö Oma-Laukku Pello, Alice Sandelin Yläkiventie 8 D 82 Helsinki 92, Maija Ruotsala Kauhava Kp. 4, Erkki Viitala Koskenkylä Kauhajoki kk., Bruno Ärling Okantie 62 Kuusankoski, Jukka Nissilä Ilmarisentie 25 Kuusankoski, Anne Paananen Savolahti Raahe, Merja Kastelli Kauppakatu 13 Raahe, Silja Kari Rantakatu 56 Raahe, Pirkko Väätti Pentinpuro Kärsämäki, Eeli Sämpi Lapaluoto Satamak. 4 Raahe, Liisa Kotimäki Leivonmäki kk., Pirkko Suominen Keskustie 17 B 19 Jyväskylä, Eino Pirkkalainen Selkämä Kuusela Pa I, Helena Ahokas Permonen Viitasaari, Inkeri Pihlaja Kahakatu 19 Jyväskylä, Selma Patrakka Lauka kk., Raimo Olavi Suhonen Kortesuonk. 44 Jyväskylä, Sisko Sarkanen Kenttäk. 31 Jyväskylä, Ulla Lukkarinen Myllykatu 8 Mikkeli, Timo Torniainen Pellosniemi Ristiina, Kalervo Hynninen Pohjolank. 26 B 4 Mikkeli, Helena Järvinen Mikkelink. 1—3 B 35 Mikkeli, Arja Nuutilainen Rahula Mikkeli, Eila Ravila Pirttiniemenk. 11 Mikkeli, Laila Kärkkäinen Jukolank. 24 Mikkeli, Hannu Saha Huhti Urjala, Veijo Lankila Varsitie 24 Oulu, Matti Suvilampi Ikaalinen, Kalevi Korva KOP Ikaalinen, Antti Hannunen Haiharank. 11 E 42 Tampere 51, Pirjo Vimpari Alakatu 13 Kajaani, Hilja Auvinen Simpele, Linda Björkman Rautjärvi as., Kari Törmä Takojank. 3 Lappeenranta, Raija-Anita Paasikangas Kehro Urjala ja Ahti Kaikkonen Silvola.

184 kpl Automatkailun Opaskirjoja:

Martta Koikkalainen Tyyppäläntie 29 Jyväskylä 3, Irina Lehtinen Idänpää Kutala Hämeenlinna, A. Koikkalainen Tyyppäläntie 29 Jyväskylä 3, Jaakko Hurskainen Parppeila Ilomantsi, Pauli Parkkinen Sulkava Halttula, Antti Väkeväinen Suholanmäki Haluna, Elvi Kuvaja Koukkuharju Ruovesi, Pertti Huikuri Mikkolanpuisto G 165 Korso, Matti Kähkönen Raatimiehenk. 12 A 5 Porvoo, Arja Laihomäki Vainiola Ulvila, Hilkka Vaaka Runeberginkk. 65 A 1 Helsinki, Meeri Liuhto Sörnäistenrantat. 7 A 1 Helsinki 53, Pirjo Laakso Kukkakauppa Klaukkala, Pentti Tewaoja Lautsia Alvettula, Anna-Liisa Silvasti Joroinen Kp 2, Marja Turunen Kauppak. 19 A 2 Seinäjoki, Mika Hokkanen Pussik. 2 H 57 Lahti 10, Tapio Jokiperä Juokslahti, Pirkko Siirilä Yliopistonk. 8 A 14 Jyväskylä, Anja Hoskeli Kuivasmäki Petäjävesi, Pirjo Puolanen Tölskä Vaajakoski, Hulda Karttunen Pitkäkatu 12 Jyväskylä, Jari Reinikka Sydänmaa, Keijo Koski Korpelantie Haapamäki, Pasi-Pekka Kokkonen Kalliok. 14 Jyväskylä, Reima Silvonen Soini Parviainen, Seija Kantola Tennirova, Raimo Perttula Havela Oksava, Jorma Laitinen Tennirova, Sirkka Kinisjärvi Uurtamon pl. Ounasjoki, Paula Lonnakko Pahtajoki Alakylä, Raija Haarahiltunen Pudasjärvi Kyngäs, Tapio Pohjanvesi Pudasjärvi Kyngäs, Pentti Wikström Sirkkala Salo, Rauno Federley Kariniementie 10 A 7 Lappeenranta, Mikko Koivisto Alahonkajoki, Airi Sillanmäki Ahmoonkylä, Veli Miettinen Nurmik. 3 Lahti 5, Pirjo Mälkiä Kasakkamäenkuja 11 Pirttiharju, Paavo Katiska Kampitie 2 Nokela Oulu 2, Sauli Hakola Kauhajoki Kp 5, Aune Vieno Turajärvi Eura, Pirjo Laakso Neittamo Eura, Eeva-Katri Lehto Yläkiventie 2 H 159 Helsinki 92, Marketta Huhtamo Veisunkuja 5 Koivistonkylä, Jukka Koskenniemi Pasmajärvi, Viljo Vahter Hatsalank. 36 A 11 Kuopio, Lahja Takkinen Satamakatu 3 A 11 Tampere 3, Tuomo Ahtonen Kouluk. 38 Kuhmo, Raili Heino Pähkinämäenk. 6 H 51 Koivistonkylä, Otto Polvinen Kalliojoki pl. 2 Rantala Kuhmo, Merja Pyykkö Viherkallionkuja 3 H 226 Viherlaakso, Erkki Leppänen Mustankalliontie 56 Lahti 3, Seppo Pitkänen Kaivosvoudint. 5 A 20 Helsinki 44, Kari Tenhunen Siuntio kk., Ritva-Liisa Lappalainen Puromäki 1 Joensuu, Tyyne Kirjavainen Uudenmaank. 7 as. 21 Turku 2, Urho Tuononen Vanamonkuja 1 C 74 Hiekkaharju, Rauno Hölttä Aleksis Kivenk. 48 C 86 Helsinki 51, Matti Niemi Orimattila 1 kp, Janne Leinonen Rautatienk. 6 A 5 Lahti, Eija Siitari Luusniemi, Soili Heinonen Pihlajamäentie Kivenlahti, Marjatta Nieminen Turuntie 19 C 7 Hämeenlinna, Pentti Heimonen Paanala Kerkonjoensuu, Rauni Marttinen Kangasniemi Jatkola Synsiö, Aila Lehto Ylännekatu 16 G 57 Turku 3, Anja Laaksonen Hippoksentie 33 M 229 Turku 16, Lyyli Kankaanperä Pihlajamäki Korpilahti, Pirjo Tarvainen Ankele Hällinmäki, Erkki Törmä Mattila Riste, Sirkka Vainionpää Paasto Honkajoki, Inkeri Rissanen Pielisent. 77 Lieksa, Raila Kerkelä Pohjolank. 33 A 13 Kajaani, Väinö Tervola Tavastkenkä, Pirjo Kiviranta Harjunpäänk. 9 B 25 Pori, Jarmo Karjalainen Kirkonkylä Kangaslampi, Erkki Ojanen Säästötalo B 8 Parkano, Sirkka Österberg Metsälä, Soili Pakkanen Kallantie Rahula Kuopio, Kauno V. Tammilehto Rajakatu 97 B 7 Seinäjoki, Eino Tuomela Vähäniemenk. 35 D 24 Lielahti, Sirkka-Liisa Hyötylä Kirkkola Parola, Matti Ropo Pellervonk. 3 F 91 Tampere, Arvo Tiainen Marjokangas Valtimo, Vuokko Määttä Kuontivaara Moisasensuo Kuusamo, Hilkka Tornberg Kuontivaara Laihola Kuusamo, Jalo Säde Harjukatu 6 B 47 Helsinki 50, Hilja Tuomi Eläintarhantie 11 F Helsinki, Anna-Stina Sirén Kaartotie 4 B Helsinki 72, Raila Jokelainen Koivikkotie 45 A 2 Helsinki 63, Anneli Kosunen Paanutie 10 E 44 Maunula Helsinki 63, Pentti Häikiö Krankantie 24 B Oulu 2, Anneli Jurvakainen Ansatie 7 A 8 Oulu 53, Kaisa Karppinen Kestilä kk., Mirja Ala-Pohja Viinamäki Virrat, Kalevi Floman Kiviranta Niskala Kuusankoski, Ilkka Mäenpää Kämmenniemi, Eila Koivusalo Friitala Palokuja Ulvila, Lauri Kyngäs Pudasjärvi Kyngäs, Eino Martimo Ala-Siurua II Pudasjärvi, Maija Julkunen Keskikylä Yli-Ii, Hannu Karppinen Seminaarink. 12 A 2 Tornio, Mauno Myllymäki Raajärvi, Sören Ainasoja Raajärvi, Toivo Kalikainen Hiekkapellontie 17 Pori 9, Teijo Laaksonen Kirkkok. 2 as. 21 Uusikaupunki, Lilja Granholm Ahtola Salo, Hannu Veteläinen Riekintie Uusitalo Kuusamo, Riitta Tuominen Sirkkalank. 7 A 11 Turku 2, Matti Hämäläinen Laiskantie 19 Valkeakoski, Mirja Huhtaniska Föreningsg. 34 B Oxelösund, Olavi Naumanen Tiuruniemen Parantola os. 8 Tiuruniemi, Ritva Uusitalo Karsturanta Joutseno, Antti Simanainen Ruusulank. 18 A 14 Helsinki 25, Kerttu Malin Valkama, Sari Vento Korvenkylä Rauha, Margit Mönttinen Kauppak. 26 B 18 Kajaani, Raila Kanervamäki Juornaankylä Porvoo, Maria Päivinen Loviisank. 5 A 22 Porvoo, Väinö Lipsanen Loviisank. 5 A 22 Porvoo, Toini E. Hämäläinen Tellervonk. 68 Lappeenranta, Pirjo Mäkinen Hallitusk. 31 A 1 Lauritsala, Taimi Hannukka Keskisaari Vainikkala, Hilkka Lehtonen Kärkkä Hakamäki Salo, Muisto Huttunen Palokärjentie 4 Lappeenranta, Kari Kärnä Savitaipale kk., Hannu Tanttu Visalmentie 13 C 27 Lappeenranta, Raimo Ronkanen Karjalantie 30 Lauritsala, August Loponen Kalevank. 53 Lauritsala, Eeva Tirronen Lauritsalantie 119 Lauritsala, Risto Jukanen Laksiainen, Juha Pärssinen Onkiniemi Heinola, R. Nissinen Hämeentie 70 B 34 Helsinki 55, Tarja Perttula Satakunnank. 17 A 40 Pori, Heimo Himanto Karhula Loimaa, Hannu Rämä Kaivokatu 13 B 36 Kotka, Irmeli Lappalainen Bensow Oy Jokela, Hilja Putus Kulmakatu 1 Järvenpää, Esko Mattila Palopuro, Seppo Heine Hemmi Karkkila, Heikki Silvennoinen Kuusitie 11 Lohja, Jukka Heinonen Eskontie 4 Kerava, Tapani Vehman Nummela, Tuula Hanhiniva Uudenmaank. 63 A 6 Hyvinkää, Lauri Suvinen Uudenmaank. 63 D 1 Hyvinkää 3, Leif-Erik Nyman Talpelank. 9 Lohja, Leena Lampinen Harjuk. 17 Lohja, L. Saumala Karank. 1 Kouvola, Matti Rusko Sakaristont. 9 C 27 Kouvola, Keijo Kangassalmi Vedenoja, Sirkka Hannila Rakuunatie 55 A 14 Turku 16, Matti Römpötti Museok. 5 Kotka, Kari Vauhkonen Turvalantie 47 E Kyminlinna, Tuula Kirjonen Siltakylä Purola, Aimo Dufva Enäjärvi, Pentti Puhakka Neuvoton, Oili Metsola Kaksostentie 2 A 61 Helsinki 73, Marju Aalto VR-talo Parikkala, Irma Kauppila Sanginkylä Utajärvi, Zaida Leinonen Kallio Kontiomäki, Pauli Ruponen Hallitusk. 17 D 91 Tampere 3, Kaisa Korhonen Kangaskatu 4 Kajaani, Anja Hoffrén Kontiomäki, Raija Kangas Luohua, Raili Lämsä Luohua, Liisa Ojanperä Ylipää Luohua, Raija Koskela Luohua, Heikki Kemppainen Luohua, Ritva Väli-Heikkilä Leppiniemi, Sirkka-Liisa Landstedt Ailostenk. 8 A Naantali, Eeva Kurikka Heinola 2, Pirjo Karjalainen Kehäkatu 32 Kuopio, Pentti Lehtinen Koski Hl., Ritva Hintikainen Tapparak. 1 D 66 Lahti 11, Arja Poutanen Kyrölänk. 9 as. 10 Lahti 3, Ville Kepponen Kirkkok. 11 A 12 Lahti, Hellä Vilén Kärkölä, Terttu Komppa Kunnas Lahti, Laila Väätäinen Juukka Kp 3, Irmeli Lappalainen Bensow Oy Jokela, Esko Tukkiniemi Jaatila, Aulikki Kolmonen Kätkävaara Kemi ja Maritta Määttä Sulkainen Viekijärvi. □

KUN JUHA WATT VAINIO RYHTYI RUISKUMESTARIKSI

Teksti:
ASKO LINNA
Piirros:
MATTI LEHTONEN

Sarjamme KUULUISUUKSIEN TÖRMÄILYJÄ ULKOMAILLA jatkuu. Lukijat muistanevat, että ensimmäisessä osassa kerroimme sirkustirehtööri Orvo Kontion ratsastusretkestä hengenvaarallisella vihreällä linjalla Kyproksella. Hänen ratsunaan oli aasi ja seuranaan sammunut kapteeni. Suuria operaatioita aiheuttaneesta ratsastusretkestä muistaa tosin ratsu varmasti enemmän kuin ratsastaja.
Nyt kerromme kuinka Juha Watt Vainiosta tuli ruiskumestari Ruotsin laivalla. Avustajinaan hänellä oli mm. silloisia opiskelutovereitaan, joista tunnetaan nykyisin mm. professori Hajamieli ja Luupallo-Palo. Kaikki laivan palokaluston kokeilijat olivat opettajakokelaita. Kirjoittajamme tietää mitä kertoo, sillä hän oli itse matkalla mukana.

Harmaatukkaisen lehtorin syvälliset puheet kutsumuksesta Helsingin Opettajakorkeakoulun päättäjäisissä keväällä 1962 herättivät hienoista hymyä muutamissa vasta valmistuneissa kansakoulunopettajissa. Joukossa oli paljon niitä, joille opettajan työ muodostui kutsumustyöksi. Mutta oli myös niitä, joita kansankynttilänä oleminen ei kiinnostanutkaan. Korkeakoulun seminaarihenkinen opetusohjelma oli tehnyt tehtävänsä.

Lieneekö sitten onni vai suuri menetys koululaitoksellemme, että mm. Juha Watt Vainio, Martti Varpama, Juha Palo, Stig Fransman, Ilkka Keltanen, Jukka Kuoppamäki ja Bir-

KÄÄNNÄ

Oppikaa kieliä

-se on välttämätöntä

Kansainväliset yhteydet kasvavat päivä päivältä. Kielitaito on nyt välttämätöntä. Opettelemalla kieliä Te hankitte itsellenne "pääomaa" tulevaisuutta varten ja lisäksi mahdollisuuden rikkaampaan ja vaihtelevampaan elämään. Nyt voitte oppia kotonanne helpommin, hauskemmin ja nopeammin kuin uskottekaan

RUOTSIA ● ENGLANTIA ● SAKSAA ● ITALIAA

RUOTSIA

"Opin käytännöllistä ruotsia" -kirjekurssimme laatijoilla on monivuotinen kokemus ruotsin kielen opetuksessa. He tietävät, miten ruotsin kieli on helpointa oppia. Te tulette 15 helppotajuisesti kirjoitetusta opintovihkosesta omaksumaan lyhyessä ajassa ruotsin kielen oikean ä ä n - t ä m i s e n, k i e l i o p i n, l a a j a n k ä y t ä n n ö n s a n a v a r a s t o n ja o i k e a n l a u s e e n m u o d o s t u k - s e n. Tämän kurssin on valinnut jo yli 45.000 oppilasta.

ENGLANTIA

Tätä kieltä voitte lukea tehokkaalla Luonnonmenetelmällä. Englannin oppiminen käy nyt todella vaivattomasti, sillä Luonnonmenetelmä-kursseissamme Teidän ei laisinkaan tarvitse päntätä tai opetella sanoja ja kielioppia ulkoa. Te opitte aivan kuin itsestään vain lukien kurssivihkosia. Luonnonmenetelmän pääperiaate on sangen yksinkertainen: opettaa kieltä samalla kielellä — äidinkielen esteistä vapauttaen. Juuri tämä on luonnollista kieltenoppimista. Ja näin Luonnonmenetelmäkursseissa saavutetaan useita huomattavia etuja:

— Te y m m ä r r ä t t e vierasta kieltä heti kurssivihkosten ensimmäisiltä sivuilta alkaen, vaikka Teillä ei olekaan sanojen suomenkielisiä vastineita nähtävissänne.

— Te alatte heti i l m a i s t a itseänne vieraalla kielellä — vapaasti, jännittämättä. Pian Te opitte jopa a j a t t e l e m a a n u u d e l l a k i e l e l l ä — tämä nopeuttaa huomattavasti oppimistanne.

SAKSAA

opitte vaivattomasti fil.tri Ilmari Lahden laatiman "Oikotie nykysaksaan" -kirjekurssin avulla. Kurssi on suunniteltu siten, että kaikki tarpeeton, vanhanaikainen painolasti on jätetty pois. Näin pääsette edistymään nopeasti käytännön saksan taidossanne. Kurssi opettaa Teille nimenomaan arkikieltä — juuri niitä sanoja, joita tulette tarvitsemaan. Kurssille ilmoittautuneita on jo yli 5.000.

RANSKAA

Luette "Ranskaa Luonnonmenetelmän mukaan" -kirjekurssimme ensimmäisen ranskankielisen kurssivihkon ensimmäisen sivun — ja hämmästykseksenne ymmärrätte jokaisen sanan, jokaisen lauseen! Tässä juuri on nerokkaan ja silti yksinkertaisen Luonnonmenetelmän salaisuus. Opiskelette ranskaa vaikkapa vain puoli tuntia päivittäin ja juuri silloin kun haluatte. Luonnonmenetelmävihkonen tulee kotiinne ja on aina käytettävissänne. Voitte tehdä opiskelunne mahdollisimman miellyttäväksi ja mukavaksi — saada siitä hauskan harrastuksen.

Luonnonmenetelmä on oikea menetelmä käytännön kieliopintoja varten. Te saavutatte sen avulla ranskan kielen taidon, joka säilyy lopun ikäänne.

ITALIAA

Italiaa italiaksi -kurssin avulla opitte italian kielen todella vauhdikkaasti. Vain viikon opiskelun jälkeen pystytte lukemaan 8 sivua italiaa aivan kuin suomen kieltä. Runsaassa vuodessa saavutatte jo erittäin hyvän kielitaidon. Eikä tämä vaadi teiltä päivittäin kuin puolituntisen, jonka vietätte mukavasti kiintoisien kurssivihkojen parissa vaikkapa mukavimmassa nojatuolissanne lekotellen.

Miten italiaa voi oppia näin helposti?

Te opitte italiaa italiaksi, kuten kurssimme nimikin kertoo. Kurssimme perustuu kokonaan italian kieleen — siksi Teidän ei laisinkaan tarvitse ajatella ja kääntää asioita suomeksi. Juuri tämä seikka kurssissamme tekee oppimisenne niin joutuisaksi ja tehokkaaksi.

KURSSIA SUOSITTELEE MYÖS ITALIAN ULKOMINISTERIÖ

Tyytyväisten oppilaittemme lisäksi on kurssillamme sangen arvovaltainen suojelija: Italian Ulkoministeriö, joka on suorittanut laajoja kokeiluja tällä kurssilla. Näissä kokeissa on kurssimme todettu niin päteväksi, että sitä käytetään Italian lähetystöissä, jotta ulkomaalaiset oppisivat italian kielen mahdollisimman nopeasti.

DIPLOMI

todisteeksi taidostanne

Kaikille kielikurssimme suorittaneille annetaan kurssin päätyttyä diplomi todisteeksi opinnoista. Esimerkiksi uutta työpaikkaa haettaessa tällä diplomilla saattaa olla ratkaiseva merkitys.

ILMAINEN

ja sitoumukseton esittely

Postittakaa meille oheinen kuponki asianmukaisesti täytettynä. Lähetämme Teille paluupostissa — ilmaiseksi ja sitoumuksetta — merkitsemänne selostusvihkosen. Siitä saatte tarkan kuvan kurssimme sisällöstä. Kuponki tulee perille 25 p:n postimerkillä varustetussa avoimessa kuoressa.

Liittykää Tekin kirjeopistoon, jossa on opiskellut jo yli
240.000
suomalaista.

Kustannus Oy UNION Meritullinkatu 3 Helsinki 17

Lähettäkää minulle ilmaiseksi ja postivapaasti sekä sitoumuksetta rastilla merkitsemäni selostusvihkonen.

- ☐ OPI KÄYTÄNNÖN RUOTSIA
- ☐ ENGLANTIA LUONNONMENETELMÄN MUKAAN
- ☐ OIKOTIETÄ NYKYSAKSAAN
- ☐ RANSKAA LUONNONMENETELMÄN MUKAAN
- ☐ ITALIAA ITALIAKSI

Nimi ....

....

Osoite ....

....

K1

JUHA WATT...

gitta Stjernvall — muutamia mainitaksemme — ovat aivan muissa tehtävissä tuon jalon kutsumusammatin sijasta. Opettaja Juha Vainiosta tuli sanoittaja-laulaja-ruiskumestari Juha Watt Vainio, Martti Varpamasta Professori Hajamieli, Juha Palosta pelättävä Luupallo-Palo, Stig Fransmanista näyttelijä, Ilkka Keltasesta tv-tuottaja-ohjaaja, Jukka Kuoppamäestä lapsellinen ja itserakas trubaduuri, Birgitta Stjernvallista tv-kuuluttajatar jne.

Kasvilapsen eväät

Vuonna 1960 oli Helsingin Opettajakorkeakouluun valittu ankaran karsinnan jälkeen valiojoukko opiskelijoita — joukossa muutamia varsin värikkäitäkin persoonallisuuksia. Opettajaksi kouluttaminenkin alkoi varsin värikkäästi. Luentosalin pianon ääreen istahti kaksi nuorukaista. Toinen oli pitkä ja hoikka, toinen tukeva ja lyhyt. Ensinmainittu oli tietenkin Juha Watt Vainio ja toinen erään savolaisen kansanedustajan poika. He alkoivat soittaa noissa arvokkaissa tiloissa raivokkaita Aleksanders Rag Time Bandin sävelmiä. Avajaisluentoa pitämään tullut lehtori oli saada sydänhalvauksen kuullessaan moista musiikkia.

Luennossaan tuo arvokas lehtori sitten puhui korkeakoululaisille joistakin kasvilapsen eväistä ja mehiläisistä ja muurahaisista. Näin hän tahtoi kai opettaa tuleville opettajille miten suvunjatkamista on opetettava.

Jo tässä vaiheessa kerääntyi luentosalin perälle välinpitämätön kuppikunta, joka myöhemmin latki kaljaa lehtorien höpötyksiä kuunnellessaan. Samoja asioitahan oli näet jo opetettu kymmenen vuotta sitten kansakoulun alaluokilla.

Tämä kuppikunta muodosti sittemmin tiiviin, omissa oloissaan viihtyvän klikin, jonka itseoikeutettuna johtajana oli Juha Watt Vainio.

Junnu oli kyky jo noihin aikoihin. Hänellä kun oli paljon muita rientoja ei hän ehtinyt juuri lukea. Hän tutustuikin yleensä tenttiteksteihin muutamaa minuuttia ennen tenttiä ja selviytyi aina. Ystävien avusta tentin aikana ei voi tässä sanoa muuta kuin sen, että tentin valvojat olivat yleensä vanhoja lehtoreita ja professoreita, jotka eivät voineet kuvitellakaan jonkun tulevan opettajan harjoittavan vähäisintäkään vilppiä . . .

Tauolla oli hyvä tilaisuus tutustua tentittävään aineistoon koulun vastapäätä sijaitsevassa Rakennusmestarien ravintolassa.

Professorikin piti yöelämästä

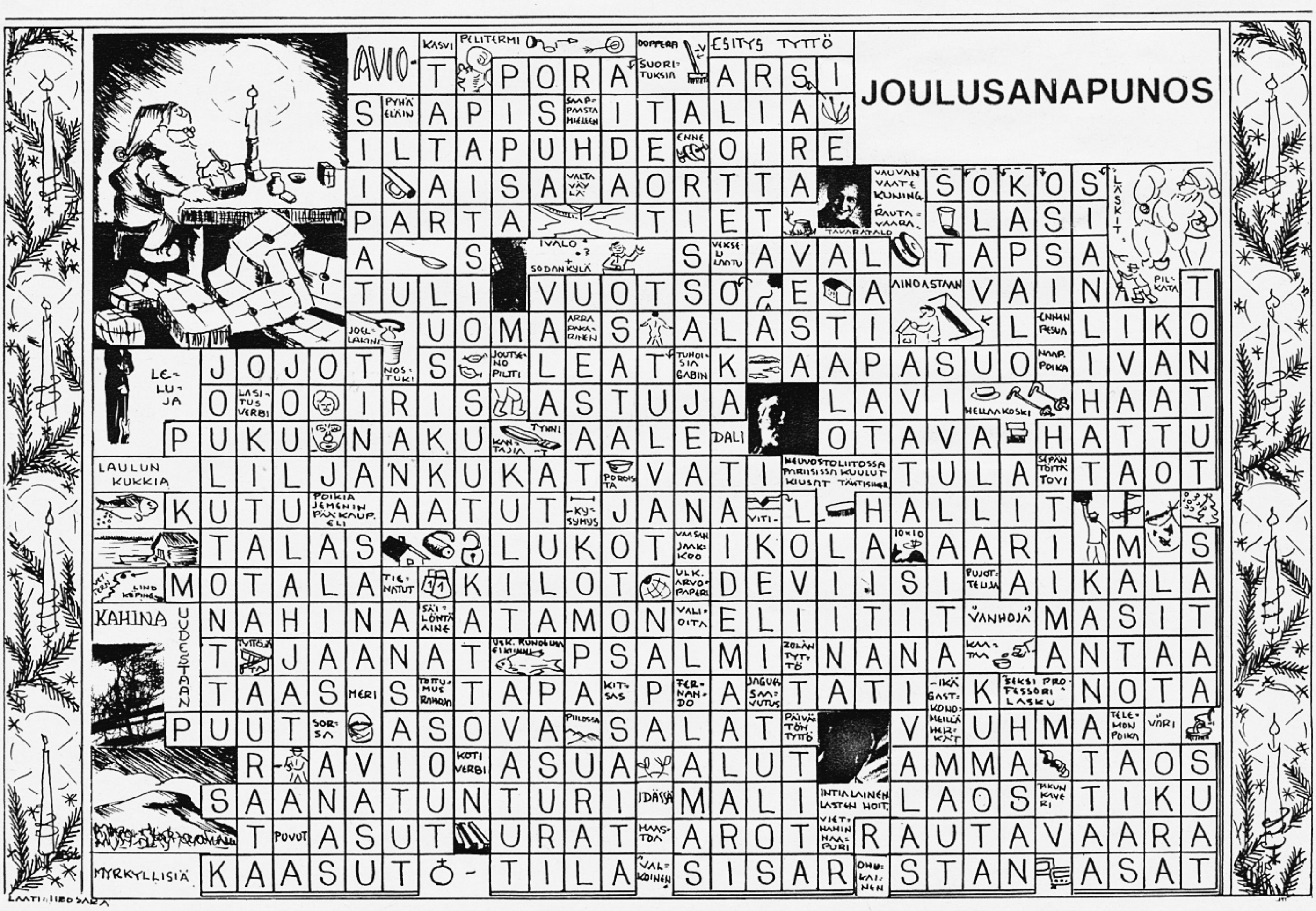
Korkeakoulun ummehtunut ilmapiiri kasvilapsen eväineen houkutteli vilkkaimpia opiskelijoita muihin harrastuksiin. Vaikka laitoksen ohjelma oli tiivis, niin pienellä nokkeluudella saattoi säästää aikaa noihin muihin harrastuksiin. Puu- ja metallitöistä olivat kiinnostuneita vain kutsumusopiskelijat. He tekivät työt, joista toiset opiskelijat ostivat tai lainasivat parhaat. Sama käsityötaidonnäyte saattoi kiertää monella opiskelijalla ilman mitään hämminkiä. Arvosanatkin olivat hyviä, olihan esineet huolella valittu parhaimpien joukosta.

Näin säästynyt aika käytettiin muihin harrastuksiin, kuten ympärivuorokautiseen ryyppäämiseen. Usein oli mukana luennoitsijoitakin. Juha Watt Vainion joukkue ei useinkaan jäänyt noiden hauskojen tilaisuuksien ulkopuolelle.

Hevosmiehen polkka ja kadonneet patsaat

Juha Vainiolla oli jo noihin aikoihin perhe. Kun Tainarouvalla oli menoja, toi Junnu Sami-poikansa koululle. Hän nosti pojan tupakkahuoneen kynnyksen yli ja käski

KÄÄNNÄ

Joulusanapunoksen palkinnot postitetaan seuraaville: Mustetäytekynä: Aulis Hohti, Valkealan sairaala, os. 3. Kirjapalkinnot: Marja Valkonen, Konalantie 12 A 17, Helsinki 37, Juhani Kari, Virpitie 30 Savio, Pentti Vire, Ammattikoulunk. 2 C 29, Seinäjoki, ja Airi Pyyhtiä, Tapionk. 14, Äänekoski.

TILAUSKUPONKI H 1/70

Lähettäkää palautusoikeudella esine no ...... Ø ...... mk ....

☐ Maksan osamaksulla = kr + kk-erät, (osamaksualennus 15 %).

☐ suoritan **käteisellä** ja saan 25 % alennuksen!

Kaupanpäällisiksi haluan ESINEEN no ...... Ø-mm .... ja myös lupaamanne hiotun JALOKIVEN, kummatkin **heti tilaukseni mukana.**

ikä .... kirjoilla ....

etunimet ....

sukunimi ....

osoite tarkasti ....

KELLO-LEIJONAT oy

Box 10413

HELSINKI 300

JA UUDET KOMEAT KAUPANTEKIJÄISET

HETI JOKAISELLE OSTAJALLE — VAIHTOEHTOISENA OMAN VALINNAN MUKAAN! KUN TILAATTE MEILTÄ KORUN TAI KELLON — OSAMAKSULLA TAI KÄTEISELLÄ. — VALITKAA!

no 11. Komea miesten KIVISORMUS
no 12 ja 13. 14 kar. HELMISORMUS, 7,5 mm vilj. helmellä
no 14. 14 kar. naisten KIVISORMUS Ø 12 mm
no 16—18. 14 kar. upea BISMARCK-kultaketju, lev. 5—8 mm!

HUOM! PIKAPALKINTONA nopeasta tilauksesta tammik. ajan!

HIOTTU JALOKIVI

UUDEN VUODEN HUIPPUTARJOUS!

NYT MEILTÄ EDULLISEMMIN – MIKSI MAKSAISITTE ENEMMÄN!

25% KÄTEISALENNUS tai 15% OSAMAKSUALENNUS

(eli nyt toimitus käsirahaa vastaan ja kk-erät alkaen vasta vaikka maaliskuulla)

TILATKAA NYT POSTITSE SWISS MADE KELLOJEN "KUNINGAS" niin saatte vielä KAUPANPÄÄLLISEN sekä PIKAPALKINNON heti!

(täyttäkää kuponki, leikatkaa se irti ja postittakaa meille,

ERIKOIS-TARJOUS

PIKAPALKINNOLLA:

KULTASORMUS, 14 kar. tarkastusl. kultaa, — tyylikäs, nykyisin muodissaoleva korkea malli, jossa on iso upea ø 14 mm synt. aquamarin tai valko-spinelli — nyt **puoli-ilmaiseksi** vain mk **49:90** + läh.kulut! Se on tietysti **käteishinta** ilman kaupanpäällisiä ja alennuksia! Tilaus-no **414.**

Tarjoamme Teille myös upeita kultakoruja. Huomioikaa vielä hintamme, Te huomaatte, että tämä tarjous on todella edullinen, välttäisimmepä — se on markkinoiden edullisin! Tilatkaa ja todetkaa näiden arvoesineiden korkea laatu. Teillä on "palautusoikeus" kaikissa esineissä on "1 vuoden takuu", timanttisormuksissa on paino kaiverrettuna, voitte tehdä ostoksenne joko käteisellä tai osamaksulla, — eli nyt Teille on tarjolla, — näin postitse — näin edullisesti kaikkea sitä, mitä vaativinkin asiakas vain voi toivoa.

no 4. 17 kiv. kätevä **kalenterikello** AS-ankkurikoneistolla, vaihtaa päivän automaattisesti keskiyöllä, laatu kuten no 2, mk 106.— ja kk-erät mk 16.—

no 2. 17 kiv. ison miehen **"mustanaama"** kromikuorisena, vahvalla AS-ankkurikoneistolla, incabloc, antimagn. kestojousi, vesitiivis pimeässä voimakkaasti loistavana, mk 106.— ja 16.— kk-erät.

no 3. 17 kiv. **"sukeltajankello"** AS!-ankkurik. — eli voitte saunoa ja uida tämä kello ranteessa, Tropic-rannekkeella, lisäksi ns. aikarengas, laatu kuten no 2. mk 126.— kk-erät mk 16.—

no 5. 17 kiv. nykyaikaisesti muotoiltu miesten kromikuorikello, jossa AS-ankkurikoneisto, kestää ja näyttää tarkan ajan, laatu kuten no 2. mk 99.— kk-erät mk 15.—

TIMANTTISORMUS ON MUOTIA

no 6. 17 kiv. AS-ankkurikoneistolla oleva siro naistenkello kultadoubleisena, **tässä on myös safiirihiottu lasi,** se on vesitiivis, sama laatu kuin miesten kelloissakin, silti hinta vain mk 108.— ja kk-erät mk 16.—

no 108. 14 kar. kultaa, komea naisten kivisormus, jossa Ø 16 mm synt. aquamarin, vain mk 105.— kk-erät mk 15.—

no 425. 14 kar. kultaa, upea naisten kivisormus, sopii mainiosti myös toiseksi sormukseksi, 4 kpl 2,5 mm synt. korukiviä myös rubiini löytyy, ne on istutettu riviin, v a i n mk 105.— ja kk-erät mk 16.—

TIMANTTISORMUS — se on ikuinen, se on aina arvokas, sen osto on sijoitus — varma kuin pankki!! nyt tästä edullisesti!

no 105. 18 kar. kultaa, jossa **5 pointin** briljanttihiottu **timantti** on istutettuna valkokultakastikkaan, vain mk 198.— kk-erät mk 23.—

no 110. 10 pointin briljanttihiotulla **timantilla,** 18 kar. kultaa ja valkokultakastikka, vain mk 289.— kk-erät mk 30.—

no 64. BISMARCK-**kaulaketju** 14 kar. kotelo- tai jousilukko, keskeltä n. 6 mm ja päistä n. 4 mm lev., vain mk 154:— kk-erät mk 20.—

RANNERENKA[...] kar. kultaa, var.lukko vitjoilla, puolipy[...] tai Flacca-litteä malli. Hinnat samat kummassakin mallissa, mainitkaa tilauksessanne: PP = puolipyöreä, FL = litteä!

no 18, 8 mm, leveä mk 145.— kk-erät mk 20.—
no 20, 10 mm. leveä mk 165.— kk-erät mk 20.—
no 22, 12 mm. leveä mk 185.— kk-erät mk 20.—
no 24, 14 mm. leveä mk 219.— kk-erät mk 25.—

BISMARCK-KULTAKETJUT, 14 kar., **kotelolukolla** ns. **raskas**-malli varustettu yhdellä MASKOTILLA

no 150, 5 mm. leveä mk 109.— kk-erät mk 15.—
no 160, 6 mm. leveä mk 149.— kk-erät mk 18.—
no 180, 8 mm. leveä mk 184.— kk-erät mk 23.—

JOS ETTE OLISI TYYTYVÄINEN — SAATTE RAHANNE TAKAISIN HETI!!

JUHA WATT...

hänen konttailla siellä sen ajan kun isi oli opintiellä. Systeemi oli käytännöllinen ja halpa.

Tietenkin oli tärkeätä tutustua kotimaan asioihinkin mahdollisimman perusteellisesti. Sen vuoksi järjestettiin usein retkiä ja tutustumismatkoja eri puolille maata. Eräänä iltana oli vuorossa Hämeenlinnan seminaari. Siellä piti järjestettämän ohjelmallinen ilta. Sali oli koristeltu kauniisti ja harmaahiuksiset lehtorit olivat asettuneet arvokkaasti eturiviin, kun pääkaupunkilaiset saapuivat. Salissa oli hiirenhiljaisuus.

Seminaarilaisten ohjelman jälkeen astuivat Juha Vainio ja Pekka Haapasalo flyygelin ääreen, kumarsivat lehtoreille ja aloittivat — railakkaan hevosmiehen polkan. Vaikka ei käytetty edes Junnun värikästä sanoitusta, alkoivat lehtorit vähin erin poistua salista päätään pyöritellen. Seminaarilaiset olivat hämmästyneitä, eivät tienneet olisiko pitänyt nauraa vai itkeä.

Helsinkiläisten ohjelma jatkuikin hetkeä myöhemmin paikallisessa hotellissa. Alkuillasta hotellissa nähty suuri valkoinen mainoshevonen ilmestyi seuraavana päivänä Helsingin Opettajakorkeakoulun tupakkahuoneen hyllylle.

Samoihin aikoihin puhuttiin lehdissä Pietari Brahen patsaasta, joka oli kadonnut tietystä rannikkokaupungista siellä pidettyjen opettajainvalmistuslaitosten kulttuuripäivien yhteydessä. Patsasta ei löydetty Helsingistä, sillä se oli jätetty heitteille Tampereelle.

Ruiskumestari Vainion letku oli letkeä

Ulkomailla piti myös poiketa oppia ottamassa. Niinpä tulevat opettajat päättivät

Ruiskumestari Juha Vainio tehokkaan sammutustyön uuvuttamana Turun satamassa.

Luentosalillinen opettajakokelaita. Joukosta on suuri osa jättänyt opettajanammatin. Tulipa yhdestä jopa ruiskumestarikin, nimittäin Juha Vainiosta, joka seisoo takana vasemmalla.

Veljekset kivellä. Vasemmalla kuoron johtaja Juha Vainio. Muut ovat opettajakokelaat Kari Linnahalme, Osmo Rautanen ja Eero Suonperä. Melkoisia lahjakkuuksia kaikki.

lähteä tutustumaan Ruotsin koululaitokseen ja opettajain valmistukseen.

Tältä matkalta eivät jotkut muista yhtään mitään. Jotkut sentään muistavat kuinka eräässä hotellihuoneessa syttyi pöytä ja tuoli palamaan ja miten System Bolagetissa kohdeltiin kaltoin suomalaisia. Koripallo-ottelu Tukholman Opettajakorkeakoululaisten ja maanmiestemme välillä meni pipariksi. Alkoholi ja urheilu kun eivät oikein hyvin sovi yhteen.

Paluumatka oli kaikkein muistorikkain. Silloin Juha Watt Vainiosta nimittäin tuli ruiskumestari.

Pureva merituuli pakotti matkustajat pysyttelemään laivan hyteissä, mutta Juha Watt joukkoineen ei tuulta pelännyt. He lähtivät tarkasti katsastamaan Bore III:n paikkoja, jotta voitaisiin olla varmoja sen merikelpoisuudesta kovassakin myrskyssä.

Alakannelta pojat löysivät muutamia letkuja ja kokeilu alkoi.

— MIKKELIN VPK SAAPUU, huudettiin kuorossa ja annettiin vesisuihkujen huuhdella laivaa. Palomestarina toiminut Junnu huomasi kesken paloharjoituksen jonkun koppalakkisen miehen heristelemässä nyrkkiään ikkunan takana vihaisen näköisenä.

— MIKKELIN VPK, HARJOITUS SEIS. SUOJAUTUKAA!

Ja palokunta suojautui parhaansa mukaan. Osa kätkeytyi ovelasti baariin hajaantuen nauttimaan grogeista ja muista virvokkeista.

Kovasta ajojahdista huolimatta saatiin telkien taakse loppumatkan ajaksi vain muutamia palokuntalaisia. Mutta Junnu joka tapauksessa ansaitsi ruiskumestarin arvonimen. Ei ihme, että hän ansiokkaasti osaakin laulaa letkeistä letkuista ja kylän suurimmista kypäristä. □

PARHAAT KAUPANTEKIJÄISET MEILTÄ JA KAIKEN LISÄKSI VIELÄ LAHJA-KYMPPI!

Nyt on kaupanpäällisissäkin **valinnan varaa:** Huom! — **helmet aidosta** Helmisimpukasta.
- **1.** Helmisormus-A ø 7,5, 18 kar. kultaa
- **2.** Helmisormus-B ø 7,5, 18 kar. kultaa
- × **3.** Helmi-ranneketju, 14 kar. kultaa
- × **4.** 4 mm lev. Bismarck-ketju 14 kar. **k.**
- **5.** Kalvosinnapit "Lappi" 14 k. kult./hop.
- **6.** 1/2 tus. kauniita Kahvilusikoita, al.
- × **7. ja 8.** 7—8 mm lev. Bismarck, 14 kar. **k.**
- **9.** Helmikorvak. 7,5 mm helm. **18 kar. k.**

Voitte ostaa OSAMAKSULLA ja pitkällä maksuajalla, "kymppi" kelpaa aina yhtenä osasuorituksena, **Käteisostajalle** annamme lahja-kympin lisäksi **10 % kassa-alennuksen.** 1 vuoden Erikois-Takuu, huom! myös **kaupanpäälliselle.** Kellovakuutus (3.—) PALAUTUSOIKEUS = ellette ole tyytyväinen, saatte rahanne **heti** takaisin! Me toimitamme vain **laatutavaraa,** vaikka tarjouksemme on **edullisempi,** emme silti ole tinkineet laadusta. Kellot tulevat **suoraan** Sveitsistä, — niitä olemme myyneet jo **yli 10 v.** ajan. Jokaisen **laatuankkurikone** = **incabloc, antimagn.** spiralli, **katkeamaton** jousi = vakiovarusteena, — on siellä **testattu** ja vielä täällä **kontrolloitu** — SWISS-MADE laatua **meiltä!**

no 8124, Felca, 25 kiv. super-automaatti, itsevetävänä, **kuulalaakerilla,** osoittaen Teille sekä viikon että kk:n päivät, vesitiivis jaloteräskehys, mk 173,— kk-erät mk 20,—.
no 3021, samantapainen KALENTERI-AUTOMAATTI, mk 155,— tai 20,—/kk.
no 1137, milljonär, 17 kiv. As a-koneisto, ison miehen "mustanaama" vesitiivis puoliteräskehys, Ø 37,5 mm, loistaa pimeässä voimakkaana. mk 108,— ja kk-erät mk 15,—.
no 333, milljonär, 17 kiv. AS-koneistolla oleva sievä naisten kultadoublekello, laatu kuten miestenkin, vesitiivis, mk 99,— kk-erät mk 10.—.
no 832, milljonär, 17 kiv. "sukeltajankello" **ilman päivyriä** Tropic-ranneke, 10 atm. vesitiivis erikoiskehys, jossa ns. **aikarengas** — nyt voitte uida ja saunoa kello ranteessa, mk 115,— kk-erät mk 15,—.
no 898, milljonär, 17 kiv. — samantapainen kuin 832, mutta KALENTERILLA, sekä vielä lisänä ns. **maailmanaikarengas,** Tropic-ranneke, mk 119,— kk-erät mk 15,—.
no 1130, milljonär, 17 kiv. AS a-koneisto, vesitiivis puoliteräskehys, tässä eräs kestävimmistä miesten ankkuri-kelloista, vain mk 95,— ja kk-erät mk 10,—.

TÄMÄ "SETELI" ON TEIDÄN!

Se käy meillä RAHASTA!

no 8103, Felca, 25 kiv. nykyaikaisesti muotoiltu kalenteriautomaatti, itsevetävällä a-koneistolla, **vesitiivis** jaloteräskehys, vaihtaa aina uuden päivän automaattisesti, vain mk 182,— kk-erät mk 20,—.

no 8503, — sama kultadoubleisena, hinta sama.

no 8310, 21 kiv. Eta-koneistolla oleva upea naistenkello siroissa kultadoublekuorissa, vesitiivis, vain mk 119,— kk-erät mk 15,—.

no 5893, milljonär, 21 kiv. upea uusimallinen kalenterikello, joka vaihtaa uuden päivän automaattisesti, vesitiivis, kultad. kuoret, vain mk 119,— kk-erät mk 15,—.
no 893, — sama puoliteräskehyksisenä, vain mk 109,— kk-erät mk 15,—.
no 903, — samanlainen kuin 893 mutta i l m a n KALENTERIA, vain mk 105,— kk-erät mk 10,—.
no 7630, milljonär, 17 kiv. Eta-koneistolla oleva pienikokoinen naistenkello, jossa **upeat** kultadouble-kehykset, lisäksi safiirihiottu lasi, **juhlakellonne,** mk 104,— tai mk 15,—/kk.
no 7640, — samantapainen, mutta kehys **14 kar. kultaa,** mk 169,— ja kk-erät mk 20,—.
no 8111, Felca, 25 kiv. **"sukeltajan-automaatti" 10 atm.** erikoisvesitiivis jaloteräskehys, Eta itsevetävänä, automaattinen päivyri, upea värillinen taulu itsevalaisevana jne . . . joko **Tropic, nahka-** tai **teräsranteella,** vain mk 189,— kk-erät mk 20,—.
no 2816, 14 kar. KULTASORMUS kuva yllä, synt. korukiviä 8 × 16 mm, akvamarin, valk. spinelli tai kultasafiiri, mk 105,— tai mk 15,— kk-erät.
no 2012, 14 kar. KORVAKORUT, synt. Korukivi, Ø 12 mm — samat kuin sormuksessakin, mk 99,— kk-erät mk 10,—.

TILAUSKUPONKI

Lähettäkää **palautusoikeudella** esine no ...... Ø ...... mk ....
- ☐ maksan osamaksulla kr + kk-erät (kr. on suurempi kuin kk-erät)
- ☐ suoritan käteisellä, ja saan **10 %** kassa-**alennuksen**

Ylläoleva "seteli" arvoltaan **Mk 10,—** huomioidaan aina 1. osasuorituksena ostoksestanne. **Kaupanpäällisiksi** haluan heti esineen no .... Ø koko ....

nimi selvästi ....

ikä .... kirjoilla ....

osoite tarkasti ....

....

VALITTU KAUPANPÄÄLLINEN HETI JOKAISELLE

Laatukellojen postimyynti:

SWISSKELLOT

(Kalevank. 20, II, puh. 602 242)

Box 10164

HELSINKI 10

TIMANTTISORMUS: — se on ikuinen, se on aina ARVOKAS, sen osto on SIJOITUS, — sanotaan, että se symbolisoi kestävää rakkautta, — nyt MEILTÄ EDULLISESTI! Timantin paino on merkitty sormukseen.

no 605, 18 kar. kultaa, jossa on **5 pointin** briljanttihiottu **timantti** istutettuna 18 kar. valkokultaan, vain **mk 188,—** kk-erät mk 20,— (yl. 230,—).

no 610, 18 kar. kultaa, **jossa 10 pointin** briljanttihiottu **timantti** istutettuna 18 kar. valkokultakastikkaan, vain **mk 299,—** kk-erät mk 30,—.

"BISMARCK"-kultaketjut: 14 kar. kultaa: ns. **raskas-malli,** kotelolukolla, — **meiltä edullisimmin.**

no 150, n. 5,5 mm lev. **Maskotilla** mk 105,— 15,—/kk
no 165, n. 6,5 mm lev. **Maskotilla** mk 145,— 20,—/kk
no 185, n. 8,5 mm lev. **Maskotilla** mk 175,— 20,—/kk
no 2620, Bismarck-KAULAKETJU, 14 kar. jousi- tai kotelol., keskeltä n. 6 mm lev. ja päistä n. 4 mm, pituus n. 430 mm vain mk 149,— kk-erät mk 20,—

RANNERENKAAT, 14 kar. kultaa varm. lukko vitjoilla: — nyt meiltä edullisimmin.

no 1305,	lev.	5 mm,	**Flacca,**	mk 129,—	20,—/kk
no 208,	lev.	8 mm,	**puolip.**	mk 139,—	20,—/kk
no 1310,	lev.	10 mm,	**Flacca,**	mk 154,—	20,—/kk
no 210,	lev.	10 mm,	**puolip.**	mk 154,—	20,—/kk
no 212,	lev.	12 mm,	**puolip.**	mk 169,—	20,—/kk
no 214,	lev.	14 mm,	**puolip.**	mk 199,—	25,—/kk

TIMANTTI-SORMUS 18 kar

TILATKAA HETI MIKÄ TAHANSA

KELLO tai KORU!

(Huom! KAIKKI ALLAMAINITUT HINTAMME OVAT JO VALMIIKSI ALENNETUT!)

● Nyt **18 kar.** KULTAKORUJA postitse. **Bismarck**-ranneketjut, ns. **raskas** malli, kaikki ovat **kotelolukolla,** nyt täyttä **18 kar.** kultaa **(tark.leim.).**
no **518,** lev. **5 mm,** todella aistikas, vain **mk 129.—** kk-erät mk 15.—.
no **718,** lev. **7 mm,** upea — näyttävä, vain **mk 189.—** kk-erät mk 20.—.
Rannerenkaat, puolipyöreä tai Flacca malli, varmuuslukko vitjoilla, 14 kar.
no **8,** lev. 8 mm, mk **139.—** kk-erät mk 20.—.
no **10,** lev. 10 mm, mk **154.—** kk-erät mk 20.—.
no **12,** lev. 12 mm, mk **169.—** kk-erät mk 20.—.
no **14,** lev. 14 mm, mk **199.—** kk-erät mk 25.—.
no **3262, 14 kar.** Bismarck-kaulaketju, keskeltä n. 6 mm päihin suippeneva malli, pituus n. 43 cm. jousi- tai kotelolukolla, vain mk **149.—** kk-erät mk 20.—.

● **SORMUS-UUTUUDET! 14 kar. kult.**
no **108,** naisten kult. kivisormus, upea nykyaikainen mallimme jossa 16 mm. s.aquamarin-spinelli, mk **105.—** kk-erät mk 15.—.
no **1216,** kult. kivisormus, pidetty mallimme, jossa 12 × 16 mm, siis hieman soikea kivi s.aquamarin-s., valko-spinelli tai kultasafiiri-korundi! Vain mk **105.—** kk-erät mk 16.—.
no **425,** siro kult. rivisormus, sopii ns. toiseksi sormukseksi, tässä on 4 kpl. 2,5 mm korukiviä istutettuna riviin, synt. valko-spinelli, synt. kultasafiiri tai synt. rubiini, mk **105.—** kk-erät mk 16.—.
no **816,** upea kultasormus jossa 8 × 16 mm synt. korukivi kultareunuksella, valittavana: s. valko-spinelli, s. aquamarin tai s. kultasafiiri vain mk **105.—** kk-erät mk 16.—.

● no **2612,** KORVAKORUT, aidolla savutopaasilla, miellyttävä värisävy! — Erittäin pidetty malli, vain mk **98.—** kk-erät mk 15.—.

● **KALVOSINNAPIT:** — kaikki erikoisjousella. **Raskas** malli. 14 kar. kult.
no **1007,** kokokultainen, mk **139.—** kk-erät mk 16.—.
no **2506,** aidolla antik. SAVUTOPAASILLA, silti vain mk **128.—** ja 15.—/kk.
no **1406,** nelikulmainen onyx, mk **109.—** kk-erät mk 15.—.

● **NAISTEN KELLOT:**
no **763,** 17 kiv. naisten upea kultadoublekello, todellinen JUHLAKELLO, lisäksi tässä on safiirihiottu lasi, incabloc- antimagn. kestojousi jne., vain mk **104.—** kk-erät mk 15.—.
no **764,** — samantapainen kuin 763, mutta kehys on KULTAA, laatu on sama, hinta mk **159.—** kk-erät mk 20.—.
no **831,** 21 kiv. Eta-koneistolla oleva pienikokoinen naistenkello kultadoubleisena, on vesitiivis, antimagn. kestojousi, incabloc, jne., vain mk **119.—** kk-erät mk 15.—.
no **798,** 17 kiv. tyylikäs naistenkello kultadoubleisena, erittäin kestävä sillä se on vesitiivis, antimagn. kestojousi, incabloc, jne., vain mk **95.—** kk-erät mk 15.—.

● **MIESTEN KELLOT:**
no **821,** 17 kiv. AS-koneistolla oleva muodikas kalenterikello kultadoubleisena, vesitiivis, antimagn. kestojousi, incabloc, jne., vain mk **109.—** kk-erät mk 15.—.
no **834,** 21 kiv. miesten **supermallimme** a-koneistolla, iso kultadoublekehys, vesitiivis, antimagn. kestojousi, incabloc, jne. vain mk **99.—** kk-erät mk 15.—.
no **1903,** — samalla koneistolla kuin 834, mutta modernilla kultadoublekuorella, siksi hinta mk **106.—** kk-erät mk 15.—.
no **113,** 17 kiv. AS-koneistolla, joka on A-laatua, siinä on ruuvi-rukkaus ns. piquet-jaloteräskehys, jolloin voitte uida ja saunoa kello ranteessa. Jos haette todella hienoa kelloa jolla on ominaisuuksia, valitkaa tämä, hintakin vain mk **109,—** kk-erät mk 15.—.
no **807,** 25 rubis **kaksois-automaatti** kultadoubleisena, vesitiivis, incabloc antimagn. erikoisjousi, vetää itse itsensä, osoittaa Teille sekä viikon että kk:n päivät — huoleton ajannäyttäjä, nyt **erikoishintaan** Teille: vain mk **168.—** kk-erät mk 20.—.
no **909,** 17 kiv. AS-koneistolla varustettu **sukeltajankello** jossa on mukana "tropic"-ranne ja ns. **maailmanaikarengas** — se kertoo Teille mitä kello on eri puolilla maailmaa! — Sietää 10 atm. voitte uida ja saunoa! Kromikuoret, incabloc, jne., vain mk **124.—** kk-erät mk 15.—.

— NIIN NÄISTÄ SAATTE ARVOKKAIMMAN KAUPANPÄÄLLISEN!! —

JA NOPEASTA TILAUKSESTA TULEE PIKAPALKINTO - NICHOL-LÄMPÖRULLAT!

(Tällainen 8 kpl sarja on tarpeellinen jokaiselle naiselle)

Kellomestarit on aina edullisin ja siksi luotettava "Hovihankkijanne". Nytkin tarjoamme Teille arvokkaimmat kaupanpäälliset, sekä rahanarvoisen pikapalkinnon! Tarjotut kellot ovat kaikki "Swiss-made" laatua ja kultakorut huoliteltua työtä. Harkitseva ja viisas ostaja tilaa aina Kellomestareilta jo laadunkin takia. Nopea ja luotettava palvelu!!

Jokaiselle! — viereisellä kupongilla **kellon tai korun** tilanneelle, annetaan kaupanpäällinen **heti ja oman valinnan mukaan!** — huomioikaa siis, että kaupanpäällinen toimitetaan Teille jo yhdessä tilatun arvoesineen kanssa, — jolloin voitte olla äysin varma, että saatte mitä Teille on luvattu. Lähetys tulee aina postiennakolla käsirahaa vastaan. (Käsiraha on aina ostoksen osasuoritus.) **1 vuoden Takuu — täysi Palautusoikeus.**

KELLOMESTARIT — TEIDÄN HOVIHANKKIJANNE.

● VALITKAA NYT JOPA 18 KAR. KULTAA ●

● VALITKAA KAUPANPÄÄLLINEN NÄISTÄ ●

ERIKOISTARJOUKSENA

no **509,** 25 kiv. Eta-koneistolla oleva **KALENTERI-AUTOMAATTI** nykyaikaisesti muotoiltuna, vaihtaa päivämäärän keskiyöllä automaattisesti — vetää itse itsensä, erikoisjousi, incabloc-iskusuojaus, antimagn., vesitiivis, kultadubléekehys jne. vain mk 149.—, kk-erät mk 20.— (norm. hinta mk 175.—)

VAIN 149:—

KELLOMESTARIT

Pikapalkinto NICHOL-sarja

Box. 10084 HELSINKI 10 puh. 64 87 91

Lähettäkää allekirjoittaneelle, esine no .... Ø mm .... mk ....

☐ tilaan **käteisellä,** jolloin saan 10 % k a s s a - a l e n n u k s e n !

☐ tilaan osamaksulla, hinnasta maksan vastaanottaessani käsirahan ja sen jälkeen kuukausittain kuten ilmoituksessa on mainittu (tarpeeton teksti yli)

Pikapalkinto on voimassa kahden kuukauden ajan. HYMY 1/70

Saan ilmaiseksi KAUPANPÄÄLLISEN, valitsen esineen no .... Ø mm .... — joka toimitetaan yhdessä tilaukseni kanssa. **Jos en ole kauppaan tyytyväinen saan maksamani rahat takaisin heti! Ja silloin saan pitää Pikapalkinnon!**

nimi selvästi ....

ikä .... kirjoilla ....

osoite ....

PIKAPALKINTO: NICHOL Lämpörullat 8 kpl toimitetaan jokaiselle heti.

KUN LENITA KIROSI

Lenita varoitti jo etukäteen, että hän huutaa ja kiroaa. Hän vaatii paljon. Muoti show muotoutuu hänen ideoittensa mukaan, hänen huutonsa tahdissa. Harjoitus on kovaa työtä ja siinä tarvitaan hyvät äänijänteet, vaikka kiroaisikin yhtä hienostuneesti kuin Lenita.

Teksti: IRIS TUUNAINEN
Kuvat: REINO KAIVOLA

Tyylikäs Lenita osaa todella kirota. Hienostuneesti tosin, mutta tehokkaasti. Lenita vaatii paljon, mutta on kunnia kuulua Lenitan porukkaan. Siihen armoitettuun työkuntaan kuuluminen tietää työtä, mainetta ja kunniaa, alkaa olla mannekiinityön huipulla.

Lenita on suomalaisen muodin rautainen nainen, se on todettu monta kertaa. Hänen kykynsä ovat tulleet viime aikoina entistä enemmän esille, sillä nykyaikainen muotishow ei ole pelkkää kävelyä lavalla kauniit vaatteet päällä. Nyt pitää olla idea, jonka pohjalta showta lähdetään rakentamaan. On löydettävä myös sopivaa musiikkia, koreografia, lavasteet, valot, tekstit ja koko suunnitelma.

Jos haluatte muotishown, kääntykää Lenitan puoleen. Hän pystyy yksinään hoitamaan koko asian. Kaiken. Hänellä on tuttavuuksia, suhteita, työtovereita. Hän tuntee heidän kaikkien kyvyt ja osaa asettaa jokaisen omalle paikalleen. Hän suunnittelee kaiken mainoksista alkaen, jos niin haluatte. Tietysti siihen menee rahaa, mutta tuloksista kannattaa maksaa.

Ulkoministeriössäkin tiedettiin Lenitan kyvyt, sillä kun päätettiin, että SALT-lehdistölle olisi järjestettävä edustava muotinäytös, käännyttiin asiassa Lenitan puoleen. Kahdessa viikossa hän etsi käsiinsä firman, jolla oli rahaa ja halua maksaa esiintymisestä. Hän organisoi paikalle lavastajat, valojen hoitajat ja muusikon, hankki lavasteisiin heijastettavat diat, täytetyt eläimet ja — lyhyesti sanottuna kaiken mahdollisen.

Harjoitusten oli määrä alkaa klo 11.30. Lavastajat olivat jo tehneet työnsä. Turkis-Fur-Lyxin edustajat olivat tuoneet turkit ja sijoittaneet ne vaateripustimille. Valaistusta tarkasteli television Reijo Elo, rumpujaan Matti Koskiala. Lenita pyyhälsi paikalle minkkiturkissaan. Hän käski kiilloittaa peilit, valitsi kiireellä diakuvia, joita piti heijastaa kulisseihin, keskusteli musiikista Koskialan kanssa, komensi siirtämään suuren valkoisen pianon syrjään. Hän tarvitsi tilaa.

Kun sanat eivät riitä kertomaan tarkoitusta, siirtyy Lenita tekoihin. Cristina Walli ja Anneli Kangas seuraavat Lenitan "ristipistoaskeleita".

Mannekiineja valtavine kasseineen tuli paikalle. Pitkiä, hoikkia naisia ja komeita miehiä. Jokainen purki suuren laukkunsa sisällön omiin pienenpieniin pukeutumistiloihinsa, jonnekin sinne peilien ja seinän väliin. Kaiken pitäisi olla paikallaan näytöksen alkaessa.

Nuo suuret kassit, joita mannekiinit kuljettavat mukanaan, ovat heidän työkalujaan. Niiden arvo on yllättävän korkea, sen sai Lenita huomata, kun joku ilkeämielinen varasti hänen laukkunsa autosta. Laukun arvoksi laskettiin 2 000 markkaa. Sisältäähän se kenkiä, koruja, vöitä, huiveja, meikkejä, peruukkeja jne.

— Veronica! Kuinka sä kehtaat olla myöhässä 45 minuuttia! Sä olet loppuelämäs mun kanssani huonoissa väleissä jos sä teet noin. Tämä on toisten työn halveksimista! Suuremmatkin tähdet ovat olleet täsmällisiä!

Voi onnetonta, joka uskaltaa olla epätäsmällinen. Se on asia, jota Lenita ei salli lainkaan. Hän ei myöskään hyväksy sitä, että mielenkiinto

KÄÄNNÄ

EDULLINEN UUDEN VUODEN TARJOUS:
7 VAIHTOEHTOISTA LAHJAETUA ILMAISEKSI
+ LISÄLAHJAKSI KULTAINEN (14 KAR) MASKOTTI
+ 10 % OSAMAKSUALENNUS tai 20 % KÄT.AL.
HETI KAIKILLE

CAMY

TUNNETTU VANKKA SVEITSILÄINEN – VIIHTYY HYVIN SUOMESSA

JA NIITÄ VALMISTUU VUOSITTAIN YLI 1,5 MILJ. KPL.

TE SAATTE SEN HELPOMMIN KUIN USKOTTEKAAN: tilatkaa allaolevalla kupongilla POSTITSE ja saatte haluamanne tavaran 3 pv:n kuluessa. TAMMIKUUSSA annamme käteismaksusta 20 % alennuksen, mutta voitte yhtähyvin maksaa nyt vain käsirahan ja loput kuukausittain, jolloin alennus on 10 %. Maksutavasta riippumatta SAATTE AINA NYKYKELLOJEN AINUTLAATUISEN ARVOKKAAN LAHJAEDUN VÄLITTÖMÄSTI!

VALITKAA MIELEISENNE NÄISTÄ . . .

. . . JA JOKAISTA TILAUSTA SEURAA **HETI ILMAISEKSI** VAIHTOEHTOISESTI VALINTANNE MUKAAN

1. **BISMARCK-RANNEKETJU 6—8 mm** vakiop. n. 5 g leveydestä riippumatta. 14 kar.
2. **KORVAKORUT** 7,5 mm:n vilj. helm. (18 kar.)
3. **HELMISORMUS** 7,5 mm:n helmi, samanl. kuin korvakoruissa, kullan p. n. 2,5 g. (18 kar.)
4. **HELMIRANNEKETJU** helmet läpimitaltaan n. 6,5 mm, aidosta helmisimpuk. 14 kar.
5. **KALVOSINNAPIT** ONYX-kivi. 14 kar.
6. **SOLMIONPIDIN** "hauenleuka"-kiin. 14 kar.
7. **BISMARCK-KAULAKETJU,** lev. n. 4 mm. 14 kar.

— KUVAT TILAUSKUPONGISSA

UUDENVUODEN LISÄLAHJAKSI kultamaskotti. **Kaikki 14 kar. KULTAA! (Huom! kultaesineen arvo mitataan painon mukaan!)** Lisäksi annetaan **erikoisalennus, käteiskaupassa 20 % ja osamaksukaupassa 10 %.**

887 NAISTEN KULTAKELLO, varustettu kultaisella KIINTORANNEKKEELLA (kaikki 18 kar.) 17 kiv. AS-koneisto, murtumaton safiirihiottu lasike, kestojousi, incabloc-iskusuojaus, magnetisoitumaton, ERITTÄIN SIRO JA ARVOKAS KELLO, VAIN **395** mk tai 50:—/kk.

CAMY-MYYNTINÄYTTELY: NYKYKELLOT, MANNERHEIMINTIE 81 B puh. 41 88 95

3506 NAISTEN KELLO, 17 kiv. AS-koneisto, kestojousi, incabloc-iskusuojaus, magnetisoitumaton, vesitiivis kultadoublekuori, mk **99:—** tai 10:—/kk.
3501 SAMA puoliteräksisenä, mk **94:—** tai 10:—/kk.

8008 MIESTEN KELLO, 17 kiv. AS-1130 koneisto, kestojousi, incabloc-iskusuojaus, magnetisoitumaton, vesitiivis puoliteräskuori, vaalea tai musta taulu, mk **95,—** tai 10:—/kk.
8009 SAMA kultadoubleisena, mk **99:—** tai 10:—/kk.

2004 UUTUUS! NAISTENKELLO 21 kiv. Eta-koneisto, kestojousi, incabloc-iskusuojaus, magnetisoitumaton, vesitiivis, 20 mikr. kultadoubleta, erittäin tyylikäs, mk **127:—** tai 15:—/kk.
2102 SAMANTAPAINEN, PÄIVYRIAUTOMAATTI, 23 kiv. itsevirittyvä Eta-koneisto, mk **178:—** tai 20:—/kk.

7428 MIESTEN SUPER-AUTOMAATTIKELLO "Seven Seas", vaihtaa päivämäärän keskiöisin silmänräpäyksessä, 25 kiv. itsevirittyvä Eta-koneisto, kestojousi, incabloc-iskusuojaus, magnetisoitumaton, vesitiivis jaloteräskuori, vaalea tai musta taulu, mk **170:—** tai 20:—/kk.

1007 NAISTEN KELLO (Ø 17 mm), varustettu murtumattomalla safiirihiotulla lasikkeella, 17 kiv. koneisto, kestojousi, incabloc-iskusuojaus, magnetisoitumaton, kultadoublekuori, mk **105:—** tai 10:—/kk.
1441 SAMANTAPAINEN, 18 kar. kultaa, 21 kiv. Eta-koneisto, mk **175:—** tai 20:—/kk.
1428 UUTUUS, NAISTEN KELLOERIKOISUUS, VESITIIVIS SAFIIRILASIKEKELLO, 21 kiv. Eta-koneisto, kestojousi, incabloc-iskusuojaus, magnetisoitumaton, mk **124:—** tai 15:—/kk.

KULTAKORUT (oikeuttavat myös lahjaetuun)

BISMARCK-RANNEKETJUT, 14 kar. kultaa, kotelolukko, tarkistusleimaus,
n. 5,5 mm, n. 7,5 g, mk **110:—** tai 15:-/kk
n. 8,5 mm, n. 17,5 g, mk **185:—** tai 20:-/kk
18 kar. kultaketjut:
n. 5 mm, n. 7 g, mk **125:—** tai kk
n. 7 mm, n. 12 g, mk **185:—** tai kk
BISMARCK-KAULAKETJU 14 kar. kultaa, kotelolukko, keskeltä n. 6 mm, ja päistä n. 4 mm, pituus n. 425 mm, n. 11 g, mk **150:—** ja kk-erät 20:—.
TIMANTTISORMUS 1. 18 kar. kultaa, tark.leim., aito briljantti istutettu 18 kar. valkokult., mk **230:—** tai 30:—/kk.
TIMANTTISORMUS 2. 18 kar. kultaa, 0,05 kar. (5 pointin) timantti, istutettu 18 kar. valkokultaan, (hinta yleensä mk 230:—) mk **172:—** tai 20:—/kk.
KIVISORMUS, 14 kar. kultaa, tyylikäs pyöreä malli, kork.laat. kivi: savukvartsi, synt. valkospinelli tai akvamariini, vain mk **109:—** tai 15:—/kk.
KORVAKORUT, 14 kar. kultaa, korkealaat. kivi: samat kuin sormuksessa, vain mk **102:—** tai 15:—/kk.
RANNERENKAAT, 14 kar. kultaa, varmuuslukko vitjoineen, tarkistusleimaus. Myös litteänä (FLACCA)
n. 8 mm mk ~~157:—~~ **145:—** kk-erät 20:—
n. 10 mm mk ~~175:—~~ **160:—** kk-erät 20:—
n. 12 mm mk ~~195:—~~ **175:—** kk-erät 20:—
n. 14 mm mk ~~244:—~~ **205:—** kk-erät 20:—
KALVOSINNAPIT, 14 kar. kultaa, myös jousi kultaa.
2 savukvartsi mk **138:—** kk-erät 15:—
3 synt. sinisaf. mk **138:—** kk-erät 15:—
4 täysikultaiset mk **155:—** kk-erät 20:—

MYÖS NÄISTÄ HINNOISTA 10 % OSAMAKSUAL. JA KÄT.AL. 20 %

7521 MIESTEN PÄIVYRIKELLO "jetking", vaihtaa päivämäärän keskiöisin silmänräpäyksessä, 21 kiv. Eta-koneisto, kestojousi, incabloc-iskusuojaus, magnetisoitumaton, vesitiivis jaloteräskuori, vaalea tai musta taulu, mk **119:—** tai 15:—/kk.
7519 SAMANTAPAINEN, 20 mikr. kultadoubleta, mk **125:—** tai 15:—/kk.

7510 MIESTEN PÄIVYRIKELLO "Sputnik" nelik., 21 kiv. Eta-koneisto, kestojousi, incabloc-iskusuojaus, magnetisoitumaton, vesitiivis kultadoublekuori, kullattu tai hopeoitu taulu, 20 mikr. kultadoubleta, mk **155:—** tai 20:—/kk.
7750 SAMANLAINEN, mutta 25 kiv. kaksoispäivyri, jaloteräskuori, mk **165:—** tai 20:—/kk.
7404 SAMANLAINEN, mutta 25 kiv. Eta-superautomaatti, mk **185:—** tai 20:—/kk.

7311 UUTUUS! SUKELTAJANKELLO, JOSSA PÄIVYRI "Seven Seas", vesitiivis, kokeiltu 5 ilmakehän paineessa, pimeässä voimakkaasti loistavat osoittimet ja numerot, 17 kiv. koneisto, incabloc-iskusuojaus, ERIKOISRANNEKE "TROPIC", mk **129:—** tai 15:—/kk.

7419 MIESTEN SUPER-AUTOMAATTIKELLO "Sputnik", vaihtaa päivämäärän keskiöisin silmänräpäyksessä, 25 kiv. itsevirittyvä Eta-koneisto, kestojousi, incabloc-iskusuojaus, magnetisoitumaton, vesitiivis jaloteräskuori, vaalea tai musta taulu, mk **165:—** tai 20:—/kk.

Annamme Camy-kelloille 1 vuoden kirjallisen takuun LISÄTURVANA KELLOVAKUUTUS (3:—)

NYKYKELLOT

BOX 10231 Helsinki 10

Camy kellojen maahantuoja MANNERHEIMINTIE 81 B p. 41 88 95

Lähettäkää heti 30 vrk:n palautusoikeudella ja 1 vuoden takuulla, suoritus käteisellä —20 % al./osamaksulla —10 % al. (käsiraha + kk-erät.) (Käsiraha on suurempi kuin osamaksu erät.) **Voitte esittää toivomuksenne osamaksuerien alkamisesta.**

KELLO n:o .... mk .... musta/vaalea/kultatauluisena TIMANTTISORMUS mk .... läpimitta Ø .... mm KIVISORMUS mk .... läpimitta Ø .... mm KORVAKORUT mk .... kivi .... RANNEKETJU/-RENGAS .... mm, mk .... KAULAKETJU mk .... KALVOSINNAPIT n:o .... mk .... LAHJAETU n:o .... seuraa mukana lähetyksessä. Sormuksen läpimitta Ø/ketjun lev. .... mm.

Nimi selvästi .... synt. aika

Arvo t. ammatti .... kirjoilla

Osoite selvästi .... HYMY 1/70

Toimitus 3 pv:n aikana

KUN LENITA KIROSI...

kohdistuu harjoituksista johonkin sivuseikkaan.

— Saat leikkiä koko loppuillan, mä annan sulle viisi pulikkaa. Mutta nyt töihin, sanoi hän miesmannekiinille, joka erehtyi leikkimään rumpalin palikoilla samaan aikaan kun Lenita selitti jotakin työhön liittyvää.

— Mä olen tottunut tohon akkaan ja sen huutoon, totesi leikkimielellä Matti Kuusla, joka poikkesi showta arvostelemaan. Tottuneita olivat varmasti kaikki muutkin, mutta siitä huolimatta ne olivat varpaillaan. Lenita ei vaadi mitään suotta. Hän ei huuda ja kiroa ilman syytä.

— Mä työskentelen mielelläni tutun porukan kanssa osittain siksi, että he tietävät jo juonen ja nimenomaan siksi, ettei sekaannuksia pääse syntymään. Luotan ammattitaitoon, ja siksi minun mielestäni kannattaa pitää joukossa henkilö, joka ymmärtää valaistuksesta kaiken — minulla on tuo TV:n Reijo Elo. Ei koskaan tarvitse pelätä, että sieltäpäin joku asia menee vinoon. Samoin on musiikin laita. Koskiala tuli kuvaan mukaan jo siinä vaiheessa, kun Fur-Lyx ilmoitti olevansa halukas esittelemään turkkejaan ja maksamaan laskut. Me istuimme kolmisin — rouva Hakuri turkisliikkeestä oli mukana — ja luettelimme toisillemme eläimiä, nimenomaan turkiseläimiä. Keskustelimme niiden luonteesta ja elintavoista, ja näillä perusteilla Koskiala teki musiikin pelkästään lyömäsoittimille.

Harjoitus kesti kolme tuntia. Näiden tuntien aikana hiottiin askeleita, suunniteltiin eri turkkien luonteeseen sopivaa liikehdintää, ilmeilyä ja korostuksia. Lenita luki kuulutustaan englanniksi, huusi komentojaan suomeksi ja antoi koko harjoitukselle vauhtia niin, että sivusta katsojiakin alkoi väsyttää.

— Väärä turkki. Saamari, teillä on siellä selvät listat, katsokaa niistä.

— Katsokaa toisianne siellä takana. On tärkeätä tulla yhtäaikaa ovista ulos sillä koko jutun teho perustuu siihen! Koettakaa edes, olettehan te ennenkin osanneet! Muistakaa sulkea ovet etteivät peilit jää heijastamaan valoa. Älkää seisoskelko niiden ovien edessä niin että kaikki kansa näkee teidät alushoususillaan! Ajatelkaa . . .

— Lenita, mä en millään ehdi vaihtamaan näitä vaatteita tässä välissä. Ensin mulla pitäis olla mustat vaatteet ja heti seuraavassa valkoiset!

— Mähän sanoin sulle että pistä sen mustan poolopaidan alle valkoinen! Housut sä ehdit kyllä vaihtaa kun pidät kiirettä. Eihän niiden tarvitse olla edes kiinni kun turkki peittää kaiken. Katso vain etteivät ne pääse putoamaan.

— Musiikkia koko ajan Matti. Koko ajan. Melin sanoi, että puheosissa tunnelma aina laksee ja se on totta, puhehan on hidastempoisempaa. Anna mennä vaan, kyllä mä aina huudan niin lujaa että se kuuluu musiikin yli.

— Rolf, hei! Tässä sinun pitäisi olla seksikkään näköinen. Sellaista voimakasta pohjoismaista seksiä. Mistä me saataisiin sinulle rehevät rintakarvat ettei tarvitsisi tuota villapaitaa? Ota tuo punainen pois, se näyttää halvalta vaikka saattaisikin sopia Joulupukinmaan ajatukseen. Soita Matti niitä kulkusia vähän kovempaa, että Rolf osaa tulla ajallaan sisään.

Show alkaa muotoutua. Kukin tekee omia ehdotuksiaan, joita harkitaan. Lenita näyttää, huutaa, nauraa ja mellastaa. Hänen tahtonsa on rautainen. Hän haluaa tehdä hyvän shown ja tekee sen myös. Mannekiinit vaihtavat joissakin väleissä vaatteet yhdenmukaisiksi, koko show otetaan uudelleen alusta. Tällä kerralla vaihdetaan kaikki asusteet, show alkaa olla täydellinen. Pieniä kömmähdyksiä sattuu vielä, mutta ne korjataan. Kolmen tunnin harjoitus on tuottanut tuloksenaan puolentunnin mittaisen loistokkaan shown.

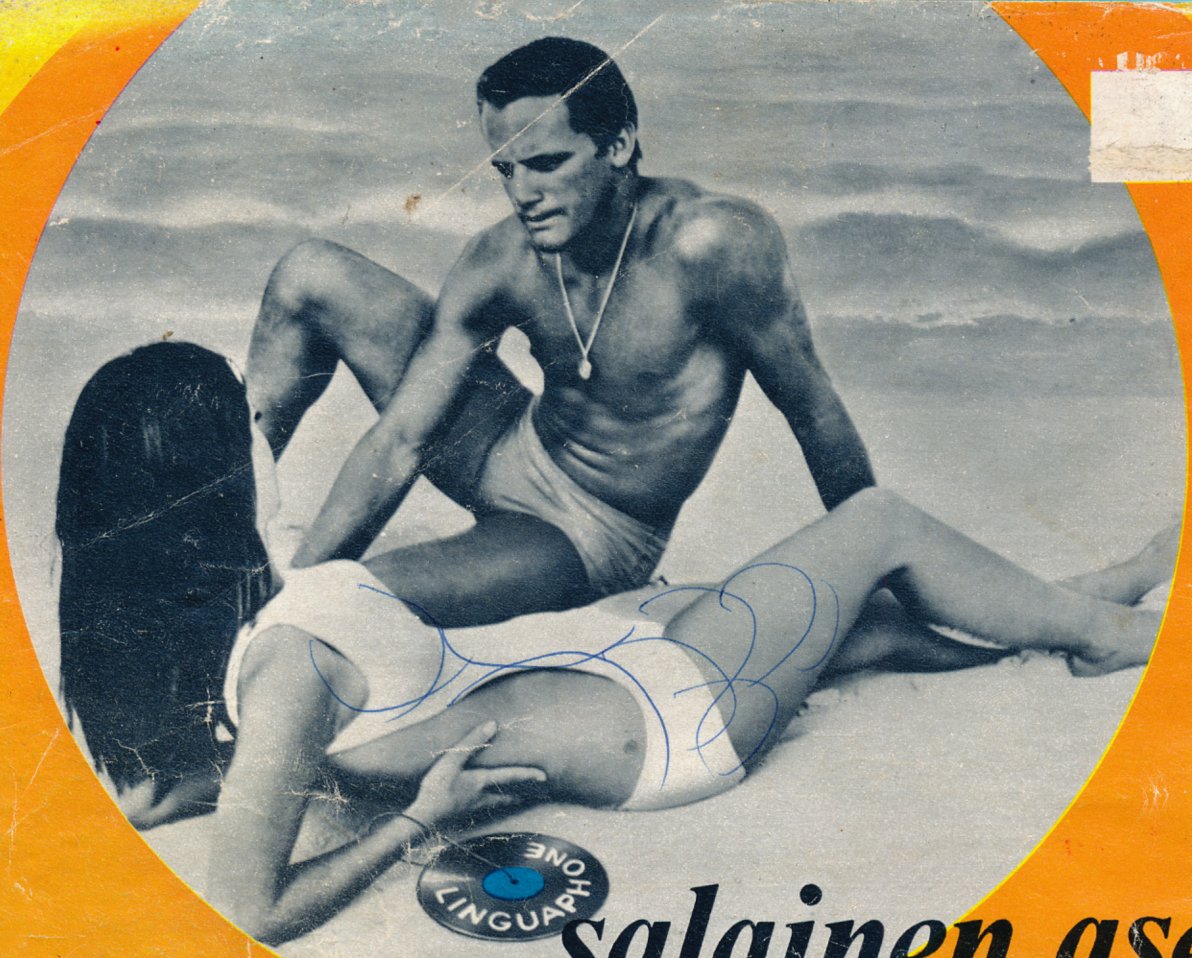
— Nyt lapset juodaan kahvia!

— Tämä oli vain viimeinen silaus. Varsinainen luomistyö on tehty aikaisemmin. Suurin osa mannekiineista tiesi osansa ennestään, tämä oli vain sellainen varmistusharjoitus. On hauskaa näyttää kansainväliselle lehdistölle, millä tasolla meillä ollaan. Samalla he saavat jonkinlaisen käsityksen maamme sääolosuhteista ja eläimistäkin. Suomalaiset minkit ovat jo kautta maailman tuttuja, mutta uskoisin, että rouva Hakurin tätä tilaisuutta varten valmistamat suden- ja ketunnahkaiset turkit tulevat herättämään ihastusta.

Ensimmäiset vieraat alkavat tulla sisään. Ravintolan henkilökunta on kattanut pöydät. Mannekiinit ovat kaunistautuneet muutamassa silmänräpäyksessä. Poissa on Marketta Kivikosken päälaella koko harjoitusten ajan hupaisasti keikkunut yksinäinen papiljotti. Varsinainen esitys voi alkaa. □

Kolmen tunnin harjoitus päättyy komeaan loppukumarrukseen. Turkit, samoin kuin mannekiinit, edustavat parasta mitä maasta löytyy. Ei ihme, että SALT-lehdistö ihastui.

salainen ase
joka tekee lomastanne täysosuman

Ulkomailla voitte mykistyä maisemasta, uusista kokemuksista, oudosta maailmasta.
Mutta ette missään nimessä kielitaidon puutteesta.
Jos nimittäin haluatte tehdä lomastanne täysosuman: tutustua asukkaisiin, kulttuuriin, tapoihin.
Vierasta kieltähän oppii nopeasti, helposti ja tehokkaasti, kun on oikea menetelmä. Nimittäin Linguaphone. Se on salainen ase, joka tehoaa lomailua tärkeämmissäkin yhteyksissä: kansainvälinen kauppa, monimutkaistuva tekniikka ja monet muut tämän hetken kehitysilmiöt vaativat yhä useammalta suomalaiselta yhä parempaa käytännön kielitaitoa.

Kuunnelkaa, toistakaa

Linguaphone-menetelmän avulla opitte helposti vierasta kieltä. Tarvitsette vain levysoittimen tai nauhoittimen. Kuuntelette virheettömät ja oikein äännetyt oppijaksot levyiltä tai nauhoilta. Ja seuraatte samalla kirjaa. Vaikka vain puoli tuntia päivässä. Opitte sekä oikean ääntämistavan että kirjoitustavan. Automaattisesti. Toistamalla.

Valinnan varaa

Linguaphone-kursseja on yli 30 kielellä. Levyillä, tavallisilla ääninauhoilla ja kaseteissa. Tyylikkäässä salkussa, jossa on lisäksi kuvitettu tekstikirja, sanasto, kieliopilliset selitykset, opinto-opas sekä vapaaehtoisia kirjeharjoituksia. Ja kaikki tämä maksaa *vain 198 mk* käteisellä. Myös osamaksuehdot ovat *edulliset*.

SOITTAKAA 663 348

tai lähettäkää kuponki.

Opiskelukustannukset alle markan tunti

Linguaphone tarjoaa opiskelijoilleen ainutlaatuisen edun. Kahden vuoden ajan kurssin ostopäivästä lukien Teillä on käytettävissänne henkilökohtainen opettaja, joka korjaa kirjeelliset harjoituksenne ja opastaa Teitä kielen opiskelussa. Jos Teillä on aikaa käyttää kaksi tuntia viikossa opiskeluun, maksaa se Teille vain alle markan tunti. Mikäli uhraatte enemmän aikaa, kielituntinne hinta tulee yhä halvemmaksi.

Lähettäkää tämä kuponki ilman postimerkkiä.

Lähettäkää
ilmaiseksi
6-kielinen
näytelevy

Neiti
Rouva
Herra ....
Koululainen (Painokirj.)
....
Osoite ....
....
Lähinnä olen kiinnostunut
.... kielestä.

Hymy, tammik. 70 no 2222
Helsinki Postikonttori 10 lupa no 1657

Voidaan jättää postin kuljetettavaksi ilman postimerkkiä

LINGUAPHONE
OPISTO

Keskuskatu 4
Helsinki 300